

พนักงานสอบสวนกับการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา:
ศึกษากรณีกองบัญชาการตำรวจนครบาล

ร้อยตำรวจโทธัญภัทร เต็มคิต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต

สาขาวิชาสังคมวิทยา ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-17-4864-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

POLICE INVESTIGATOR AND THE IMPROVEMENT OF CRIMINAL JUSTICE DATA
BASE SYSTEM: A CASE STUDY OF METROPOLITAN POLICE BUREAU

Pol.Lt.Tannapat Termkid

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Sociology

Department of Sociology and Anthropology

Faculty of Political Science

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-17-4864-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

พนักงานสอบสวนกับการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บ
ฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา: ศึกษากรณีกองบัญชาการตำรวจ
นครบาล

โดย

ร้อยตำรวจโท รัชฎณภัทร เดิมคิด

สาขาวิชา

สังคมวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

-

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....*อมรา พงศาพิชญ์*..... คณบดีคณะรัฐศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.อมรา พงศาพิชญ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....*นิเทศ ดินณะกุล*..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นิเทศ ดินณะกุล)

.....*จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย*..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย)

.....*บุญยง ชื่นสุวิมล*..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญยง ชื่นสุวิมล)

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชัญญภัทร เต็มคิด : พนักงานสอบสวนกับการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรม
ทางอาญา: ศึกษากรณีกองบัญชาการตำรวจนครบาล. (POLICE INVESTIGATOR AND THE
IMPROVEMENT OF CRIMINAL JUSTICE DATA BASE SYSTEM: A CASE STUDY OF
METROPOLITAN POLICE BUREAU) อ.ที่ปรึกษา: ผศ.ดร.จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย 173 หน้า.
ISBN 974-17-4864-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบทบาทของพนักงานสอบสวนที่มีต่อการแก้ไขปรับปรุง
ระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา และความสำคัญของการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บ
ฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างพนักงานสอบสวนที่สังกัดกองบัญชาการตำรวจ
นครบาล แบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม
จำนวน 315 คน และจากการสัมภาษณ์ จำนวน 6 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมทางสถิติสำเร็จรูป
SPSS สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ Anova และ สมการถดถอย
(Regression Analysis)

ผลการศึกษา พบว่า พนักงานสอบสวนให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลอาชญากรรม ให้ความสำคัญ
ต่อการกำหนดนโยบายอาญา และยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ ยังพบว่า
การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนมีผลต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการ
จัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา และการให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายอาญาของพนักงาน
สอบสวนมีผลต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
เช่นกัน

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
สาขาวิชาสังคมวิทยา
ปีการศึกษา 2548

ลายมือชื่อนิติศ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4681127024 : MAJOR SOCIOLOGY

KEY WORD: THE CRIMINAL JUSTICE DATA BASE SYSTEM / IMPROVEMENT / POLICE INVESTIGATOR / CRIMINOLOGY / JUSTICE

TANNAPAT TERMKID : POLICE INVESTIGATOR AND THE IMPROVEMENT OF CRIMINAL JUSTICE DATA BASE SYSTEM: A CASE STUDY OF METROPOLITAN POLICE BUREAU
 THESIS ADVISOR : ASST.PROF.JUTHARAT UA-AMNOEY, Ph.D., 173 pp. ISBN 974-17-4864-7

The objective of this research is to study the roles of police investigator toward the improvement of criminal justice data base system.

This study is a field research that used both quantity and quality methods. Questionnaires were conducted with 315 police investigators and interviewed 6 respondents from police investigators in the Metropolitan Police Bureau. The analysis was done by SPSS program and statistics tools and interpreted the findings in form of percentage, means, standard deviation, anova test and regression analysis.

The study found that most police investigators co-operated to give the data of their responding criminal cases; set priority to the criminal policy; and accepted to use information technology in improving criminal justice data base system. Furthermore, the research found that the co-operation of police investigator in collecting criminal data was significantly related to complete the content of criminal justice data base system and setting priority in collecting criminal data conform to the criminal policy of police investigator was significantly related to the improvement of criminal justice data base system, as well.

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Department of Sociology and Anthropology Student's signature..... *T. Termkid*
 Field of study Sociology Advisor's signature..... *J. Uamnoey*
 Academic year 2005 Co-advisor's signature..... -

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.นิเทศ ตินณะกุล ประธานกรรมการ ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญยง ชื่นสุขวิมล กรรมการ ซึ่งท่านอาจารย์ที่ปรึกษา ได้กรุณาให้แนวความคิด และให้คำแนะนำในการค้นคว้าประกอบการวิจัยตลอดจนตรวจแก้ไขร่าง วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ตลอดมา ท่านประธานกรรมการ และท่านกรรมการได้ให้คำแนะนำ ตรวจแก้ไข เนื้อหาและให้แนวทางในการวิจัยโดยตลอด รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณ ท่านอาจารย์ฐิติยา เพ็ชรมณี และท่านอาจารย์สุมนทิพย์ จิตสว่าง ที่ให้คำแนะนำในการทำวิจัยและการใช้สถิติในการ วิเคราะห์ข้อมูลแก่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ร้อยตรีทองคำ เต็มคิด และนางลัทธนา เต็มคิด บิดา มารดาของผู้วิจัย และให้โอกาสผู้วิจัยในการศึกษาครั้งนี้ ขอขอบคุณนายณัฐพงษ์ เต็มคิด ที่ช่วยเหลือในการค้นคว้าเอกสารประกอบการวิจัย นางสาวบุษญารัตน์ วงศ์ลักษณ์พันธ์ นางสาวดาวัลย์ รุ่งเรืองพัฒนา และเพื่อนๆ ทุกคนที่ได้ช่วยเหลือผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล และคอยให้กำลังใจ ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จในครั้งนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2 กรอบแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 ระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาในประเทศไทย.....	6
2.2 ระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลอาชญากรรมในต่างประเทศ.....	19
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับพนักงานสอบสวน และการสอบสวน.....	25
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท.....	34
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับอาชญากรรมและสาเหตุอาชญากรรม.....	38
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม.....	56
2.7 โครงสร้างกองบัญชาการตำรวจนครบาล.....	65
2.8 งานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง.....	72
2.9 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	80
2.10 สมมุติฐาน.....	80
2.11 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	81
3 ระเบียบวิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย.....	83
3.1 วิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย.....	81
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	81
3.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง.....	86
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	87

บทที่	หน้า
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	89
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
3.8 เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็น	91
3.9 การแปลผลข้อมูล.....	93
4 ผลการศึกษาและการอภิปรายผลการศึกษา.....	94
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	95
ส่วนที่ 2 การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน.....	99
ส่วนที่ 3 ความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูล.....	101
ส่วนที่ 4 การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานสอบสวน.....	109
ส่วนที่ 5 การพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา.....	111
ส่วนที่ 6 การให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายอาญา.....	112
ส่วนที่ 7 การแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา.....	113
ส่วนที่ 8 ข้อเสนอแนะ ปัญหาและอุปสรรค.....	115
ส่วนที่ 9 ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์.....	117
5 การพิสูจน์สมมุติฐานและอภิปรายผลการวิจัย.....	127
สมมุติฐานที่ 1.....	128
สมมุติฐานที่ 2.....	138
สมมุติฐานที่ 3.....	139
6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	141
6.1 สรุปผลการวิจัย.....	141
6.2 สรุปผลการพิสูจน์สมมุติฐาน.....	144
6.3 ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย.....	145
6.4 ปัญหาการวิจัย.....	146
6.5 ข้อเสนอแนะ.....	147
รายการอ้างอิง.....	149
ภาคผนวก.....	156
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	173

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1	แสดงองค์ประกอบของระบบฐานข้อมูล NIBRS.....169
2	แสดงประเภทอาชญากรรมที่มีการจัดเก็บไว้ใน FBI's Uniform.....170
3	แสดงตัวอย่างสำหรับแบบรายงานความผิดตนเอง (Self-Reported Survey).....171
4	แสดงจำนวนพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล.....84
5	แสดงจำนวนพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลแบ่งตาม กองบังคับการ 1-9.....84
6	แสดงระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย.....90
7	แสดงจำนวนและร้อยละเพศของกลุ่มตัวอย่าง.....95
8	แสดงจำนวนและร้อยละระดับการศึกษาปริญญาตรี.....96
9	แสดงสถานศึกษาในระดับปริญญาตรี.....96
10	แสดงจำนวนและร้อยละของระดับการศึกษาชั้นปริญญาโท.....97
11	แสดงจำนวนและร้อยละของสถานศึกษาในระดับปริญญาโท.....97
12	แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพการสมรส.....98
13	แสดงจำนวนและร้อยละระดับชั้นสัญญาบัตรของพนักงานสอบสวน.....98
14	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามลักษณะของที่ตั้งเขตรับผิดชอบ.....98
15	แสดงค่าเฉลี่ย อายุ ระยะเวลาการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน และจำนวนคดี อาญา ที่รับผิดชอบในระยะเวลา 1 ปีของกลุ่มตัวอย่าง.....99
16	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล.....100
17	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อรายละเอียดเนื้อหา ที่สมบูรณ์ของผู้กระทำผิด.....102
18	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อรายละเอียดเนื้อหา ที่สมบูรณ์ของพฤติการณ์ทางคดี.....103
19	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อรายละเอียดเนื้อหา ที่สมบูรณ์ของเหยื่อหรือผู้เสียหาย.....104
20	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อรายละเอียดเนื้อหา ที่เป็นสาระสำคัญในคดีความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย.....105
21	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อรายละเอียดเนื้อหา ที่เป็นสาระสำคัญในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ.....106

ตาราง	หน้า
22	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อรายละเอียดเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญในคคีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด.....107
23	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อรายละเอียดเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญในคคีความผิดเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อทรัพย์.....108
24	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ..... 109
25	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา.....111
26	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อการให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายอาญา.....113
27	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา.....114
28	แสดงการหาความแตกต่างระหว่างการให้ความร่วมมือกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดของผู้กระทำผิดด้วยวิธี Anova127
29	แสดงการหาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความร่วมมือกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดของผู้กระทำผิดด้วยวิธี Regression Coefficient.....108
30	แสดงการหาความแตกต่างระหว่างการให้ความร่วมมือกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดพฤติกรรมทางคดีของผู้กระทำผิดด้วยวิธี Anova129
31	แสดงการหาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความร่วมมือกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดพฤติกรรมทางคดีด้วยวิธี Regression Coefficient130
32	แสดงการหาความแตกต่างระหว่างการให้ความร่วมมือกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดของเหยื่อ หรือผู้เสียหายด้วยวิธี Anova131
33	แสดงการหาความแตกต่างระหว่างการให้ความร่วมมือกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดคคีความผิดเกี่ยวกับร่างกายด้วยวิธี Anova132
34	แสดงการหาความแตกต่างระหว่างการให้ความร่วมมือกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดคคีความผิดทางเพศด้วยวิธี Anova.....132
35	แสดงการหาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความร่วมมือกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดคคีความผิดทางเพศด้วยวิธี Regression Coefficient.....133
36	แสดงการหาความแตกต่างระหว่างการให้ความร่วมมือกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดคคีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดด้วยวิธี Anova134

ตาราง	หน้า
37	แสดงการหาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความร่วมมือกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหา ในรายละเอียดคคีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดด้วยวิธี Regression Coefficient135
38	แสดงการหาความแตกต่างระหว่างการให้ความร่วมมือกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหา ในรายละเอียดคคีการประทุษร้ายต่อทรัพย์สินด้วยวิธี Anova135
39	แสดงการหาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความร่วมมือกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหา ในรายละเอียดคคีการประทุษร้ายต่อทรัพย์สินด้วยวิธี Regression Coefficient136
40	แสดงการหาความแตกต่างระหว่างการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศกับการพัฒนา ระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาด้วยวิธี Anova.....137
41	แสดงการหาความแตกต่างระหว่างการให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายยุติธรรม ทางอาญากับการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาด้วยวิธี Anova138
42	แสดงการหาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายยุติธรรม ทางอาญากับการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาด้วยวิธี Regression Coefficient139
43	แสดงผลสรุปการทดสอบสมมติฐาน139

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาในประเทศไทย.....	13
2 แสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยการเกิดอาชญากรรม.....	41
3 แสดงการแบ่งโครงสร้างกองบัญชาการตำรวจนครบาล.....	66
4 แสดงการแบ่งสายการปฏิบัติงานในสถานีตำรวจนครบาล.....	71
5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด ทฤษฎี กับการศึกษาในครั้งนี้.....	79

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย

ปัญหาอาชญากรรมเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมและปัญหาสำคัญประการหนึ่งซึ่งล้วนมีความซับซ้อนรุนแรงมากขึ้นตามเครือข่ายและพัฒนาการทางเศรษฐกิจและสังคมในระบบโลกรวมถึงความกดดันของปัจจัยภายในสังคมไทย ทั้งปัญหาการว่างงาน การแข่งขันที่ไม่เสมอภาค ความอ่อนแอในศีลธรรม ความอ่อนแอของภาครัฐและสถาบันทางสังคม การแพร่ระบาดของวิถีชีวิตแบบสังคมบริโภคนิยม การเอารัดเอาเปรียบและการแข่งขัน รวมถึงความเครียดต่อปัญหาทางเศรษฐกิจ สภาพการณ์เหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมทั้งสิ้น นอกจากนี้ การประกอบอาชญากรรมได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของการประกอบอาชญากรรมเป็นกระบวนการที่เรียกว่า “องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ (Transnational Organized Crime)” ซึ่งไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นการค้ายาเสพติด การค้าอาวุธ และการค้ามนุษย์ ซึ่งล้วนมีผลประโยชน์มหาศาล ทำให้องค์กรอาชญากรรมเหล่านี้มีการจัดระบบการทำงานอย่างซับซ้อนมีกิจกรรมในองค์กรหลายลักษณะทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย และมีอิทธิพลอย่างกว้างขวางต่อระบบการเมืองและกระบวนการยุติธรรมในบางประเทศด้วยอำนาจเงินที่มีอยู่ นอกจากนี้ อาชญากรรมรูปแบบใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นมากอันส่งผลกระทบต่อกระบวนการยุติธรรมทำให้มีความซับซ้อนเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย

ในปัจจุบันได้มีการพัฒนาสังคมไปสู่ระบบประชาธิปไตยมากขึ้น และความต้องการให้การดำเนินงานของระบบองค์กรมีความโปร่งใส ถูกต้อง และตรวจสอบได้ รวมทั้งการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น จึงมีผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมอีกทางหนึ่ง เพราะถ้ากระบวนการยุติธรรมไม่สามารถพัฒนาองค์กรให้สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของสังคมได้ ย่อมส่งผลกระทบต่อความสงบสุขเรียบร้อยของสังคมอย่างแน่นอน ทั้งนี้เพราะกระบวนการยุติธรรม มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการรักษาความสงบสุขของสังคม โดยการอำนวยความยุติธรรมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามกฎหมาย

องค์กรในกระบวนการยุติธรรมของไทย ประกอบไปด้วย ตำรวจ อัยการ ศาล และราชทัณฑ์ ซึ่งจะต้องทำงานกันอย่างมีระบบ โดยมีเป้าหมายคือ ความสำเร็จของกระบวนการยุติธรรมโดยรวมเป็นสำคัญและหากจะวัดประสิทธิภาพของหน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใดใน

กระบวนการยุติธรรมไม่อาจดูจากสถิติการปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้นเพียงอย่างเดียว กล่าวคือ ประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมไม่สามารถวัดจากสถิติการจับกุมผู้ต้องหาที่สูงขึ้นของ ตำรวจ สถิติการฟ้องคดีและชนะคดีของพนักงานอัยการ สถิติปริมาณการพิจารณาตัดสินของศาล หรือ ปริมาณ นักโทษที่อยู่ในเรือนจำ แต่อยู่ที่การที่สามารถป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและ รักษาความสงบสุขของสังคม เพราะสังคมที่สงบสุข ที่สมาชิกในสังคมมีความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สินเป็นเงื่อนไขสำคัญเบื้องต้นของการพัฒนาประเทศ และสังคมที่สงบสุขจะนำไปสู่โอกาส ของสมาชิกในสังคม แต่ละคนที่สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองซึ่งนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม จึงไม่ อาจมองเพียงแต่ความสำเร็จในการสืบสวน สอบสวน เอาตัวผู้กระทำผิดมาฟ้องร้องต่อศาลจน คำพิพากษาลงโทษเท่านั้น แต่ต้องมองให้ตลอดถึงประสิทธิภาพของระบบในการนำตัวผู้กระทำผิด มาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้สามารถกลับตัวเป็นคนดี กลับสู่สังคมได้อย่างมีคุณภาพ และส่งผลในเชิงยับยั้ง (Deterrence) ตัวผู้กระทำผิดไม่ให้กระทำผิดเช่นนั้นอีก รวมถึงการลดลงของโอกาสในการ กระทำความผิดและสถิติของการกระทำความผิด แต่ในปัจจุบันแนวโน้มของปริมาณอาชญากรรม เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ปัจจัยที่นำไปสู่การประกอบอาชญากรรมมีหลายสาเหตุ แต่สิ่งสำคัญคือ หากมีการ ป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพย่อมต้องลดปริมาณของการเกิดอาชญากรรมลงได้ ทั้งนี้เป็น เพราะว่าการป้องกันอาชญากรรมเป็นการปฏิบัติก่อนจะมีการกระทำความผิดเกิดขึ้น จึงสรุปได้ว่า การที่ไม่สามารถควบคุมปริมาณอาชญากรรมให้ลดลงได้ ก็เนื่องมาจากนโยบายในการป้องกัน อาชญากรรมไม่มีประสิทธิภาพนั่นเอง

ในการศึกษาเรื่องระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาของหน่วยงานในกระบวนการ ยุติธรรม โดยสถาบันวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม ร่วมกับ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาวิทาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2547 พบว่า การจัดเก็บฐานข้อมูล อาชญากรรมที่ได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาตามหลักทฤษฎีสามารถเอื้อประโยชน์ต่อการ ศึกษาอาชญากรรมและการกำหนดนโยบายสาธารณะได้ถูกต้องและเหมาะสมในประเด็นสำคัญ มี 4 แนวทาง คือ

- 1.การวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมอาชญากรรมหรือพฤติกรรมเบี่ยงเบน
- 2.ระบบข้อมูลเพื่อศึกษาวิเคราะห์การบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด
- 3.ระบบข้อมูลเพื่อศึกษาวิเคราะห์การพัฒนาโครงสร้างและกระบวนการทางสังคมเพื่อแก้ ไขปัญหาอาชญากรรม
- 4.ระบบข้อมูลเพื่อศึกษาวิเคราะห์การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

ดังนั้น การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมให้มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ข้อมูลยุทธวิธีที่มีความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาตามหลักทฤษฎี อันเนื่องมาจากหน่วยงานต่างๆ ในกระบวนการยุติธรรมสามารถนำข้อมูลอาชญากรรมเหล่านั้นไปวิเคราะห์สถานการณ์สภาพอาชญากรรมได้เป็นอย่างดี โดยข้อมูลอาชญากรรมที่สำคัญ ได้แก่ ข้อมูลของผู้กระทำผิด ผู้เสียหาย สภาพแวดล้อม และโอกาส ในการกระทำความผิด จึงมีความสำคัญอย่างมาก ต่อระบบงานยุติธรรม

ในปัจจุบัน การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิด และการดำเนินคดีอาชญากรรมกับผู้กระทำผิดในประเทศไทย ยังมีข้อจำกัดในการนำไปใช้ประยุกต์ตามหลักอาชญาวิทยา คือระบบฐานข้อมูลยุทธวิธีทางอาชญากรรมมีเนื้อหาที่ไม่มีความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของทฤษฎีอาชญาวิทยาเพียงพอ กล่าวคือ มีรายละเอียดข้อมูลส่วนบุคคลหรือภูมิหลังของผู้กระทำความผิดน้อยมาก นอกจากนี้ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูลของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรม ข้อมูลของหน่วยงานจะไม่มีข้อมูลของผู้เสียหายหรือหากมีก็น้อยมาก ดังนั้นจึงไม่เอื้อประโยชน์ในการศึกษาเหตุของอาชญากรรม เหยื่ออาชญากรรม ซึ่งสามารถใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดนโยบายในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมได้ เช่น รูปแบบการวางผังเมืองเพื่อลดปัญหาอาชญากรรม การช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรม ดังนั้น การจัดเก็บฐานข้อมูลยุทธวิธีทางอาชญากรรมของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมควรจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้มีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ตามหลักอาชญาวิทยา

การจัดเก็บฐานข้อมูลยุทธวิธีทางอาชญากรรมมีหลายหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่รับผิดชอบ โดยเฉพาะสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม จึงได้ตระหนักถึงความสำคัญของประสิทธิภาพในระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลอาชญากรรมจึงได้มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น เช่น

1. โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (Police Information System หรือ POLIS)
2. โครงการศูนย์ปฏิบัติการระบบ C3I ของกองบัญชาการตำรวจนครบาล (Command, Control, Communication and Information System หรือ C3I)
3. โครงการตรวจสอบลายพิมพ์ลายนิ้วมืออัตโนมัติโดยคอมพิวเตอร์ (Automati Fingerprint Identification หรือ AFIS)

แม้ว่าสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะมีการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจดังที่กล่าวมาแล้ว แต่รายละเอียดข้อมูลก็จะต้องมีความสมบูรณ์ในเนื้อหาเพื่อเป็น

ประโยชน์ในการวางแผนงานนโยบายในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมด้วย ซึ่งในส่วน
ของสำนักงานตำรวจแห่งชาตินี้ จะมีหน่วยงานย่อยที่รับเรื่องการแจ้งความร้องทุกข์ คือ
สถานีตำรวจ โดยการเก็บข้อมูลอาชญากรรมจะเริ่มตั้งแต่พนักงานสอบสวน รับเรื่อง เมื่อผู้เสียหาย
แจ้งความร้องทุกข์ หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจการจับกุมคนร้ายได้ แล้วจึงรวบรวมพยานหลักฐานโดยการ
บันทึกรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับพฤติการณ์ทางคดี ได้แก่ ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา รายละเอียดเกี่ยวกับ
การกระทำผิด เช่น วันเวลาเกิดเหตุ สถานที่เกิดเหตุ อาวุธที่ใช้ ทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย หากมี
การจับกุมผู้กระทำผิดก็ดำเนินการเก็บข้อมูลผู้กระทำผิดเพิ่มเติม เช่น ถ่ายภาพทำประวัติ พิมพ์มือ
ผู้ต้องหา ทำแผนประทุษกรรมคนร้าย ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะถูกลงบันทึกลงในแบบฟอร์มต่างๆ คือ
คำให้การผู้กล่าวหา คำให้การผู้ต้องหา คำให้การพยาน แบบรายงานแผนประทุษร้าย แบบรายงาน
ประวัติและตำหนิรูปพรรณผู้กระทำความผิด แบบรายงานทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย แบบพิมพ์
ลายนิ้วมือ เป็นต้น

การสอบสวน จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาที่เกี่ยวข้อง
กับผู้กระทำผิดและการดำเนินการทางอาญากับผู้กระทำผิดในเบื้องต้นที่สำคัญที่สุด เพราะเมื่อ
ทำการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว พนักงานสอบสวนจะส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการเพื่อ
เป็นโจทก์ฟ้องผู้กระทำความผิดต่อศาล เพื่อให้ศาลพิจารณาพิพากษาลงโทษต่อไป ซึ่งโดยทั่วไปใน
การดำเนินคดีอาญา ในชั้นของพนักงานอัยการและในชั้นศาล จะนำข้อมูลที่ได้จากการสอบสวน
ของพนักงานสอบสวนมาใช้ในการฟ้องคดี และพิพากษาคดี ตามลำดับจึงไม่มีการเก็บข้อมูล
ยุติธรรมทางอาชญากรรมเพิ่มขึ้นอีก เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วหากการสอบสวนได้ข้อมูลที่สมบูรณ์เชิง
เนื้อหาตามทฤษฎีทางอาญาวิทยา กล่าวคือ มีรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลหรือภูมิหลังของ
ผู้กระทำผิดและผู้เสียหายที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุดแล้วก็ย่อมจะเป็นประโยชน์ต่อการนำ
ข้อมูลมาศึกษาสาเหตุของอาชญากรรม และลักษณะการตกเป็นเหยื่อ อาชญากรรมได้ต่อไป

ด้วยเหตุนี้ หากว่าพนักงานสอบสวนมีความรู้ความเข้าใจระบบการจัดเก็บฐานข้อมูล
ยุติธรรมทางอาญาที่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ ทราบว่าข้อมูลยุติธรรมทางอาญาที่มีความถูกต้อง
เชิงเนื้อหาทฤษฎี (Theoretical Content) ความสมบูรณ์ครบถ้วนของข้อมูล (Perfect)
ความสอดคล้องและต่อเนื่องของข้อมูลระหว่างหน่วยงาน (Consistence) เหล่านี้ว่ามีลักษณะสำคัญ
อย่างไร ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของ
ประเทศไทยได้เป็นอย่างดี อันจะส่งผลโดยตรงต่อการแก้ปัญหาอาชญากรรมในสังคมไทยปัจจุบัน
ผู้วิจัยจึง สนใจทำการศึกษาเรื่องพนักงานสอบสวนกับการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐาน
ข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาบทบาทของพนักงานสอบสวนที่มีต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา
2. เพื่อศึกษาความสำคัญของการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาของพนักงานสอบสวน
4. เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

1.3 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งเน้นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยใช้เครื่องมือคือ แบบสอบถาม โดยศึกษาจาก พนักงานสอบสวนในเขตพื้นที่กองบัญชาการตำรวจนครบาลซึ่งประกอบด้วยสถานีตำรวจ 88 สถานี ในสังกัด 9 กองบังคับการ (กองบังคับการ 1-9) เนื่องจากพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล อยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีประชากรอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้มีความหลากหลายทางอาชญากรรม และเป็นศูนย์กลางขององค์ความรู้ และผู้เชี่ยวชาญในด้านงานสอบสวน ซึ่งคาดว่าจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ประกอบกับการเป็นพื้นที่ที่มีความเจริญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศรองรับสนับสนุนการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาได้เป็นอย่างดี จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งหากจะมีการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงบทบาทของพนักงานสอบสวนต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา
2. ทำให้ทราบถึงความสำคัญของการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา
3. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา
4. ทำให้ทราบถึงแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

บทที่ 2

กรอบแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษารั้ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานและเป็นแนวทางในการวิจัย โดยจะทำการศึกษาประเด็นสำคัญๆ ดังนี้

2.1 ระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาในประเทศไทย (Thai Criminal Justice Data Base System)

2.2 ระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลอาชญากรรมในต่างประเทศ (International Criminal Justice Data Base System)

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับพนักงานสอบสวน และการสอบสวน (Concept of Investigator and Investigation)

2.4 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท (Concept and Theory of Role)

2.5 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับอาชญากรรมและสาเหตุของอาชญากรรม (Concept and Theory of Crime and Crime Causes)

2.6 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม (Concept and Theory of Prevention and Suppression)

2.7 โครงสร้างของกองบัญชาการตำรวจนครบาล

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาในประเทศไทย

2.1.1 ระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาในประเทศไทย

หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการ สำนักงานศาลยุติธรรม กรมคุมประพฤติ และกรมราชทัณฑ์

สุดสงวน สุธีสร และคณะ (2547) ได้สรุปว่าหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีวิธีการจัดเก็บข้อมูล และรายละเอียดของข้อมูลที่จัดเก็บดังนี้

ก.สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยเมื่อมีอาชญากรรมเกิดขึ้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะมีหน่วยงานย่อยที่รับเรื่องการแจ้งความร้องทุกข์อยู่

ทั่วประเทศ คือ สถานีตำรวจ ซึ่งหน่วยงานเหล่านี้ต่างมีหน้าที่ในการจัดบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับคดีอาญาที่เกิดขึ้นและการดำเนินคดีอาญาในชั้นพนักงานสอบสวนในลักษณะแนวทางเดียวกับทั่วประเทศ สำหรับรายละเอียดในขั้นตอนและเนื้อหาสาระของข้อมูลมีดังนี้

วิธีการบันทึกและจัดเก็บข้อมูล

การเริ่มบันทึก และการจัดเก็บข้อมูลของพนักงานสอบสวน เริ่มเมื่อมีการแจ้งความร้องทุกข์หรือกล่าวโทษทางอาญาต่อบุคคลอื่น โดยทั่วไปมีสองแนวทาง คือ

1. เมื่อผู้เสียหายหรือบุคคลที่พบเห็นการกระทำผิดอาญา มาแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน

2. เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อผู้กระทำผิด มักเป็นกรณีมีการร้องทุกข์กล่าวโทษพร้อมกับการจับกุมตัวผู้กระทำผิดพร้อมกัน

หลังจากรับคำร้องทุกข์กล่าวโทษแล้ว พนักงานสอบสวนจะทำการบันทึกรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับเหตุการณ์แห่งคดี ได้แก่ ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา รายละเอียดเกี่ยวกับการกระทำผิด เช่น วันเวลาที่เกิดเหตุ สถานที่เกิดเหตุ อาวุธที่ใช้ ทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย ฯลฯ หากมีการจับกุมตัวผู้กระทำผิดก็ต้องดำเนินการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิดเพิ่มเติม เช่น ภาพถ่าย ทำประวัติ พิมพ์มือผู้ต้องหา ทำแผนประทุษกรรม ฯลฯ พร้อมทั้งมีการบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา

การจัดเก็บข้อมูลนั้น จะอยู่ในรูปของสำนวนการสอบสวน ของพนักงานสอบสวน โดยจะอยู่ในรายละเอียดของคำให้การของผู้กล่าวหา ผู้ต้องหา พยาน โดยเป็นแบบถามตอบ กล่าวคือพนักงานสอบสวนถามและให้ผู้กล่าวหา ผู้ต้องหา และพยาน เป็นผู้ตอบคำถาม และยังมีเอกสารอื่นๆ ที่อยู่ในสำนวนการสอบสวนอีก เช่น บัญชีของกลาง บัญชีทรัพย์สิน บันทึกตรวจที่เกิดเหตุ แผนที่เกิดเหตุ ภาพถ่ายที่เกิดเหตุ แผนประทุษกรรมคนร้าย ฯลฯ นอกจากนี้ ยังมีการนำข้อมูลที่เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับผู้เสียหาย ผู้ต้องหา และรายละเอียดเกี่ยวกับคดี มาบันทึกและจัดเก็บโดยระบบสารสนเทศตามโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ (Policing Information System: POLIS) ซึ่งเป็นเครือข่ายที่เชื่อมโยงระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับสถานีตำรวจทั่วประเทศ

รายละเอียดของข้อมูลที่จัดเก็บ

ข้อมูลที่จัดเก็บโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะมีจำนวนมากทั้งด้านปริมาณและเนื้อหาสาระของข้อมูล แต่สามารถจัดเป็นหมวดหมู่ได้ดังนี้ คือ

1. ผู้เสียหาย ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับผู้เสียหาย ได้แก่ ลักษณะภูมิหลังของผู้เสียหาย (เพศ อายุ ที่อยู่ การศึกษา สถานภาพสมรส) ความเสียหายที่ได้รับ

2. ผู้ต้องหา เป็นข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ต้องหา ได้แก่ ลักษณะภูมิหลังของผู้ต้องหา (เพศ อายุ ที่อยู่ การศึกษา สถานภาพสมรส) รายละเอียดเกี่ยวกับคำให้การในการต่อสู้คดี

(รับสารภาพ ปฏิเสธ หรือไม่ขอให้การ) หากรับสารภาพก็จะบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำผิดที่ถูกกล่าวหา

3. พฤติการณ์ทางคดี เป็นข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับความผิดที่เกิดขึ้น ได้แก่ วัน เวลาที่เกิดเหตุ สถานที่เกิดเหตุ ลักษณะความผิดที่เกิดขึ้น (ข้อหา พฤติการณ์การกระทำผิดของกลาง หรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการกระทำความผิด ความเสียหายที่เกิดขึ้น) มูลเหตุหรือสาเหตุในการกระทำความผิด

ข. สำนักงานอัยการสูงสุด

สำนักงานอัยการสูงสุด เป็นหน่วยงานที่มีการเก็บข้อมูลยุติธรรมทางอาญาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการกับผู้กระทำความผิด เฉพาะในส่วนของพนักงานอัยการซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการตั้งคดีว่า สั่งฟ้องผู้ต้องหาหรือสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหา หรือเรื่องการให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมและการดำเนินการสืบพยานในชั้นศาลซึ่งจะเป็นเฉพาะกรณีที่ผู้ต้องหาให้การปฏิเสธ ดังนั้น ข้อมูลยุติธรรมทางอาญาที่จัดเก็บโดยสำนักงานอัยการสูงสุดจะเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางอาญากับผู้กระทำความผิดเป็นสำคัญ สำหรับรายละเอียดในขั้นตอนและเนื้อหาสาระของข้อมูลมีดังนี้

วิธีการบันทึกและจัดเก็บข้อมูล

การจัดเก็บข้อมูลของพนักงานอัยการเริ่มขึ้นเมื่อพนักงานอัยการได้รับสำนวนการสอบสวนจากพนักงานสอบสวน โดยจะเริ่มตั้งสารบบคดีอาญาใหม่แตกต่างจากสารบบคดีอาญาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยจะแบ่งแยกตามประเภทของการมีตัวผู้ต้องหาพร้อมสำนวนการสอบสวน กล่าวคือ สำนวนการสอบสวนที่มีตัวผู้ต้องหา สำนวนการสอบสวนที่มีตัวผู้ต้องหาหลบหนีได้ออกหมายจับ และสำนวนการสอบสวนที่ไม่รู้ตัวผู้กระทำความผิด

เมื่อได้มีการลงสารบบคดีเพื่อควบคุมและตรวจสอบการดำเนินคดีในชั้นพนักงานอัยการ ก็จะมีการบันทึกการดำเนินการในชั้นพนักงานอัยการไว้โดยละเอียด ตั้งแต่การให้การของผู้ต้องหา การประกันตัวของผู้ต้องหา การสืบพยานในชั้นศาล คำพิพากษา บทลงโทษ ซึ่งจะมีการลงรายละเอียดไว้ในแต่ละขั้นตอน แต่ก็ไม่มีแบบแน่นอนเหมือนกัน และไม่มีการเก็บข้อมูลโดยระบบสารสนเทศที่เป็นระบบกลางสำหรับอัยการทั่วประเทศ

รายละเอียดของข้อมูลที่จัดเก็บ

การจัดทำสารบบคดีอาญาจะต้องจัดทำตามวันเวลาที่ได้รับสำนวนการสอบสวนจากพนักงานสอบสวน เนื้อหาสาระของข้อมูลที่จัดเก็บในชั้นพนักงานอัยการส่วนมากจะเป็นข้อมูลที่

เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการดำเนินคดีอาญา ได้แก่ผู้ต้องหา ข้อหา และพฤติการณ์ทางคดี ความเห็นของพนักงานสอบสวน และการสั่งคดีของพนักงานอัยการ การประกันตัว การให้การของผู้ต้องหา การนำสืบพยาน คำพิพากษา โทษที่ศาลพิพากษาลงโทษ

ค. สำนักงานศาลยุติธรรม

ศาลเป็นหน่วยงานที่มีการเก็บข้อมูลยุติธรรมทางอาญา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการกับผู้กระทำความผิดชั้นการพิจารณาคดี ซึ่งจะเป็นข้อมูลเกี่ยวข้องกับผู้ต้องหาหรือจำเลย ข้อหา ความผิด การผิดฟ้องฝากขัง การสืบพยาน คำฟ้องจำเลย และการตัดสินคดีและการลงโทษ ดังนั้น ข้อมูลยุติธรรมทางอาญาที่จัดเก็บโดยสำนักงานศาลยุติธรรมจะเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีชั้นศาล และการตัดสินคดี ตลอดจนการลงโทษสำหรับรายละเอียดในขั้นตอนและเนื้อหาสาระของข้อมูลมีดังนี้

วิธีการบันทึกและจัดเก็บข้อมูล

การจัดเก็บข้อมูลของศาลยุติธรรมจะเริ่มขึ้นเมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการได้มีคำร้องขอฟ้องหรือฝากขังผู้ต้องหาต่อศาล ก็จะเริ่มบันทึกข้อมูลเพื่อเป็นสารบบควบคุม โดยมีรายละเอียดเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคดี เช่น ชื่อผู้ต้องหา ข้อหา หมายเลขคดีของพนักงานสอบสวน วันครบกำหนดผิดฟ้องหรือฝากขัง สถานที่ควบคุมผู้ต้องหา หมายเลขขังระหว่างสอบสวน

เมื่อมีการฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลก็จะมีการบันทึกรายละเอียดเพิ่มเติม ซึ่งจะเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับคำฟ้อง คำให้การจำเลย การนำสืบพยาน และเมื่อมีการตัดสินคดี ก็จะมีการบันทึกคำพิพากษาโดยย่อ พร้อมกับบทลงโทษ หากตัดสินว่าจำเลยมีความผิดตามฟ้อง

รายละเอียดของข้อมูลที่จัดเก็บ

การจัดทำสารบบคดีอาญาที่ขึ้นสู่ศาลยุติธรรมจะจัดทำตามวันเวลาที่ได้รับคำร้องขอผิดฟ้องหรือฝากขังจากพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ เนื้อหาสาระของข้อมูลที่จัดเก็บในชั้นศาลส่วนมากจะเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการดำเนินคดีอาญา ได้แก่ ชื่อสกุลผู้ต้องหา ลักษณะส่วนตัวพอสังเขป ข้อหาตามฟ้อง และพฤติการณ์ทางคดีหรือคำฟ้องโดยย่อ คำให้การของจำเลย วันนัดสืบพยาน การประกันตัวจำเลย

เมื่อมีการพิพากษาคดีก็จะมีการบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับคำพิพากษาโดยย่อ หากพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด ก็จะระบุเฉพาะข้อหาความผิดตามกฎหมาย หากพิพากษายกฟ้อง จะไม่มีการ

ระบุนสาเหตุการยกฟ้องไว้ชัดเจน วันที่ศาลพิพากษา การลงโทษ (กรณีพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด) วันครบอุทธรณ์หรือฎีกา ชื่อผู้พิพากษา

ง.กรมคุมประพฤติ

กรมคุมประพฤติ เป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่หลังจากที่ศาลได้มีการสั่งให้ทำการสืบเสาะ และรายงานให้ศาลเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ประวัติภูมิหลังของจำเลยก่อนที่ศาลจะดำเนินการพิจารณาคดี และการควบคุมและสอดส่องภายหลังที่ศาลได้มีคำพิพากษาให้รอการกำหนดโทษโดยกำหนดเงื่อนไขคุมความประพฤติจำเลย โดยงานคุมประพฤตินี้วัตถุประสงค์เพื่อปกป้องคุ้มครอง และป้องกันสังคมจากอาชญากรรมให้ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับจำเลยแก่ศาลก่อนการพิจารณาคดี และแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดให้กลับตนเป็นพลเมืองดี ซึ่งเกี่ยวข้องกับชุมชนทั้งก่อนและหลังการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

วิธีการบันทึกและจัดเก็บข้อมูล

ในส่วนของงานสืบเสาะและรายงานทั้งนี้ศาลจะสั่งให้พนักงานคุมประพฤติ สืบเสาะ โดยจะต้องคัดสำเนาคำฟ้อง คำให้การ เอกสารที่จำเป็น และพบจำเลยเพื่อสอบปากคำในเบื้องต้นที่สำนักงานคุมประพฤติกรณีมีการประกันตัว หรือที่เรือนจำ และทำการตรวจสอบประวัติการกระทำผิดที่กองทะเบียนประวัติอาชญากร พนักงานอัยการ เรือนจำ และสถานีตำรวจ ตรวจสอบสภาพร่างกาย จำเลยในรายชื่อที่ได้ประกันตัว เก็บปัสสาวะของจำเลยส่งไปตรวจในคดียาเสพติดหรือในกรณีที่สงสัยทำการสอบปากคำจำเลยอย่างละเอียด สอบปากคำพยานบุคคล ตรวจเอกสาร พยานวัตถุ หลังจากนั้นก็ออกไปสืบเสาะ ณ ที่อยู่อาศัยของจำเลย ประมวลข้อเท็จจริงทั้งหมดนำมาวิเคราะห์ และรายงานให้แก่ศาล

หากศาลพิพากษาให้รอการลงโทษหรือกำหนดโทษให้อยู่ในความรับผิดชอบของงานคุมประพฤติ พนักงานคุมประพฤติ จะจัดสำเนาคำฟ้อง คำให้การ คำพิพากษา และเอกสาร อื่นๆ ที่จำเป็น และพบตัวผู้ถูกคุมประพฤติ ซึ่งจะต้องทำการสอบถามและบันทึกประวัติ ทำแผนที่บ้านของผู้ถูกคุมประพฤติ พิมพ์ลายนิ้วมือ พร้อมทั้งรับหนังสือกำหนดนัดรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติ

ในส่วนของกรมคุมประพฤติได้มีการพัฒนาจัดทำศูนย์ทะเบียนประวัติผู้กระทำความผิด ผู้ถูกคุมความประพฤติ จัดลงในคอมพิวเตอร์ โดยมีประวัติของบุคคลคนนั้น เกิดขึ้นในปีใด เป็นคดีของสำนักงานใด เป็นคดีอะไร ตัดสินที่ศาลใด ฐานความผิดอะไร และจะถ่ายสำเนาสำนวนได้ที่แผนกเก็บ รวมทั้งการตรวจสอบฐานข้อมูลบุคคลโดยอาศัยเทคโนโลยีในการเชื่อมโยงข้อมูลทาง

คอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยกับสำนักงานกลางทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง เพื่อสามารถตรวจสอบความจริงของผู้กระทำผิดได้

รายละเอียดของข้อมูลที่จัดเก็บ

1. ประวัติจำเลย อาทิ ชื่อ นามสกุล อายุ สถานที่เกิด อาชีพ จำนวนพี่น้อง สถานภาพ สมรส อย่างละเอียด
2. พฤติกรรมทางคดี เป็นคดีความผิดที่จำเลยได้กระทำความผิดลักษณะคล้ายคลึงกับการจัดเก็บของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้แก่ วัน เวลาที่เกิดเหตุ ลักษณะความผิดที่เกิดขึ้น และสาเหตุการกระทำผิด
3. รายละเอียดสภาพร่างกาย จิตใจ และสังคม ของจำเลย ทั้งนี้เพื่อต้องการตรวจสอบว่าจำเลย มีสภาพร่างกายแบบใด เช่น เป็นผู้ติดยาเสพติดหรือไม่
4. การวิเคราะห์รายงานเสนอความเห็นต่อศาล เพื่อให้ศาลประกอบการพิจารณาตัดสินคดี พนักงานคุมประพฤติจะต้องเขียนรายงานอย่างละเอียด โดยทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อศาลจะได้อ่านได้อย่างถูกต้อง
5. รูปแบบการบรรเทาความเสียหาย (ถ้ามี) หมายถึง การชดเชยที่จำเลยได้กระทำต่อผู้ที่ตนได้กระทำผิด โดยอาจจะเป็นวัตถุ หรือสิ่งของก็ได้
6. สภาพประวัติครอบครัวของจำเลย ภูมิหลังของจำเลยมีความสำคัญเช่นกัน เพราะจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่จะทำให้จำเลยได้กระทำความผิด เช่น ลักษณะครอบครัว หรือสภาพประวัติที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
7. สภาพแวดล้อมของจำเลย (การเยี่ยมบ้าน) ซึ่งต้องจัดแผนที่ประกอบด้วย เพื่อเป็นประโยชน์ในการติดตามผลการคุมประพฤติของจำเลยได้ในภายหลัง
8. การสอบถามพฤติกรรมทางคดีจากผู้ที่ใกล้ชิดจำเลย ในกรณีที่ศาลต้องการหลักฐานเพิ่มก็ให้พนักงานคุมประพฤติได้ไปสอบถามพฤติกรรมทางคดีอีกครั้งเพิ่มเติม หลังจากที่พนักงานสอบสวนได้กระทำไปแล้วครั้งหนึ่ง

จ. กรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่รับผิดชอบด้านการควบคุมผู้กระทำผิดกฎหมาย รวมทั้งการพัฒนาพฤตินิสัยของผู้กระทำผิดให้กลับตัวเป็นพลเมืองดี ตลอดจนการให้บริการทางด้านสวัสดิการและการสงเคราะห์ผู้กระทำผิดระหว่างรับโทษ การดำเนินการจึงเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดเป็นหลักสำคัญ

การดำเนินการควบคุมผู้กระทำผิดของกรมราชทัณฑ์นอกจากจะทำการควบคุม ผู้ที่ถูกตัดสินลงโทษถึงที่สุดให้จำคุกแล้ว การควบคุมของกรมราชทัณฑ์ยังรวมถึงการควบคุมผู้ต้องหา

ระหว่างการสอบสวน การควบคุมจำเลยระหว่างการไต่สวนมูลฟ้อง พิจารณาคดี อุทธรณ์ และฎีกา ซึ่งขั้นตอนเหล่านี้ยังไม่ถือว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้กระทำผิดหรือนักโทษเด็ดขาด

วิธีการบันทึกและจัดเก็บข้อมูล

การจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิดหรือนักโทษเด็ดขาดจะเริ่มขึ้นเมื่อทางกรมราชทัณฑ์ หรือเรือนจำได้รับตัวผู้กระทำผิดแล้วพร้อมหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาล โดยศาลจะเป็นผู้ออกหนังสือและส่งต่อมายังผู้บัญชาการเรือนจำเพื่อให้ดำเนินการลงโทษผู้กระทำผิดตามโทษที่ศาลได้พิจารณาตัดสิน โดยกำหนดระยะเวลาการลงโทษไว้ในหมายจำคุก สำหรับการคำนวณวันพ้นโทษ นั้น เป็นหน้าที่ในการใช้ดุลยพินิจของกรมราชทัณฑ์

หลังจากที่ได้มีการรับนักโทษเด็ดขาดแล้ว เรือนจำก็จะได้ดำเนินการสัมภาษณ์ประวัติของนักโทษ พฤติการณ์การกระทำผิด ถ่ายรูป และพิมพ์ลายนิ้วมือเพื่อทำประวัติ เพื่อจัดทำเป็นข้อมูลประจำตัวนักโทษเก็บรวบรวมไว้ตามระบบสารสนเทศของกรมราชทัณฑ์ ซึ่งจะทำให้การลงข้อมูลเพิ่มเติมหรือปรับปรุงแก้ไขได้ตลอดเวลา และสามารถทำการตรวจสอบข้อมูลเหล่านี้ได้แม้ภายหลังจากที่นักโทษได้พ้นโทษแล้วก็ตาม

รายละเอียดของข้อมูลที่จัดเก็บ

ข้อมูลของนักโทษที่จัดเก็บโดยกรมราชทัณฑ์จะประกอบด้วย ลักษณะส่วนตัวหรือภูมิหลังของนักโทษ พฤติการณ์การกระทำผิด (แต่มีรายละเอียดเฉพาะเขตสถานีตำรวจที่กระทำผิด คู่กรณีในการกระทำผิด ค่าเสียหาย หรือความเสียหายที่เกิดขึ้น) ประวัติการต้องโทษ ประวัติทางสังคม รายชื่อนุคคลใกล้ชิด สภาพร่างกายและสุขภาพจิต การฝึกอาชีพ การศึกษา และการเลื่อนขั้นและลดขั้นนักโทษ

สำหรับข้อมูลที่มีรายละเอียดมากขึ้นคือข้อมูลเกี่ยวกับประวัติทางสังคมของ นักโทษ จะมีรายละเอียดเกี่ยวกับ วัน เดือน ปีที่เกิด ที่อยู่ ศาสนา การศึกษา สถานภาพสมรส สถานภาพทางครอบครัว รายชื่อ ที่อยู่และอาชีพของญาติหรือเพื่อนสนิท

จากที่กล่าวมาในข้างต้นผู้ศึกษามีความเห็นว่าระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมจะมีความแตกต่างกัน ซึ่งแต่ละหน่วยจะทำการจัดเก็บเฉพาะข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับการทำงานของหน่วยงานตนเท่านั้น ซึ่งถ้าข้อมูลใดที่ไม่เกี่ยวข้องก็จะไม่ทำการจัดเก็บและการจัดเก็บข้อมูลบางส่วนมีการจัดเก็บที่ซ้ำซ้อนกันระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณและเวลา นอกจากนี้ประเทศไทยเองก็ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่เป็นศูนย์กลางในการรวบรวมข้อมูลยุติธรรมทางอาญาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ศึกษาได้สรุประบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาในประเทศไทยได้ตามรูปภาพที่ 1

รูปภาพที่ 1 แสดงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาในประเทศไทย

จากรูปภาพที่ 1 ระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุทธธรรมทางอาญาผู้ศึกษา ให้ข้อสังเกตว่า ระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลของแต่ละหน่วยงาน ต่างจัดเก็บข้อมูลเฉพาะภายในหน่วยงานของตนเอง โดยไม่มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานอื่นๆ หากหน่วยงานใดต้องการใช้ข้อมูลของอีกหน่วยงานหนึ่ง ต้องทำเป็นหนังสือราชการสอบถามทำให้เกิดความล่าช้า นอกจากนี้ แต่ละหน่วยงานยังไม่มีกำหนดแนวทางที่ชัดเจนร่วมกันในเรื่องมาตรฐาน ทั้งในด้านวิธีการเทคโนโลยี และแนวทางการปฏิบัติ เป็นต้น

กมลทิพย์ คติการ และคณะ (2544) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ทิศทางการพัฒนาระบบงานยุทธธรรมกับการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด” สรุปได้ว่า ข้อบกพร่องของระบบงานยุทธธรรมมีดังนี้

1. ขาดแคลนวิทยาการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ ขาดวิทยาการและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการพัฒนารูปแบบศูนย์ข้อมูลสนเทศ เช่น ศูนย์ข้อมูลอาชญากรรมหรือศูนย์วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะครบวงจร ที่จะสามารถเก็บรวบรวมวิเคราะห์สถิติอาชญากรรมแต่ละประเภท และสถิติเหยื่ออาชญากรรมในแต่ละประเภทคดีได้มีประสิทธิภาพ

2. ขาดแคลนบุคลากรในภาพรวมของระบบงานยุทธธรรม ได้แก่ ความขาดแคลนด้านบุคลากรที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ความขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากระบวนการยุทธธรรมทางอาญาและความขาดการประสานงานด้านบุคลากรระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุทธธรรม

3. ข้อบกพร่องในเชิงนโยบาย คือ การขาดนโยบายอาญาหรือนโยบายที่ครอบคลุมกระบวนการยุทธธรรมทั้งระบบในระดับชาติและขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบ ทำให้ขาดการประสานงาน ขาดความร่วมมือ ขาดการแก้ปัญหาร่วมกันทั้งทางนโยบายและการปฏิบัติ ถึงแม้ว่าแต่ละระบบย่อยจะมีนโยบายทางอาญาของระบบย่อยเอง แต่ขาดการประสานงาน ต่างคนต่างทำกระจายกันอยู่ ทำให้ขาดการกำหนดนโยบายอาญาระดับชาติที่จะสร้างคามีเอกภาพนาระบบงานยุทธธรรมทั้งระบบสู่เป้าหมายเดียวกัน

4. ข้อบกพร่องในการจัดเก็บข้อมูลอาชญากรรม แต่ละหน่วยงานต่างคนต่างจัดเก็บ ไม่มีการพูดคุยเพื่อตกลงให้ชัดเจน และยังมีความเคลือบแคลงในความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้

นอกจากนี้ในการศึกษาเรื่อง ระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุทธธรรมทางอาญาของหน่วยงานในกระบวนการยุทธธรรม โดยสถาบันวิจัยและพัฒนากระบวนการยุทธธรรม สำนักกิจการยุทธธรรม (สุดสงวน สุธีสร และคณะ, 2547) พบว่า ระบบฐานข้อมูลอาชญากรรมที่มีความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของทฤษฎีทางอาญาวิทยาต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับ ผู้เสียหาย ผู้ต้องหาว่ากระทำผิดทางอาญา

สภาพแวดล้อมทางสังคมของผู้กระทำผิด ปฏิกริยาของสังคมต่อผู้ต้องโทษ ขั้นตอนการดำเนินคดี โดยละเอียด ตั้งแต่จับกุม สอบสวน จนลงโทษ สามารถนำไปใช้ประโยชน์เชิงวิชาการได้ ดังนี้

1.ระบบข้อมูลเพื่อศึกษาวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมอาชญากรรม

ทฤษฎีอาชญาวิทยาส่วนมากให้ความสำคัญการศึกษาปัจเจกชนเพื่อหาสาเหตุการประกอบอาชญากรรม ทฤษฎีเหล่านี้ ได้แก่ ทฤษฎีทางกายภาพ (Biological Theories) ทฤษฎีแนวจิตวิทยา (Psychological Theories) และทฤษฎีกระบวนการทางสังคม (Social Process Theories) โดยมีความเชื่อว่า บุคลิกภาพทางกายและจิตใจของบุคคล ตลอดจนอุปนิสัยหรือความประพฤติของบุคคลเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มหรือลดแนวโน้ม หรือความเป็นไปได้ของบุคคลที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม ดังนั้นระบบฐานข้อมูลทางอาชญาวิทยาจึงเป็นครอบคลุมถึงหัวข้อรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1.1 ภูมิหลังและลักษณะส่วนตัวของผู้กระทำผิด

จากทฤษฎีทางอาชญาวิทยาและการศึกษาวิจัยจำนวนมาก ได้ข้อสรุปตรงกันว่า บุคลิกภาพทางกายและทางจิตของบุคคลมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิด โดยลักษณะของข้อมูลควรประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

- ลักษณะส่วนบุคคลหรือภูมิหลัง เช่น เพศ อายุ เชื้อชาติ สถานภาพสมรส จำนวนบุตร และระดับการศึกษา
- สถานภาพเกี่ยวกับหน้าที่การงาน
- กิจกรรมทางสังคมต่าง ๆ
- ลักษณะชีวภาพทางร่างกาย เช่น ระดับสติปัญญา ฮอร์โมน
- ลักษณะสภาพจิตใจ
- ประวัติการใช้สารเสพติดหรือ การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์
- ประวัติการเป็น โรคระบบประสาทหรือสมอง
- ความเชื่อทางศาสนาหรือจรรยาบรรณ ตลอดจนแนวความคิดที่มีต่อสังคม
- ประวัติญาติสนิทหรือเพื่อนสนิท
- ประวัติการศึกษา และความประพฤติในวัยเด็ก

1.2 พฤติกรรมทางคดี

พฤติการณ์ทางคดี หมายความว่า ลักษณะของการกระทำผิดที่เกิดขึ้นตลอดจนลักษณะของสภาพแวดล้อมในการกระทำผิดและบริเวณที่เกิดเหตุ ซึ่งจะใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อ

ประกอบการวิเคราะห์สาเหตุอาชญากรรมของผู้กระทำความผิดได้อย่างถูกต้อง พหุติการณ์ทางคดีที่ควรเก็บไว้เป็นข้อมูลมีดังนี้

- ชื่อหาในการกระทำความผิด
- พยานหลักฐานทางคดี
- ลักษณะของสถานที่เกิดเหตุ
- วัน เวลา ที่เกิดเหตุ
- รูปแบบการประกอบอาชญากรรมหรือแผนประทุษกรรม
- อุปกรณ์หรืออาวุธที่ใช้ในการกระทำความผิด
- ทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย
- ความเสียหายหรืออันตรายแก่กายหรือจิตใจ

2.ระบบข้อมูลเพื่อศึกษาวิเคราะห์การบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิด

ทฤษฎีตีตรา นำเสนอว่า พฤติกรรมอาชญากรรมเกิดจากการที่บุคคลที่เคยกระทำความผิดหรือเคยต้องโทษทางอาญา เข้าใจว่าคนในสังคมมีความหวังหรือต้องการให้ตนเองเป็นอาชญากรต่อไป ซึ่งสังคมอาจแสดงความต้องการในรูปแบบของขั้นตอนต่างๆ ในกระบวนการยุติธรรม หรือการปิดกั้นโอกาสที่กลับตัวเป็นคนดีต่อไป เช่น การกำหนดสมณนามให้แก่บุคคลที่เคยต้องโทษมาก่อนว่าเป็น “คนจู้จุก” หรือการปฏิเสธไม่ยอมรับบุคคลที่มีประวัติการต้องโทษมาก่อนเข้าทำงาน แม้ว่า เป็นความคิดที่ไม่รุนแรง ฯลฯ ดังนั้น การบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเป็นแนวทางสำคัญในการลดพฤติกรรมอาชญากรรมของบุคคล ทฤษฎีแนวนี้นี้จึงให้ความสำคัญกับการปรับปรุงแก้ไขผู้กระทำความผิด และการลงโทษในลักษณะที่เปิดโอกาสให้ผู้กระทำความผิดกลับคืนสู่สังคมเพื่อใช้ชีวิตตามปกติต่อไป ข้อมูลที่จะใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์การบำบัดฟื้นฟูมีดังต่อไปนี้

- 2.1 ลักษณะส่วนตัวของผู้รับโทษ เช่น เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส ฯลฯ
- 2.2 สุขภาพทางร่างกายและจิตใจของผู้ต้องโทษ
- 2.3 ประวัติการกระทำความผิดหรือประวัติการต้องโทษ
- 2.4 ประวัติการเรียนและความประพฤติในวัยเรียน
- 2.5 การเข้าโครงการบำบัดฟื้นฟู
- 2.6 การติดตามผู้กระทำความผิดหลังพ้นโทษ เช่น หน้าที่การงาน สถานภาพครอบครัว การเรียน ความประพฤติ
- 2.7 ปฏิกริยาของสังคมต่อผู้กระทำความผิด เช่น การประณามจากสื่อมวลชน หรือจากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน
- 2.8 ลักษณะการดำเนินการของกระบวนการยุติธรรมว่าเน้นการลงโทษ หรือการให้โอกาสผู้กระทำความผิด

3. ระบบข้อมูลเพื่อศึกษาการวิเคราะห์และพัฒนาโครงสร้างและกระบวนการทางสังคมเพื่อแก้ไขปัญหายาอาชญากรรม

ทฤษฎีอาชญาวิทยาแนวสังคมศาสตร์ ได้รับการยอมรับในวงการวิชาการ โดยมีการนำทฤษฎีแนวนี้ไปทดสอบและนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายสาธารณะ ทฤษฎีแนวนี้นำเสนอว่ามนุษย์ไม่ได้เป็นผู้กำหนดพฤติกรรมของตนเองทั้งหมด หากแต่สภาพแวดล้อมทางสังคมทั้งบริบทด้านโครงสร้างและกระบวนการทางสังคม เป็นปัจจัยสำคัญในการชี้แนะ โน้มน้าว ชักจูง หรือกระตุ้นให้บุคคลประกอบอาชญากรรมตัวอย่างเช่น สมาชิกของอาชญากรรมองค์กรหรือข้าราชการทำการทุจริตในหน้าที่เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้จากเพื่อนร่วมองค์กรหรือเพื่อนร่วมงาน (ทฤษฎีการเรียนรู้)

ดังนั้น ระบบข้อมูลอาชญากรรมที่สอดคล้องกับทฤษฎีแนวสังคมศาสตร์ ควรมีลักษณะครอบคลุมบริบททางสังคม ทั้งด้านโครงสร้างและกระบวนการทางสังคม ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะโครงสร้างทางสังคม

ตามแนวคิดทฤษฎีอาชญาวิทยาแนวสังคมศาสตร์ (Sociology Criminology Theoris) เชื่อว่าโครงสร้างทางสังคมเป็นปัจจัยสำคัญในการกระตุ้นหรือโน้มน้าวให้บุคคลประกอบอาชญากรรมจากทฤษฎีและงานวิจัย สรุปได้ว่า บริบทเชิงโครงสร้างที่มีอิทธิพลต่อการเกิดอาชญากรรมมีดังต่อไปนี้

- ระบบเศรษฐกิจและสภาพเศรษฐกิจของสังคม
- ความไม่เท่าเทียมกันทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง
- การผสมผสานของชาติพันธุ์และศาสนา
- ลักษณะของชุมชนในบริบทด้านเศรษฐกิจ การเคลื่อนย้ายของประชากร

ระบบการประกันสุขภาพ สาธารณูปโภค

- ระบบและความเจริญด้านการศึกษา
- ระบบการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจระหว่างกลุ่มที่มีอำนาจทางสังคม เศรษฐกิจ

และการเมือง กับกลุ่มที่มีอำนาจน้อยกว่า

ส่วนที่ 2 ลักษณะกระบวนการทางสังคม

กระบวนการสังคมก็เป็นปัจจัยสำคัญของการเกิดพฤติกรรมอาชญากรรม เช่นแนวคิดทฤษฎีวิวัฒนาการทางสังคม (Social of Cultural Theory) และทฤษฎีความแตกต่างทางสังคม (Differential Association Theory) ระบบข้อมูลอาชญากรรมที่สอดคล้องกับทฤษฎีนี้ต้องมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- แนวความคิด ค่านิยม หรือวัฒนธรรมรอง ของผู้กระทำผิดที่ขัดแย้งกับวัฒนธรรมหลักของสังคม

- สถานภาพสมรสของผู้กระทำผิด
- สถานภาพด้านครอบครัว
- การคบหาสมาคมกับเพื่อนที่เป็นอาชญากร
- ความสัมพันธ์กับสถาบันทางสังคม
- สถานภาพด้านหน้าที่การงาน
- ความเชื่อทางศาสนา จรรยาบรรณ หรือศีลธรรม

4. ระบบข้อมูลเพื่อศึกษาวิเคราะห์การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

ทฤษฎีอาชญาวิทยากลุ่มที่มุ่งศึกษาและให้ความสนใจกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่เกิดขึ้นโดยระบบระบบกฎหมาย และกลไกการป้องกันโดยเหี้ยอาชญากรรม ได้แก่ กลุ่มสำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิม (Classical School of Criminology) และกลุ่มทฤษฎีอาชญาวิทยาแนวขัดแย้ง (Conflict Theories) เพื่อความสะดวกจึงจัดหมวดหมู่ของทฤษฎีในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมออกเป็น สองกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 นำเสนอว่าการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมสามารถดำเนินการได้โดยกลไกของระบบกฎหมาย กลุ่มทฤษฎีอาชญาวิทยาด้านนี้ประกอบด้วยทฤษฎีป้องกัน ทฤษฎีแนวเศรษฐศาสตร์ และทฤษฎีขัดแย้ง โดยทฤษฎีป้องกันและทฤษฎีแนวเศรษฐศาสตร์เชื่อว่า กระบวนการยุติธรรมที่มีประสิทธิภาพ จะสามารถยับยั้งหรือห้ามมิให้บุคคลประกอบอาชญากรรมได้โดยการข่มขู่ ทำให้กลัว หรือทำให้บุคคลเห็นว่าผลเสียจะมีมากกว่าผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการประกอบอาชญากรรม ในขณะที่ทฤษฎีขัดแย้งเสนอว่า สาเหตุของอาชญากรรมส่วนหนึ่งมาจากการมุ่งเน้นการใช้กฎหมายกับกลุ่มที่ไม่มีอำนาจในสังคม ทำให้บุคคลชั้นล่างเกิดความโกรธแค้นและเกลียดชัง จึงไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ในขณะที่กลุ่มบุคคลที่มีอำนาจจะทำผิดกฎหมายจำนวนมาก เนื่องจากไม่มีความเกรงกลัวต่อกฎหมาย ทฤษฎีแนวขัดแย้งต้องการให้เสริมสร้างความเสมอภาคและเป็นธรรมขึ้นมาในสังคม ดังนั้น ระบบข้อมูลยุติธรรมทางอาญาที่สอดคล้องกับแนวคิดนี้ควรมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- ข้อหา
- ระยะเวลาในการดำเนินคดีแต่ละขั้นตอน
- รายละเอียดขั้นตอนการดำเนินคดีอาญา
- โทษที่ได้รับ
- ผลคดีถึงที่สุด
- สาเหตุของการสั่งฟ้องหรือยกฟ้อง
- สาเหตุของการปรับหรือภาคทัณฑ์ หรือรอการลงโทษ

- มาตรการกรณีเป็นการกระทำผิดซ้ำ
- ระยะเวลาที่ได้รับโทษในเรือนจำ

กลุ่มที่ 2 นำเสนอการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อมและเหยื่ออาชญากรรม ได้แก่ ทฤษฎีโอกาส (Opportunity Theory) ทฤษฎีปกตินิสัย (Routine Activity Theory) และแนวความคิดเกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุ (Hot Spot) กล่าวโดยสรุปกลุ่มทฤษฎีแนวนี้เชื่อว่า อาชญากรรมเกิดจากการที่ผู้กระทำผิดมีโอกาสในการกระทำผิดจะเกิดขึ้นได้สองแนวทางประการแรกเกิดจากนิสัยหรือแนวทางการดำเนินชีวิตของเหยื่อหรือผู้เสียหาย เช่น เดินทางไปในที่เปลี่ยวช่วงเวลากลางคืน ใส่เครื่องประดับมีค่า หรือไม่มีการป้องกันทรัพย์สินที่มีค่า ประการที่สองเกิดจากลักษณะพื้นฐานของสถานที่อันเอื้ออำนวยหรือชักจูงให้คนร้ายลงมือกระทำผิด เช่น ตรอกหรือซอยที่เปลี่ยวไม่มีไฟฟ้าส่องสว่าง บริเวณที่มีการจับกลุ่มของวัยรุ่น สถานที่ที่มีการเสพเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือยาเสพติดจำนวนมาก ดังนั้น ระบบข้อมูลอาชญากรรมที่สอดคล้องกับแนวคิดนี้ควรมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- ลักษณะภูมิหลังของเหยื่อหรือผู้เสียหายโดยละเอียด เช่น เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนพี่น้อง
- ลักษณะหรือพฤติกรรมของผู้เสียหายขณะเกิดเหตุ เช่น ขณะเกิดเหตุอยู่ตามลำพัง การมีทรัพย์สินมีค่าติดตัว
- ความเสียหายที่ได้รับทั้งทรัพย์สินและอันตรายแก่กายหรือจิตใจ
- ลักษณะของสถานที่เกิดเหตุโดยละเอียด
- การป้องกันตนเองของผู้เสียหาย เช่น การใส่กุญแจบ้าน การติดตั้งสัญญาณกันขโมยหรือโจรกรรม
- ประสบการณ์การเคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

2.2 ระบบการจัดเก็บข้อมูลอาชญากรรมทางอาญาในต่างประเทศ

U.S. Department of Justice (2004 อ้างถึงใน สุดสงวน สุธีสร และ คณะ, 2547) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสถิติข้อมูลอาชญากรรมว่า ทำให้เข้าใจและทราบถึงภาพรวมของอาชญากรรม และหากนำไปใช้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการแล้ว ข้อมูลสถานภาพอาชญากรรมเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดนโยบายสาธารณะ ผู้บริหารงานยุติธรรมทุกระดับนับตั้งแต่สถานีดับสัญญาณ ฝ่ายบริหาร หรือหน่วยราชการ สามารถใช้ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์และประเมินผลโครงการหรือนโยบายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน พัฒนารูปแบบการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่เกิดขึ้น ตลอดจนบัญญัติกฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

สำหรับประเทศแถบทวีปยุโรป หรืออเมริกา และทวีปเอเชีย หน่วยงานยุติธรรมทางอาญาโดยทั่วไปจะประกอบด้วยตำรวจ อัยการ ศาล และราชทัณฑ์ หน่วยงานเหล่านี้ต่างก็มีหน่วยงานที่ทำ

หน้าที่โดยเฉพาะในการเก็บรวบรวมข้อมูลยุติธรรมทางอาญา ที่เกี่ยวเนื่องกับหน่วยงานและ ภารกิจ ตัวอย่างเช่น ตำรวจก็จะเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิด ข้อหาความผิด พฤติการณ์ทางคดี อัยการ และศาล จะเก็บข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินคดีเกี่ยวกับผู้กระทำความผิด ผลคดีอาญา และ บทกำหนดโทษ ส่วนราชทัณฑ์จะเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องขัง

ดังนั้น ผู้ศึกษาเห็นว่าระบบฐานข้อมูลที่จัดเก็บโดยหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมของต่างประเทศ จะมีลักษณะคล้ายคลึงกับระบบฐานข้อมูลของหน่วยงานยุติธรรมในประเทศไทย ทั้งในด้านเนื้อหาของข้อมูล ระบบจัดเก็บ และความรับผิดชอบของหน่วยงานในการจัดเก็บ จะแตกต่างกันก็ถึงความก้าวหน้าของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านงบประมาณ บุคลากร และเทคโนโลยีที่ไม่เท่าเทียมกันของแต่ละประเทศ นอกจากนี้เมื่อศึกษาถึงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาของประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าสหรัฐอเมริการจะมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาจนได้มาตรฐานประเทศหนึ่ง ทั้งในด้านเนื้อหาของข้อมูล การจัดการข้อมูล และการนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อประโยชน์ทางการบริหารงานยุติธรรม ผู้ศึกษาจึงได้นำระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทยมาเป็นแบบในการศึกษาครั้งนี้

ระบบฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทย

U.S. Department of Justice (2004 อ้างถึงใน สุดสงวน สุธีสร และ คณะ, 2547) ได้กล่าวว่า ระบบงานยุติธรรมของประเทศไทยได้จัดตั้งหน่วยงานกลางขึ้นมาเพื่อรับผิดชอบด้านข้อมูลยุติธรรมทางอาญา คือ Bureau of Justice Statistic (BJS) ซึ่งเป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงยุติธรรม (Department of Justice) โดยเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายรัฐบาลกลางทำหน้าที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานของกระบวนการยุติธรรม เก็บข้อมูลเพิ่มเติม ทำการวิเคราะห์ข้อมูล จัดพิมพ์และเผยแพร่การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับข้อมูลที่ BJS ทำการรวบรวมและวิเคราะห์ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับอาชญากรรม ข้อมูลของผู้กระทำความผิด ข้อมูลเหยื่ออาชญากรรม ข้อมูลเกี่ยวกับคำเนิการของหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมทุกระดับ ตั้งแต่รัฐบาลท้องถิ่น รัฐบาลมลรัฐ และรัฐบาลกลาง โดยมีวัตถุประสงค์ตามกฎหมายว่า เพื่อเป็นการจัดหาและสนับสนุนให้หน่วยงานกระบวนการยุติธรรมในการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลยุติธรรมทางอาญาในด้านต่างๆ ดังนี้คือ อาชญากรรม การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน การดำเนินการของหน่วยงาน นอกจากนี้ BJS ยังทำหน้าที่ในการช่วยเหลือสนับสนุนของหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมด้านการพัฒนาระบบฐานข้อมูลของหน่วยงานให้เหมาะสมและทันสมัยและพัฒนาระบบการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายของประเทศ ตัวอย่างของการจัดเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลยุติธรรมทางอาญา ที่จัดทำขึ้น โดย BJS มีดังต่อไปนี้

1.The National Crime Victimization Survey (NCVS) เป็นข้อมูลเกี่ยวกับเหยื่ออาชญากรรมที่หน่วยงานได้จัดเก็บขึ้นเองเป็นประจำทุกปี เพื่อให้ภาพชัดเจนเกี่ยวกับอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา

2.Criminal Record Systems Statistics เป็นระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับประวัติผู้กระทำความผิดที่หน่วยงานได้จัดทำขึ้น โดยฐานข้อมูลประกอบด้วยการถูกจับกุม ผลการดำเนินคดี บทลงโทษ ตลอดจนรายละเอียดด้านอื่น ซึ่งระบบฐานข้อมูลนี้จะทำให้หน่วยงานอื่นของรัฐบาลสามารถทราบข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลดังต่อไปนี้คือ

- ประวัติการกระทำความผิดไม่ว่าจะกระทำความผิดในรูปแบบใด
- ประวัติการก่ออาชญากรรมรุนแรง
- ประวัติเกี่ยวกับการเลี้ยงดูบุตร
- ประวัติเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาทในครอบครัว
- ข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินคดีชั้นศาลและการรับโทษ

3.Offenders under Correctional Supervision เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลยุติธรรมทางอาญาที่หน่วยงานได้วิเคราะห์และจัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่และแจกจ่ายให้แก่หน่วยราชการและสถาบันการศึกษา ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับการจับกุมและดำเนินคดีเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดกฎหมาย ขับขี่ยานพาหนะขณะเมาสุรา (Driving While Intoxicated: DWI) ว่ามีการจับกุมผู้กระทำความผิดข้อหานี้จำนวนเท่าใด และมีการลงโทษอย่างไร

4.Education an Correctional Populations, 1974 – 2001 เป็นรายงานการศึกษาเปรียบเทียบการได้รับการศึกษาของนักโทษในเรือนจำของมลรัฐ และเรือนจำของรัฐบาลกลาง ตลอดจนบุคคลที่ถูกคุมประพฤติโดยกรมราชทัณฑ์ โดยเปรียบเทียบระดับการศึกษากับประชากรทั่วไป

5.Immigration Offenders in the Federal Criminal Justice System, 2000 เป็นรายงานการศึกษาเชิงพรรณนาเกี่ยวกับผู้ต้องโทษที่เป็นคนอพยพเข้ามาอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา และถูกดำเนินคดีในศาลรัฐบาลกลาง ระหว่างปี ค.ศ. 1985 – 2000

6.Policing and Homicide, 1976 – 1998; Justifiable Homicide of Felons by Police and Murder of Police by Felons เป็นรายงานการศึกษาเกี่ยวกับการฆาตกรรมหรือผู้อื่นโดยเจตนา 2 รูปแบบ คือ กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจยิงต่อสู้นักโทษถึงแก่ความตาย และกรณีคนร้ายคดี อุจฉกรรจ์ยิงเจ้าหน้าที่ตำรวจถึงแก่ความตาย

7.Profile of Jail Inmates, 1996 เป็นรายงานการศึกษาข้อมูลของนักโทษในสถานกักขังซึ่งพรรณนาเกี่ยวกับลักษณะภูมิหลังของนักโทษ ข้อหาความผิด ประวัติการกระทำความผิด บทลงโทษ ระยะเวลารับโทษ การบำบัดรักษาทางยาเสพติดและแอลกอฮอล์ ประวัติทางครอบครัว สภาพจิตใจและร่างกาย และลักษณะการถูกกักขัง

8. Child Victimization: Violent Offenders and Their Victims เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการประทุษร้ายทางชีวิตร่างกายต่อเหยื่ออาชญากรรมที่เป็นเด็ก โดยศึกษาจากข้อมูลของเรือนจำที่มีนักโทษข้อหาความผิดประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายของเด็ก และข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ ระหว่างปี ค.ศ. 1976 – 1944 มีเหยื่ออาชญากรรมที่เป็นเด็กจำนวน 37,000 คน

นอกจากนี้ U.S. Department of Justice (2004 อ้างถึงใน สุดสงวน สุธีสร และ คณะ, 2547) ได้กล่าวไว้ว่า การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจะเป็นข้อมูลสำคัญในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรม ดังนั้นข้อมูลอาชญากรรมที่ถูกต้องและตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดจะทำให้สามารถกำหนดนโยบายที่เหมาะสมมากที่สุด นักอาชญาวิทยาเชื่อกันว่า สถิติอาชญากรรมของหน่วยงานราชการแสดงปริมาณหรือจำนวนอาชญากรรมที่เกิดขึ้นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ยังมีอาชญากรรมหรืออาชญากรอีกจำนวนมากที่ไม่ได้ถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย และไม่ได้ถูกบันทึกเป็นสถิติไว้ หรือถูกจัดเก็บเป็นฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา สาเหตุสำคัญคือ

1. ไม่มีการแจ้งความร้องทุกข์ให้ดำเนินคดี
2. เจ้าทุกข์หรือผู้เสียหายไม่ทราบว่ามีการกระทำผิดเกิดขึ้น
3. เกิดจากความผิดพลาดทางเทคนิคในการจัดเก็บ เช่น บันทึกรายคดีอาญาหลายคดีเป็นคดีเดียว หรือไม่ได้ลงสารบบคุมคดีอาญา

สำหรับระบบฐานข้อมูลของประเทศสหรัฐนั้นจะมีระบบการจัดเก็บที่ได้พยายามจัดข้อจำกัดทางด้านเนื้อหาและความถูกต้องและน่าเชื่อถือของข้อมูลสถิติอาชญากรรมไว้ โดยได้มีการศึกษาและพัฒนาปรับปรุงระบบการจัดเก็บสถิติคดีอาญา ดังนี้

1. การจัดเก็บสถิติอาชญากรรมที่ตำรวจรับแจ้งความ (Uniform Crime Report :UCR)
 2. การสำรวจเหยื่ออาชญากรรม (National Crime Victimization Survey: NCVS)
 3. การสำรวจผู้กระทำผิดกฎหมาย (Self-Reported Measure of Crime)
- ซึ่งรายละเอียดและรูปแบบการจัดเก็บของแต่ละวิธีการมีดังต่อไปนี้คือ

1. การจัดเก็บสถิติอาชญากรรมที่ตำรวจรับแจ้งความ (Uniform Crime Report :UCR)

นับตั้งแต่ ปี ค.ศ. 1930 สภากองเกรทของสหรัฐอเมริกา ได้ผ่านกฎหมายให้ตำรวจหน่วยสอบสวนกลาง (FBI) ทำการเก็บรวบรวมสถิติคดีอาญาที่หน่วยตำรวจทุกหน่วยทั่วประเทศสหรัฐอเมริกาที่ได้รับแจ้งจากผู้เสียหายและลงบันทึกเป็นสารบบคดีอาญา เพื่อทำการรวบรวมและนำเสนอเป็นสถานภาพอาชญากรรมของประเทศสหรัฐอเมริกาในภาพรวมว่ามีคดีอาญาที่มีการแจ้งความร้องทุกข์เกิดขึ้นจำนวนเท่าใด รวมทั้งผลการดำเนินคดี ในระยะแรกระบบฐานข้อมูลของ

UCR จะมีลักษณะเป็นการสรุปยอดคดีอาญาที่เกิดขึ้น ส่วนมากจะเน้นไปทางการเก็บคดีที่เกิดขึ้น จำนวนผู้ต้องหาจำนวนผู้เสียหายเท่านั้นทำให้ไม่มีรายละเอียดต่าง ๆ เท่าที่ควร

ต่อมาในปี ค.ศ. 1982 หน่วยงาน BJS และ FBI ได้ทำการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูล UCR ซึ่งใช้มาตั้งแต่ ค.ศ. 1930 จากที่มีแต่ข้อมูลตัวเลขในลักษณะสรุปคดีอาญาที่เกิดขึ้นให้เป็นฐานข้อมูลที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางคดีอาญาเพิ่มมากขึ้น โดยให้หน่วยตำรวจรายงานคดีอาญาที่เกิดขึ้นหรือจับกุมผู้ต้องหาได้เป็นรายคดี โดยมีองค์ประกอบ 53 ประเด็น เกี่ยวกับเหยื่ออาชญากรรม ผู้ต้องหา ผู้จับกุม และสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ในการจับกุม ซึ่งเรียกระบบการรายงานรูปแบบใหม่นี้ว่า National Incident – Based Reporting System (NIBRS)

องค์ประกอบของระบบรายงานแบบ NIBRS จะประกอบด้วย 6 ประเด็นหลัก คือ

1. การบริหารงาน: Administrative Segment
2. ความผิด: Offense Segment
3. ทรัพย์สิน: Property Segment
4. เหยื่ออาชญากรรม: Victim Segment
5. ผู้ต้องหา: Offender Segment
6. การจับกุม: Arrestee Segment

ในแต่ละประเด็นหลักก็จะมีองค์ประกอบย่อยไปอีก ซึ่งเป็นรายละเอียดเพื่อขยายความของคดีอาญาที่เกิดขึ้นให้สมบูรณ์ครบถ้วนทุกประเด็น (รายละเอียดตามตารางที่ 1 ภาคผนวก)

นอกจากนี้ UCR ยังเป็นระบบฐานข้อมูลที่รวบรวมข้อมูลที่ตำรวจได้ลงสารบบไว้ แต่ก็ไม่ได้ครอบคลุมถึงความผิดอาญาทุกประเภท ข้อหาความผิดที่ระบบฐานข้อมูลนี้รวบรวมไว้สามารถแบ่งแยกได้เป็น 2 ประเภทคือ Index Crimes ซึ่งประกอบด้วยความผิดสำคัญ 8 ความผิดได้แก่ฆาตกรรมหรือฆ่าผู้อื่นโดยไม่ได้เจตนา ข่มขืนโดยใช้กำลังประทุษร้าย ชิงทรัพย์ ทำร้ายร่างกายผู้อื่นเป็นอันตรายสาหัส ลักทรัพย์ในเคหสถาน ลักทรัพย์ โจรกรรมรถยนต์ – รถจักรยานยนต์ และวางเพลิง สำหรับความผิดประเภทที่สองได้แก่ Nonindex Crimes ซึ่งประกอบด้วยความผิดอาญาทั่วไป 20 ความผิด เช่น ทำร้ายร่างกาย ปลอมแปลงเอกสาร ชักยอก น้อโกง ลักทรัพย์ ความผิดเกี่ยวกับอาวุธ ค้าประเวณี ฯลฯ (รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 2 ภาคผนวก)

2. การสำรวจเหยื่ออาชญากรรม (National Crime Victimization Survey : NCVS)

การสำรวจผู้ที่เคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้มีการทำเป็นครั้งแรกตั้งแต่ปี ค.ศ. 1970 ในประเทศเดนมาร์ก และปัจจุบันก็มีดำเนินการกันในหลายประเทศไม่ว่าจะเป็นประเทศสหรัฐอเมริกา เบลเยียม แคนาดา เดนมาร์ก อังกฤษ สหราชอาณาจักร นอร์เวย์ สวีเดน สวิสเซอร์แลนด์ และเยอรมัน ทั้งนี้ก็เพื่อให้สถิติอาชญากรรมที่เกิดขึ้นถูกต้องและตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยเชื่อว่าหาก

การศึกษามีระเบียบวิธีวิจัยในการสำรวจเหื่ออาชญากรรมได้อย่างเหมาะสมแล้ว ก็สามารถนำมาใช้วิเคราะห์ได้ร่วมกับสถิติคดีอาญาที่ตำรวจรับแจ้ง เพื่อประเมินหาสถานการณ์อาชญากรรมของประเทศได้ถูกต้องและตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

การสำรวจเหื่ออาชญากรรมในประเทศสหรัฐอเมริกาเริ่มต้นในปี ค.ศ. 1972 และได้มีการพัฒนามาจนถึงปัจจุบัน BJS เป็นหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการเก็บข้อมูล เพื่อให้ได้รายละเอียดเกี่ยวกับเหื่ออาชญากรรม และอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับบุคคลทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบสถานการณ์อาชญากรรมให้ชัดเจนและสมบูรณ์ จะได้นำไปเสริมหรือสนับสนุนข้อมูลที่ตำรวจได้รับแจ้งความไว้ ซึ่งเชื่อว่ายังมีอาชญากรรมจำนวนมากที่ผู้เสียหายไม่ได้มาแจ้งความร้องทุกข์ต่อตำรวจ หรืออาชญากรรมที่ตำรวจไม่ทราบว่าเกิดขึ้น

การคัดเลือกตัวอย่าง

การสำรวจเหื่ออาชญากรรมได้จัดทำขึ้นโดย BJS ร่วมกับ Bureau of the Census และได้ทำการสำรวจประชาชนในสหรัฐอเมริกาทั่วประเทศเป็นประจำทุกปี เนื่องจากประชากรในการศึกษามีจำนวนมาก จึงได้มีวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวโดยเทคนิคแบบผสมผสาน (Complex and Multistage Sampling Technique) เพื่อให้ประชากรทุกคนทุกพื้นที่มีโอกาสทุกเลือกเป็นตัวอย่างในการศึกษามากที่สุด ซึ่งตัวอย่างในการศึกษาจะเป็นครัวเรือน (Household) หมายความว่า จะเก็บข้อมูลจากตัวแทนครอบครัวที่ถูกคัดเลือกเป็นประชากรในการศึกษา นอกจากนี้ยังใช้ระบบการศึกษาแบบรายชื่อบุคคล (Panel Study) โดยจะทำการเก็บข้อมูลจากตัวอย่างเดิมหรือครอบครัวเดิมติดต่อกันเป็นเวลา 3 ปี จำนวนตัวอย่างในการสำรวจเหื่ออาชญากรรมจะมีประมาณ 49,000 ครัวเรือน ซึ่งประกอบด้วยบุคคลที่มีอายุเกินกว่า 12 ปี ประมาณ 100,000 คน

เนื้อหาของข้อมูล

ในการเก็บข้อมูลจะใช้การสัมภาษณ์โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล จะเป็นคำถามเกี่ยวกับการเคยตกเป็นเหื่ออาชญากรรมในรอบปีที่ผ่านมาของตัวอย่างและบุคคลในครัวเรือนซึ่งจะเป็นอาชญากรรมประเภท ลักทรัพย์ การโจรกรรมในเคหะสถาน โจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ทำร้ายร่างกาย ชิงทรัพย์ และข่มขืนกระทำชำเรา นอกจากนี้ยังมีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของตัวอย่างเช่น เพศ อายุ รายได้ สถานภาพสมรส สัตว์ ลักษณะที่พักอาศัย ความสัมพันธ์ระหว่างเหื่ออกับคนร้าย ประสบการณ์การเคยตกเป็นเหื่ออาชญากรรม

นอกจากนี้หลังจากที่ได้มีการปรับปรุงเครื่องมือในการเก็บข้อมูลในปี ค.ศ. 1986 ได้มีการเก็บข้อมูลจากตัวอย่างเพิ่มเติมในประเด็นดังต่อไปนี้คือ การใช้ยาเสพติดหรือแอลกอฮอล์ของคนร้าย การป้องกันตัวของเหื่ออาชญากรรม การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ประสบการณ์ในการ

ติดต่อกับเจ้าหน้าที่กระบวนการยุติธรรม สถานที่ของอาชญากรรม พฤติกรรมของเหยื่ออาชญากรรม

3. การสำรวจผู้กระทำผิดกฎหมาย (Self – Reported Measure of Crime)

แบบสำรวจรายงานความผิด (Self – Reported Survey) นับเป็นระบบฐานข้อมูลอีกรูปแบบหนึ่งที่รวบรวมสถิติอาชญากรรมที่เกิดขึ้น โดยการสอบถามบุคคลให้ยอมรับพฤติกรรมอาชญากรรมและหรือพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยทั่วไปจะทำการสำรวจกลุ่มประชาชนจำนวนมากเพื่อรับประกันเรื่องความลับสำหรับคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถาม นักอาชญาวิทยาได้พัฒนาแบบสอบถามเพื่อสำรวจความผิดขึ้นมา เพื่อทดแทนอาชญากรรมที่เกิดขึ้นโดยที่ผู้เสียหายไม่ทราบว่ามี ความผิดเกิดขึ้น หรือความผิดประเภทไม่มีเหยื่ออาชญากรรม ที่ตำรวจไม่สามารถตรวจพบได้ เช่น การเสพยาเสพติด การค้าประเวณี การลักทรัพย์มูลค่าไม่มาก ฯลฯ แบบสำรวจรายงานความผิดมักจะจัดทำขึ้นโดยนักวิชาการมีความต้องการศึกษาอาชญากรรมเฉพาะด้าน หน่วยงานราชการไม่นิยมทำการเก็บระบบข้อมูลลักษณะเช่นนี้

ลักษณะของเครื่องมือในการเก็บข้อมูลรูปแบบนี้ จะมีลักษณะเป็นการกำหนดประเภทความผิดไว้ในแบบสอบถาม แล้วให้ประชากรหรือตัวอย่างเลือกหรือตอบว่า ในรอบปีที่ผ่านมาได้กระทำผิดอะไรบ้าง (รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 3 ภาคผนวก) ซึ่งแบบรายงานความผิดนี้มีประโยชน์ต่อระบบฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา 2 ประการคือ

1. เป็นการวัดหรือเก็บข้อมูลอาชญากรรมที่ผู้เสียหายและตำรวจไม่ทราบว่ามีการกระทำผิดเกิดขึ้น เช่น ยาเสพติด การพนัน

2. เป็นระบบฐานข้อมูลที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับผู้กระทำผิด เช่น ระดับสติปัญญา ทักษะคิด ค่านิยม ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ซึ่งไม่สามารถหาได้จากแหล่งข้อมูลอื่น

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับพนักงานสอบสวน

ผู้ศึกษาได้นำมาประกอบเป็นแนวคิดในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีดังนี้ คือ

- 2.3.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสอบสวน

- 2.3.2 ปรัชญาการสอบสวน

- 2.3.3 จรรยาบรรณพนักงานสอบสวน

2.3.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสอบสวน

การสอบสวน หมายถึง การรวบรวมพยานหลักฐานและดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา 2 (11) ซึ่งพนักงานสอบสวนได้กระทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหาเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิด เพื่อเอาตัวผู้กระทำผิดมาฟ้องลงโทษ (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (11))

การสอบสวนเป็นการกระทำของพนักงานสอบสวนซึ่งกระทำภายหลังจากที่ได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นแล้วมีผู้มาร้องทุกข์หรือกล่าวโทษหรือ โดยที่พนักงานสอบสวนพบด้วยตัวเองเป็นการกระทำเพื่อรวบรวมพยานหลักฐาน หรือให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐานทั้งปวง โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ คือ

1. เพื่อรวบรวมถ้อยคำที่พยานทำเป็นบันทึกไว้
2. เพื่อเป็นหลักฐานยืนยันอันเป็นถ้อยคำให้การของผู้มาร้องทุกข์หรือกล่าวโทษผู้ต้องหาหรือ พยานต่างๆ
3. เพื่อเป็นหลักฐานให้ศาลเชื่อถือและรู้ข้อเท็จจริงในคดีนั้น
4. เพื่อเป็นหลักฐานยืนยันข้อเท็จจริงในคดีนั้น
5. เพื่อรวบรวมเป็นสำนวนส่งพนักงานอัยการเพื่อดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป
6. เพื่อพิสูจน์ความผิดและเพื่อเอาตัวผู้กระทำผิดมาฟ้องลงโทษตามลักษณะความผิด

พนักงานสอบสวนซึ่งตามกฎหมาย หมายถึง เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่ทำการสอบสวน (ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 อนุ 6) ได้มีการกำหนดแบ่งแยกพนักงานสอบสวนออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. พนักงานสอบสวนทั่วไป แบ่งออกเป็น 2 พวก คือ
 - ก. พนักงานสอบสวนในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ นายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาได้ (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 18 วรรคสอง)
 - ข. พนักงานสอบสวนในจังหวัดอื่น (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 18 วรรคแรก) ซึ่งได้แก่
 - พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่
 - ปลัดอำเภอ
 - นายตำรวจที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป
2. พนักงานสอบสวนพิเศษ ในกรณีความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทย ได้กระทำนอกราชอาณาจักรไทย (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 20) ได้แก่

ก. อธิบดีกรมอัยการ

ข. พนักงานสอบสวนที่ได้รับมอบหมายหน้าที่จากอธิบดีอัยการหรือ

ผู้รักษาการแทน

ค. พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ผู้ต้องหาถูกจับ

ง. พนักงานสอบสวนซึ่งรัฐบาลประเทศอื่นหรือบุคคลที่ได้รับความเสียหายได้ร้องลงโทษผู้ต้องหา

แต่อย่างไรก็ดี พนักงานสอบสวนในกรณี ค. และ ง. จะกระทำในเฉพาะกรณีจำเป็นระหว่างรอคำสั่งจากอธิบดีกรมอัยการ หรือผู้รักษาราชการแทนเท่านั้น

สำหรับพนักงานสอบสวนในเขตกรุงเทพมหานครเป็นหน้าที่ของฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจเพียงฝ่ายเดียวเท่านั้นพนักงานฝ่ายปกครองมิได้มีอำนาจเข้าไปเกี่ยวข้องแต่อย่างใดแต่สำหรับในส่วนภูมิภาคหรือจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานครนั้น อำนาจการสอบสวนเป็นของทั้งฝ่ายตำรวจและฝ่ายปกครอง หากแต่ฝ่ายปกครองได้กระทำการสอบสวนได้จำกัดในเฉพาะอาญาบางประเภทตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. 2520 และพ.ศ. 2523 และข้อบังคับที่ 1/2509 เท่านั้น

หลักการปฏิบัติในการสอบสวนคดีอาญา

เมื่อมีความผิดเกิดขึ้นและได้รับการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนแล้วทางพนักงานสอบสวนจะต้องดำเนินการจัดการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และคำสั่งต่างๆ แต่หลักการปฏิบัติของพนักงานสอบสวนในการสอบสวนที่สำคัญ ได้แก่

- 1) จัดบันทึกลงในสมุดรายงานประจำวัน (รับแจ้ง)
- 2) ตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ
- 3) จัดบันทึกปากคำ
- 4) รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ
- 5) ดำเนินการจับกุมผู้ต้องหาหรือขออนุมัติจับกุม
- 6) การจับกุมผู้ต้องหา
- 7) การควบคุมผู้ต้องหา
- 8) การบันทึกการควบคุมผู้ต้องหา
- 9) การขออำนาจศาลฝากขังและปล่อยตั้งผู้ต้องหา
- 10) การปล่อยตัวชั่วคราว
- 11) การนำตัวผู้ต้องหาเข้าสู่สถานที่เกิดเหตุ
- 12) จัดให้มีการชี้ตัวผู้ต้องหา

- 13) ระบุภาพผู้ต้องหา
- 14) ส่งตัวผู้ต้องหาไปทำแผนประทุษกรรม
- 15) ส่งตัวผู้บาดเจ็บไปให้แพทย์ตรวจรักษา
- 16) พิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องหา สอบประวัติการต้องโทษ
- 17) กั้นตัวผู้ต้องหาไว้เป็นพยาน
- 18) การปล่อยตัวชั่วคราว
- 19) การจัดการเกี่ยวกับของกลางในคดีอาญา
- 20) บัญชีทรัพย์สินถูกประทุษร้าย
- 21) ออกคำหารูปพรรณผู้กระทำผิด
- 22) ออกคำหารูปพรรณทรัพย์สินหาย
- 23) การออกหมายเรียก
- 24) การออกหมายค้น
- 25) ชั้นสูตรพลิกศพ
- 26) ทำบันทึกการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน
- 27) การรายงานการสอบสวน
- 28) การทำบัญชีสำนวนสอบสวน
- 29) การเสนอข้อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นเพื่อมีความเห็นทางคดี
- 30) การส่งสำนวนให้พนักงานอัยการเพื่อสั่งคดี

นอกจากที่กล่าวมาแล้วยังมีสิ่งทีพนักงานสอบสวนต้องดำเนินการอีกหลายประการแล้วแต่ลักษณะแห่งรูปคดีเป็นเรื่องๆ ไป เช่น ในกรณีผู้ต้องหาหรือผู้เสียหาย เป็นเด็กหรือเยาวชน หรือเป็นทหาร เป็นต้น แต่โดยภาพรวมแล้วสามารถจำแนกขั้นตอนการสอบสวนออกเป็น 7 ขั้นตอนหลักด้วยกัน คือ

1. ขั้นตอนการรับแจ้ง

การรับแจ้งความเป็นความรับผิดชอบเบื้องต้นของพนักงานสอบสวนจะเกิดขึ้นเมื่อผู้เสียหาย หรือผู้รับมอบอำนาจ หรือผู้อื่นมาแจ้งเหตุ ที่สถานีตำรวจหรือโดยวิธีอื่น เช่น โทรศัพท์ วิทยุ ฯลฯ หลังจากพนักงานสอบสวนทราบเหตุแล้วทุกเรื่องไม่ว่าเรื่องที่ได้รับแจ้งจะเกี่ยวข้องกับคดีที่ต้องทำการสอบสวนหรือไม่ พนักงานสอบสวนจะต้องคิดว่า เรื่องทุกเรื่องที่ได้รับทราบขณะปฏิบัติหน้าที่เป็นร้อยเวรสอบสวนคดีอาญานั้น เป็นเรื่องที่ประชาชนได้รับความเดือดร้อน ทั้งสิ้น เพราะการเป็นพนักงานสอบสวนนอกจากมีหน้าที่ทำการสอบสวนคดีอาญาตามกฎหมายแล้ว ยังมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน บำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แก่ประชาชนตามระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ 1 บทที่ 2

ในส่วนที่เกี่ยวข้องคดีเท่าที่พบ เช่น แจ้งว่าถูกขู่อาฆาต เกรงว่าจะถูกทำร้าย สามีภรรยา สัมผัสใจอยู่ด้วยกันหรือแยกทางกัน คนออกจากบ้านแล้วไม่กลัวเกรงว่าจะได้รับอันตราย คนเช่าบ้านไม่จ่ายค่าเช่าหรือไม่ยอมออกจากบ้าน รวมทั้งความผิดในทางคดีแพ่งอื่นๆ เมื่อพนักงานสอบสวนได้รับแจ้งเรื่องดังกล่าวข้างต้นแล้วจะต้องลงประจำวันไว้เป็นหลักฐานทุกเรื่อง พร้อมชี้แจงแนะนำข้อกฎหมายและการปฏิบัติในแต่ละเรื่อง ช่วยดำเนินการในส่วนที่สามารถทำได้ แต่ถ้าเรื่องที่ได้รับแจ้งเป็นความผิดอาญาและต้องการสำนวนการสอบสวน เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าร้องทุกข์ได้ พนักงานสอบสวนต้องรับคำร้องทุกข์ทุกเรื่องซึ่งจะได้กล่าวถึงขั้นตอนการรับคำร้องทุกข์ต่อไป

2. ขั้นตอนการออกไปตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ

เป็นขั้นตอนที่กระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐานในการฟ้องร้องผู้กระทำความผิดและเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการทำสำนวนการสอบสวนเนื่องจากการออกไปตรวจสอบที่เกิดเหตุทำให้พนักงานสอบสวนทราบเรื่องราวและเหตุการณ์ในคดีที่เกิดขึ้นมีความชัดเจนยิ่งขึ้น ในขั้นตอนนี้พนักงานสอบสวนอาจร่วมตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุกับผู้ชำนาญการอื่นด้วยก็ได้ เช่น เจ้าหน้าที่กองพิสูจน์หลักฐานหรือวิทยาการเขต เจ้าหน้าที่กองพลการกรมตำรวจ หรือแพทย์ เป็นต้น

3. ขั้นตอนการสอบสวนปากคำผู้มาแจ้งความ

เป็นขั้นตอนที่ต้องการทราบว่าผู้มาแจ้งความร้องทุกข์ได้รับความเสียหายจากผู้กระทำความผิดอย่างไรหรือเรื่องราวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในคดีนี้เป็นอย่างไรซึ่งรายละเอียดที่ได้จากการสอบสวนปากคำและการตรวจสอบที่เกิดเหตุจะเป็นวินิจฉัยของพนักงานสอบสวนในการตั้งข้อหาและความผิดสำหรับเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษต่อไป

4. ขั้นตอนการรับคำร้องทุกข์ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี

การรับคำร้องทุกข์ถือเป็นสาเหตุแห่งการสอบสวนเพราะพนักงานสอบสวนจะมีอำนาจดำเนินการสอบสวนคดีอาญาได้ก็ต่อเมื่อการกระทำผิดนั้นปรากฏขึ้นแก่พนักงานสอบสวนเองหรือโดยการร้องทุกข์และการกล่าวโทษตามนัยที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เมื่อมีการกระทำผิดเกิดขึ้นผู้เสียหายก็ต้องมาแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือพนักงานสอบสวน หากพนักงานสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่าคดีมีมูลแห่งการกระทำผิดจริงก็จะรับแจ้งหรือรับคำร้องทุกข์ไว้ตามระเบียบในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี แล้วทำการสืบสวนสอบสวนหาพยานหลักฐานมาเพื่อดำเนินการต่อผู้กระทำความผิดต่อไป

คำร้องทุกข์และคำกล่าวโทษนี้เป็นมูลเหตุที่ทำให้เจ้าพนักงานมีอำนาจที่จะดำเนินการสอบสวนต่อไป เพราะเป็นที่เชื่อได้ในเบื้องต้นแล้วว่าได้มีการกระทำความผิดทางอาญาเกิดขึ้นจริงจึงต้องมีผู้มาร้องทุกข์หรือกล่าวต่อเจ้าพนักงานเช่นนั้น คำร้องทุกข์นั้นต้องปรากฏชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องทุกข์ ลักษณะแห่งความผิด พฤติกรรมต่างๆ ที่ความผิดนั้นได้กระทำลงไป ความเสียหายที่ได้รับและชื่อหรือรูปพรรณของผู้กระทำความผิดเท่าที่จะบอกได้ เมื่อพนักงานสอบสวนได้รับคำร้องทุกข์ไว้ตาม

ระเบียบ (ระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ 13 บทที่ 3) แล้วจะต้องมีการลงประจำวันกับ เลขคดีและออกหลักฐานการรับคำร้องทุกข์ให้กับผู้มาแจ้งความไว้เสมอ

5. ขั้นตอนการรวบรวมพยานหลักฐานตามระเบียบแห่งกฎหมาย

เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากที่สุด เนื่องจากพนักงานสอบสวนผู้มีหน้าที่จะต้องกระทำ ไปด้วยความถูกต้องและเป็นธรรมดา ซึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 130 และ มาตรา 131 ได้มีการบัญญัติไว้ว่า ให้เริ่มมีการสอบสวนโดยมีซักซ้อมพนักงานสอบสวนจะทำการสอบสวนที่ใด เวลาใดก็ได้แล้วแต่จะเห็นสมควรโดยผู้ต้องหาไม่จำเป็นต้องอยู่ด้วย เพราะอยู่ใน ขั้นตอนที่จะค้นคว้าหาพยานหลักฐานของพนักงานสอบสวน นอกจากนี้กฎหมายบัญญัติให้ พนักงานสอบสวนมีหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐานทุกชนิดเท่าที่สามารถจะทำได้เพื่อประสงค์จะ ทราบข้อเท็จจริงและพฤติกรรมต่างๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่ถูกล่าหาและเพื่อจะรู้ตัวผู้กระทำผิด และพิสูจน์ให้เห็นความผิด

6. ขั้นตอนการเสนอความเห็นทางคดีต่อผู้บังคับบัญชา

หลังจากที่พนักงานสอบสวนได้ทำการรวบรวมพยานหลักฐานเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้วก็จะ ทำการสรุปสำนวนเป็นความเห็นของพนักงานสอบสวน ถ้าคดีใดไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำผิด จะเห็นควรงดการสอบสวนหรือให้งดการสอบสวน แต่ถ้ารู้ตัวผู้กระทำผิดไม่ว่าจะหลบหนีหรือจับ ตัวได้ หรือสิทธิภาคินาคืออาญาฆ่าฟ้องระงับไป จะมีความเห็นควรสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องแล้วเสนอผู้บังคับ บัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้มีอำนาจสั่งคดีตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยหรือระเบียบการตำรวจ เกี่ยวกับคดี เมื่อผู้มีอำนาจสั่งคดีมีความเห็นอย่างไรจะต้องถือตามนั้น และถือว่าเป็นความเห็นที่แท้ จริงของพนักงานสอบสวนก่อนที่จะส่งสำนวนให้พนักงานอัยการพิจารณา

ในระหว่างเสนอสำนวนการสอบสวนให้ผู้บังคับบัญชาและผู้มีอำนาจสั่งคดีพิจารณาสั่งการ นั้น เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่จะต้องติดตามสำนวนการสอบสวนให้เสร็จสิ้นโดยเร็วเมื่อ เสนอแล้วถ้าพนักงานสอบสวนไม่สนใจคอยติดตามเรื่องและเกิดความเสียหายขึ้นในภายหลังจะ ต้องมีส่วนรับผิดชอบด้วย การเสนอสำนวนให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาจะต้องเสนอก่อนครบกำหนด ฝากขังครั้งนั้นอย่างน้อย 6 วันเพื่อจะได้มีเวลาพิจารณาและมีความเห็นทางคดี หากผู้บังคับบัญชา ของพนักงานสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่าสำนวนการสอบสวนที่พนักงานสอบสวนสรุปมายังมีข้อ บกพร่องที่ควรแก้ไขก็สามารถสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนในประเด็นดังกล่าวเพิ่มเติม ได้

7. ขั้นตอนการส่งสำนวนยังพนักงานอัยการเพื่อสั่งคดี

เป็นขั้นตอนสุดท้ายหลังจากการที่ผู้บังคับบัญชาของพนักงานสอบสวนมีความเห็นทางคดี ในสำนวนการสอบสวนนั้นแล้ว ก็จะมีการส่งสำนวนการสอบสวนดังกล่าวให้กับพนักงานอัยการ ซึ่งเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งในกระบวนการยุติธรรมทำการตรวจกลั่นกรองสำนวนการสอบสวนที่ พนักงานสอบสวนส่งมามีข้อมูลเพียงพอแก่การฟ้องผู้กระทำผิดที่มีผู้มากล่าหาหรือไม่ เพียงใด

จากหลักการปฏิบัติดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่าบทบาทหน้าที่ของพนักงานสอบสวนผู้รับแจ้งความได้เริ่มต้นตั้งแต่มีผู้มาแจ้งความร้องทุกข์ตามข้อ 1 และพนักงานสอบสวนได้ดำเนินการทั้งหลายเรื่อยมาตามขั้นตอนแห่งกฎหมายจนถึงสุดการทำงานที่ขั้นตอนการส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการเพื่อสั่งคดี

2.3.2 ปรัชญาการสอบสวน

ธีรวุฒิ เถรพัฒน์ (2546) ได้กล่าวว่า งานสอบสวนคดีอาญานั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกตลอดจนผลกระทบโดยตรงต่อสิทธิเสรีภาพประชาชน ตำรวจมิใช่เป็นเพียงผู้พิทักษ์สันติภาพแห่งรัฐ หรือดูแลข้อกฎหมายทั่วไปเท่านั้นแต่เป็นผู้พิทักษ์ศักดิ์ศรีแห่งมนุษยชาติ และความเป็นธรรมในสังคมด้วย ดังนั้น พนักงานสอบสวนในฐานะตัวแทนองค์กรแรกในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาจะต้องทำหน้าที่ผดุงไว้ซึ่งความยุติธรรมให้เกิดกับประชาชนอย่างแท้จริง โดยจะต้องดำรงไว้ซึ่งปรัชญาสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1. ความถูกต้องในการสอบสวนคดีอาญา
2. ความรวดเร็ว
3. ความเป็นธรรม

1. ความถูกต้องในการสอบสวนคดีอาญา

ในการสอบสวนคดีอาญาเพื่อให้เกิดความถูกต้องและเป็นไปโดยชอบอย่างแท้จริงนั้นจะต้องกระทำภายในกรอบของกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่กำหนดไว้โดยเคร่งครัด พนักงานสอบสวนจะต้องเพียรพยายามใช้ศิลปะในการสอบสวนอย่างเต็มความสามารถ การสอบสวนโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือบังคับขู่เข็ญให้ผู้ต้องหาให้การนั้นพินยอมไปแล้ว สำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่มีนโยบายสนับสนุนให้ปฏิบัติเช่นนั้น

การกระทำอย่างใดจะถือว่าเป็นความผิดทางกฎหมายนั้นวินิจฉัยง่ายแต่ผู้ถูกกล่าวหาจะกระทำผิดจริงหรือไม่เป็นการยากที่จะตัดสินใจ ขึ้นอยู่กับพยานหลักฐานที่สามารถรวบรวมได้ว่ามีมากน้อยเพียงใด ในระบบการสอบสวนที่ทำไปถือว่าเป็นการเสียเปล่า นำไปพิสูจน์ความผิดของจำเลยในศาลไม่ได้ สำหรับประเทศไทยนั้นการสอบสวนโดยมิชอบของพนักงานสอบสวนจะมีผลให้การสอบสวนคดีอาญาในส่วนรวมต้องเสียไป ขาดความเชื่อถือไว้วางใจจากประชาชนทั่วไป และบุคลากรในองค์กรกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในขั้นต่อไปทั้งในขั้นตอนของอัยการและศาล จำนวนการสอบสวนและพยานหลักฐานต่างๆ ย่อมมีตำหนิและถูกโต้แย้งก่อให้เกิดความสงสัยในชั้นพิจารณาของศาลได้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้วางหลักเกณฑ์ให้พนักงานสอบสวนทุกนายยึดหลักว่าการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานนั้น ต้องกระทำภายในกรอบของกฎหมาย

ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดไว้ การสอบสวนผู้เสียหายหรือพยานจะต้องไม่เกิดจากการจงใจให้คำมั่นสัญญา ชู้ขี้ฉ้อ หลอกหลวง หรือโดยมิชอบประการอื่นใด หากการสอบสวนเริ่มต้นโดยมิชอบแล้วก็หมายถึงว่าความบริสุทธิ์ยุติธรรมที่ประชาชนพึงได้รับนั้นถูกทำลายลงตั้งแต่ต้น

2. ความรวดเร็วในการสอบสวนคดีอาญา

ในหลักของกฎหมายว่าด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือหลักการอำนวยความยุติธรรมทางอาญาก็ดี การสอบสวนคดีอาญาที่ล่าช้าก็เท่ากับเป็นการปฏิเสธความ ยุติธรรม ซึ่งใน ป.วิอาญามาตรา 130 ได้บัญญัติไว้ว่า “ให้เริ่มการสอบสวนโดยไม่ชักช้า...” โดยข้อเท็จจริงนั้น หากการสอบสวนกระทำโดยล่าช้าแล้ว ร่องรอยและพยานหลักฐานต่างๆ ในสถานที่เกิดเหตุอาจลบเลือน ถูกโยกย้าย ทำลาย ซ่อนเร้นหรือทำให้สูญหายได้ เมื่อผ่านขั้นตอนการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานในเบื้องต้นแล้ว พนักงานสอบสวนก็ต้องทำการสอบสวนในขั้นตอนต่อไปให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว เพื่อป้องกันมิให้ผู้เสียหายหรือพยานหลงลืมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น อันส่งผลให้ผู้ต้องหาถูกควบคุมหรือถูกรีดรอนสิทธิเสรีภาพนานเกินไป

การสอบสวนที่เสร็จสิ้นโดยรวดเร็วเรียบร้อยนั้น นอกจากจะส่งผลโดยตรงถึงการอำนวยความยุติธรรมให้เกิดกับประชาชนทั่วไปแล้ว ยังมีผลให้ประชาชนและสังคมเกิดความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานสอบสวนอย่างมากด้วยและจะหันกลับมาให้ความเชื่อถือไว้วางใจให้ความร่วมมือในการแจ้งข่าว เบาะแสของคนร้าย ร่วมมือเป็นพยานหรือชี้ช่องพยานหลักฐานทางคดี ซึ่งจะส่งผลให้งานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้ผลยิ่งขึ้น คนร้ายเกิดความเกรงกลัวไม่กล้ากระทำความผิด

3. ความเป็นธรรมในการสอบสวนคดีอาญา

ความเป็นธรรมในการสอบสวนคดีอาญานั้นเป็นเรื่องสำคัญมาก และความเป็นธรรมนั้นไม่สามารถวัดได้ด้วยตัวหนังสือ ไม่อาจวัดได้ด้วยความรู้สึกรักของคนใดคนหนึ่ง ในทางวิชาการนโยบายทางอาญากล่าวว่า ความเป็นธรรมนั้นแบ่งได้เป็น 2 ประการคือ

1. ความเป็นธรรมโดยแท้
2. ความเป็นธรรมโดยกฎหมาย

การปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนควรยึดหลักการความเป็นธรรมตามกฎหมายเป็นหลักแต่ควรพิจารณาในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเห็นอกเห็นใจกัน กล่าวคือ เมื่อมีผู้ร้องทุกข์กล่าวหาให้ดำเนินคดีกับบุคคลใดและมีการจับกุมผู้ถูกกล่าวหา มา ทำให้ผู้ถูกกล่าวหาเสื่อมเสียชื่อเสียงและถูกจำกัดอิสรภาพลงทันที ความรู้สึกที่ไม่ดีของผู้ถูกจับกุมและญาติพี่น้อง จะเริ่มขึ้นและเรียกร้องหา ความเป็นธรรมทันทีเช่นกัน และในทางตรงกันข้ามฝ่ายผู้เสียหายหรือผู้ถูกประทุษร้ายต่อร่างกายหรือทรัพย์สินก็จะเรียกร้องหาความเป็นธรรมเรียกร้องให้

พนักงานสอบสวน ทำการสอบสวนดำเนินคดีให้สามารถลงโทษกับผู้ต้องหาและเพื่อให้ได้รับการชดใช้ความเสียหายหรือเพื่อให้ติดตามทรัพย์สินกลับคืนมาจึงต้องเป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวน ซึ่งจะต้องดำเนินการสืบสวนไปด้วยความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายซึ่งนับเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง

ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญากล่าวได้ว่า ขั้นตอนการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานเป็นขั้นตอนที่เหนื่อยยากที่สุด พนักงานสอบสวนจะต้องค้นหาความจริงและรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ ทุกอย่าง ซึ่งในการรวบรวมพยานหลักฐานนั้น จะต้องอาศัยความร่วมมือและต้องประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ และนอกจากนั้นยังต้องเดินทางไปในที่ต่างๆ เพื่อไปเสาะหาพยานหลักฐานและต้องทำงานด้วยความเสียสละ อดทนต่อความเหนื่อยยาก จึงจะทำให้การสอบสวนเป็นที่พึงและให้ความยุติธรรมกับประชาชนได้อย่างแท้จริง

2.3.3 จรรยาบรรณพนักงานสอบสวน

การกำหนดจรรยาบรรณของพนักงานสอบสวนเป็นก้าวหนึ่งในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพงานการสอบสวน ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นมาตรการควบคุมความประพฤติของพนักงานสอบสวนโดยกรมตำรวจได้กำหนดไว้ในประมวลตำรวจเกี่ยวกับคดีข้อ 208 บทที่ 1 ลักษณะที่ 8 และได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2531 มีรายละเอียดดังนี้

1. พนักงานสอบสวนพึงยึดอุดมคติตำรวจโดยเคร่งครัด
2. พนักงานสอบสวนพึงระลึกถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ
3. พนักงานสอบสวนพึงอำนวยความสะดวกแก่ผู้กรณีอย่างเสมอภาค โดยถูกต้องตามกฎหมาย
4. พนักงานสอบสวนพึงเต็มใจรับแจ้งความ แสวงหา และรวบรวมพยานหลักฐานตามหลักเกณฑ์แห่งกฎหมาย ไม่บิดเบือนข้อเท็จจริงแห่งคดี
5. พนักงานสอบสวนพึงวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ให้ได้เหตุผลอันน่าเชื่อถือว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดก่อนมีการแจ้งข้อกล่าวหา จับกุมดำเนินคดีและให้คำนึงถึงสิทธิการปล่อยชั่วคราวด้วย
6. พนักงานสอบสวนพึงให้ความสำคัญและให้ความคุ้มครองต่อพยานในคดีอาญา
7. พนักงานสอบสวนพึงรักษาความลับในการสอบสวน
8. พนักงานสอบสวนพึงสำนึกยึดมั่นในวิชาการสอบสวน อุตสาหะ พยายาม

2.4 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท

2.4.1 นิยามของบทบาท

ได้มีผู้ให้ความหมายไว้อย่างกว้างขวาง ดังนี้

Daniel J. Levinson (1971) สรุปความหมายของบทบาทไว้ 3 ประการ คือ

1.บทบาท หมายถึง บรรทัดฐาน ความมุ่งหวัง ข้อห้าม ความรับผิดชอบ และอื่นๆที่มีลักษณะในทำนองเดียวกัน ซึ่งผูกพันอยู่กับตำแหน่งทางสังคมที่กำหนดให้ บทบาทตามความหมายนี้ คำนึงถึงตัวบุคคลน้อยที่สุด แต่มุ่งไปถึงการชี้บ่งถึงหน้าที่อันควรกระทำ

2.บทบาท หมายถึง ความคิดเห็นของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งที่คิดและกระทำเมื่อดำรงตำแหน่งนั้นๆ

3.บทบาท หมายถึง การกระทำของบุคคลแต่ละคนที่กระทำ โดยให้สัมพันธ์กับโครงสร้างของสังคม หรือ จะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ แนวทางอันบุคคลพึงกระทำเมื่อตนดำรงตำแหน่งนั้นๆเอง นอกจากนี้ เขายังได้ตั้งข้อสันนิษฐานว่า บทบาททั้งสามลักษณะนี้มีความสอดคล้องกันมาก และอาจเรียกใหม่ว่า บทบาทที่ต้องการ (Role-demands) บทบาทที่เป็นแนวความคิด (Role-conception) และการปฏิบัติตามบทบาท (Role performance)

G. H. Mead (1950) ได้อธิบายว่า บทบาทคือกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของตนเอง และเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ของสถาบันส่วนหนึ่ง

Francis E. Merrill (1957) ได้ให้คำนิยามว่า บทบาท คือ แบบแผนของพฤติกรรมที่คาดหวังซึ่งผูกพันอยู่กับตำแหน่งในสังคม

Kimball Young (1959) ได้อธิบายว่า บทบาท คือ หน้าที่ฐานะตำแหน่ง เมื่อบุคคลหนึ่งได้ดำรงตำแหน่งใด สิ่งที่ต้องทำตามกับตำแหน่งนั้นก็คือ การที่เขาจะต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับตำแหน่งอื่นๆ ทั้งที่สูงกว่าและต่ำกว่าภายในกลุ่ม สิ่งที่ต้องติดตามกับตำแหน่งอันเป็นเครื่องกำหนดสำหรับการดำรงฐานะตำแหน่งนั้นๆ เรียกว่า บทบาท

Theodor R. Sarbin (1968) ได้ให้ความหมายว่า “บทบาท คือ รูปแบบของการลำดับเหตุการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ และมีการกระทำโดยการมีปฏิริยาโต้ตอบกัน”

S.F. Nadel (1969) นักมานุษยวิทยาชาวอังกฤษ ได้กล่าวว่า บทบาท คือ พฤติกรรมจริงๆ ซึ่งไม่เหมือนกับสถานการณ์หรือตำแหน่งที่มีลักษณะอยู่กับที่ บทบาทมีลักษณะเป็นพลวัตหรือการปฏิบัติซึ่งเป็นไปตามบรรทัดฐานของสังคม “สถานภาพสามารถเพิ่มรายละเอียดต่างๆให้แก่บทบาท ในขณะที่เดียวกัน บทบาทก็มีส่วนในการกำหนดสถานภาพ

ทศนีย์ ลักษณะวิชช (2534: 4) ได้สรุปนิยามของนักคิดหลายท่าน เกี่ยวกับบทบาทไว้ว่า บทบาทของมนุษย์ในสังคม คือ กระสวนหรือแบบแผน (Pattern) ของพฤติกรรมซึ่งสัมพันธ์กับตำแหน่งเฉพาะ รวมทั้งทัศนคติ ค่านิยม พฤติกรรมที่ได้รับการกำหนด จากสังคมอันเป็นปัจเจกชนเจ้าของตำแหน่งนั้นต้องกระทำตามตลอดถึงความคาดหวังอันชอบธรรม (Legitimate Expectations) ซึ่งมีต่อเจ้าของตำแหน่ง ตำแหน่งเป็นสาระของพฤติกรรมสัมพันธ์บุคคลจะปฏิบัติก็ต่อเมื่อเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อตนเอง และคำนึงถึงอยู่เสมอว่าตำแหน่งเป็นเครื่องกระตุ้นให้เกิดการกระทำ ฉะนั้นบุคคลย่อมเปลี่ยนแปลงตำแหน่งตามบทบาทที่กระทำอยู่

สุชา จันทร์ธอม (2520) อธิบายถึงบทบาท ไว้ว่า บทบาทมีความหมายใกล้เคียงกับสถานภาพมาก บทบาทเป็นสิ่งที่บุคคลในสถานภาพต่างๆพึงกระทำ นั่นคือ เมื่อสังคมกำหนดสิทธิและหน้าที่ให้สถานภาพโดยอย่างไรแล้ว บุคคลในสถานภาพนั้นๆ จะต้องปฏิบัติ หรือ ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนดไว้

พัทยา สายหู (2534) อธิบายว่า ถ้ามบทบาทคือขอบเขตอำนาจหน้าที่ และสิทธิในการกระทำของแต่ละงานที่เรามีต่อผู้อื่น สถานภาพก็คือฐานะตำแหน่งที่บุคคลได้จากการปฏิบัติตามบทบาทนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับฐานะตำแหน่งของผู้อื่นตามบทบาทอื่น

จากความหมายและนิยามต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า บทบาท หมายถึง แบบแผนของพฤติกรรม หรือ การกระทำต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับอำนาจหน้าที่และสิทธิ ซึ่งผูกพันอยู่กับสถานภาพหรือตำแหน่งทางสังคม โดยสังคมจะกำหนดหรือคาดหวังบทบาทของแต่ละบุคคลในแต่ละสถานภาพ หรือฐานะตำแหน่งไว้ เพื่อให้ผู้ดำรงอยู่ในสถานภาพหรือฐานะตำแหน่งนั้นๆ ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติตามบทบาทนั้นๆ

2.4.2 คุณสมบัติของบทบาท

S.F. Nadel (1969) ได้แบ่งคุณสมบัติของบทบาทออกเป็น

1.คุณสมบัติภายนอก (Peripheral Attributes) ถ้าคุณสมบัตินี้มีการเปลี่ยนแปลงหรือขาดหายไปก็ไม่ทำให้บทบาทขาดประสิทธิภาพโดยผู้ปฏิบัติบทบาทจะสามารถเลือกคุณสมบัตินั้นๆ แทนได้

2.คุณสมบัติที่จำเป็น (Required Attributes) ถ้าคุณสมบัตินี้มีการเปลี่ยนแปลง หรือ ขาดหายไป จะมีผลต่อประสิทธิภาพของบทบาท ดังนั้น จะนำการโต้ตอบ (Sanction) มาประยุกต์แก้ไขให้การปฏิบัติของบทบาทสมบูรณ์

3.คุณสมบัติที่ชอบธรรม (Legitimizing or Pivotal Attributes) ถ้าคุณสมบัตินี้มีการเปลี่ยนแปลงหรือขาดหายไป จะเปลี่ยนลักษณะทั้งหมดของบทบาท ซึ่งย่อมจะมีปฏิกิริยาเกิดขึ้น

ตามปกติสมาชิกแต่ละคนของสังคม ถ้ามีสถานภาพเดียวกันก็จะมีบทบาทเหมือนกัน ซึ่งเขาจะเรียนรู้บทบาทจากการติดต่อกับคนอื่น ๆ และจะใช้วิธีตอบโต้ต่อพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปเพื่อบังคับให้บุคคลที่มีสถานภาพเดียวกันมีบทบาทเหมือนกัน

2.4.3 รูปแบบของบทบาท

Fred I. Greentain (1975) ได้อธิบายถึงรูปแบบบทบาทของบุคคลไว้ดังนี้

1. บทบาทเกี่ยวข้องกับตัวแปรที่เกี่ยวกับลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล เช่น ความทรงจำที่แปรเปลี่ยนไป หรือ การแสดงออกจากที่ดำรงตำแหน่งใดๆ ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลารวมทั้งเจตนาความต้องการ ความรู้สึกส่วนตัวที่เขาควรปฏิบัติ ในขณะที่ดำรงตำแหน่งนั้นๆ
2. บทบาทเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมของผู้แสดงบทบาท ซึ่งเกี่ยวข้องกับความต้องการ ความรู้สึกของบุคคลอื่น ต่อผู้แสดงบทบาทนั้นให้ปฏิบัติ หรือแสดงบทบาทไปในแบบใด
3. บทบาทเป็นการปฏิบัติการตอบโต้สิ่งรอบตัวของผู้แสดงบทบาท

สงวนศรี วิรัชชัย (2527: 23-24) อธิบายว่า ถ้าพิจารณาลักษณะของบทบาทที่ปรากฏอยู่ในสังคมให้ลึกซึ้งแล้ว จะพบว่า มีบทบาทอยู่หลายรูปแบบ หลายลักษณะ คือ

1. บทบาทตามที่กำหนด (Prescribed Roles) หมายถึง บทบาทที่สังคม กลุ่ม หรือองค์กรกำหนดไว้ว่าเป็นรูปแบบของพฤติกรรมประจำตำแหน่งต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคม กลุ่ม หรือองค์กรนั้นๆ เช่น ข้อกำหนดที่ว่า พ่อแม่ต้องอบรมเลี้ยงดูลูก ข้าราชการต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการโดยชอบ เป็นต้น

2. บทบาทที่ผู้รับคาดหวัง (Expected Roles) หมายถึง บทบาท หรือ รูปแบบของพฤติกรรมที่คนอื่น(ผู้เกี่ยวข้อง) คาดหวังว่าอยู่ในตำแหน่งจะถึงปฏิบัติ บทบาทที่ผู้รับคาดหวังนี้มักจะสอดคล้องกับบทบาทที่กำหนด แต่ในบางครั้งบทบาทที่ผู้เกี่ยวข้อง คาดหวังอาจจะไม่ตรงกับบทบาทที่กำหนดก็ได้ เพราะคนบางคนอาจมีการคาดหวังมากกว่าหรือน้อยกว่าข้อกำหนดที่ตนได้รับทราบ

3. บทบาทตามอุดมคติของผู้อยู่ในตำแหน่ง (Subjective Roles) หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมที่บุคคลผู้อยู่ในตำแหน่งคิด และเชื่อว่าเป็นบทบาทของตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่ เช่น ผู้บังคับบัญชาคิดว่าตนมีหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาแต่ไม่ต้องไปใส่ใจกับปัญหาส่วนตัวของผู้ใต้บังคับบัญชา ดังนั้นบทบาทของผู้อยู่ในตำแหน่งอาจจะสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับบทบาทที่กำหนด และก็จะตรงหรือไม่ตรงกับบทบาทที่ผู้รับคาดหวัง

4. บทบาทที่ปฏิบัติจริง (Enacted Roles) หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้อยู่ในตำแหน่งได้ปฏิบัติ หรือแสดงออกมาให้เห็น ซึ่งมักจะเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับบทบาทตามความคิดของเจ้าตัว

ผู้อยู่ในตำแหน่ง แต่ก็อาจมีกรณีที่บุคคลแสดงพฤติกรรมตามการคาดหวังของผู้อื่นที่บทบาทนั้นไม่ตรงกับบทบาทตามความคิดของตนก็ได้

5. บทบาทที่ผู้อื่นรับรู้ (Perceived Roles) หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมที่ผู้อื่นได้รับทราบเกี่ยวกับการปฏิบัติบทบาทของผู้ที่อยู่ในตำแหน่งซึ่งโดยธรรมชาติการรับรู้ของเรา จะมีการเลือกรับรู้และมีการรับรู้ที่ผิดพลาดไปจากความเป็นจริงได้ด้วยอิทธิพลจากประสบการณ์และสถานการณ์หลายอย่าง ดังนั้น เมื่อผู้อยู่ในตำแหน่งปฏิบัติบทบาทโดยแสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่ง ผู้ได้พบเห็นอาจรับรู้พฤติกรรมหรือบทบาทนั้นในทางที่แตกต่างกันไป และอาจแตกต่างไปจากบทบาทตามความคิดของผู้ที่อยู่ในตำแหน่งด้วย

รังสรรค์ ทิมพันธ์พงศ์ (2527) ได้ศึกษาวิเคราะห์บทบาททางพฤติกรรมโดยอธิบายว่าในการศึกษานั้น อย่างน้อยที่สุดเราต้องใช้วิธีที่จะเข้าถึงบทบาท 3 ทางด้วยกัน คือ

1. บทบาทที่ถูกคาดหวัง หรือบทบาทที่คาดหวังเป็นบทบาทที่ถูกคาดหวัง โดยผู้อื่นว่าบุคคลที่อยู่ในบทบาทนั้นๆ ควรจะกระทำอะไรอย่างไร

2. บทบาทที่กำหนดไว้หรือบทบาทตามลักษณะการรับรู้เป็นบทบาทที่เจ้าของสถานภาพจะรับรู้ว่าคุณควรจะมีบทบาทอย่างไรหรือคาดหวังว่าคุณควรแสดงพฤติกรรมอย่างไร กล่าวคือเป็นบทบาทที่กำหนดไว้อย่างเป็นทางการอย่างชัดเจนว่าคุณที่อยู่ในบทบาทนั้นจะต้องกระทำอะไรบ้าง

3. บทบาทที่กระทำจริง เป็นบทบาทที่เจ้าของสถานภาพได้กระทำจริง ซึ่งอาจเป็นบทบาทที่สังคมคาดหวัง หรือเป็นบทบาทที่ตนเองคาดหวัง หรืออาจจะเป็นบทบาทตามที่สังคมคาดหวังและตนเองคาดหวังด้วย

กล่าวโดยสรุป บทบาทจึงเป็นเครื่องเชื่อมโยงพฤติกรรมเข้ากับโครงสร้างของสังคม ซึ่งบุคคลต่างๆ ถูกกำหนดโดยสังคมให้เข้าสู่สถานภาพ และผูกมัดไว้กับความสัมพันธ์กับสถานภาพอื่นๆ เมื่อบุคคลอยู่ในสถานภาพใด ได้ใช้สิทธิและปฏิบัติหน้าที่ของเขามืออยู่คู่กับสถานภาพนั้นๆ ก็เท่ากับเขากำลังแสดงบทบาทของเขา ดังนั้นในสังคมหนึ่งๆ การที่เรากำหนดเรียกบุคคลหนึ่งว่าเป็นคณะกรรมการใด คณะกรรมการหนึ่ง เป็นประธาน รองประธาน หรือตำแหน่งหน้าที่อย่างไร เป็นการเรียกตามสถานภาพของบุคคลเหล่านั้น กล่าวคือ สถานภาพเป็นตำแหน่งที่ได้จากการเป็นสมาชิกของกลุ่ม เป็นสิทธิหน้าที่ทั้งหมดที่บุคคลมีอยู่เกี่ยวกับผู้อื่นและสังคมส่วนรวม สถานภาพจะกำหนดว่าคุณคนนั้นมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างไร มีหน้าที่รับผิดชอบอย่างไรในสังคม สถานภาพเป็นสิ่งเฉพาะบุคคล ทำให้บุคคลนั้นแตกต่างจากผู้อื่น

บทบาท จึงเป็นเสมือนหน่วยของกระบวนการอบรมทางสังคม เป็นแบบแผนของทัศนคติที่ชี้ให้เห็นถึง การกระทำที่บุคคลปฏิบัติในสถานภาพทางสังคม ความรู้สึกจากภายในของตนเอง

ทำให้คนแสดงบทบาทเหล่านั้นในทิศทางที่สอดคล้องกับประสบการณ์ของตน และในเวลาที่เขาแสดงบทบาทหนึ่ง เขาก็คงคาดหวังเหมือนกันว่า เขาควรจะได้รับอะไรตอบสนองกับสังคม หรืออย่างน้อยๆ เขาก็อาจจะคาดหวังได้ว่าสังคมควรเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร จากการแสดงบทบาทของเขา

2.5 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับอาชญากรรมและสาเหตุของอาชญากรรม

2.5.1 ความหมายของอาชญากรรม

ได้มีผู้ให้คำนิยามเกี่ยวกับอาชญากรรมไว้หลายท่านดังนี้

พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2543) ได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับอาชญากรรมไว้ว่า อาชญากรรมเป็นการกระทำความผิดทางอาญา

นวลจันทร์ ทศนชัยกุล (2539) ได้ให้ความหมายของอาชญากรรมไว้ว่า อาชญากรรมหมายถึง พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปในทางที่สังคมยอมรับ และบุคคลที่กระทำจะได้รับผลร้ายเป็นการตอบแทนการกระทำของตน จะต้องถูกลงโทษด้วยกฎหมายอาญา

อึ้งฉพ ชูบำรุง (2532: 6) กล่าวว่า อาชญากรรม หมายถึง พฤติกรรมที่มีผลให้บุคคลและสังคมได้รับอันตรายต่อชีวิตร่างกาย และทรัพย์สิน จึงต้องมีการลงโทษผู้ประพฤตินั้น

ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2531: 15) ได้ให้ความหมายของอาชญากรรมไว้ว่า “เป็นการละเมิดบทบัญญัติของกฎหมายอาญา โดยมีบทกำหนดโทษทางอาญาในระดับที่แตกต่างกันไปตามความรุนแรงของภัยอันตรายต่อสังคมโดยส่วนร่วม”

ชาย เสวีกุล (2517: 14) กล่าวว่า อาชญากรรม อาจพิจารณาได้เป็น 2 นัย คือ พิจารณาทางด้านกฎหมายอย่างหนึ่ง และพิจารณาทางด้านสังคมอย่างหนึ่ง กล่าวคือ อาชญากรรมทางด้านกฎหมาย (Legal Approach) คือ การกระทำอันเป็นการฝ่าฝืน หรือขัดกับกฎหมายที่วางเอาไว้ และผู้กระทำนั้นจะต้องได้รับโทษตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายส่วนในด้านสังคม (Sociological Approach) นั้นเพ่งเล็งถึงความขัดแย้งระหว่างบุคคลและสังคมเป็นหลักและพิจารณาว่าการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือขัดแย้งนั้นเกิดขึ้นได้อย่างไร อะไรเป็นปัจจัยที่มีส่วนให้บุคคลนั้นไม่สามารถปรับปรุงหรือปฏิบัติให้สอดคล้องกับกฎหมาย ซึ่งเป็นมาตรการอย่างหนึ่งของสังคม

Sutherland and Cressey (1968: 4) นักอาชญาวิทยาได้ให้คำจำกัดความของอาชญากรรมว่า “อาชญากรรม หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมที่ได้ฝ่าฝืนกฎหมายอาญา ไม่ว่าจะการกระทำนั้นจะ

ฝ่าฝืนศีลธรรมหรือถูกประณามจากสังคมมากนักน้อยเพียงใด ก็ไม่ถือว่ามีความหมายเป็นอาชญากรรม เว้นแต่ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดไว้

Hartjen and Clayton A (1978: 3) ได้ให้ความหมายของ อาชญากรรม หมายถึง การกระทำ หรือพฤติกรรมของบุคคลที่ได้ละเมิดและฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติของกฎหมายอาญา

Jeffery (1990: 6-7 อ้างถึงใน จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย, 2544) กล่าวว่า อาชญากรรมเป็นการล่วงละเมิด กฎเกณฑ์ ระเบียบ และบรรทัดฐานของสังคม โดยนักสังคมวิทยาจะให้ความสนใจกับกระบวนการควบคุมสังคม และกำหนดให้กฎหมายเป็นส่วนหนึ่งของการควบคุมสังคม เพื่อให้สมาชิกในสังคมมีพฤติกรรมอยู่ในบรรทัดฐานเดียวกัน

2.5.2 สาเหตุการเกิดอาชญากรรม

Hermann Mannheim (1965: 20 อ้างถึงใน วีระเดช บัวประเสริฐยิ่ง, 2542) ได้อธิบายสาเหตุการเกิดอาชญากรรมไว้ว่า เกิดจากสาเหตุสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ปัจจัยทางกายภาพ

1.1 บุคคลที่บกพร่องทางชีวภาพ (Biological Defectiveness) เช่น อวัยวะต่างๆ พิการ และความบกพร่องทางจิต (Mental Defectiveness) เช่น พวกจิตทรมาน

1.2 ลักษณะทางร่างกาย (Physical Type) ที่ผิดปกติกว่าคนธรรมดา ได้แก่ พวกผิวหนามมีกล้ามเนื้อคล้ายนักกีฬา มีแนวโน้มในการประกอบอาชญากรรมมากที่สุด

2. ปัจจัยทางสังคม

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวที่ไม่ราบรื่น ผิดปกติไร้ความรักและความอบอุ่น ทำให้เกิดความท้อแท้ผิดหวัง

2.2 สังคมให้การเรียนรู้ที่ไม่ถูกต้องจนสร้างบุคลิกภาพผิดปกติ เช่น โกหก เกร และลักขโมย

2.3 ความขัดแย้งกับวัฒนธรรมในสังคมทำให้มีการฝืนกฎ (Labeling Theory) และถูกเรียกว่าคนนอกคอก

2.4 การไม่อาจมีความสัมพันธ์กับบรรทัดฐาน และเป้าหมายทางวัฒนธรรม (Theory of Anomic)

2.5 ภาวะทางเศรษฐกิจกดดัน ผลจากความยากจนหรือเศรษฐกิจ ตกต่ำ ทำให้หาทางออกด้วยการประกอบอาชญากรรม เช่น การโจรกรรม การติดยาเสพติด

3. ปัจจัยด้านจิตใจ

พวกที่มีสภาพจิตใจป่วยที่เรียกว่า จิตพยาธิ (Psychopathy) มีสภาพจิตและความรู้สึกเป็นศัตรูกับสังคม จะไม่ยอมประพฤติดนให้อยู่ภายในกฎหรือระเบียบของสังคม และเป็นผู้ที่มี

ความรู้สึกเห็นแก่ตัวอย่างรุนแรง เป็นพวกจิตวิปริต สติฟั่นเฟือน ซึ่งอาชญากรรมพวกนี้จะตกอยู่ในสภาพของเป็นคนโรคจิต โรคประสาท

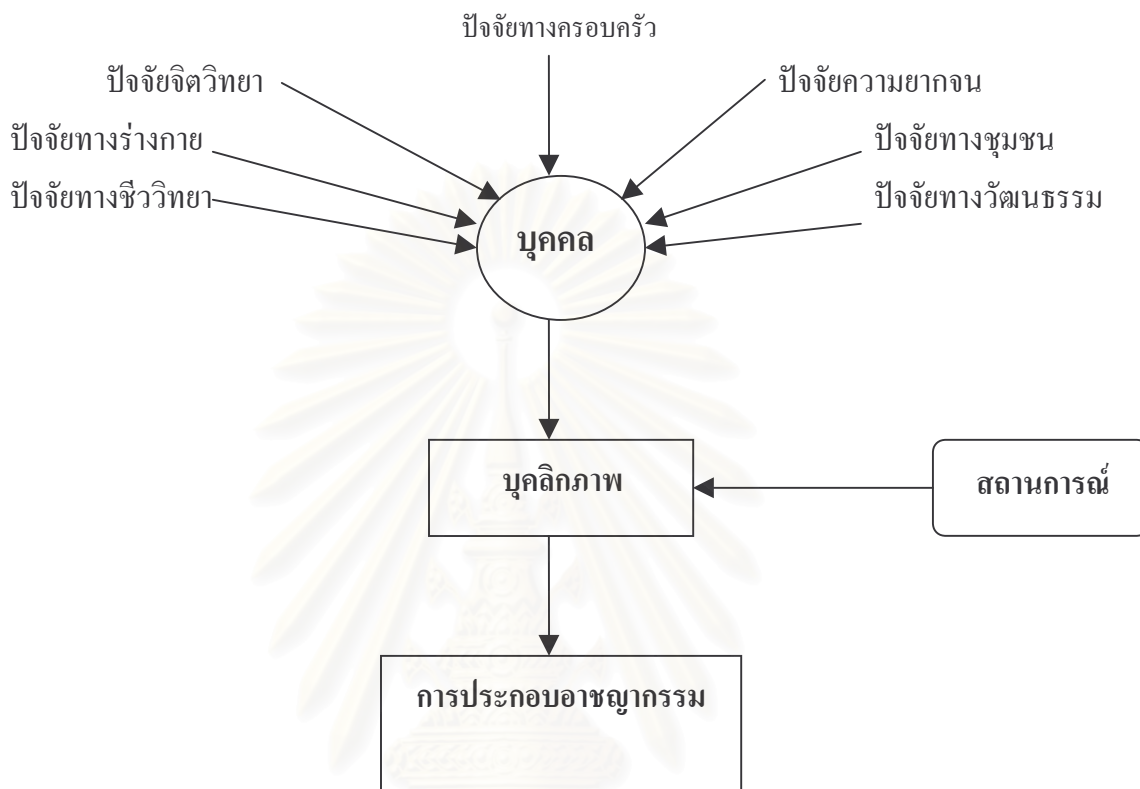
ชาย เสวีกุล (2517) ได้อธิบายถึง ปัจจัยต่างๆ ที่มีผลโน้มน้าวให้การประกอบอาชญากรรมมีมาก (อธิบายได้ตามรูปภาพที่ 2) สามารถแบ่งแยกประเภทใหญ่ๆ ได้ดังนี้

1. ปัจจัยทางชีววิทยา (Biological Factors)
2. ปัจจัยทางร่างกาย (Physiological Factors)
3. ปัจจัยทางจิตวิทยา (Psychological Factors)
4. ปัจจัยทางครอบครัว (Family Factors)
5. ปัจจัยความยากจน (Poverty Factors)
6. ปัจจัยทางชุมชน (Community Factors)
7. ปัจจัยทางวัฒนธรรม (Cultural Factors)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปภาพที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยการเกิดอาชญากรรม

ที่มา: ชาย เสวีกุล (2517)

1. ปัจจัยทางชีววิทยาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม (Biological Factors Related to Crime)

ร่างกายมนุษย์ก่อกำเนิดขึ้นมาจากไข่ของผู้หญิงและเชื้อของผู้ชาย เมื่อรวมตัวแล้วเกิดการปฏิสนธิของชีวิต ในขั้นแรกจะมีเพียงเซลล์เดี่ยวและเซลล์นี้จะค่อยๆ เจริญเติบโตโดยวิธีแบ่งตัวออกเป็นหลายเซลล์ และเซลล์แรกจะเติบโตเป็นเด็กและผู้ใหญ่ต่อไป

ในเซลล์แรกที่เป็นจุดเริ่มต้นของชีวิตนั้น นักวิทยาศาสตร์เชื่อว่ามีสิ่งเล็กๆ จำนวนหนึ่งที่เรียกว่า จินส์ (Genes) ซึ่งถูกห่อหุ้มอยู่ในวัตถุคล้ายขุ่น จินส์เหล่านี้จะมีลักษณะผิดแผกแตกต่างกัน แต่มีหน้าที่กำหนดความแตกต่าง ดังนั้นคนเราในโลกจึงไม่มีเหมือนกันอย่างแท้จริง แม้กระทั่งแฝดก็ตามในร่างกายของคนเรามีเซลล์อยู่ 2 ประเภท คือ

1. เซลล์ร่างกาย (Body Cell) มีโครโมโซม 48 อัน
2. เซลล์สืบพันธุ์ (Germ Cell) มีโครโมโซม 24 อัน

ในขณะที่เซลล์ของผู้ชายรวมกับไข่ของผู้หญิงและเกิดเซลล์ใหม่ขึ้นนั้น เซลล์ของแต่ละฝ่ายก็มีโครโมโซมอยู่ 24 อัน และแต่ละโครโมโซมก็มีจีโนมอยู่จำนวนหนึ่งเหมือนกัน เมื่อโครโมโซมทั้งสองฝ่ายเข้ารวมกัน จีโนมของแต่ละฝ่ายจะมีหน้าที่กำหนดลักษณะของร่างกายที่จะเกิดใหม่ เช่น จีโนมบิดบางอันปกติ แต่บางอันสืบทอดลักษณะจิตกรรม แต่จีโนมสามารถกำหนดลักษณะของบุตรที่เกิดมาให้เป็นคนจิตปกติ จึงเป็นปัญหาว่าบุตรที่เกิดจิตใจจะปกติหรือไม่

จีโนมแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. Dominant เป็นจีโนมที่มีคุณลักษณะถ่ายทอดได้เสมอ แม้จะอยู่กับจีโนมอีกประเภท
2. Recessive เป็นจีโนมประเภทไม่ถ่ายทอดลักษณะเว้นแต่จะมีคู่จีโนมประเภทเดียวกัน

การถ่ายทอดความไม่สมบูรณ์หรือลักษณะของร่างกายและจิตใจ มีความสำคัญอยู่ไม่น้อย เพราะจริงอยู่สิ่งแวดล้อมต่างๆ มีความสำคัญในการทำให้คนเป็นคนดีหรือไม่ดี ให้นึกถึงลักษณะของคนเปลี่ยนแปลงได้ แต่สิ่งแวดล้อมไม่สามารถที่จะเปลี่ยนลักษณะร่างกาย หรือจิตใจที่ไม่สมบูรณ์ให้กลับสมบูรณ์ได้ไม่มีสิ่งแวดล้อมใดที่จะทำให้คนเรากลายเป็นนักดนตรีที่มีชื่อเสียง จิตรกร ฯลฯ ที่มีความสามารถและมีชื่อเสียง หากคนเหล่านี้มิได้มีความสามารถพิเศษติดตัวมาแต่กำเนิดเปรียบเสมือนด้านอาชญากรรม หากสิ่งแวดล้อมจะทำให้คนเป็นอาชญากรก็จำเป็นต้องพิจารณาด้วยว่าคนที่เป็นอาชญากรเพราะสิ่งแวดล้อมไม่ดีนั้นเป็นคนที่ร่างกายและจิตใจถูก โน้มน้าวแห่งอุปนิสัยง่ายต่อการที่ปัจจัยไม่ดีจะทำให้เขากลายเป็นคนไม่ดีด้วย เพราะคนที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมไม่ดี ก็มีใจจะกลายเป็นอาชญากรไปเสียทุกคน

2. ปัจจัยทางร่างกายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม (Physiological Factors Related to Crime)

ร่างกายมนุษย์ประกอบด้วยอวัยวะต่างๆ ที่มีหน้าที่ทำงานประสานกันอย่างดีที่สุดและอวัยวะซึ่งทำหน้าที่ต่างๆ เหล่านี้ยังมีระบบภายในร่างกายร่วมกันทำงานให้เรามีชีวิตอยู่ได้ และมีอิทธิพลทำให้คนมีความคิดอ่าน สติปัญญา อารมณ์ต่างๆ ด้วย ถ้าระบบต่างๆ ของร่างกายทำงานอย่างมีสมรรถภาพตามปกติความเป็นอยู่ในด้านร่างกายตลอดจนสติปัญญา ความคิดอ่าน ความรู้สึก และอารมณ์ ก็มีผลไปทางปกติด้วย แต่ในทางตรงข้าม หากระบบต่างๆ ไม่ทำงานหรือผิดปกติ ก็จะเป็นผลให้ร่างกายของผู้นั้นผิดปกติไปไม่ว่าจะเป็นจิตใจ ความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ และสติปัญญา

ระบบที่สำคัญของร่างกาย

1. ระบบประสาท (Nervous System) ระบบประสาทนี้ประกอบด้วยสมอง ไขสันหลัง และเส้นประสาท ส่วนของสมองเป็นส่วนที่สำคัญของระบบประสาท ซึ่งส่วนของสมองสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนคือ

ก.Cerebrum หรือสมองส่วนบน มีหน้าที่รับรู้สิ่งต่างๆ สมองส่วนนี้จะเก็บข่าวเพื่อพิจารณาสั่งการไปยังอวัยวะต่างๆ ให้ดำเนินต่อไป อีกทั้งยังเป็นศูนย์กลางของระบบประสาท และควบคุมความรู้สึกนึกคิด

ข.Cortex มีหน้าที่ควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกาย ซึ่งมีความสำคัญต่อระบบประสาทเช่นเดียวกัน เพราะมีหน้าที่ต้องควบคุมการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อโดยผ่านทางระบบประสาท และมีหน้าที่ควบคุมอารมณ์ และยับยั้งชั่งใจด้วย

หากระบบประสาททำงานไม่ดี โดยเฉพาะสมองส่วนบน จะมีผลทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในด้านความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ และวิจารณ์ญาณต่างๆ การเปลี่ยนแปลงนี้อาจน้อยหรืออาจมีความรุนแรงมากแล้วแต่ปริมาณความเสียหายของสมอง และความเปลี่ยนแปลงย่อมเป็นไปในทางผิดปกติ ทำให้คนถึงกับประกอบอาชญากรรม

2.ระบบของต่อมต่างๆ ในร่างกาย (Glandular System) ต่อมที่มีความสำคัญในด้านนี้เรียกว่า ต่อมไร้ท่อ (Ductless Glands) ซึ่งต่อมประเภทนี้มีหน้าที่ควบคุมระบบต่างๆ ของร่างกาย โดยการส่งสารเคมีเข้าไปในกระแสเลือดเพื่อไปสู่เซลล์ทั่วร่างกาย ต่อมประเภทต่างๆ จะมีหน้าที่ประสานกันเพื่อให้เกิดความสมดุล หากต่อมใดต่อมหนึ่งปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องหรือมีมากเกินไปทำให้เกิดความผิดปกติ สารเคมีที่ผลิตโดยต่อมไร้ท่อนี้เรียกว่า ฮอร์โมน (Hormones) ซึ่งมีหน้าที่กระตุ้นระบบต่างๆ ของร่างกายให้เจริญเติบโตและให้ทำงานปกติ โดยควบคุมมิให้ทำงานมากเกินไปหรือน้อยไปจะทำให้ไม่เกิดความสมดุลซึ่งจะทำให้สภาพของร่างกายและจิตใจเปลี่ยนแปลงไปได้ ซึ่งต่อมไร้ท่อประกอบด้วย

ก.ต่อมพิทูอิแทรี (Pituitary) เป็นต่อมไร้ท่อที่ตั้งอยู่ในกะโหลกศีรษะตอนด้านล่างจึงมามีหน้าที่ผลิตฮอร์โมนซึ่งกระตุ้นความเจริญเติบโตของร่างกายควบคุมระบบความรู้สึกในด้านอารมณ์และในด้านเพศยังทำให้มนุษย์มีความสามารถในด้านความคิด ไตร่ตรอง ความคิด ริเริ่ม ความอดทน ความเพียรพยายาม และความสามารถในการตัดสินใจที่ถูกต้อง หากต่อมพิทูอิแทรีทำงานผิดปกติ หรือได้รับความกระทบกระเทือนก็จะทำการทำงานของร่างกายวิปริตไป และมีผลทำให้จิตใจและอารมณ์วิปริตไปด้วย อาจทำให้บุคคลนั้นมีจิตใจอ่อนแอและเสื่อมโทรมเมื่อมีปัจจัยเข้ามาช่วยก็อาจจะขาดสติหรือความยับยั้งและประกอบอาชญากรรมได้ง่าย

ข.ต่อมไทรอยด์ (Thyroid) มีหน้าที่ผลิตฮอร์โมนที่กระตุ้นการทำงานของสมองและร่างกายส่วนอื่นๆ ผู้ที่ต่อมไทรอยด์สมบูรณ์ จะมีความคิดอ่านฉลาดเฉลียวทำการงานกระฉับกระเฉงว่องไว รวดเร็ว มีความจำดี เรียนง่ายรู้ง่าย สติปัญญาสูง แต่ถ้าต่อมนี้ทำงานบกพร่องหรือไม่ทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเป็นระยะที่ยังเป็นทารกเด็กจะกลายเป็นปัญญาอ่อน หากมีอายุ 45 ปีขึ้นไป ต่อมไทรอยด์อาจไม่ทำงานหรือทำงานน้อยลง ผู้นั้นจะกลายเป็นคนอ้วน ภูเก็จ ราน ปัญญาทึบ ง่วงเหงาหาวนอนอยู่เสมอ และจิตใจก็จะหดหู่ไม่ร่าเริง ผมร่วง ผิวหนั่ง เหี่ยวย่น ในบางกรณีที่อาการรุนแรงผู้นั้นจะกลายเป็นผู้ใหญ่วิตกกังวลที่ความคิดเหมือนทารก เชื่อง่าย

ถูกชักชวนง่าย ชอบพูดปด ผู้ที่มีอาการเช่นนี้มักจะประกอบอาชญากรรมได้ง่ายมาก เพราะหากมีใครชวนให้ทำอะไรก็ตามง่ายๆ โดยไม่สามารถที่จะคิดว่าอะไรสมควรหรือไม่ควร

ค.ต่อมอะดรีนัล (Adrenal Glands) ตั้งอยู่ใกล้ๆ กับไต ซึ่งต่อมอะดรีนัล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1) ส่วนชั้นนอกเรียกว่า คอร์เท็กซ์ (Cortex) มีหน้าที่ผลิตสารเคมี หรือฮอร์โมนที่เรียกว่า คอร์ติซิน ในส่วนนี้จะทำงานประสานหรือควบคุมต่อมไทรอยด์ให้ทำงานมากกว่าปกติ ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างคอร์เท็กซ์กับต่อมไทรอยด์เป็นปัจจัยเกี่ยวกับอาชญากรรมได้

2) ส่วนชั้นในเรียกว่า เมดัลลา (Medulla) มีหน้าที่ผลิตสารเคมีที่เรียกว่า อะดเรนาลีน (Adrenaline) เมื่อระบบประสาทส่งสัญญาณไปยังต่อมอะดรีนัล ต่อมนี้อาจจะจับอะดเรนาลีนเข้าไปในระบบหมุนเวียนของเลือดทันที ร่างกายก็จะเกิดพลังและความว่องไวที่จะต่อสู้กับอันตรายหรือหนีเพื่อให้อันตรายหายไป หากต่อมอะดรีนัลจับอะดเรนาลีนมากเกินไป หรือติดต่อกันเป็นเวลานานอาจเกิดอาการที่เรียกว่า ซ็อก คือหมดสติ หรือร่างกายอาจเกิดการเปลี่ยนแปลงที่เรียกว่า ประสาทอ่อน (Neurasthenia) หรือประสาทผวา

3. ปัจจัยทางจิตวิทยาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม (Psychological Factor Related to Crime)

มนุษย์เรานั้นเกิดมาก็มีส่วนที่ได้รับถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์จากบิดามารดาและบรรพบุรุษ และเมื่อเกิดมาแล้วร่างกายจะประกอบด้วยระบบต่างๆ ซึ่งมีหน้าที่ต่างๆ กันแต่ทำงานประสานกันทั่วร่างกาย แต่การที่เราจะกระทำการต่างๆ นั้นประกอบด้วยกรรมวิธีต่างๆ ดังนี้

1.สัญชาตญาณ หรือแรงขับ เรียกว่า Drive คือ ความต้องการที่จำเป็นทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผลักดันให้คนต้องกระทำการบางอย่างเพื่อความคงอยู่ของตนเองหรือเผ่าพันธุ์ จึงต้องมีการต่อสู้เพื่อสนองความจำเป็นนี้ สัญชาตญาณประกอบด้วยมูลฐานดังต่อไปนี้

- 1) สัญชาตญาณแห่งความหิว (Hunger Drive)
- 2) สัญชาตญาณแห่งความกระหาย (Thirst Drive)
- 3) สัญชาตญาณแห่งความต้องการออกซิเจน (Oxygen Drive)
- 4) สัญชาตญาณแห่งกามารมณ์ (Sex Drive)
- 5) สัญชาตญาณแห่งความรักลูก (Maternal Drive)

2.ความรู้สึก (Feeling) ความรู้สึกที่นี้ไม่ได้หมายความถึงประสาทสัมผัสแต่หมายถึงความถึงความรู้สึกในจิตใจต่อสิ่งๆ ใดที่เราสัมผัสความรู้สึกนี้แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

- 1) ฟังพอใจ (Pleasantness)
- 2) ไม่ฟังพอใจ (Unpleasantness)

3.อารมณ์ (Emotion) หากความรู้สึกที่เกิดขึ้นในใจเรานั้นมีความรุนแรงมากจะมีผลทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในร่างกายขึ้น เช่น หัวใจเต้นแรง ความดันโลหิตสูง ฯลฯ ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้ก็คือเพื่อที่จะเตรียมพร้อมที่จะต่อสู้หรือหลีกเลี่ยง หรือกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งกับสิ่งที่เราประสบ ความรู้สึกอันรุนแรงจนร่างกายเปลี่ยนแปลงนี้ เรียกว่า อารมณ์ เช่น รัก ชอบเกลียด ฯลฯ เมื่อคนเกิดอารมณ์ขึ้นก็จะปฏิบัติการสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เห็นว่าเหมาะสมเพื่อที่จะสนองต่ออารมณ์นั้น

4.ทัศนคติ (Attitude) คือ ความคิดที่ยอมรับ (Approve) หรือไม่ยอมรับ (Disapprove) สิ่งหนึ่งสิ่งใด ทัศนคติเป็นสิ่งที่มิได้เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติแต่หากเกิดขึ้นและฝังอยู่ในจิตใจของคนเรา หลังจากที่ได้อุทิศสอนให้ชอบหรือเกลียด ยอมรับหรือไม่ยอมรับในสิ่งหนึ่งสิ่งใดในระยะเวลาที่นานพอสมควร หรือโดยที่บุคคลนั้นได้รับประสบการณ์ด้วยตนเองแต่ประสบการณ์ที่ได้รับจะต้องเป็นประสบการณ์ที่ประทับใจอย่างรุนแรงหรือเป็นประสบการณ์ที่เกิดขึ้นบ่อยๆ จนเกิดความรู้สึกฝังใจที่จะยอมรับทัศนคติ

5.ความผิดหวัง (Frustration) เกิดจากการที่บุคคลหนึ่งไม่สามารถที่จะบรรลุถึงความปรารถนาที่มีอยู่ได้โดยมีอุปสรรคมาขัดขวางมิให้ความมุ่งหวังสัมฤทธิ์ผล ซึ่งจะเกิดปฏิกิริยาต่อจิตใจ (Defense mechanism) แบ่งได้ 4 อย่างคือ

1) ปฏิกิริยารุกราน (Aggression) เป็นการโต้ตอบ หรือไม่ยอมถอย ไม่เคยแพ้ ปฏิกิริยานี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

ก.เป็นการตอบโต้ต่ออุปสรรคที่มาขัดขวางมิให้ความมุ่งหมายบรรลุผลสำเร็จโดยตรง ประเภทนี้กระทำเพื่อเอาชนะหรือเพื่อให้หายแค้น

ข.เป็นการตอบโต้โดยทางอ้อม ซึ่งเป็นการหาวิธีที่จะเอาชนะหรือให้ได้ผล เป็นวิธีที่หากใช้วิธีเดิมไม่ได้ผลก็ต้องเปลี่ยนเป็นวิธีอื่น เรียกว่าทางตรงไม่ได้ก็ต้องทางอ้อมเพื่อเอาชนะให้ได้

2) ปฏิกิริยาทดแทน (Compensation) เป็นการกระทำที่ไม่ใช้ความรุนแรงในการตอบโต้แต่จะเปลี่ยนความมุ่งหมาย ความต้องการหรือกระทำสิ่งอื่นทดแทน เช่น คนบางคนช่วงแรกเป็นคนดี กระทำแต่สิ่งที่ดีอยู่ในศีลธรรม แต่เมื่อทำงานสุจริตแล้วแต่ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต เลยมาทำงานทุจริตแทน

3) ปฏิกิริยาอุนเปรี้ยว (Rationalization) เป็นการกระทำที่ไม่สนใจที่จะพยายามให้ประสบผลนั้น แต่กลับทอดทิ้งความต้องการ โดยอ้างเหตุผลกับตนเองและผู้อื่นว่า ความมุ่งหมายที่วางไว้นั้นไม่คุ้มกับค่าของความพยายาม หรือเป็นสิ่งที่ตนไม่ต้องการ ไม่มีคุณค่า ไม่มีประโยชน์พอ

4) ปฏิกริยาขมจ้านน (Repression) เป็นการกระทำที่ไม่พยายามกระทำต่อไป และไม่ตอบโต้ ไม่หาสิ่งอื่นมาบำบัดความต้องการทดแทน ไม่ให้เหตุผลที่หลอกตนเองหรือผู้อื่น ซึ่งอาจประกอบด้วย ความโศกเศร้า เสียใจ น้อยใจ ฯลฯ

6. ความขัดแย้ง (Conflict) เกิดขึ้นเมื่อคนประสบกับความยากลำบาก ในการที่จะตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งแต่ละอย่างก็มีน้ำหนักเท่ากัน สิ่งที่จะต้องเลือกนั้นอาจจะเป็นสิ่งดีด้วยกัน หรือสิ่งดีกับไม่ดี หรือไม่ดีกับไม่ดี ก็ได้

7. ความคิด (Thinking) ความคิดนี้เป็นกรรมวิธี (Process) ของการปฏิบัติหน้าที่ของสมอง ให้ความรู้จักรักรตรงใคร่ครวญหาเหตุผล ชัยยังอารมณ์หรือปฏิกริยาอันรุนแรงอันจะเกิดจากสัญชาติญาณ ความรู้สึกทัศนคติความผิดหวัง และความขัดแย้งเพื่อที่คนเราจะได้ปฏิบัติสิ่งที่จะนำผลดีที่สุดมาสู่ตัวเรา หากเราไม่สามารถที่จะยับยั้งชั่งใจหาเหตุผลใคร่ครวญให้ดีกว่าที่จะทำสิ่งใดลงไปแล้วการกระทำของเรานั้นก็อาจเป็นสิ่งที่ไม่ดีหรือผิดกฎหมาย กลายเป็นอาชญากรรมไปได้ สิ่งที่ทำให้คนเราไม่สามารถใช้ความคิดที่ดี อันเป็นผลให้มีการปฏิบัติที่ผิดพลาด ประกอบด้วย

ก.สติปัญญา (Intelligence)

ข.ผู้ที่สมองได้รับบาดเจ็บ หรือได้รับความกระทบกระเทือน (Brain Malfunction or Damage)

ค.การได้รับการอบรมมาผิดๆ หรือมีประสบการณ์ที่ไม่ดี มาตั้งแต่เยาว์วัย (Improper Training and Direction during the Pre-maturation Period of Life)

การที่คนเรามีจิตที่ผิดปกติ จิตบกพร่อง มิได้หมายความว่าความผิดปกติหรือบกพร่องนั้นจะต้องทำให้ผู้นั้นประกอบอาชญากรรมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เสมอไป ตรงกันข้ามอาชญากรรม ร้ายแรงส่วนมากเป็นคนที่มิถึงกับผิดปกติ หรือจิตบกพร่องอย่างรุนแรง และคนที่จิตผิดปกติหรือจิตบกพร่องอย่างร้ายแรงส่วนมาก ก็มิได้ประกอบอาชญากรรม คนที่จิตผิดปกติ แบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ

1)โรคประสาท (Psychoneuroses)

2)ไซโคซิส (Psychoses) เป็นโรคจิตชนิดที่ร้ายแรงและกระทบกระเทือนต่อบุคลิกภาพของผู้ป่วยมากที่สุด หรือเรียกว่า บ้า

3)ไซโคพาส (Psychopath) มีอาการดังนี้ บุคคลนั้นจะมีจิตใจและความรู้สึกเป็นศัตรูต่อสังคม (Anti Social) ไม่ยอมประพฤติตัวอยู่ในกรอบ หรือข้อกำหนดของสังคม ตรงกันข้ามพยายามที่จะฝ่าฝืน ไม่สามารถจะปรับปรุงตัวให้เข้ากับความเป็นอยู่ของสังคม คนที่เป็นโรคนี้อาจมีความรู้สึกเห็นแก่ตัวอย่างรุนแรง คิดถึงแต่ตัวเองเป็นใหญ่เสมอ

ในแง่อาชญากรรม คนไซโคพาส อาจประกอบอาชญากรรมต่างๆ หลายอย่าง ไม่เฉพาะแต่เพียงในด้านประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายเท่านั้น ทั้งนี้เพราะผู้ป่วยโรคนี้อาจ

ไม่มีความรู้สึกในจิตใจ สิ่งที่เขากระทำก็เพื่อความรู้สึกของเขาเท่านั้น แต่ก็มิได้หมายความว่าใครที่เป็นโรคจิตประเภทนี้จะต้องประกอบอาชญากรรมไปเสียทุกคน

4. ปัจจัยทางครอบครัวที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม (Family Factors Related to Crime)

ครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญอันมีส่วนสัมพันธ์หรือมีอิทธิพลที่จะทำให้คนเราประกอบอาชญากรรม หรือ กลายเป็นอาชญากรอยู่ไม่น้อย กล่าวคือ

ก.ครอบครัวเป็นกลุ่มสังคม (Social Group)

ข.ครอบครัวเป็นสถาบันซึ่งมีหน้าที่จะต้องให้เด็กได้ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ประจำวัน

ค.ครอบครัวเป็นสังคมหน่วยแรกที่เด็กมีความผูกพันอย่างใกล้ชิดที่สุด ในด้านความเป็นอยู่ จิตใจและอารมณ์

ครอบครัวจึงเป็นสถาบันที่สำคัญยิ่งในอันที่จะหล่อหลอมให้เด็กมีร่างกายและจิตใจอันแข็งแรงสมบูรณ์ โดยเฉพาะในด้านจิตใจ

อิทธิพลของครอบครัว หรือความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสัมพันธ์อันไม่เหมาะสมนั้นมีอยู่หลายประการและแต่ละอย่างจะทำให้เกิดผลร้ายแก่จิตใจเด็กทำให้จิตใจของเด็กไม่ได้รับการพัฒนาหรือได้รับการพัฒนาในทางที่ผิด มีดังนี้

1.ความไม่สนใจของบิดามารดาต่อเด็ก ขาดความรักใคร่เมตตาตามสมควร หรือ บิดามารดาชั่วร้าย เด็กในครอบครัวเช่นนี้จะรู้สึกขาดความมั่นคง รู้สึกตนเองอยู่อย่างโดดเดี่ยว

2.เด็กที่พ่อแม่รักใคร่มากเกินไปด้วยการตามใจเมื่อเด็กต้องการสิ่งใด พ่อแม่ก็จะพยายามหาให้ทุกอย่าง จึงเกิดเป็นผลเสียขึ้นในจิตใจของเด็กจะทำให้เด็กเป็นคนเห็นแก่ตัวทำอะไรเอาแต่ใจตน

3.เด็กที่พ่อแม่ให้ความรักใคร่มากเกินไป ด้วยการคอยเอาใจใส่ตลอดเวลาจนเด็กไม่เป็นตัวของตัวเอง ไม่ยอมให้คิดอะไรหรือทำอะไรด้วยตนเองเด็กจะกลายเป็นเด็กที่ไม่รู้จักโตใครว่าอะไรก็ไม่กล้าคัดค้าน ยินยอมตามเสมอไม่มีความคิดริเริ่มและคิดฟุ้งคนอื่นอยู่เสมอ

4.เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่วางมาตรฐานศีลธรรมและความประพฤติมากเกินไป หรือสูงเกินไป เด็กประเภทนี้จะถูกอบรมสั่งสอนมาตั้งแต่เล็กๆ ไม่ให้ทำอย่างนั้นทำอย่างนี้ ได้แก่เด็กที่อยู่ในครอบครัวผู้ดีเก่า พ่อแม่ระมัดระวังมากเกินไป เด็กจะรู้สึกอึดอัดใจเข้ากับคนอื่นไม่ค่อยได้ และเกิดความขัดแย้งกันขึ้นอย่างรุนแรงภายในตนเอง

5.เด็กที่ครอบครัวมีระเบียบวินัยอย่างเข้มงวดมากเกินไป เด็กประเภทนี้จะมีความรู้สึกเป็นปฏิปักษ์ต่อระเบียบวินัยของพ่อแม่โดยเห็นว่าพ่อแม่ไม่รักตน เอาแต่ลงโทษ จะทำอะไรที่เด็กอื่นทำก็มักจะทำไม่ได้ และถ้าทำไปกลัวว่าจะถูกลงโทษ

6.เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่พ่อแม่ว่างกฏเกณฑ์ในเรื่องความประพฤติไม่คงเส้นคงวา เด็กประเภทนี้จะมีความวุ่นวาย ไม่ทราบว่าสิ่งที่ตนทำไปนั้นจะทำให้ตนถูกลงโทษหรือไม่

7.เด็กที่พ่อแม่ไม่ปรองดองกัน ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยและไม่ไว้วางใจคนอื่น เห็นว่าโลกเป็นสถานที่ที่ไม่น่าอยู่ เด็กอาจจะหนีออกจากบ้านที่เขวเตร์ และไปเข้าพวกไม่ดี ประพฤติตัวไปในทางที่ไม่ดี

8.เด็กที่พ่อแม่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน เด็กที่ไม่ได้รับความสุขและขาดความต้องการทางด้านจิตใจจะรู้สึกไม่ปลอดภัย ขาดความมั่นคงทางร่างกายและจิตใจ รู้สึกถูกทอดทิ้งให้อยู่โดดเดี่ยว (Isolation) ขาดผู้ที่เด็กเคารพบูชา และถือเป็นแบบอย่าง

9.การแก่งแย่งแข่งขันระหว่างพี่น้อง เกิดจากพ่อแม่รักลูกลำเอียง ทำให้เด็กเกิดความริษยา และเกิดความน้อยใจตัวเอง หรือโกรธแค้นพ่อแม่ที่แสดงความไม่ยุติธรรมต่อตน มีความรู้สึกและประพฤติในด้านรุกราน และรู้สึกไม่ปลอดภัย

10.เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีมาตรฐานในศีลธรรมต่ำ เด็กจะเกิดการเลียนแบบถ้าพ่อแม่ทำแบบอย่างทีไรให้เด็กเห็น เด็กก็จะมึทศนคติไปในทำนองเดียวกันด้วย

5. ปัจจัยความยากจนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม (Poverty Factors Related to Crime)

1.ความยากจนไม่ใช่เหตุที่จะทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้นได้เสมอไป เพราะคนมีฐานะร่ำรวยที่ประกอบอาชญากรรมก็ยังมีอยู่มาก คนที่มีฐานะยากจนที่เป็นคนดีทำมาหาเลี้ยงชีพโดยสุจริต อดทนต่อความยากลำบากก็มิอยู่ในสังคม ซึ่งโดยส่วนมากแล้วจะเข้าใจว่าอาชญากรรมอันมิสาเหตุจากความยากจนนั้น เป็นอาชญากรรมเพื่อหวังประโยชน์จากทรัพย์สินเท่านั้น แต่อาชญากรรมที่มีได้มีมูลเหตุจูงใจเกี่ยวกับทรัพย์สินยังมีอีกมาก ซึ่งคนทุกฐานะอาจกระทำได้เช่นกัน

2.อาชญากรรมที่มีผู้กระทำให้ขึ้น โดยมุ่งหมายที่จะได้ทรัพย์สินมาเพื่อบำบัดความจำเป็น โดยแท้จริงนั้นมีอยู่น้อย ความประสงค์ในทรัพย์สินอันเป็นมูลเหตุจูงใจให้ประกอบอาชญากรรมประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์สินเป็นส่วนใหญ่ หรือแทบทั้งหมดเกิดจากความอยากได้ ความโลภ ความทะเยอทะยาน อยากหรูหราฟุ่มเฟือย ไม่จำเป็นต้องประกอบอาชญากรรม เพื่อบำบัดความหิวหาย หรือเพื่อความจำเป็นอย่างอื่น หรืออาจกล่าวสั้นๆ ว่าที่คนทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินนั้น มิใช่เพราะตนเองไม่มี แต่เพราะมีไม่พอ

3.ความยากจนทำให้เกิดทุกข์ ทำให้ต้องตกในสภาพอันเสื่อมโทรม ทั้งในด้านจิตใจ และสภาพแวดล้อมซึ่งจะโน้มนำให้คนเราประพฤติดีทำนองครองธรรมได้ง่ายกว่าปกติ

สรุป ความยากจนหรือความขาดแคลนโดยตัวเองของมันเองแล้ว มิใช่มูลเหตุที่จะทำให้นเราประกอบอาชญากรรมขึ้น แต่ความยากจนนี้ทำให้เกิดภาวะอันเหมาะสมแก่การที่อาชญากรรมจะเกิดขึ้นได้ง่ายกว่าธรรมดา

6. ปัจจัยทางชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม (Community Factors Related to Crime)

มีการศึกษาพบว่าจำนวนอาชญากรรมที่ผู้ประกอบขึ้นนั้น มีแตกต่างกันระหว่างภูมิภาคต่างๆ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

1. อาชญากรรมในเขตต่างๆ ภายในเมืองใหญ่

อาชญากรรมมักเกิดขึ้นมากในบริเวณย่านการค้าหรือที่เรียกว่า ย่านธุรกิจ และในย่านที่มีโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของประชาชนเมือง อาจกล่าวได้ว่ามนุษย์ย่อมมีความสัมพันธ์กับถิ่นที่อยู่อาศัย และความประพฤติของเขาเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อมนั้น เช่น คนที่อยู่ในเมือง มีคนอยู่หนาแน่น ความประพฤติและทัศนคติย่อมแตกต่างจากชนบท เพราะคนเมืองอยู่อย่างหนาแน่นย่อมประสบความสำเร็จ และความกดดันทั้งในด้านจิตใจ สังคมและเศรษฐกิจ

ถึงแม้จะเห็นว่า ในเมืองก็มีแหล่งชุมชนที่เสื่อมโทรมนั้น โดยตัวมันเองมิใช่เป็นสาเหตุโดยตรงที่ทำให้การประกอบอาชญากรรมเกิดขึ้น แต่ว่าเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดภาวะอันเหมาะสมแก่การที่อาชญากรรมจะเกิดขึ้น เพราะฉะนั้นการศึกษาและวิจัยในด้านนี้ จึงมีประโยชน์ในขั้นที่จะรณรงค์ต่อต้านกับอาชญากรรม และการประพฤติดชของเด็กระหว่างการดำเนินปัญหา และรวมกำลังทั้งทางประชาชนและฝ่ายสังคมหรือบ้านเมือง ในอันที่จะจัดแหล่งเสื่อมโทรมให้หมดไป และปรับปรุงที่ดินในย่านนั้นให้เป็นย่านอันสะอาดถูกสุขลักษณะ แก่ผังเมืองใหม่ให้เหมาะสมในการที่จะย้ายคนในแหล่งเสื่อมโทรมไปอยู่ที่อื่น และปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัวเหล่านี้ให้ดีขึ้น ปรับปรุงการศึกษา โรงเรียน ก็จะช่วยให้คนประกอบอาชญากรรมลดน้อยลง

2. อาชญากรรมในชนบท

อาชญากรรมมักเกิดขึ้นหนาแน่นในบริเวณเมืองอันเป็นที่ชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริเวณหรือย่านที่ใกล้เคียงกับย่านธุรกิจการค้า หรืออุตสาหกรรม ซึ่งเป็นบริเวณที่อยู่กลางระหว่างย่านธุรกิจกับย่านซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยเป็นส่วนใหญ่เพราะบริเวณนี้เป็นแหล่งเสื่อมโทรมเป็นส่วนมาก จากการศึกษาพบว่ายิ่งห่างที่ชุมชนหรือออกจากนอกเมืองไปสถิติอาชญากรรมก็ลดลงเรื่อยๆ จนกระทั่งไปถึงเมืองใหญ่ก็เพิ่มความหนาแน่นขึ้นตามลำดับ

อาชญากรรมที่เกิดขึ้นในชนบทส่วนใหญ่นั้นไม่ว่าจะเป็นการประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายหรือต่อทรัพย์สิน ผู้กระทำผิดก็มักจะไม่มีวิธีการอันหยาบคายเหมือนเมืองแต่ประการใด และการประกอบอาชญากรรมส่วนใหญ่ผู้กระทำผิดมักจะกระทำในท้องถิ่นที่ผู้กระทำผิดมิได้มีภูมิลำเนาอยู่และโดยมากก็เป็นในท้องถิ่นหรือตำบลใกล้เคียง

7. ปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม (Cultural Factors Related to Crime)

วัฒนธรรม คือ แนวทางหรือชีวิตการประพฤติกฎปฏิบัติของกลุ่มคนที่ปฏิบัติสืบเนื่องต่อกันมา โดยมีความมุ่งหมายจะให้เกิดคุณงามความดี หรือความเป็นระเบียบเรียบร้อย ทั้งในด้านความประพฤติทางกาย และจิตใจ ถ้าใครประพฤติดังที่คนทั้งหลายส่วนมากนิยมกันเรา เรียกว่า ผู้คนนั้นมีวัฒนธรรม วัฒนธรรมบางข้อการฝ่าฝืนอาจเป็นผลร้ายสังคมจึงได้บัญญัติไว้เป็นกฎหมาย มีโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน วัฒนธรรมเป็นของเฉพาะสังคม หมู่คณะ สิ่งต่างๆ ที่มีความสำคัญเกี่ยวกับวัฒนธรรมหรือเป็นส่วนของวัฒนธรรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีส่วนเสริม หรือทำให้เกิดความเสื่อมวัฒนธรรมและเป็นผลกระทบกระเทือนถึงการประกอบอาชญากรรมได้สิ่งเหล่านี้ประกอบด้วย การศึกษา (Education) ศาสนา (Religion) การพักผ่อนหย่อนใจ (Recreation) หนังสือพิมพ์ (Press) ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ (Movies, Radio, Television) หนังสืออ่านเล่น หรือนวนิยาย (Comic Books) วัฒนธรรมความขัดแย้ง (Conflicts of Different Cultures) อิทธิพลอื่นๆ (Other Influences)

ศาสตราจารย์ สตรี และคณะ (2547: 7-12) ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ทฤษฎีทางอาชญาวิทยา และได้จัดกลุ่มทฤษฎีอาชญาวิทยาตามปัจจัยสาเหตุของพฤติกรรมอาชญากรรมออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มทฤษฎีด้านปัจเจกชน (Individual Difference Theories)
2. กลุ่มทฤษฎีด้านโครงสร้างและกระบวนการทางสังคม (Structure/Process Theories)
3. กลุ่มทฤษฎีด้านกฎหมาย (Theories of the Behavior of Criminal Law)

มีรายละเอียดแต่ละกลุ่มดังนี้

1. กลุ่มทฤษฎีด้านปัจเจกชน (Individual Difference Theories)

เป็นกลุ่มทฤษฎีที่อาศัยหลักการทางวิทยาศาสตร์มาใช้อธิบายสาเหตุอาชญากรรมมากที่สุด ทฤษฎีกลุ่มนี้ให้ความสนใจกับลักษณะส่วนตัวของบุคคลซึ่งเชื่อว่าจะเพิ่มหรือลดโอกาสที่บุคคลนั้นจะประกอบอาชญากรรมหรือมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ผลการศึกษาวิจัยตามแนวทางของทฤษฎีกลุ่มนี้ได้ข้อสรุปว่า บุคคลที่มีลักษณะดังต่อไปนี้จะมีแนวโน้มที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับพฤติกรรมอาชญากรรมได้แก่

1. มีพฤติกรรมที่มีปัญหาในวัยเด็กหรือได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม เช่น การลงโทษที่รุนแรง การไม่สามารถเรียนรู้ การไม่ได้รับกระบวนการขัดเกลาทางสังคมอย่าง

เหมาะสม ประสบการณ์เหล่านี้จะทำให้บุคคลเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ และมีปัญหาด้านการใช้ชีวิตร่วมกับบุคคลอื่น ทำให้มีแนวโน้มว่าจะพัฒนาพฤติกรรมเบี่ยงเบนและนำไปสู่อาชญากรรมได้ในที่สุด

2. มีระบบชีวเคมีในร่างกายไม่สมดุลกัน เช่น ระบบฮอร์โมนไม่ปกติ ระบบประสาทอัตโนมัติผิดปกติ หรือระบบประสาทส่วนกลางผิดปกติ ฯลฯ เนื่องจากปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบต่อสรีระร่างกายและจิตใจของมนุษย์ นอกจากนี้ระบบประสาทส่วนกลางยังเกี่ยวข้องกับความรู้สึกนึกคิดและการสั่งการของมนุษย์ ความผิดปกติที่เกิดขึ้นจึงกระตุ้นหรือจูงใจให้บุคคลมีพฤติกรรมอาชญากรรมได้

3. มีการเสพยา ยาเสพติด หรือได้รับสารพิษอื่นๆ ตลอดจนได้รับบาดเจ็บบริเวณศีรษะจากอุบัติเหตุหรือจากการคลอดผิดปกติ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีผลทำให้การตัดสินใจหรือการยับยั้งชั่งใจของมนุษย์มีน้อยกว่าปกติ เป็นเหตุให้ประกอบอาชญากรรมได้โดยง่ายกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลธรรมดา

4. มีบุคลิกภาพที่ส่อไปในทางที่ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ เช่น ระดับสติปัญญาต่ำ ขาดความยับยั้งชั่งใจ ไร้ความรู้สึกรับผิดชอบชั่วดี ชอบความเสี่ยง ฯลฯ Gottfredson & Hirschi ให้ได้ความเห็นว่าคุณลักษณะเช่นนี้เมื่อมีโอกาสหรืออยู่ในสถานะที่เอื้อต่อการกระทำผิดตามวิถีประจำวันเพียงเล็กน้อย ก็มีแนวโน้มที่จะประกอบอาชญากรรมได้โดยง่าย เนื่องจากการควบคุมตนเองหรือมีการควบคุมตนเองต่ำ (Low Self-control)

5. ยอมรับและมีแนวคิดวัฒนธรรมรองที่จะทำให้มีพฤติกรรมก้าวร้าว เช่น ชอบสร้างปัญหา นิยมความแข็งแรง มองการณ์ไม่ไกล ชอบการแก้แค้น ตัดสินปัญหาด้วยกำลังกาย ฯลฯ บุคคลเหล่านี้มักจะมาจากชนชั้นล่างของสังคม และค่านิยมหรือแนวคิดวัฒนธรรมรองเหล่านี้หากยึดถือตามจะทำให้ได้รับการยอมรับและการนับถือจากกลุ่มเพื่อนบ้าน ดังนั้น จึงเป็นเหตุให้มีการแก้ปัญหาคับด้วยการใช้กำลัง นำมาซึ่งการประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย

6. มีประสบการณ์กับสิ่งกระตุ้นหรือยั่วมาก หรือถูกข่มขู่จากสภาพแวดล้อมเนื่องจากไม่มีความสามารถในการหนีพ้นจากสถานการณ์ดังกล่าว โดยทั่วไปแล้วสถานการณ์ลักษณะเช่นนี้จะเกิดกับบุคคลที่มีอยู่ในชุมชนแออัดของเมืองตามทฤษฎีสังคมไร้ระเบียบ มักจะเกิดขึ้นในบางพื้นที่ของเมืองขนาดใหญ่ที่มีความเจริญเติบโตไม่สมดุลกัน โดยสภาพแวดล้อมจะมีกลไกควบคุมทางสังคมต่ำ มีการขัดแย้งระหว่างเพื่อนบ้านสูง ตลอดจนมีการถ่ายทอดวัฒนธรรม อาชญากรรมสูง ได้แก่ แหล่งค้าขายยาเสพติด สถานรับซื้อของโจร การมั่วสุมของกลุ่มวัยรุ่น ฯลฯ จึงมีการประกอบอาชญากรรมมาก

7. ชอบคบค้าสมาคมกับอาชญากร และยอมรับพฤติกรรมอาชญากรรม เนื่องจากบุคคลจะมีการเรียนรู้พฤติกรรมจากเพื่อน หรือบุคคลใกล้ชิด หลังจากนั้นจะมีการพัฒนาทัศนคติให้เห็นว่า การกระทำผิดหรืออาชญากรรมไม่ได้ชั่วร้ายเสมอไป จะมีการสร้างเหตุผลเข้าข้างตนเอง

ในการประกอบอาชีพการงาน เช่น ทุกคนก็กระทำผิด หรือตนเองไม่ได้ทำร้ายบุคคลใด ฯลฯ ในที่สุดบุคคลก็จะประกอบอาชีพการงานโดยรู้สึกว่าจะตนเองผิดหรือไม่ถูกต้องแต่อย่างใด

8. มีความผูกพันกับบุคคลอื่นหรือสถาบันการศึกษาค่อนข้างต่ำ ไม่มีหรือไม่เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม มีการศึกษาต่ำ ไม่นับถือศาสนา ฯลฯ บุคคลที่มีลักษณะเช่นนี้มีแนวโน้มว่าจะประกอบอาชีพการงานมากกว่าบุคคลที่มีความผูกพันกับสถาบันทางสังคมสูง นอกจากนี้ยังเชื่อว่าบุคคลที่เคยมีประวัติการกระทำผิดมาก่อนในวัยเด็กหรือวัยรุ่น เมื่อเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่แล้วมีหน้าที่การงาน มีครอบครัวที่ดี มีแนวโน้มที่จะเลิกพฤติกรรมอาชีพการงานได้ และกลับมาเป็นคนของสังคม

ทฤษฎีกลุ่มนี้เชื่อว่าสาเหตุของอาชีพการงานเป็นผลมาจากปัจจัยส่วนตัวของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางด้านร่างกาย จิตใจ หรือสังคม ที่ส่งผลกระทบต่อให้บุคคลมีแรงกระตุ้นให้ประกอบอาชีพการงานมากกว่าบุคคลปกติทั่วไป หรือมีการยับยั้งชั่งใจให้ละเว้นจากอาชีพการงานน้อยกว่าบุคคลปกติ ดังนั้น แนวทางการป้องกันอาชีพการงานที่ได้จากทฤษฎีเหล่านี้ จึงมุ่งเน้นลดปัญหาอาชีพการงานโดยการแก้ไขตัวบุคคลเป็นสำคัญ

2. กลุ่มทฤษฎีด้าน โครงสร้างและกระบวนการทางสังคม (Structure/Process Theories)

เป็นกลุ่มทฤษฎีอาชญาวิทยาที่พยายามจะค้นหาปัจจัยหรือตัวแปรทางสังคมซึ่งมาพร้อมกับอัตราอาชญากรรมสูง โดยให้ความสนใจน้อยมากหรือไม่ได้ให้ความสนใจกับลักษณะของปัจเจกชนในสังคม ทฤษฎีกลุ่มนี้จึงมุ่งเน้นค้นหาปัจจัยที่มากับสถานการณ์ทางสังคม ทฤษฎีแนวนี้ปัจจุบันได้รับการยอมรับมากที่สุด และได้ข้อสรุปเกี่ยวกับสาระสำคัญว่า สถานการณ์ทางสังคมดังต่อไปนี้จะมีแนวโน้มที่จะทำให้อัตราอาชญากรรมสูง

1. ความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการพัฒนาของประเทศจะติดตามด้วยการเพิ่มขึ้นของคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ซึ่งจะสูงขึ้นจนกระทั่งสังคมได้พัฒนาเต็มที่แล้ว คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินก็จะมีแนวโน้มคงที่ไม่เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากรูปแบบของอาชญากรรมและการปรับตัวของคนในสังคมได้พัฒนาเท่าเทียมกัน ทฤษฎีอาชญาวิทยาอธิบายว่า เมื่ออาชญากรรมสูงขึ้นประชาชนในสังคมเจริญก็จะมีวิธีการปรับวิถีชีวิตให้สอดคล้องกับความปลอดภัยในชีวิตร่างกาย เช่น การใช้เครื่องมือป้องกันตนเอง การสร้างระบบรักษาความปลอดภัย การเปลี่ยนแนวทางการดำเนินชีวิต ฯลฯ

2. ความไม่เท่าเทียมกันในทางเศรษฐกิจของคนในสังคมจะทำให้สังคมมีลักษณะของคดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายสูง เนื่องจากเป็นกระบวนการตอบโต้ของบุคคลในสังคมที่เกิดความรู้สึกไม่พอใจ และการถูกลิดรอนสิทธิต่าง ๆ ซึ่งการอธิบายส่วนหนึ่งมาจากแนวคิดของทฤษฎีขัดแย้ง (Conflict Theories) โดยนำเสนอว่า กลุ่มคนที่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากกลุ่มคนอีกกลุ่มคนในสังคม

ซึ่งมักจะเป็นกลุ่มที่มีอำนาจทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม จึงตอบโต้ต่อความรู้สึกที่ถูกเอาเปรียบด้วยพฤติกรรมรุนแรงและก้าวร้าว มักจะพบเห็นในประเทศที่คนกลุ่มน้อยมีอำนาจเหนือคนกลุ่มมากในประเทศ

3. สังคมที่มีลักษณะเสริมสร้างหรือส่งเสริมการประสบความสำเร็จเชิงวัตถุนิยม โดยไม่มีการปรับปรุงหรือพัฒนาเทคโนโลยีในการนำไปสู่ความสำเร็จให้เท่าเทียมกันหรือเป็นไปได้มากที่สุด จะเกิดอาชญากรรมประทุษร้ายต่อทรัพย์สินค่อนข้างสูง เนื่องจากบุคคลส่วนมากมีความต้องการที่จะร่ำรวยหรือมีฐานะ แต่ด้วยข้อจำกัดทางโครงสร้างของสังคม ที่ทำให้บุคคลส่วนน้อยเท่านั้นที่จะประสบความสำเร็จดังกล่าว กลุ่มคนส่วนมากที่ไม่ประสบความสำเร็จจึงเกิดความกดดัน (Stress or Anomie) จึงได้ใช้วิธีทางที่ไม่ถูกต้องหรือผิดกฎหมาย เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินหรือฐานะ ชื่อเสียง และหน้าที่การงาน

4. ชุมชนที่มีความยากจน อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจต่ำ การอพยพเข้าออกของผู้อยู่อาศัยและครอบครัวไม่สมบูรณ์ จะมีอัตราอาชญากรรมประทุษร้ายต่อทรัพย์สินและชีวิตร่างกายสูงกว่าสังคมอื่นในช่วงเวลาเดียวกัน ซึ่งเป็นการอธิบายสาเหตุอาชญากรรมของสำนักคิด ชิคาโก (Chicago School of Criminology) ชุมชนลักษณะนี้จะเกิดขึ้นในเมืองใหญ่ที่มีการเปลี่ยนแปลงเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว

5. ความยากจน อัตราการว่างงานสูง ลักษณะการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมเมือง การมีอคติทางชาติพันธุ์ จะทำให้เกิดอาชญากรรมที่มีความรุนแรงสูงมาก แม้ว่าจะเกิดจากการขัดแย้งหรือกระทบกระทั่งที่เล็กน้อย ซึ่งเป็นสังคมที่มีลักษณะมีความขัดแย้งของประชากรสูง อาจมีสาเหตุมาจากความแตกต่างด้านชาติพันธุ์ ศาสนา สีผิว หรือแนวความคิด ฯลฯ ตัวอย่างเช่น ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศอินเดีย จะมีเหตุการณ์การทำร้ายร่างกายกันระหว่างกลุ่มประชากรที่มีความแตกต่างด้านศาสนาหรือชาติพันธุ์อยู่เป็นประจำ และสาเหตุก็มาจากการขัดแย้งเพียงเล็กน้อย แต่มูลค่าความเสียหายจะเป็นจำนวนมหาศาลไม่ว่าจะเป็นด้านชีวิตร่างกายหรือทรัพย์สินที่ถูกทำร้าย

6. สังคมที่ระบบการลงโทษในลักษณะประณามจะมีอัตราอาชญากรรมสูงกว่าสังคมที่มีระบบการลงโทษแบบนำผู้กระทำผิดกลับเข้าสู่สังคม เนื่องจากการลงโทษแบบประณามจะทำให้ผู้กระทำผิดไม่สามารถกลับคืนสังคมเป็นคนดีได้ตามปกติจึงต้องกลับไปเป็นอาชญากรต่อไปอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ แม้ว่าบุคคลดังกล่าวมีความต้องการจะกลับตัวเป็นคนดีของสังคมตาม แนวคิดของทฤษฎีติดตรา (Labeling Theory)

7. สังคมที่มีคนกลุ่มหนึ่งมีความสามารถควบคุมกลุ่มคนอีกกลุ่มหนึ่งจะมีอาชญากรรมสูงกว่าสังคมที่บุคคลต่างมีอำนาจในการควบคุมซึ่งกันและกัน โดยกระบวนการที่กลุ่มคนที่ควบคุมจะพยายามแผ่ขยายอิทธิพลควบคุม และมีอำนาจเหนือกว่าทำให้สามารถประกอบอาชญากรรมได้ง่ายโดยอาศัยอิทธิพลทางการเมืองและเศรษฐกิจ

ทฤษฎีอาชญาวิทยาแนวโครงสร้างและกระบวนการทางสังคม ได้นำเสนอและชี้ให้เห็นถึงผลกระทบของปัจจัยด้านสังคมที่มีอิทธิพลต่ออาชญากรรม กล่าวคือ สังคมที่มีลักษณะข้างต้นด้านใดด้านหนึ่ง จะประสบกับปัญหาอาชญากรรมของคนในสังคม แนวทางการป้องกันอาชญากรรมควรคำนึงถึงปัจจัยด้านสังคมด้วย

3. กลุ่มทฤษฎีด้านกฎหมาย (Theories of the Behavior of Criminal Law)

เป็นกลุ่มทฤษฎีที่ให้ความสนใจกับการบัญญัติกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายว่ามีอิทธิพลต่อการกำหนดให้บุคคลในสังคมเป็นอาชญากรหรือผู้ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ทฤษฎีกลุ่มนี้มองที่ระบบกฎหมายของสังคมว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้อาชญากรรมเกิดขึ้นมากหรือน้อยนับตั้งแต่การบัญญัติกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมายต่อประชาชนในสังคม ตลอดจนการลงโทษผู้กระทำผิดตามกฎหมายในมุมมองมิติด้านทฤษฎีดั้งเดิม และทฤษฎีขัดแย้ง จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังต่อไปนี้คือ

1. สังคมที่มีระบบกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายที่ค่อนข้างด้อยประสิทธิภาพ จะมีอาชญากรรมเกิดขึ้นสูง เมื่อเปรียบเทียบกับสังคมที่มีกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพซึ่งเป็นหลักการสำคัญของทฤษฎียับยั้งหรือทฤษฎีป้องกัน (Deterrence Theory) ที่มีงานวิจัยจำนวนมากยืนยันว่า หากการบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว บุคคลจะเกรงกลัวไม่กล้าประกอบอาชญากรรม เนื่องจากกลัวว่าจะถูกจับกุมและลงโทษตามกฎหมาย

2. กฎหมายที่มีโทษรุนแรงสามารถลดอาชญากรรมได้บางประเภทแต่ไม่สามารถลดอาชญากรรมได้ทุกประเภท คำกล่าวนี้เป็นข้อจำกัดของทฤษฎียับยั้งหรือทฤษฎีป้องกันว่า ไม่สามารถนำไปใช้ได้กับอาชญากรรมทุกประเภท ตัวอย่างที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ได้แก่ การลงโทษผู้เสพยาเสพติดมาเป็นเวลานาน แต่ไม่สามารถแก้ปัญหายุติยาเสพติดได้ ในทางตรงกันข้ามผู้ติดยาเสพติดได้เพิ่มจำนวนขึ้น จึงได้ปรับเปลี่ยนมาเป็นระบบการบำบัดฟื้นฟูผู้เสพแทน

3. เมื่อความเป็นปึกแผ่นของสังคมถูกคุกคาม การลงโทษผู้กระทำผิดก็เพิ่มขึ้นหรือรุนแรงมากขึ้นและอาจจะรุนแรงเกินความเป็นจริงหรือในสัดส่วนที่ไม่สมดุลกับอันตรายที่เกิดจากอาชญากรรมดังกล่าว เนื่องจากอาชญากรรมเป็นปรากฏการณ์ที่มีอิทธิพลทำให้สังคมเป็นปึกแผ่นกันมากขึ้น หากเกิดขึ้นในปริมาณที่รุนแรง คนในสังคมก็จะรวมตัวกันต่อต้านและดำเนินการอย่างเด็ดขาด ยกตัวอย่างเช่น การดำเนินการปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาล ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากทุกคนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นหน่วยราชการ ประชาชน หรือองค์กรอิสระ เนื่องจากทุกคนตระหนักว่ายาเสพติดเป็นตัวทำลายความมั่นคงของประเทศชาติ

4. การบัญญัติกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายสะท้อนถึงค่านิยมและผลประโยชน์ของบุคคลหรือกลุ่มที่มีอำนาจทางการเมืองและเศรษฐกิจ เป็นหลักการสำคัญของทฤษฎี

ขัดแย้งที่เชื่อว่ากลุ่มคนหรือองค์กรที่มีอำนาจทางการเมืองจะบัญญัติกฎหมายและบังคับใช้กฎหมายในแนวทางที่ปกป้องหรือรักษาผลประโยชน์ของกลุ่มตนเอง

5. ปริมาณหรือความเข้มข้นในการบังคับใช้กฎหมายจะขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมองค์กรและขอบเขตของกลไกควบคุมทางสังคม จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีกฎหมายอยู่หลายฉบับที่เจ้าหน้าที่บังคับใช้อย่างเข้มงวด แต่ก็มีกฎหมายอีกหลายฉบับที่การบังคับใช้ถูกละเลยหรือบังคับใช้น้อยมาก ตัวอย่างเช่น กฎหมายพนัน กฎหมายการค้าประเวณี ฯลฯ ซึ่งปรากฏการณ์เหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรม องค์กร และขอบเขตของกลไกควบคุมทางสังคม ซึ่งในบางครั้งก็มีกฎหมายเพื่อปราบหรือทำให้คนในสังคมกระทำผิดดังกล่าวน้อยลงเท่านั้น

6. กฎหมายจะสอดคล้องในทิศทางที่รักษาผลประโยชน์ของกลุ่มคนที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นมุมมองตามทฤษฎีขัดแย้งแนวมาร์กซิสต์ (Marxist Theory) ซึ่งเชื่อว่ากลุ่มผู้มีอำนาจทางเศรษฐกิจ จะพยายามเข้ามามีอำนาจในการบัญญัติกฎหมาย ทั้งนี้ ก็เพื่อรักษาผลประโยชน์ของตนเอง

ทฤษฎีกลุ่มพฤติกรรมของกฎหมายจะมีมุมมองที่แตกต่างจากสองกลุ่มแรก ในด้านปัจจัยหรือสาเหตุของพฤติกรรมอาชญากรรมโดยเชื่อว่ากฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายมีอิทธิพลสำคัญในการสร้างหรือกำหนดให้บุคคลเป็นอาชญากรซึ่งมีทั้งแนวคิดที่ว่า การบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดจะช่วยลดปัญหาอาชญากรรมได้ เช่น การปราบปรามยาเสพติด การจำคุกผู้ขับขี่แข่งรถยนต์บนถนนสาธารณะ หรือการปราบปรามสลากใต้ดิน ฯลฯ อย่างไรก็ตามการบังคับใช้กฎหมายบางครั้งก็อาจจะไปทำให้อาชญากรรมเพิ่มขึ้นได้เช่นกัน ในแง่มุมที่ว่ามีการจับกุมดำเนินคดีกับกลุ่มคนที่ไม่ใช่อำนาจในสังคม ไม่ว่าจะเป็นสถานภาพทางด้านสังคม เศรษฐกิจ หรือการเมือง

2.6 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการป้องกันและการควบคุมอาชญากรรม

2.6.1 แนวคิดการป้องกันอาชญากรรม

Sutherland and Cressey (1978: 142 อ้างถึงใน นวลจันทร์ ทศนชัยกุล, 2539) ได้ให้ความหมายของการป้องกันอาชญากรรมว่า “ความพยายามที่จะสกัดกั้นล่วงหน้ามิให้อาชญากรรมเกิดขึ้น”

Reckless (1967: 124 อ้างถึงใน นวลจันทร์ ทศนชัยกุล, 2539) ให้ความหมายของการป้องกันอาชญากรรมว่า เป็นความพยายามที่จะสกัดกั้นล่วงหน้ามิให้อาชญากรรมเกิดขึ้นในขณะที่การแก้ไข หมายถึง การลดการกระทำ ความผิดซ้ำสอง

Whisenand (1990: 117 อ้างถึงใน นวลจันทร์ ทศนชัยกุล, 2539) ได้กล่าวว่า การป้องกันอาชญากรรมเป็นกิจกรรมซึ่งเกิดขึ้นภายในกระบวนการยุติธรรมและในชุมชนเพื่อการยับยั้งมิให้การกระทำผิดเกิดขึ้น

นวลจันทร์ ทศนชัยกุล (2539) ได้สรุปว่าการป้องกันอาชญากรรมเป็นการแสวงหามาตรการต่าง ๆ โดยทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งจะมาจากบุคคลสามฝ่าย คือ

1. ตัวผู้กระทำความผิดเอง
2. ชุมชนที่อยู่อาศัย
3. เจ้าหน้าที่ของรัฐ

การหาวิธีการป้องกันนี้จะเป็นการขจัดปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดทั้งหลายไม่ว่าบุคคลนั้นจะกระทำด้วยเจตนาหรือไม่ก็ตาม และไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นคนกลุ่มใด เด็กวัยรุ่น และผู้ใหญ่

ชาย เสวกกุล (2517) สรุปว่า การป้องกันอาชญากรรมเป็นการป้องกันมิให้มีการละเมิดต่อกฎหมายที่ทำลายความปลอดภัยของสังคม ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน เพื่อให้บุคคลมีความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน รวมทั้งป้องกันมิให้เกิดเหตุร้ายอันเป็นเหตุให้สมาชิกของสังคมเสียหายหรือได้รับบาดเจ็บ ไม่ว่าจะด้วยเจตนา ประมาท หรือความไม่รู้ สาระสำคัญในการกระทำก็ตาม

สุพัตรา สุภาพ (2515: 62-63) ได้ให้ทัศนะคิดว่า เนื่องจากมีปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้คนเป็นอาชญากร การป้องกันอาชญากรรมจึงต้องทำในหลายๆ ด้าน จึงจะได้ผลตามที่คาดหวังไว้เช่น

1. การแก้ไขชุมชนแหล่งเสื่อมโทรมให้ดีขึ้น ตั้งแต่เรื่องโรงเรียน สโมสร เด็ก ตำรวจ การวางแผนที่อยู่อาศัย กำจัดแหล่งเสื่อมโทรม

2. การแก้ไขสภาพครอบครัว จากการศึกษาเกี่ยวกับการกระทำผิดของนักอาชญาวิทยาที่มีชื่อหลายคน ลงความเห็นเห็นว่า เด็กกระทำผิดส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ไม่มีความสุข ฉะนั้นครอบครัวจึงมีส่วนสำคัญในการป้องกันอาชญากรรม การช่วยเหลือใด ๆ แก่ครอบครัวที่มีปัญหานี้ก็เท่ากับเป็นการช่วยป้องกันการกระทำผิดของเด็กเป็นอย่างดี เพราะถ้าครอบครัวได้ผลจากการช่วยเหลือแนะนำ สภาพที่เสื่อมโทรมก็จะดีขึ้น ทุกคนในครอบครัวจะมีความสุข เด็กจะมีความเบิกบานไม่หดหู่หรือมองโลกไปในแง่ร้าย

3. การแก้ไขความผิดปกติในทางจิตและอารมณ์ จากการศึกษาค้นคว้าปรากฏว่า วิธีที่ดีที่สุดในการป้องกันอาชญากรรมแก่ผู้มีจิตใจหรืออารมณ์ไม่ปกติ คือ การมีคลินิกสำหรับการให้ตรวจสอบและทดสอบเด็กเป็นระยะตั้งแต่เยาว์วัย คลินิกที่ว่านี้ไม่ควรเป็นหน่วยงานที่ขึ้นอยู่กับศาลหรือสถาบันใดที่เกี่ยวข้องกับการลงโทษ

4. ความรับผิดชอบของประชาชน มีส่วนช่วยในการป้องกันอาชญากรรม เริ่มด้วยการให้ความร่วมมือกับฝ่ายบ้านเมืองและตำรวจ ในการเป็นหูเป็นตาและแจ้งข้อน่าสงสัยหรือพฤติการณ์ของบุคคลหรือคณะบุคคลที่เป็นภัยต่อสังคม เช่น แหล่งโสเภณี แหล่งรับของโจร ซ่องโจร หรือแจ้งข่าวสารใดๆ เกี่ยวกับอาชญากรรมให้แก่ตำรวจ นอกจากนี้ประชาชนยังสามารถป้องกันอาชญากรรมการโจรกรรม เช่น มีรั้วรอบขอบชิดมั่นคง หากรู้เห็นในเหตุการณ์ประกอบอาชญากรรมก็ไม่หลีกเลี่ยงการให้การเป็นพยานอันเป็นหน้าที่ของพลเมืองดี

2.6.2 แนวคิดการควบคุมอาชญากรรม

นวลจันทร์ ทัศนชัยกุล (2539: 38) ได้ให้ความหมายของ การควบคุมอาชญากรรมว่า หมายถึงการแสวงหามาตรการในการจำกัดความเสียหายหรือความผิดที่เกิดขึ้นแล้วไม่ให้เกิดขึ้นอีก กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การควบคุมไม่ให้เกิดการกระทำผิดซ้ำนั่นเอง เมื่อไม่มีการกระทำผิดซ้ำก็เท่ากับควบคุมจำนวนอาชญากรรมได้ส่วนหนึ่ง

การควบคุมผู้กระทำความผิด จึงเป็นหน้าที่โดยตรงของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกระบวนการยุติธรรม คือ ตำรวจจับกุมเมื่อมีการกระทำความผิดเกิดขึ้น แล้วทำการสอบสวนเพื่อจะเอาตัวคนกระทำผิดมาลงโทษ ในการสอบสวนเป็นการรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ เพื่อเสนอความเห็นว่าการสั่งฟ้องหรือไม่ไปยังพนักงานอัยการ พนักงานอัยการจะกลับกรอกรอสำนวนอีกครั้งเพื่อที่จะนำคดีไปฟ้องศาล เมื่อศาลได้รับฟ้องแล้วก็จะดำเนินการพิจารณาไปตามกรอบของกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในที่สุดก็จะพิพากษาลงโทษผู้กระทำความผิด หลังจากนั้นจะมีใบแดงแจ้งโทษพร้อมกับส่งตัวผู้กระทำความผิดไปยังเรือนจำหรือทัณฑสถาน องค์กรส่วนนี้จะทำหน้าที่แก้ไขบำบัดผู้ต้องขังให้สำนึกในความผิดและมีพฤติกรรมที่ดีต่อไป ที่สำคัญผู้ต้องขังจะต้องไม่ไปกระทำผิดขึ้นใหม่อีก เท่าที่กล่าวมานี้เป็นวิธีการตามความหมายของการควบคุมอาชญากรรม

อย่างไรก็ตามการควบคุมอาชญากรรมจะได้รับผลไม่เต็มที่เท่าที่ควร ถ้าเพียงแต่จะกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ คือ ตำรวจ อัยการ ศาล และราชทัณฑ์ เนื่องจากกำลังเจ้าหน้าที่มีน้อยมากถ้าเทียบกับคนทำผิด การควบคุมอาชญากรรมยุคปัจจุบันจึงต้องดึงเอาประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วย

Jeffery (1971: 125 อ้างถึงใน นวลจันทร์ ทศนชัยกุล, 2539) ได้ชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างการควบคุมและการป้องกันอาชญากรรมว่า การควบคุมเป็นขั้นตอนระยะเวลาภายหลังการกระทำผิดเกิดขึ้นแล้วจะดำเนินการอย่างไรกับผู้กระทำความผิดแต่การป้องกันอาชญากรรมเป็นการหาทางมิให้เกิดการกระทำผิดขึ้นจะมีวิธีการมาตรการที่หลากหลาย โดยแบบในการควบคุมอาชญากรรมมี 3 ตัวแบบ คือ

1. ตัวแบบข่มขู่ยับยั้ง
2. ตัวแบบการอบรมแก้ไข
3. ตัวแบบการป้องกันโดยสภาพแวดล้อมและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

2.6.3 มาตรการในการในการป้องกันและการควบคุมอาชญากรรมจากสำนักอาชญาวิทยา

1. สำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิม มีความเห็นว่าการลงโทษผู้กระทำความผิดต้องให้สาสมกับความผิดจึงจะสามารถยับยั้งอาชญากรรมได้ โดยเชื่อว่าผู้กระทำความผิดจะเกิดความเกรงกลัวหลายจำและจะไม่กล้าที่จะก่ออาชญากรรมอีก (นวลจันทร์ ทศนชัยกุล, 2539)

2. สำนักอาชญาวิทยาปฏิฐานนิยม สำนักนี้คัดค้านไม่เห็นด้วยกับสำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิม โดยมีแนวคิดว่าการลงโทษควรให้สมเหตุสมผลกับการกระทำความผิด การลงโทษควรเป็นการสร้างสรรค์มิใช่ลงโทษเพื่อแก้แค้น ควรลงโทษเพื่อการบำบัดฟื้นฟูสภาพจิตใจ การแก้ไขปรับเปลี่ยนบุคลิกภาพเพื่อให้โอกาสผู้กระทำผิดกลับมาดำรงชีวิตใหม่ในสังคมได้ (นวลจันทร์ ทศนชัยกุล, 2539)

3. สำนักสังคมวิทยา สำนักนี้ได้พยายามอธิบายจุดกำเนิดของพฤติกรรมอาชญากรรมโดยเชื่อว่าสภาพสังคมที่เป็นปรปักษ์จะไปกระตุ้นการเรียนรู้ทางด้านอาชญากรรม และทัศนคติเชิงลบต่อสังคม ซึ่งสภาพดังกล่าวคือ

1. ความอ่อนแอทางครอบครัว จริยธรรม และวัฒนธรรมทางสังคม ทำให้การควบคุมสังคมแบบไม่เป็นทางการ ไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมอาชญากรรมได้

2. ความตกต่ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม จะเป็นสาเหตุทำให้คนสร้างวัฒนธรรมรอง (Subculture) ขึ้นมาชดเชย และวัฒนธรรมรองของอาชญากรรม (Criminal Subculture) เกิดขึ้นในช่วงที่สังคมมีความตกต่ำทางเศรษฐกิจ เป็นวัฒนธรรมที่เกิดในกลุ่มชนชั้นต่ำที่ไม่สามารถปฏิบัติตามกฎหรือตามวัฒนธรรมของกลุ่มชนชั้นกลาง ซึ่งเป็นกลุ่มที่ออกกฎเกณฑ์ต่างๆ ในสังคมขึ้น ทำให้กลุ่มชนชั้นต่ำไม่สามารถปฏิบัติตามให้บรรลุวัตถุประสงค์ของตนเองและสังคมได้ เพราะวิถีทาง

ที่สังคมไม่ได้เปิดโอกาสสำหรับกลุ่มพวกนี้ แต่เป็นวัตถุประสงค์และวิถีทางไปสู่วัตถุประสงค์ของสังคมที่กำหนดโดยชนชั้นกลางและชนชั้นสูงความต่ำต้อยทางฐานะเศรษฐกิจและสังคมจึงเป็นอุปสรรคที่ขัดขวางความสำเร็จในชีวิต จึงมีการสร้างวัฒนธรรมเฉพาะกลุ่มของตนขึ้นมาทดแทนและปฏิบัติ (สุคตวงวน สุธีรสร, 2546)

4. สำนักอาชญาวิทยาร่วมสมัย สำนักนี้มุ่งเน้นศึกษา “เหยื่อ” อาชญากรรม และสภาพแวดล้อมในโอกาสที่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมมากกว่าศึกษาตัวอาชญากรรม ซึ่งแนวคิดของสำนักนี้ประกอบด้วย (สุคตวงวน สุธีรสร, 2546)

1. การป้องกัน (ไม่ใช่การแก้ไข) ควรเป็นแนวคิดและแนวปฏิบัติตามหลักของอาชญาวิทยา
2. ไม่มีมาตรการใดที่สามารถแก้ไขอาชญากรรมได้โดยสมบูรณ์
3. การลงโทษและการจำคุกใช้ได้เฉพาะอาชญากรรมบางคน
4. พฤติกรรมอาชญากรรม สามารถควบคุมโดยตรงจากการตัดช่องโอกาสของสภาพแวดล้อมและตัวเหยื่ออาชญากรรมเอง
5. โครงการที่ใช้ในการควบคุมอาชญากรรมจะต้องเน้นปฏิบัติก่อนที่อาชญากรรมจะเกิดขึ้น ไม่ใช่มาทำภายหลังที่อาชญากรรมเกิดขึ้นแล้ว ที่เรียกว่า “กันไว้ดีกว่าแก้”
6. ถ้าโอกาสในการกระทำผิดลดลงจะทำให้ปริมาณอาชญากรรมลดลงตามไปด้วย

2.6.4 ทฤษฎีการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมของ Jeffery

Jeffery ได้สรุปรูปแบบของการควบคุมอาชญากรรม (Model of Crime Control) ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบ คือ (นวลจันทร์ ทศนชัยกุล, 2539: 279)

1. ปัจจัยในการเกิดอาชญากรรม หมายถึง อิทธิพลที่ก่อให้เกิดอาชญากรรม มาจากตัวผู้กระทำความผิด หรืออาชญากรเอง และสิ่งแวดล้อม ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยรอง
2. ระยะเวลา แยกเป็นช่วงเวลาก่อนเกิดเหตุและหลังเกิดเหตุ ซึ่งก็เป็นการป้องกันและการควบคุมอาชญากรรม

ในรูปแบบการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมตามความคิดของ Jeffery สามารถแยกได้เป็น 3 มิติ โดยสังเขป ดังนี้

มิติที่ 1	สาเหตุการเกิดอาชญากรรมเกิดจาก
	- สภาพแวดล้อมทางสังคม
	- สภาพแวดล้อมทางกายภาพ
	- ตัวอาชญากร

มิติที่ 2	การป้องกันอาชญากรรม

- การป้องกันทางตรง
 - การป้องกันทางอ้อม
- มิติที่ 3 การป้องกันอาชญากรรม
- ก่อนการเกิดการกระทำความผิด
 - หลังการเกิดการกระทำความผิด

2.6.5 ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Approach)

นวลจันทร์ ทศนชัยกุล (2539) ได้กล่าวว่า แนวคิดในการบังคับใช้กฎหมายในการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมเป็นทฤษฎีที่มุ่งไปที่หน้าที่ความรับผิดชอบของตำรวจใน ค.ศ. 1892 Sir Robert Peel ได้ก่อตั้งกรมตำรวจนครบาลแห่งกรุงลอนดอน และได้รับการยกย่องว่าเป็น “บิดาของการตำรวจยุคใหม่” สารของทฤษฎีนี้ได้เน้นไปที่บุคลากรตำรวจ ภายใต้การบังคับบัญชาซึ่งตระหนักว่า การป้องกันอาชญากรรม คืองานหลักของตำรวจ ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจจะมีความสำคัญยิ่งต่อการสืบสวนและสอบสวน การจับกุม และการลงโทษผู้กระทำความผิด

เมื่อพิจารณาแนวความคิดนี้จะมุ่งงานหลักไปที่การออกตรวจท้องที่ โดยเชื่อว่าการปรากฏตัวของตำรวจย่อมมีผลในการยับยั้งผู้ที่มีแนวโน้มที่จะประกอบอาชญากรรมเพราะความเกรงกลัวการจับกุม ด้วยเหตุนี้ตำรวจสายตรวจควรแต่งเครื่องแบบ รถสายตรวจควรมีลักษณะเด่นชัดให้เห็นง่ายเพื่อเป็นการข่มขวัญยับยั้งอาชญากร

ตามแนวทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมายมุ่งไปที่เจ้าหน้าที่ตำรวจและการปฏิบัติใดๆ เพื่อเป็นผลในการป้องกันมิให้มีการป้องกันความผิดเกิดขึ้น เป็นการลดช่องโอกาสสำหรับผู้ที่ตั้งใจจะเมิดกฎหมาย การตรวจท้องที่นี้ควรจะจัดให้เป็นงานหลักที่เป็นงานประจำ และตำรวจสายตรวจมักได้รับมอบหมายให้ดูแลเขตท้องที่ในการป้องกันและระงับเหตุร้าย ในขณะที่เดียวกับการตรวจท้องที่ก็ยังคงจัดให้เป็นลักษณะงานเฉพาะกิจด้วย

ได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดสายตรวจของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยการจัดรูปแบบในการจัดสายตรวจแบ่งเป็น 3 แบบ คือ

1. จัดเป็นกลุ่มควบคุม ซึ่งมีการจัดรถวิทยุสายตรวจ 1 คันต่อ 1 เขตพื้นที่ตามประเพณีนิยม
2. จัดกลุ่มทดลองที่ 1 มีการจัดรถวิทยุสายตรวจแบบรุกโดยเพิ่มจำนวนรถวิทยุและกำลังตำรวจเป็นสามเท่าของกลุ่มควบคุม
3. จัดเป็นกลุ่มทดลองที่ 2 ซึ่งมีการจัดรถวิทยุสายตรวจแบบรับโดยรถวิทยุจะออกจากศูนย์บัญชาการก็เฉพาะเมื่อได้รับแจ้งเหตุร้ายเท่านั้น และจะกลับเข้าศูนย์เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจ

จากผลการทดลองสรุปได้ว่า ยุทธวิธีตรวจท้องที่โดยรถวิทยุสายตรวจไม่มีคุณค่าในการป้องกันอาชญากรรม และไม่ได้ช่วยให้ประชาชนรู้สึกอบอุ่นปลอดภัยแต่อย่างใด ได้มีการศึกษา

วิจัยที่สหรัฐอเมริกาและอังกฤษ โครงการตำรวจเดินเท้ามีผลต่อการลดอาชญากรรมในปี ค.ศ. 1966 ใช้เวลาเก็บข้อมูลระยะเวลา 8 เดือน ปรากฏผลจากการวิจัยรายงานว่าอาชญากรรมบนท้องถนน และพื้นที่สาธารณะทั่วไปลดลง คดีลักทรัพย์และปล้นทรัพย์ลดลงแต่สถิติอาชญากรรมที่เกิดขึ้นใน ที่รโหฐานหรือเคหะสถานบ้านเรือนไม่ลดลง

เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงเป็นบุคลากรแรกที่มีหน้าที่โดยตรงกับผู้กระทำความผิดในการ จับกุม สอบสวนดำเนินคดี เครื่องแบบของตำรวจในทุกๆ ประเทศสามารถข่มขวัญทำให้คนร้ายเกรงกลัว ได้ ดังนั้นการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจออกท้องที่ไปดูแลตรวจตราเขตที่อยู่ในความรับผิดชอบไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใด เช่น อาจเดินเท้า จักรยานยนต์ และรถยนต์ ก็มีผลกระทบต่อการศึกษาอาชญากรรมได้ และสถิติการเกิดอาชญากรรมจะยิ่งลดลง ถ้าการออกตรวจมีความถี่มาก สรุปได้ว่าความถี่ในการ ตรวจมีความสัมพันธ์กับสถิติการเกิดอาชญากรรม สมมติฐานนี้มีความสัมพันธ์กับรายงานการวิจัย หลายเรื่องในประเทศไทย

2.6.6 ทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ (Community Relationship)

นวลจันทร์ ทัศนชัยกุล (2539) ได้กล่าวว่า แนวความคิดทฤษฎีนี้มีรากฐานมาจากนักอาชญาวิทยา กลุ่มชิคาโก ซึ่งบางครั้งเป็นที่รู้จักในนามของ “สำนักนิเวศวิทยาอาชญากรรม” (The Ecological School of Criminology) ใน ค.ศ. 1920 Robert E. Park นักอาชญาวิทยาซึ่งเคยเป็น นักหนังสือพิมพ์ที่นครชิคาโกมีความสนใจและเห็นความสำคัญของชุมชน จึงมีมุมมองเกี่ยวกับ อาชญากรรมเป็น 3 ทาง คือ

- 1.แนวความคิดของ Darwin มองถึงความสัมพันธ์ระหว่างสัตว์และพืช
- 2.แนวความคิดของ Simmel เห็นว่าคุณลักษณะเกี่ยวกับเวลาและสถานที่ที่มีความสัมพันธ์กันในทางสังคมหรือชุมชน
- 3.แนวความคิดของ Durkheim พิจารณาละเอียดไปอีกว่าความหนาแน่นของ ประชากรเป็นปัจจัยที่กระทบต่อความแก่งแย่งทางสังคม

การเกิดอาชญากรรมในเขตเมือง Burgess, Clifford R. Shaw และ Henry D. Mckey มีความเห็นสอดคล้องกันที่ว่าอาชญากรรมจะเกิดขึ้นมากในเขตเมืองใหญ่การเปลี่ยนแปลงตาม สังคมซึ่งก็เป็นไปตามธรรมชาติก่อให้เกิดความไม่เป็นระเบียบในทุกๆ ด้าน จากแนวคิดของกลุ่ม ชิคาโกนี้ ทำให้เกิดแนวคิดในการป้องกันอาชญากรรม ที่เรียกว่า “หมู่บ้านในเมือง” (Urban Village) โดย Herbert Gans ซึ่งมองเห็นว่าความสามัคคี ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนจากแบบ จำลองหมู่บ้าน การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมต่อกันเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการรักษาความปลอดภัย อันจะมีผลต่อการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน

เมื่อพิจารณาความคิดของ Gans จะให้ความสำคัญที่ความมีปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกในชุมชนเป็นอันดับแรก และให้ความสำคัญที่สถานที่ อุปกรณ์สำคัญรองลงมา และการจะสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดแก่ทุกคนในชุมชนได้ก็โดยการจัดสภาพพื้นที่ บริเวณในที่ชุมชนให้เอื้อสะดวกต่อการพบปะสังสรรค์ เช่น การจัดให้มีสโมสรสำหรับการเล่นกีฬา การพักผ่อน ร้านอาหาร สถานที่เหล่านี้ จะช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในการพบปะแลกเปลี่ยนความคิด และร่วมมือในการหาแนวทางป้องกันชุมชนของตัวเองต่อไป นักอาชญาวิทยาที่มีความเห็นสนับสนุนความคิดของ Gans มี Jane Jacobs และ Elizabeth Wood ซึ่งทั้งสองก็ได้เสนอให้มีการจัดสภาพแวดล้อมให้สะดวกในการพบปะสังสรรค์กับความร่วมมือ ในความคิดและการกระทำที่จะติดตามมาภายหลัง

2.6.8 ทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม (Theory of Crime Control Through Environment)

Jeffery (1967) ได้กล่าวไว้ว่ามาตรการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ที่เป็นรูปธรรม มีดังนี้

1. มาตรการระดับชุมชน ได้แก่ การวางผังเมืองและชุมชน การติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่าง การออกแบบอาคารและการสลักหมายเลขบนทรัพย์สิน
2. มาตรการระดับบ้านเรือน ได้แก่ ความมั่นคงของประตูหน้าต่าง การใช้สัญญาณเตือนภัยและการใช้อุปกรณ์เปิดปิดเครื่องไฟฟ้า

จากการศึกษารายงานวิจัยปัญหาอาชญากรรมในย่านที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อย พบว่าสาเหตุสำคัญที่เป็นช่องทางในการทำความผิด ก่ออาชญากรรมขึ้น คือ การออกแบบพื้นที่ทุกขีภุมิ เช่น ทางเดินหน้าห้องพัก ที่จอดรถสาธารณะ บริเวณห้องโถง โรงงาน บ้านร้าง ไม่เป็นไปอย่างเหมาะสม จากทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมโดยการจัดสภาพแวดล้อมได้เน้นว่าการวางผังเมืองและชุมชน จำเป็นต้องพิจารณาถึงการจัดเขตพื้นที่อย่างเหมาะสมเช่นสถานเริงรมย์ โรงแรม หรือสถานอบอบนวด ไม่ควรอยู่ใกล้วัดและที่พักอาศัย กิจการธุรกิจ ศูนย์การค้า ซึ่งเป็นที่ดึงดูดให้ประชาชนไปหาความสุขสำราญไม่ควรอยู่ใกล้ที่พักอาศัย

ปัญหาการวางผังเมืองในกรุงเทพมหานครที่ปรากฏให้เห็นมีดังนี้ (นวลจันทร์ ทศนชัยกุล, 2539)

1. การอนุญาตให้โรงงานอุตสาหกรรม สำนักงาน ร้านค้าธุรกิจประเภท ต่างๆ เปิดดำเนินการในย่านชุมชนที่พักอาศัยย่อมเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลแปลกหน้าจำนวนมากผ่านเข้าออกโดยไม่มีเงื่อนไขการควบคุม
2. สถานประกอบการธุรกิจส่วนใหญ่ไม่มีการวางแผนเกี่ยวกับบริเวณที่จอดรถสำหรับลูกค้า ประกอบกับการบังคับใช้ช่องทางเดินรถประจำทางตามถนนสายใหญ่ทั่วไปทำให้ผู้ที่ต้องการติดต่อธุรกิจ ร้านค้า บริษัท และธนาคารต้องไปหาที่จอดรถในซอยของบริเวณย่านที่พักอาศัย

3. การเปิดถนนซอยให้เป็นเส้นทางลัดเชื่อมต่อระหว่างถนนสายใหญ่ต่าง ๆ เพื่อลดความคับคั่งของการจราจรทำให้เกิดความแออัดและการแย่งกันใช้พื้นที่ของถนนซึ่งมีขนาดเล็กแคบ ตลอดจนทำให้ผู้อยู่อาศัยตามถนนซอยหมดโอกาสที่จะสงวนรักษาพื้นที่ที่ยุติภูมิไว้สำหรับป้องกันตนเองและเพื่อนบ้าน

นอกจากปัจจัยทางด้านการวางผังเมืองดังได้กล่าวมาแล้วนี้การออกแบบอาคารก็ควรได้คำนึงถึงการก่อสร้างตึกอาคารสูงตามแบบประเทศตะวันตกซึ่งมีข้อจำกัดทางพื้นที่ ราคาที่ดิน และความแออัด อาคารสูงเหล่านี้บางครั้งเพื่อวัตถุประสงค์หลายอย่าง เช่น สถานที่ทำงาน ร้านค้า ชมรม กรณีเช่นนี้ทำให้เกิดอาชญากรรมได้ง่าย นอกจากนี้การพิจารณาสภาพแวดล้อมว่ามีผลต่อการเกิดอาชญา ชาญด้านการรักษาความปลอดภัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของแสงไฟฟ้าส่องสว่างในเวลากลางคืน การใช้แสงสว่างไม่ว่าภายในหรือภายนอกอาคารสถานที่ถือว่าเป็นปัจจัยที่ได้ผลดีที่สุด ในการหยุดยั้งการลักขโมย และการปล้นทรัพย์

จากการวิจัยในสหรัฐอเมริกา ปี ค.ศ. 1965 Heck ได้ศึกษาวิจัยประเมินผลโครงการติดตั้งโคมไฟฟ้าส่องสว่างในสหรัฐอเมริกา โดยศึกษาจากหลายเมือง เช่น St. Louis Missouri และ New York ในแถบย่านธุรกิจ พบว่าอาชญากรรมประเภทประทุษร้ายต่อร่างกายลดลง ร้อยละ 40.8 ประเภทลักทรัพย์ลดลง ร้อยละ 28.6 และบุกรุกเข้าไปสถานประกอบธุรกิจการค้าลดลง ร้อยละ 12.8

ปัจจัยในการจัดสภาพแวดล้อมระดับชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรมตามหลักทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม ได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ดังนี้ (ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, 2526)

1. จัดโครงสร้างและวางผังเมืองชุมชนให้สอดคล้องประสานซึ่งกันและกัน เพื่อลดการแก่งแย่งในการใช้ถนนรวมถึงบริการสาธารณะต่างๆ ตลอดจนเพิ่มอำนาจตรวจตราอาคารสถานที่ ทั้งของรัฐบาลและเอกชน

2. การจัดสภาพแวดล้อมในละแวกบ้านที่อยู่อาศัย โดยการรักษาพื้นที่ที่ยุติภูมิให้คงอยู่และเพิ่มขนาดขึ้นในย่านที่อยู่อาศัยลดจำนวนบุคคลแปลกหน้า ตลอดจนขจัดการสัญจรไปมาโดยเสรีภาพของบุคคลภายนอก

3. การจัดสภาพแวดล้อมในย่านธุรกิจและพื้นที่สาธารณะต่าง ๆ ควรมีการวางแผนล่วงหน้า และส่งเสริมให้สาธารณะได้ใช้ประโยชน์สูงสุด จากพื้นที่สาธารณะโดยต่อเนื่อง เพื่อลดความโดดเดี่ยวและการแยกตัว จึงจะทำให้ย่านธุรกิจและพื้นที่ต่าง ๆ ไม่ตกเป็นเป้าหมายของอาชญากรได้

4. การติดตั้งแสงสว่างตามท้องถนนบริเวณสาธารณะ ภายนอก ภายในอาคารบ้านเรือนมีผลในการยับยั้งการลักขโมย การบุกรุก และการปล้นทรัพย์

5.การออกแบบอาคารสถานที่ควรให้โปร่งและไม่อับสายตาโดยคำนึงความปลอดภัย จากอาชญากรรมเป็นสำคัญ ตลอดจนส่งเสริมความรู้สึกเป็นเจ้าของและเพิ่มความรับผิดชอบต่อชุมชนในกลุ่มผู้อาศัยเหล่านั้น

สภาพแวดล้อมระดับบ้านเรือน การตัดสภาพแวดล้อมระดับบ้านเรือนให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม ได้แก่ ประตูหน้าต่าง ควรเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์สำหรับรักษาความปลอดภัย โดยเฉพาะกุญแจที่มีคุณภาพดี เพราะทำให้การทำลายหรือสะเดาะกระทำได้ยากยิ่งขึ้น และคนร้ายต้องใช้เวลา นานเสี่ยงต่อบุคคลอื่นจะพบเห็นและหน้าต่างควรปิดเสมอเวลากลางคืนหน้าต่างบานเกล็ดควรติดไว้สำหรับหน้าต่างชั้นบนและอยู่ในทิศทางที่ไม่อับสายตาควรติดตั้งสัญญาณกันขโมย และติดเหล็กดัดเพื่อเพิ่มความแข็งแรงให้แก่ประตูหน้าต่าง

นवलจันทร์ ทัศนชัยกุล (2539: 291) ได้สรุป ทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อมพิจารณาใน 3 ประเด็น

1. การวางผังเมืองการใช้พื้นที่
2. การออกแบบอาคาร
3. การใช้แสงสว่างจากไฟฟ้า

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.7 โครงสร้างของกองบัญชาการตำรวจนครบาล

กองบัญชาการตำรวจนครบาล เป็นหน่วยงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติระดับกองบัญชาการที่ขึ้นตรงต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีผู้บัญชาการตำรวจนครบาลเป็นหัวหน้าหน่วยงาน ประกอบด้วย 13 กองบังคับการ และ 1 กองกำกับการ คือ กองบังคับการอำนวยการ กองบังคับการตำรวจจราจร กองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ และกองบังคับการตำรวจนครบาล 1 – 9 และกองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน (รายละเอียดตามรูปภาพที่ 3)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปภาพที่ 3 แสดงการแบ่งโครงสร้างกองบัญชาการตำรวจนครบาล

ที่มา: กองบัญชาการตำรวจนครบาล พ.ศ. 2548

ในส่วนของกองบังคับการจะมีผู้บังคับการเป็นหัวหน้าหน่วย และแบ่งการบังคับบัญชาออกเป็นกองกำกับการต่างๆ ตามลักษณะของหน้าที่ สำหรับการศึกษาคั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ซึ่งจะแบ่งได้เป็นพนักงานสอบสวนสังกัดในกองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9 มีรายละเอียดดังนี้

กองบังคับการตำรวจนครบาล 1 ประกอบด้วย

1. สถานีตำรวจนครบาลดุสิต
2. สถานีตำรวจนครบาลพญาไท
3. สถานีตำรวจนครบาลมักกะสัน
4. สถานีตำรวจนครบาลห้วยขวาง
5. สถานีตำรวจนครบาลดินแดง
6. สถานีตำรวจนครบาลนางเลิ้ง
7. สถานีตำรวจนครบาลสามเสน
8. สถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม
9. สถานีตำรวจนครบาลบางโพ

กองบังคับการตำรวจนครบาล 2 ประกอบด้วย

1. สถานีตำรวจนครบาลบางซื่อ
2. สถานีตำรวจนครบาลสุทธิสาร
3. สถานีตำรวจนครบาลพหลโยธิน
4. สถานีตำรวจนครบาลเตาปูน
5. สถานีตำรวจนครบาลประชาชื่น
6. สถานีตำรวจนครบาลโคกคราม
7. สถานีตำรวจนครบาลคันนายาว
8. สถานีตำรวจนครบาลบางเขน
9. สถานีตำรวจนครบาลสายไหม
10. สถานีตำรวจนครบาลทุ่งสองห้อง
11. สถานีตำรวจนครบาลดอนเมือง

กองบังคับการตำรวจนครบาล 3 ประกอบด้วย

1. สถานีตำรวจนครบาลมีนบุรี
2. สถานีตำรวจนครบาลนิมิตรใหม่
3. สถานีตำรวจนครบาลลำหิน
4. สถานีตำรวจนครบาลลำผักชี
5. สถานีตำรวจนครบาลสุวินทวงศ์
6. สถานีตำรวจนครบาลหนองจอก
7. สถานีตำรวจนครบาลประชาสำราญ
8. สถานีตำรวจนครบาลลาดกระบัง

9. สถานีตำรวจนครบาลร่มเกล้า
10. สถานีตำรวจนครบาลคลองกรุง
11. สถานีตำรวจนครบาลจรเข้नी้อย

กองบังคับการตำรวจนครบาล 4 ประกอบด้วย

1. สถานีตำรวจนครบาลหัวหมาก
2. สถานีตำรวจนครบาลลาดพร้าว
3. สถานีตำรวจนครบาลวังทองหลาง
4. สถานีตำรวจนครบาลโชคชัย
5. สถานีตำรวจนครบาลบึงกุ่ม
6. สถานีตำรวจนครบาลบางชัน
7. สถานีตำรวจนครบาลประเวศ
8. สถานีตำรวจนครบาลอุดมสุข

กองบังคับการตำรวจนครบาล 5

1. สถานีตำรวจนครบาลวัดพระยาไกร
2. สถานีตำรวจนครบาลบางโพธิ์พาง
3. สถานีตำรวจนครบาลทุ่งมหาเมฆ
4. สถานีตำรวจนครบาลลุมพินี
5. สถานีตำรวจนครบาลทองหล่อ
6. สถานีตำรวจนครบาลคลองตัน
7. สถานีตำรวจนครบาลพระโขนง
8. สถานีตำรวจนครบาลบางนา
9. สถานีตำรวจนครบาลท่าเรือ

กองบังคับการตำรวจนครบาล 6

1. สถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง
2. สถานีตำรวจนครบาลจักรวรรดิ
3. สถานีตำรวจนครบาลสำราญราษฎร์
4. สถานีตำรวจนครบาลพลับพลาไชย 1
5. สถานีตำรวจนครบาลพลับพลาไชย 2
6. สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน
7. สถานีตำรวจนครบาลบางรัก
8. สถานีตำรวจนครบาลยานนาวา

กองบังคับการตำรวจนครบาล 7

1. สถานีตำรวจนครบาลบางพลัด
2. สถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน
3. สถานีตำรวจนครบาลบางขุนนนท์
4. สถานีตำรวจนครบาลบางกอกน้อย
5. สถานีตำรวจนครบาลบางกอกใหญ่
6. สถานีตำรวจนครบาลบางเสาธง
7. สถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชัน
8. สถานีตำรวจนครบาลธรรมศาลา
9. สถานีตำรวจนครบาลศาลาแดง
10. สถานีตำรวจนครบาลบวรมงคล
11. สถานีตำรวจนครบาลท่าพระ

กองบังคับการตำรวจนครบาล 8 ประกอบด้วย

1. สถานีตำรวจนครบาลบางยี่เรือ
2. สถานีตำรวจนครบาลตลาดพลู
3. สถานีตำรวจนครบาลนบุปผาราม
4. สถานีตำรวจนครบาลนุคคโธ
5. สถานีตำรวจนครบาลสำเหร่
6. สถานีตำรวจนครบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา
7. สถานีตำรวจนครบาลราษฎร์บูรณะ
8. สถานีตำรวจนครบาลบางมด
9. สถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ

10. สถานีตำรวจนครบาลปากคลองสาน

11. สถานีตำรวจนครบาลบางคอแหลม

กองบังคับการตำรวจนครบาล 9 ประกอบด้วย

1. สถานีตำรวจนครบาลท่าข้าม

2. สถานีตำรวจนครบาลแสมดำ

3. สถานีตำรวจนครบาลเทียนทะเล

4. สถานีตำรวจนครบาลบางขุนเทียน

5. สถานีตำรวจนครบาลบางบอน

6. สถานีตำรวจนครบาลภาษีเจริญ

7. สถานีตำรวจนครบาลหลักสอง

8. สถานีตำรวจนครบาลเพชรเกษม

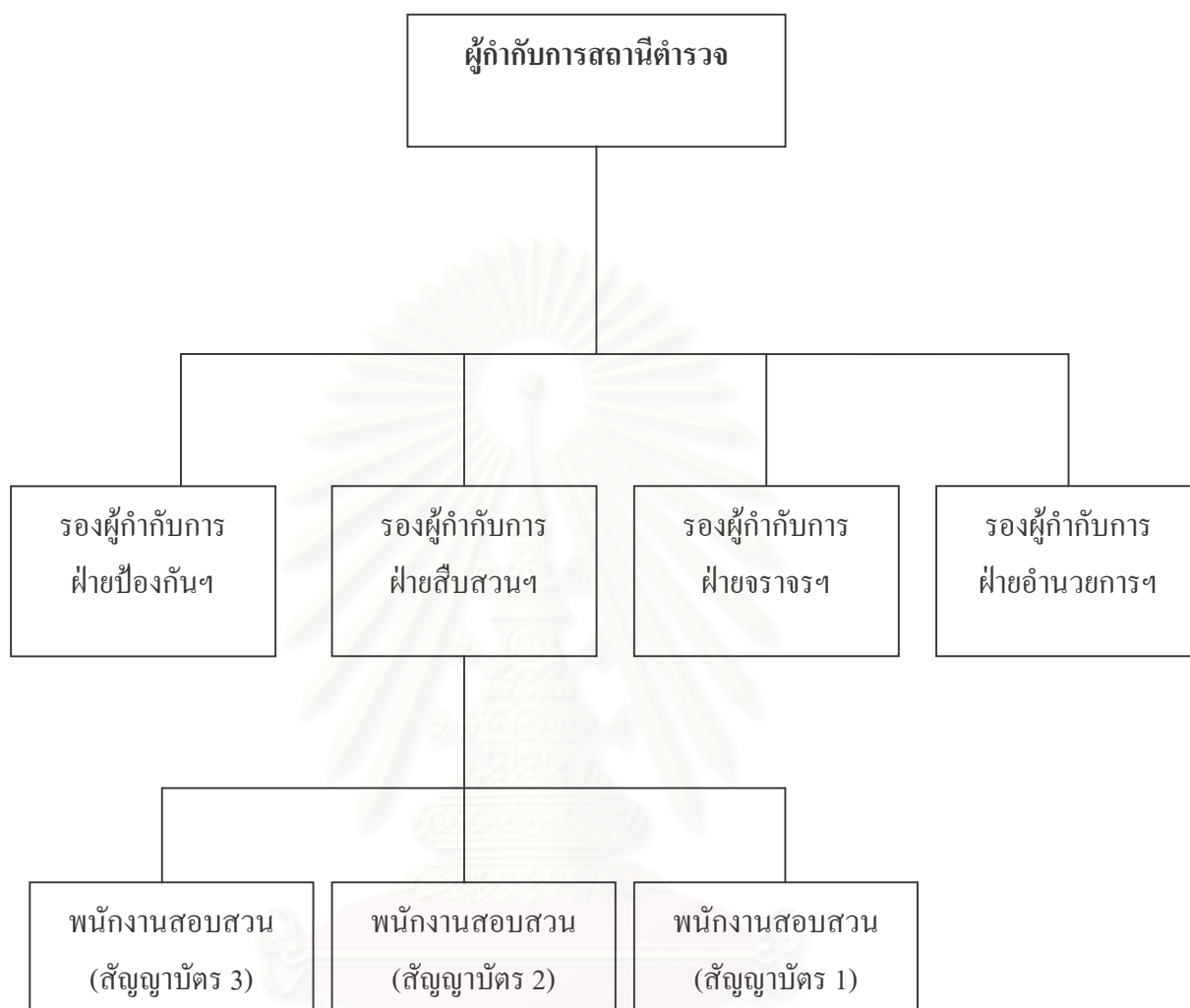
9. สถานีตำรวจนครบาลหนองแขม

10. สถานีตำรวจนครบาลหนองค้างพลู

ในกองกำกับการก็จะมีผู้กำกับการเป็นหัวหน้าหน่วย และจะแบ่งอำนาจหน้าที่ออกเป็นฝ่าย โดยมีรองผู้กำกับการควบคุมดูแลการปฏิบัติในแต่ละฝ่าย คือ งานป้องกันและปราบปราม งานสืบสวนสอบสวน งานจราจร และงานอำนวยความสะดวก สำหรับพนักงานสอบสวนจะอยู่ในฝ่ายงานสืบสวนสอบสวน โดยผู้ศึกษาได้สรุปเพื่อให้เข้าใจยิ่งขึ้นตาม **รูปภาพที่ 4**

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปภาพที่ 4 แสดงการแบ่งสายการปฏิบัติงานในสถานีตำรวจนครบาล

สำหรับตำแหน่ง สัญญาบัตร 1, 2 และ 3 เป็นตำแหน่งที่ทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้วางหลักเกณฑ์ไว้สำหรับตำแหน่งดังกล่าว โดยตำแหน่งสัญญาบัตร 1 เทียบเท่ากับตำแหน่ง รองสารวัตร ตำแหน่งสัญญาบัตร 2 เทียบเท่ากับตำแหน่งสารวัตร และตำแหน่งสัญญาบัตร 3 เทียบเท่ากับรองผู้กำกับการ

2.8 งานวิจัยของประเทศไทยที่เกี่ยวข้อง

กิตติศักดิ์ ปลายทอง (2537) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ทัศนคติของพนักงานสอบสวนต่อ ปัจจัยที่มีผลกระทบในการสอบสวนคดีอาญา ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจภูธรภาค 1 พบว่า ปัจจัยที่เกื้อหนุนต่อการสอบสวนคือ เครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัย การจัดอัตรากำลังในการปฏิบัติงานสอบสวนให้เหมาะสมกับการปริมาณงานและเขตรับผิดชอบ ความพึงพอใจที่จะปฏิบัติ ตามระเบียบข้อบังคับ ของทางราชการว่าด้วยการสอบสวน เป็นปัจจัยสำหรับการสอบสวนคดี อาญาประสบความสำเร็จ หากกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งที่มีอยู่จำนวนมากเกินไป เป็นปัจจัยที่ทำให้พนักงานสอบสวนมีโอกาสเกิดความบกพร่องในการสอบสวนคดีอาญาได้ การได้รับโอกาสจากผู้บังคับบัญชาที่คอยให้กำลังใจมากกว่าตำหนิติเตียน การศึกษาอบรมให้เกิดความชำนาญเพิ่มประสิทธิภาพของพนักงานสอบสวน

กิตติพงษ์ กิตยารักษ์ (2544) ได้นำเสนอไว้ในหนังสือ “ยุทธศาสตร์ในการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญาไทย” ว่ามีแนวคิด 9 ประการ อันเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของกระบวนการยุติธรรมไทย ดังนี้

1. มีประสิทธิภาพในการควบคุมอาชญากรรมและรักษาความสงบสุขของสังคม
2. เคารพและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน
3. อำนวยความยุติธรรมด้วยความเสมอภาค รวดเร็วและเป็นธรรม
4. มีระบบการดำเนินการที่โปร่งใสและตรวจสอบได้
5. เปิดรับการมีส่วนร่วมและการตรวจสอบจากประชาชน
6. มีบุคลากรที่มีทัศนคติในการอำนวยความยุติธรรม
7. มีภาพลักษณ์ของการให้บริการและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน
8. มีการพัฒนาองค์ความรู้และวิทยาการจัดการให้เท่าทันการพัฒนาของสังคม
9. มีบทบาทชัดเจนในการเสริมสร้างความเชื่อถือและศรัทธาในหลักนิติธรรม

เกรียงศักดิ์ ภาม้ง (2541) ได้ศึกษาเรื่องความรู้และความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ.2533 พบว่า คุณลักษณะทางประชากรที่ต่างกัน มีระดับความรู้และความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ชัยพร พานิชอัตรา (2533) ศึกษาเรื่องความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพสมรส รายได้ของครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัวระยะเวลาที่อยู่อาศัย และการเคยตกเป็นเหยื่อ

อาชญากรรมของผู้พักอาศัยและของคนในครอบครัวที่แตกต่างกัน ก่อให้เกิดความพร้อมในการป้องกันอาชญากรรมต่างกัน

ไชยยศ เหมะรัชตะ และคณะ (2526) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพความร่วมมือของประชาชนในการควบคุมอาชญากรรมในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าความร่วมมือของประชาชนมีน้อย ไม่เพียงพอต่อการแก้ปัญหาอาชญากรรม สาเหตุก็เนื่องมาจาก

1. ประชาชนที่มีภูมิลำเนาต่างถิ่นในด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ส่วนตัว รายได้ครัวเรือน สถานภาพการสมรส ภูมิลำเนาเดิม ศาสนา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลาที่อาศัยแตกต่างกัน จะมีความร่วมมือในการป้องกันอาชญากรรมแตกต่าง

2. การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของประชาชนในด้านการเข้าร่วมชุมชนเพื่อป้องกันการกระทำผิด โดยร่วมมือกับตำรวจหรือคนในชุมชน และการปรึกษาหารือเพื่อป้องกันโจรผู้ร้ายนั้นสิ้นเปลืองเวลา ก่อให้เกิดความแตกต่างในความร่วมมือในการป้องกันอาชญากรรม

3. การมีประสบการณ์ที่เข้าร่วมมือในการป้องกันอาชญากรรมแตกต่างกัน

4. การเคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม (ด้วยตนเองและสมาชิกในครัวเรือน) ก่อให้เกิดความร่วมมือในการป้องกันอาชญากรรมแตกต่างจากผู้ที่ไม่เคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

5. ความสนใจต่อปัญหาอาชญากรรมแตกต่างกันของประชาชน ก่อให้เกิดความแตกต่างในความร่วมมือในการป้องกันอาชญากรรม

6. การรับรู้ข่าวสารอาชญากรรมแตกต่างกัน ก่อให้เกิดความร่วมมือในการป้องกันอาชญากรรมแตกต่างกัน

7. การทัศนคติต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรมของประชาชนในชุมชนต่างกัน ก่อให้เกิดความแตกต่างในความร่วมมือในการป้องกัน

ธีระวุฒิ เถระพัฒน์ (2546) ได้ทำการศึกษาทัศนคติของพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลต่อ พ.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2545 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ รายได้ และปัจจัยเกี่ยวกับงาน ได้แก่ ตำแหน่งหน้าที่ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ปัจจุบัน และปริมาณงานที่ต่างกัน มีผลต่อความรู้ความเข้าใจที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นันทนิตย์ ยี่มวาสนา (2527) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นและการปฏิบัติในการป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของลูกจ้างหญิง โรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ พบว่า ลูกจ้างหญิงที่มีอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นและการปฏิบัติในการป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของลูกจ้างหญิง ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ประเสริฐ ดันตศิวิชัย (2531) ในเรื่องความพร้อมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนผู้พักอาศัยในชุมชนบ้านจัดสรรเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพสมรส รายได้ของครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัว ระยะเวลาที่อยู่อาศัย และการเคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของผู้พักอาศัยและคนในครอบครัวที่แตกต่างกัน ก่อให้เกิดความพร้อมในการป้องกันอาชญากรรมต่างกัน

ปิยะ โดสกุลวงศ์ (2541) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ พนักงานสอบสวนระดับรองสารวัตร ศึกษาเฉพาะกรณีตำรวจในสังกัดกองบังคับการตำรวจ นครบาล 1 และ 2 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนประกอบด้วย

1. ประสิทธิภาพด้านการสอบสวน ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานสอบสวน มูลเหตุจูงใจให้ ทำงานสอบสวนและทัศนคติที่ดีที่มีต่องานสอบสวนจะมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน

2. ปริมาณงานที่พนักงานสอบสวนรับผิดชอบ เครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ที่ใช้ในงานสอบสวนมีไม่เพียงพอในการปฏิบัติงานในแต่ละสถานี สวัสดิการบ้านพักมีไม่เพียงพอต่อ เจ้าหน้าที่ การพิจารณาความดีความชอบส่วนใหญ่ยังคิดว่ามีระบบอุปถัมภ์ และสิ่งที่ยึดติดอยู่ของพนักงานสอบสวนแต่ละนาย คือ จะต้องมีความแม่นยำ ต่อกฎหมายและ ระเบียบข้อบังคับ มีผลทำให้กรมตำรวจขาดรองสารวัตรที่ทำหน้าที่ด้านงานสอบสวน เพราะส่วนใหญ่จะขอย้ายจากงานสอบสวนไปปฏิบัติหน้าที่ในสายงานอื่นที่ดีกว่า

3. ความสะดวกมากขึ้นและได้ให้ข้อเสนอในการแก้ปัญหา คือ พิจารณาแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติหน้าที่ด้านงานสอบสวนโดยพิจารณาคุณวุฒิ ความสามารถ ของข้าราชการผู้นั้น เป็นประเด็นสำคัญ เพิ่มสวัสดิการด้านบ้านพัก ยานพาหนะให้เพียงพอ นำเอาเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์มาช่วยในงานสอบสวน ให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น เช่น โครงการ Polis (ระบบฐานข้อมูลเหตุอาชญากรรม) โครงการ AFIS (ตรวจพิสูจน์ลายพิมพ์นิ้วมือ) และ โครงการ PICUSSO (การสเก็ทซ์ภาพคนร้าย)

ปิยะ อุทาโย (2539) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการงานตำรวจ” จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการงานตำรวจประกอบด้วย พฤติกรรมที่มุ่งเน้นการให้บริการ ความคล่องตัวของกระบวนการให้บริการ และความชัดเจนของระบบการให้บริการ การสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อผู้บังคับการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกับตำรวจนำเทคโนโลยีมาช่วยในการปฏิบัติงาน เน้นความโปร่งใสในการให้บริการตลอดจนประยุกต์แนวคิดทางการบริการเข้ามาช่วยให้งานตำรวจมีความคล่องตัวและสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ (2542-2543) ได้ทำการศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนาระบบงานยุติธรรม ในศตวรรษหน้า: การประเมินสถานภาพองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานยุติธรรมทางอาญา โดย การศึกษาผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานยุติธรรมทางอาญาเท่าที่ค้นพบได้จากห้องสมุด ต่างๆ ในมหาวิทยาลัย พบว่ามีรายงานวิจัยซึ่งส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ และรายงานการสัมมนา รวม 133 เรื่อง เป็นที่น่าสังเกตว่าการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานยุติธรรมทางอาญา โดยเฉพาะ ในส่วนเกี่ยวข้องกับกฎหมายอาญา เกือบทุกฉบับทำการวิจัยโดยนักกฎหมาย โดยเฉพาะนิติศาสตร์หรือนักศึกษาระดับปริญญาโททำเป็นวิทยานิพนธ์สาขานิติศาสตร์มีลักษณะเป็นการวิจัยทางเอกสาร ส่วนการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ไปของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา มีหัวข้อหลากหลายแตกต่างกันมากยากที่จะจัดหมวดหมู่ เพราะแต่ละฉบับมีความแตกต่างกันมาก แต่อย่างไรก็ตามการวิจัยมีลักษณะเป็นการสำรวจความคิดเห็นหรือทัศนคติของกลุ่มบุคคลต่างๆ ไปปฏิบัติว่ามีปัญหาและอุปสรรคอะไร และไม่ได้ประเมินนโยบาย โครงการต่างๆ ว่ามีผลลัพธ์เป็นอย่างไร การวิจัยเชิงบริหารที่กล่าวมามีจำนวนน้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยเรื่องอื่นๆ จึงกล่าวได้ว่าสถานภาพ องค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานยุติธรรมทางอาญายังมีช่องว่างที่จะต้องศึกษาวิจัยอีกมาก อย่งไรก็ตามเท่าที่พบ สามารถนำมาเป็นข้อสรุปองค์ความรู้ทางการบริหารงานยุติธรรมทางอาญาโดยจำกัด ขอบเขตการนำเสนอเฉพาะสภาพปัญหาของกระบวนการยุติธรรมในสภาพแวดล้อมหรือบริบทของ สังคมไทยที่มีลักษณะ ระบบความคิดเฉพาะและแตกต่างไปจากสังคมตะวันตก และนำเสนอในมุมมองปัจจัยด้านสังคมมากกว่าด้านตัวบทกฎหมาย

ไพสิฐ แก้วจรัส (2538) ได้ศึกษาปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกาย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและสังคมกับการประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย และเปรียบเทียบระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับทางสังคมที่มีผลในการประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย การศึกษาได้ศึกษาจาก ประชากรเป็นนักโทษเด็ดขาด ในคดีประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย จากเรือนจำกลางคลองเปรม นนทบุรี จำนวน 207 คน พบว่า ปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ มีผลต่อการกระทำความผิดมากกว่า ปัจจัยทางสังคม ไม่พบว่า ปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัย สถานที่เกิดเหตุ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบในการกระทำความผิด ช่วงเวลา และปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ การใช้กฎหมาย การคบหาสมาคมกับผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในการประกอบอาชญากรรม ฐานะทางเศรษฐกิจ สภาพครอบครัว อิทธิพลจากสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์กับการประทุษร้ายต่อ ชีวิตและร่างกาย

มานิตย์ จันทร์จำเริญ (2535) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญา กรรมศึกษาจากประชาชนในเขตรับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลห้วยขวางจำนวน 369 คน โดย การสุ่มตัวอย่าง พบว่า ประชาชนที่มีภาพลักษณ์ต่อตำรวจในทางบวกจะมีระดับศรัทธาและมีส่วน

ร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมสูงกว่าทั้งในกิจกรรมหลักและกิจกรรมทั่วไป ซึ่งได้แก่ การประพาดเป็นพลเมืองดี ช่วยเหลือตำรวจเมื่อมีอาชญากรรม นอกจากนี้ยังพบว่า ประชาชนที่มีรายได้มากกว่า 12,000 บาท และมีระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชนเกิน 10 ปี มีศักยภาพในการมีส่วนร่วมสูงในกิจกรรมหลักที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและชุมชนปลอดภัย และชุมชนตลาด มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมมากกว่า ชุมชนแบบบ้านจัดสรร

เมธิ ปัญญารัตน์ (2538) ได้ศึกษาเรื่องความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข ประจำท้องที่ระดับตำบลและแพทย์ประจำตำบลในจังหวัดสกลนครต่อ การชั้นสูตรพลิกศพ พบว่า อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงาน แตกต่างกันมีผลทำให้ความรู้ในการชั้นสูตรพลิกศพของเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขประจำท้องที่ระดับตำบลแตกต่างกัน

วเรช จันทศรี (2522) ได้สรุปสาเหตุของอาชญากรรมไว้ว่า อาชญากรรมนั้นย่อมเกี่ยวพันและขึ้นอยู่กับสถานการณ์ทางด้านสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม สถานะชนชั้นทางสังคมนี้จะเป็นเครื่องกำหนดความโน้มเอียงในการกระทำความผิด ความสามารถที่จะต่อต้านความกดดันในการกระทำความผิด ซึ่งถูกกำหนดโดยบทบาทกลุ่ม และความโน้มเอียงต่อการกระทำความผิดที่ถูกกำหนดโดยบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน

วิชัย เย็นสุด (2529) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับอาชญากรรมประเภทคดีอุกฉกรรจ์ในเขตท้องที่สถานีตำรวจนครบาลบางเขน พบว่า ย่านสะพานใหม่ ซึ่งเป็นเขตที่มีประชากรหนาแน่นและเป็นย่านที่อยู่อาศัย มีหมู่บ้านจัดสรรอยู่เป็นจำนวนมาก มีคดีอุกฉกรรจ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.25

วิสุทธิ ประกอบความดี (2541) ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ ความเข้าใจ และความต้องการในบริการสาธารณสุขของประชาชน ที่มีต่อการปกครองท้องถิ่นรูปแบบองค์กรบริหารส่วนตำบล พบว่า อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ ที่สูงขึ้นจะยังมีความรู้ความเข้าใจในระดับที่สูงขึ้นไปด้วย และในอาชีพที่ต่างกันจะมีความรู้ความเข้าใจที่แตกต่างกัน

ศิริสุข ระวังวงศ์ (2539) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้เรื่องโรคเอดส์และความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการเผยแพร่ ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของลูกเรือประมงในจังหวัดปัตตานี พบว่า อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และรายได้ ที่ต่างกันมีผลต่อความรู้เรื่องโรคเอดส์ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สถิตย์ สืบพงษ์ศิริ (2546) ได้ทำการศึกษาความรู้และความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บรรเทาสาธารณภัยมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ต่อการป้องกันรักษาวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุ พบว่า อายุสถานภาพสมรส ระยะเวลาปฏิบัติงาน ความรู้เกี่ยวกับงาน ที่ต่างกันมีผลต่อ ความรู้และความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

สมหวัง คงพิพัฒน์ (2518) ศึกษาเรื่องการพัฒนาชุมชนในเขตอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม พบว่าความร่วมมือของราษฎรต่อการพัฒนาชุมชนบ้านหนองกร่างและบ้านวังน้ำเขียว จังหวัดนครปฐม มีในรูปของการให้เงิน ให้สิ่งของ และให้แรงงาน

อุกฤษฏ์ ปัจฉิมสวัสดิ์ (2530) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนผู้พักอาศัยในหมู่บ้านจัดสรรเขตถนนทพรีเกี่ยวกับการปฏิบัติงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมของตำรวจนครบาลเพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของประชาชนผู้พักอาศัยในหมู่บ้านจัดสรรเขตถนนทพรี เกี่ยวกับประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมของตำรวจนครบาล ตลอดจนศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนในหมู่บ้านจัดสรร การศึกษาได้ศึกษาจากประชาชนผู้พักอาศัยอยู่ในหมู่บ้านจัดสรรจำนวน 430 คน โดยสุ่มตัวอย่าง พบว่า ปัจจัยบางประการมีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของตำรวจนครบาล ได้แก่ อายุ อาชีพ และประสบการณ์เกี่ยวกับอาชญากรรม

อุคร วงษ์ชื่น (2540) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ด้านการสอบสวนคดีอาญาของพนักงานสอบสวนหญิงประกอบด้วย รายได้ไม่เพียงพอต่อการครองชีพในปัจจุบัน ปัญหาด้านการพัฒนาศักยภาพ การฝึกอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในด้าน การสอบสวน กฎระเบียบข้อบังคับที่มีมากและไม่ยืดหยุ่น เป็นปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ด้านการสอบสวน ปัญหาด้านปริมาณงานและความรู้ความสามารถของพนักงานสอบสวนหญิง ปัญหาด้านลักษณะของผู้บังคับบัญชาที่เคร่งครัดไม่ยืดหยุ่น และได้เสนอแนวทางแก้ปัญหาไว้คือ ควรมีการเพิ่มรายได้ให้พนักงานสอบสวนหญิง เช่น มีเงินประจำตำแหน่งและควรมีการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ ควรจัดให้มีการฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพแก่พนักงานสอบสวนหญิง ควรมีการทบทวนระเบียบข้อบังคับให้มีความยืดหยุ่นติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนหญิงในระยะยาวซึ่งเป็นข้อมูลในการพัฒนาศักยภาพ และจัดอัตรากำลังของพนักงานสอบสวนหญิงให้เพียงพอต่อปริมาณคดี

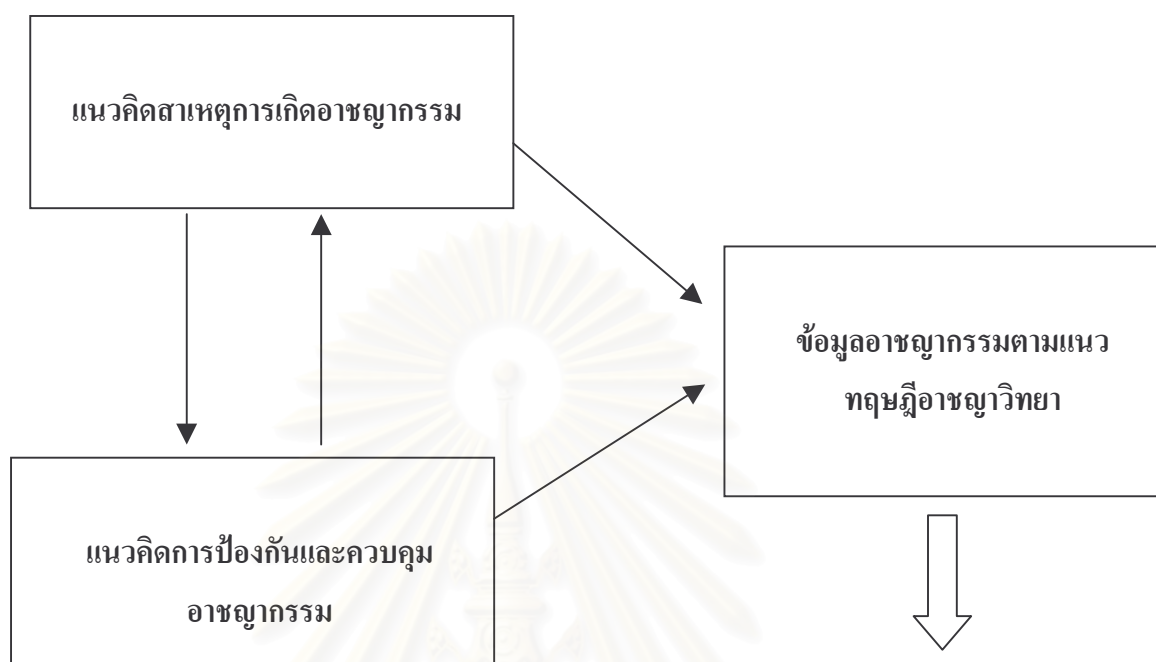
ความสัมพันธ์ของแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้จะพบว่า ปัจจัยสาเหตุของการเกิดอาชญากรรม ประกอบไปด้วยหลายสาเหตุ และแนวคิดในการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมก็มีมากมาย แต่ในสภาพสังคมปัจจุบันสถิติการเกิดอาชญากรรมมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เพราะว่าการวางแผนนโยบายในการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมกับ ปัจจัยสาเหตุที่นำไปสู่การเกิดอาชญากรรมไม่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกันก็ได้ ก็เป็นเพราะว่าขาดการวิเคราะห์ และการวางแผนนโยบายที่คืบหน้าเอง และจากการศึกษาพบว่าข้อมูลอาชญากรรมที่มีความสมบูรณ์ในเชิงเนื้อหาตามแนวทฤษฎีอาชญาวิทยา จะเอื้อประโยชน์ในการวางแผนนโยบายในการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมได้เป็นอย่างดี

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทยมีความสำคัญอย่างไรต่อการป้องกันและควบคุมอาชญากรรม จึงได้เวลาแล้วที่จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยผู้ศึกษาได้ประมวลองค์ความรู้ที่ได้ศึกษา และสร้างภาพความคิดแสดงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด และทฤษฎีในการศึกษาครั้งนี้ ดังปรากฏในรูปภาพที่ 5

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปภาพที่ 5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด ทฤษฎี กับการศึกษาในครั้งนี้

เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาอาชญาวิทยา

และนโยบายสาธารณะ 4 แนวทาง คือ

1. การวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมอาชญากรรม
2. การบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด
3. การพัฒนากระบวนการและโครงสร้างทางสังคมเพื่อลดอาชญากรรม
4. การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.9 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยดังที่กล่าวมาแล้วนั้น สามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้ คือ

2.10 สมมติฐานในการวิจัย

1.การให้ความร่วมมือของพนักงานสอบสวนมีผลต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

2.การยอมรับเทคโนโลยีของพนักงานสอบสวนมีผลต่อการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

3.การให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายอาญาของพนักงานสอบสวนมีผลต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

2.11 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

2.11.1. นิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย

“การให้ความร่วมมือของพนักงานสอบสวน” หมายถึง การที่พนักงานสอบสวนทำเพื่อให้ได้ข้อมูลอาชญากรรมตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย คือ การให้ได้รายละเอียดข้อมูลอาชญากรรมครบตามประเด็นความสมบูรณ์เชิงเนื้อหา

“ความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา” หมายถึง ระบบฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาที่มีความสมบูรณ์ตามหลักทฤษฎี สามารถเอื้อประโยชน์การศึกษาอาชญากรรม กล่าวคือ นำไปใช้ในการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมอาชญากรรม การวิเคราะห์การบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด

“การยอมรับเทคโนโลยีของพนักงานสอบสวน” หมายถึง การที่พนักงานสอบสวนได้รับรู้ถึงเทคโนโลยี แล้วทดลองใช้ จนนำไปสู่การนำไปใช้ในการปฏิบัติงานอันเกี่ยวกับระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

“การพัฒนากระบวนการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา” หมายถึง การทำระบบฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาให้ดีขึ้น ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการทำให้ดีขึ้นด้วยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้

“การให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายอาญาของพนักงานสอบสวน” หมายถึง การที่พนักงานสอบสวนตระหนัก รู้สึกรับผิดชอบ เกี่ยวกับการวางแผนนโยบายอาญา

“การแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา” หมายถึง การทำระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้มีหลายประเด็น เช่น บุคลากร หน่วยงาน ระบบการจัดเก็บ และงบประมาณ เป็นต้น

2.11.2 นิยามศัพท์ทั่วไป

“ระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา” หมายถึง วัตถุประสงค์การจัดเก็บข้อมูลอาชญากรรม รูปแบบและวิธีการในการได้มาซึ่งข้อมูล รายละเอียดข้อมูลอาชญากรรมที่จัดเก็บ และการนำข้อมูลอาชญากรรมไปใช้ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการจัดเก็บข้อมูล เริ่มตั้งแต่มีคดีอาญาเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม จนกระทั่งสิ้นสุดกระบวนการยุติธรรม ซึ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

นี้จะประกอบด้วย ความสมบูรณ์เชิงเนื้อหา การพัฒนา และการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุทธวิธีทางอาญา โดยจะศึกษาเฉพาะอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับคดีผู้ใหญ่

“การแก้ไขปรับปรุง” หมายถึง การทำสิ่งที่เป็นอยู่ให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ซึ่งในการศึกษาวิจัยนี้ คือ การให้ได้มาซึ่งระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุทธวิธีทางอาญาที่มีรายละเอียดสมบูรณ์ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ตามที่ต้องการได้

“การสอบสวน” หมายถึง การรวบรวมพยานหลักฐาน และการดำเนินการทั้งหลายอื่น ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา เพื่อทราบข้อเท็จจริง และพิสูจน์ความผิด และจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ

“พนักงานสอบสวน” หมายถึง เจ้าหน้าที่ซึ่งกฎหมายให้อำนาจและหน้าที่ทำการสอบสวนสำหรับกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่นายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป มีอำนาจสอบสวนคดีความผิดอาญา โดยได้รับการแต่งตั้งหรือได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้มีหน้าที่สอบสวนด้วย

“นโยบายอาญา” หมายถึง แนวทางการดำเนินกิจกรรม หรือการควบคุมการดำเนินกิจกรรม โดยองค์กรของรัฐ เพื่อแก้ปัญหา บรรเทาปัญหา หรือป้องกันปัญหา อาชญากรรม เพื่อประโยชน์สุขของสาธารณะชนเป็นสำคัญ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย

3.1 วิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย

การศึกษาเรื่อง พนักงานสอบสวนกับการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา: ศึกษากรณีกองบัญชาการตำรวจนครบาล มีขั้นตอนการดำเนินการศึกษาดังนี้

3.1.1 ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Sources) โดยใช้วิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูลโดยการวิจัยทางเอกสาร (Documentary Research) จากเอกสาร ตำรา หนังสือ วารสารทางวิชาการ งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.1.2 ศึกษาภาคสนาม (Survey Research) โดยการออกแบบสอบถามและการสัมภาษณ์พนักงานสอบสวน โดยสุ่มตัวอย่างจากพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล สำหรับรูปแบบของแบบสอบถามและการสัมภาษณ์มีดังนี้

- แบบสอบถาม (Questionnaires) ใช้คำถามแบบปลายปิด (Close-ended Question) และคำถามปลายเปิด (Open-ended Question) สำหรับแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

- การสัมภาษณ์ (Interview) ใช้การสัมภาษณ์ตามประเด็นซึ่งมีความสอดคล้องกับแบบสอบถามเพื่อนำมาเสริมในการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

การศึกษาเรื่อง พนักงานสอบสวนกับการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา: ศึกษากรณีกองบัญชาการตำรวจนครบาล ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรเป้าหมายไว้คือ พนักงานสอบสวน ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล โดยแบ่งเป็น พนักงานสอบสวน สัญญาบัตร 1 สัญญาบัตร 2 และสัญญาบัตร 3 ซึ่งมียศตั้งแต่ ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป จากการสำรวจเบื้องต้นมีจำนวนพนักงานสอบสวน 1,476 นาย และมีสถานีตำรวจทั้งสิ้น 88 สถานี แบ่งตามการ

แบ่งส่วนราชการของกองบัญชาการตำรวจนครบาล เป็น 9 กองบังคับการ ได้แก่ กองบังคับการตำรวจนครบาล 1 – 9

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)
พนักงานสอบสวนสัญญาบัตร 1	826
พนักงานสอบสวนสัญญาบัตร 2	452
พนักงานสอบสวนสัญญาบัตร 3	198
รวม	1,547

ที่มา: กองทะเบียนพล กองบัญชาการตำรวจนครบาล พ.ศ.2548

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล
แบ่งตามกองบังคับการ 1-9

กองบังคับการ ตำรวจนครบาล	พนักงานสอบสวน (สัญญาบัตร 1)	พนักงานสอบสวน (สัญญาบัตร 2)	พนักงานสอบสวน (สัญญาบัตร 3)
บก.น.1	96	49	21
บก.น.2	140	66	28
บก.น.3	48	42	14
บก.น.4	94	43	14
บก.น.5	144	58	28
บก.น.6	58	45	33
บก.น.7	82	44	24
บก.น.8	77	54	19
บก.น.9	87	51	17
รวม	826	452	198

ที่มา: กองทะเบียนพล กองบัญชาการตำรวจนครบาล พ.ศ.2548

กลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 1 กลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรของพนักงานสอบสวน ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล เพื่อเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ได้กำหนดขึ้นโดยคำนึงถึงผลของการวิจัยที่ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง เมื่ออ้างอิงไปสู่ประชากรแล้วมีความเชื่อถือได้มากที่สุด หรือมีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด จึงได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (เพ็ญแข แสงแก้ว, 2541: 57-58) จากจำนวนประชากร 1,476 คน โดยใช้สูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = จำนวนของขนาดตัวอย่าง

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (โดยกำหนดให้เท่ากับ 0.05)

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } n &= \frac{1,476}{1 + (1,476 * 0.05^2)} \\ &= 315 \end{aligned}$$

การวิจัยครั้งนี้ จะใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 315 คน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด และสามารถวิเคราะห์สรุปอ้างอิงไปสู่ประชากรได้อย่างถูกต้องและเชื่อถือได้ โดยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง กระจายไปตามพื้นที่ สถานีตำรวจ ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

ส่วนที่ 2 กลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรผู้ทรงคุณวุฒิดำเนินงานสอบสวน โดยใช้พนักงานสอบสวน ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ตั้งแต่ระดับ สัญญาบัตร 3 ขึ้นไป เพื่อเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

3.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 1 การสุ่มตัวอย่างเพื่อใช้แบบสอบถาม

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยการแบ่งประชากรในกองบัญชาการตำรวจนครบาลตามเขตพื้นที่ ซึ่งเมื่อพิจารณาจาก กองบังคับการตำรวจนครบาล 1 – 9 แล้ว ผู้ศึกษาได้แบ่งเขตพื้นที่ตามลักษณะจุดกึ่งกลาง (Center) ของกรุงเทพมหานครโดยใช้เกณฑ์ลักษณะภูมิประเทศ แบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ เขตพื้นที่ชั้นใน เขตพื้นที่ชั้นกลาง และเขตพื้นที่ชั้นนอก แล้วทำการแบ่งจากกองบังคับการตำรวจนครบาล 1 - 9 ซึ่งได้ดังนี้

- 1.เขตพื้นที่ชั้นใน ได้แก่ กองบังคับการตำรวจนครบาล 1 กองบังคับการตำรวจนครบาล 5 กองบังคับการตำรวจนครบาล 6
- 2.เขตพื้นที่ชั้นกลาง ได้แก่ กองบังคับการตำรวจนครบาล 2 กองบังคับการตำรวจนครบาล 4 กองบังคับการตำรวจนครบาล 8
- 3.เขตพื้นที่ชั้นนอก ได้แก่ กองบังคับการตำรวจนครบาล 3 กองบังคับการตำรวจนครบาล 7 กองบังคับการตำรวจนครบาล 9

จากนั้นจึงทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีการจับสลาก กองบังคับการตำรวจนครบาลที่อยู่ในแต่ละเขตพื้นที่ เพื่อเป็นตัวแทนของแต่ละเขตพื้นที่ ผลการจับสลากปรากฏว่าได้ดังนี้

1. กองบังคับการตำรวจนครบาล 1 ซึ่งประกอบด้วย สน.ดุสิต สน.พญาไท สน.มักกะสัน สน.ห้วยขวาง สน.ดินแดง สน.นางเลิ้ง สน.สามเสน สน.ชนะสงคราม และสน.บางโพ
2. กองบังคับการตำรวจนครบาล 7 ซึ่งประกอบด้วย สน.บางพลัด สน.บางยี่ขัน สน.บางขุนนนท์ สน.บางกอกน้อย สน.บางกอกใหญ่ สน.บางเสาชิง สน.ท่าพระ สน.ตลิ่งชัน สน.ธรรมศาลา และสน.บวรมงคล
3. กองบังคับการตำรวจนครบาล 8 ซึ่งประกอบด้วย สน.บางยี่เรือ สน.ตลาดพลู สน.บุปผาราม สน.บุคคโล สน.สำหรั สน.สมเด็จพระเจ้าพระยา สน.ราษฎร์บูรณะ สน.บางมด สน.ทุ่งครุ สน.ปากคลองสาน และสน.บางคอแหลม

ดังนั้น สถานีตำรวจนครบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 31 สถานีตำรวจ ซึ่งจะแบ่งแบบสอบถามสถานีตำรวจละ 12 ชุด เนื่องจากโดยเฉลี่ยในแต่ละสถานีตำรวจจะมีพนักงานสอบสวนโดยประมาณ 15 คน รวมทั้งหมดจะใช้แบบสอบถามจำนวน 372 ชุด

ส่วนที่ 2 การสุ่มตัวอย่างเพื่อสัมภาษณ์

สำหรับวิธีการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะใช้รูปแบบการสัมภาษณ์ที่มีความสอดคล้องกับแบบสอบถามเพื่อครอบคลุมประเด็นของการวิจัย และสามารถอธิบายในภาพรวมเพื่อเป็นการเสริมผลการวิจัยที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องระยะเวลาและทุนทรัพย์ในการวิจัย จึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากตัวแทนพื้นที่แต่ละเขตตามที่แบ่งไว้ในส่วนที่ 1 โดยการจับสลากสถานีตำรวจ จากกองบังคับการตำรวจนครบาล 1 กองบังคับการตำรวจนครบาล 7 และกองบังคับการตำรวจนครบาล 8 มากองบังคับการละ 2 สถานีตำรวจ ผลการจับสลากได้ดังนี้

1. กองบังคับการตำรวจนครบาล 1 ได้แก่ สน.พญาไท และสน.ดินแดง
2. กองบังคับการตำรวจนครบาล 7 ได้แก่ สน.บางยี่ขัน และสน.บางกอกน้อย
3. กองบังคับการตำรวจนครบาล 8 ได้แก่ สน.บุคคโล และสน.ราชฎีบูรณะ

ดังนั้น สถานีตำรวจนครบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 6 สถานีตำรวจ ซึ่งจะทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิค้ำงานสอบสวน คือ พนักงานสอบสวนตั้งแต่ ระดับสัญญาบัตร 3 ขึ้นไป จำนวน 6 ท่าน

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นโดยอาศัยแนวความคิดและทฤษฎีที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การสร้างแบบสอบถาม

1. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย โดยการศึกษาค้นคว้าและแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามตามระเบียบวิธีวิจัยทางสังคม

2. นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ทำการตรวจสอบว่าครอบคลุมเนื้อหาไม่น้อยเพียงใด ทั้งนี้เพื่อให้แบบสอบถามมีความเที่ยงตรงทางด้านเนื้อหา (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) จากนั้นจึงนำมาแก้ไขปรับปรุงให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

3. ก่อนนำแบบสอบถามไปใช้จริง ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทำการทดสอบ (Pretest) กับพนักงานสอบสวนจังหวัดนนทบุรี ซึ่งอยู่ในเขตปริมณฑล มีลักษณะใกล้เคียงกับพื้นที่กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา รวมจำนวน 30 ตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่น และเพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง ผลการทดสอบ ค่าความน่าเชื่อถือ (Coefficient Alfa) เท่ากับ 0.88 ซึ่งมีค่าระดับความเชื่อมั่นมากกว่า 0.70 จึงใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูล

4. การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ซึ่งสอดคล้องกับแบบสอบถามเพื่อครอบคลุมประเด็นของการวิจัย และสามารถนำมาอธิบายในภาพรวมและเสริมผลการวิจัยที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

โครงสร้างแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 เป็นการสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ตำแหน่ง ระยะเวลาที่เคยปฏิบัติหน้าที่ จำนวนคดีอาญาที่รับผิดชอบ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา โดยแบ่งเป็นส่วนข้อมูลทั่วไป ซึ่งประกอบด้วย รายละเอียดของผู้กระทำผิด รายละเอียดพฤติการณ์ทางคดี และรายละเอียดของเหยื่อ หรือผู้เสียหาย และส่วนข้อมูลเฉพาะคดี ซึ่งประกอบด้วย ความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย ความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และความผิดเกี่ยวกับประทุษร้ายต่อทรัพย์

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีระบบสารสนเทศของพนักงานสอบสวน

ส่วนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

ส่วนที่ 6 เป็นคำถามเกี่ยวกับการให้ความสำคัญต่อการกำหนดเป็นคำถามเกี่ยวกับนโยบายอาญาของพนักงานสอบสวน

ส่วนที่ 7 เป็นคำถามเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาของพนักงานสอบสวน

ส่วนที่ 8 เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะ ปัญหาและอุปสรรคในการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

3.5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

1.ติดต่อประสานงานพร้อมขอความร่วมมือจากพนักงานสอบสวน ซึ่งประจำอยู่แต่ละสถานีตำรวจ เพื่อช่วยแจกแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามหลังจากผู้ตอบแบบสอบถามตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว และสอบถามวันเวลาที่สะดวกที่สุดในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.ชี้แจงรายละเอียดของแบบสอบถามและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้พนักงานสอบสวนผู้ประสานงานทราบ และกำหนดวันเวลาทำการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล

3.กำหนดวันเวลาทำการแจกแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูลในช่วงวันที่ 15 มีนาคม 2548 ถึงวันที่ 15 พฤษภาคม 2548 โดยแบ่งแต่ละกองบังคับการดังนี้

3.1 กองบังคับการตำรวจนครบาล 1 แจกแบบสอบถามระหว่างวันที่ 15 มีนาคม ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2548 รวมระยะเวลา 15 วัน

3.2 กองบังคับการตำรวจนครบาล 7 แจกแบบสอบถามระหว่างวันที่ 1 เมษายน ถึงวันที่ 20 เมษายน 2548 รวมระยะเวลา 20 วัน

3.3 กองบังคับการตำรวจนครบาล 8 แจกแบบสอบถามระหว่างวันที่ 21 เมษายน ถึงวันที่ 15 พฤษภาคม 2548 รวมระยะเวลา 28 วัน

4. ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเนื่องจากต้องการให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้มีเวลาในการตอบแบบสอบถามและสอบถามข้อสงสัยในแบบสอบถาม จึงไม่ได้กำหนดเวลาที่ผู้ตอบแบบสอบถามจะใช้เวลานานเท่าใดในการตอบแบบสอบถามซึ่งโดยปกติจะใช้เวลาประมาณ 20-30 นาที โดยในการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละวันสามารถเก็บรวบรวมประมาณวันละ 2-5 คน

ตารางที่ 6 แสดงระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

รายละเอียดการวิจัย	ระยะเวลาการวิจัย										
	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.
	47	47	47	47	48	48	48	48	48	48	48
เก็บรวบรวมข้อมูลภาคเอกสาร	/	/	/	/							
เรียบเรียงข้อมูล จัดพิมพ์เค้าโครงและสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์			/	/	/						
แก้ไข เรียบเรียงข้อมูล เพิ่มเติม					/	/	/				
เก็บข้อมูล							/	/	/		
รวบรวม เรียบเรียง และวิเคราะห์ข้อมูล								/	/	/	
สรุป										/	/

3.5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยเดินทางไปพบกลุ่มตัวอย่างยังสถานีตำรวจแต่ละแห่งตามกำหนดเวลาที่นัดไว้ล่วงหน้าแล้ว ใช้เวลาในการสัมภาษณ์รวมทั้งพูดคุยข้อมูลด้านต่างๆ ในแต่ละครั้งประมาณ 1 ชั่วโมง โดยทำการสัมภาษณ์ในช่วงระหว่างเดือน เมษายน ถึง พฤษภาคม 2548 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- 1) สถานีตำรวจนครบาลพญาไท ทำการสัมภาษณ์วันที่ 16 มีนาคม 2548
- 2) สถานีตำรวจนครบาลดินแดง ทำการสัมภาษณ์วันที่ 20 มีนาคม 2548
- 3) สถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน ทำการสัมภาษณ์วันที่ 2 เมษายน 2548
- 4) สถานีตำรวจนครบาลบางกอกน้อย ทำการสัมภาษณ์วันที่ 10 เมษายน 2548
- 5) สถานีตำรวจนครบาลบุคคโล ทำการสัมภาษณ์วันที่ 21 เมษายน 2548
- 6) สถานีตำรวจนครบาลราชบุรีบูรณะ ทำการสัมภาษณ์วันที่ 10 พฤษภาคม 2548

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่กำหนดไว้ในสมมุติฐาน โดยนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องครบถ้วนทุกฉบับแล้ว บันทึกรหัสลงแบบลงรหัส (Coding Form) ซึ่งกำหนดไว้ แล้วนำผลการบันทึกรหัสบันทึกลงใน แผ่นจานแม่เหล็ก (Diskette) ประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOWS หลังจากนั้นนำผลการประมวลมาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์เพื่อแสดงถึงข้อมูลคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ อัตราส่วนร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับบรรยายลักษณะทั่วไป

2. การวัดระดับการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน ความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา การยอมรับเทคโนโลยีระบบสารสนเทศของพนักงานสอบสวน การพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา การให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายของพนักงานสอบสวน และการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บข้อมูลยุติธรรมทางอาญา ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage)

3. การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความร่วมมือของพนักงานสอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา การยอมรับเทคโนโลยีของพนักงานสอบสวนกับการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา และการให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายอาญาของพนักงานสอบสวนกับการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา ใช้สถิติ One way Anova สถิติการวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression) และสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (Coefficient of Determination: R Square)

3.8 เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็น

3.8.1. ข้อคำถามเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน มีคำถามที่ใช้วัด 3 ลักษณะด้วยกัน ดังนี้

ข้อคำถามเชิงบวก (Positive Item)

<u>ระดับความคิดเห็น</u>	<u>ระดับคะแนน</u>
ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ	2
ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	1
ไม่ค่อยจะได้ปฏิบัติ	0

ข้อคำถามเชิงลบ (Negative Item)

<u>ระดับความคิดเห็น</u>	<u>ระดับคะแนน</u>
ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ	0
ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	1
ไม่ค่อยจะได้ปฏิบัติ	2

3.8.2 ข้อคำถามเกี่ยวกับ ความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา การยอมรับเทคโนโลยีระบบสารสนเทศของพนักงานสอบสวน การพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา การให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายของพนักงานสอบสวน และการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บข้อมูลยุติธรรมทางอาญา มีคำถามที่ใช้วัด 3 ลักษณะด้วยกัน ดังนี้

ข้อคำถามเชิงบวก (Positive Item)

<u>ระดับความคิดเห็น</u>	<u>ระดับคะแนน</u>
เห็นด้วย	2
ไม่แน่ใจ	1
ไม่เห็นด้วย	0

ข้อคำถามเชิงลบ (Negative Item)

<u>ระดับความคิดเห็น</u>	<u>ระดับคะแนน</u>
เห็นด้วย	0
ไม่แน่ใจ	1
ไม่เห็นด้วย	2

3.9 การแปลผลข้อมูล

ข้อคำถามระดับความคิดเห็นของพนักงานสอบสวน ผู้วิจัยได้นำคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ และหาค่าเฉลี่ย แล้วกำหนดระดับความคิดเห็นแบ่งออกเป็น 3 ระดับ สำหรับเกณฑ์ที่ผู้ศึกษาใช้ในการแปล ความหมาย หรือใช้ในการวัดระดับคะแนนความคิดเห็นได้ แบ่งออกเป็น มีความเห็นระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยแบ่งระดับคะแนนในการแปลความหมายดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของข้อมูลในแต่ละชั้น} &= \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\ &= \frac{2 - 0}{2} = 0.66 \end{aligned}$$

การแปลผลข้อมูล

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0 - 0.66	หมายถึง	ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.67 - 1.33	หมายถึง	ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.34 - 2.00	หมายถึง	ระดับมาก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในการศึกษาเรื่อง “พนักงานสอบสวนกับการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา: กรณีศึกษา กองบัญชาการตำรวจนครบาล” ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและประเมินผล โดยการจำแนกประเภทของสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ซึ่งวัดระดับของตัวแปรตามแบบสอบถามที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ประเภทก็คือ การวิเคราะห์สถิติจากข้อมูลทั่วไปของประชากรที่มีระดับการวัดตัวแปรแบบกลุ่ม (Nominal Scale) และอันดับ (Ordinal Scale) ซึ่งสถิติที่มีความเหมาะสมต่อการนำมาใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่และอัตราส่วนร้อยละ ที่ต้องการเพียงการจำแนกกลุ่มของประชากรตามลักษณะพื้นฐานเท่านั้น สำหรับการวิเคราะห์สถิติจากข้อมูลความคิดเห็นของประชากรซึ่งมีระดับการวัดตัวแปรในระดับช่วง (Interval Scale) จะใช้สถิติประเภทค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในส่วนของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสถิตินั้น จะใช้หลักการวิเคราะห์สมการถดถอย (Regression Analysis) ตามความสัมพันธ์ที่ระบุไว้ในสมมติฐาน ที่ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.05 หรือช่วงความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ในการศึกษากลุ่มตัวอย่างพนักงานสอบสวนที่สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลโดยแบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 372 ชุด เลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่สุดจำนวน 315 ชุด ดังมีรายละเอียดการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีระบบสารสนเทศของพนักงานสอบสวน

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

ส่วนที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับการให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายอาญาของพนักงานสอบสวน

ส่วนที่ 7 ข้อมูลเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา
ของพนักงานสอบสวน

ส่วนที่ 8 การแสดงข้อเสนอแนะ ปัญหาและอุปสรรคในการแก้ไขปรับปรุงระบบการ
จัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 9 การสัมภาษณ์ประกอบงานวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง อันประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา
สถานภาพการสมรส ตำแหน่ง อายุการทำงาน ประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่ และจำนวนคดีอาญา
ที่รับผิดชอบ จะใช้การวิเคราะห์อัตราส่วนร้อยละ (percentage) และค่าเฉลี่ย (mean) มีรายละเอียด
ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละเพศของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	313	99.4
หญิง	2	0.6
รวม	315	100.0

จากข้อมูลในตารางแสดงสัดส่วนเพศของพนักงานสอบสวนที่ทำการศึกษา พบว่า พนักงาน
สอบสวนทั้งหมดจำนวนรวม 315 คน ส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดเป็นเพศชาย ในขณะที่เพศหญิงมี
เพียง 2 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 0.6 เท่านั้น

ข้อสังเกต เนื่องจากประชากรข้าราชการตำรวจทั้งหมดมีเพศชายมากกว่าเพศหญิงในอัตรา
ส่วนที่แตกต่างกันมาก จึงมีจำนวนพนักงานสอบสวนชายมากกว่าหญิงในสัดส่วนที่มาก

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละระดับการศึกษาชั้นปริญญาตรี

สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รัฐประศาสนศาสตร์	115	36.5
นิติศาสตร์	188	59.7
อาชญวิทยา	12	3.8
รวม	315	100.0

จากข้อมูลในตารางแสดงระดับการศึกษาในชั้นปริญญาตรีของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่า ส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งหนึ่ง หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 60 สำเร็จการศึกษาในระดับชั้นปริญญาตรี สาขานิติศาสตร์มากที่สุด รองลงมาได้แก่ สาขารัฐประศาสนศาสตร์ และอาชญวิทยา ตามลำดับ

ตารางที่ 9 สถานศึกษาในระดับปริญญาตรี

สถานศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โรงเรียนนายร้อยตำรวจ	109	34.60
มหาวิทยาลัยสุโขทัย	93	29.52
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	64	20.31
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	24	7.19
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	12	3.80
มหาวิทยาลัยสยาม	7	2.22
ไม่ตอบ	6	1.90
รวม	315	100.0

จากข้อมูลในตารางแสดงสถานศึกษาในระดับปริญญาตรีของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่ามีผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจมากที่สุด ร้อยละ 34.60 รองลงมา ได้แก่ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ร้อยละ 29.52 มหาวิทยาลัยรามคำแหง ร้อยละ 20.31 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละระดับการศึกษาชั้นปริญญาโท

สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นิติศาสตร์	10	3.17
อาชญวิทยา	6	1.90
รัฐประศาสนศาสตร์	8	2.53
เศรษฐศาสตร์	1	0.32
เนติบัณฑิตไทย	5	1.57
จบการศึกษาระดับปริญญาตรี	285	90.48
รวม	315	100.0

จากข้อมูลในตารางแสดงการศึกษาในระดับชั้นปริญญาโทหรือเทียบเท่า พบว่าพนักงานสอบสวนที่สำเร็จการศึกษาในระดับชั้นปริญญาโท มีสาขานิติศาสตร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.17 รองลงมาคือ รัฐประศาสนศาสตร์ อาชญวิทยา เนติบัณฑิตไทย

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละสถานศึกษาในระดับปริญญาโท

สถานศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	14	4.45
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	10	3.17
เนติบัณฑิตยสภา	5	1.57
มหาวิทยาลัยเกริก	1	0.32
จบการศึกษาระดับปริญญาตรี	285	90.48
รวม	315	100.0

จากข้อมูลในตารางแสดงสถานศึกษาในระดับปริญญาโท พบว่า มีพนักงานสอบสวนสำเร็จการศึกษาในระดับชั้นปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยรามคำแหงมากที่สุด คิดเป็นประมาณร้อยละ 4.45 รองลงมาคือ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และเนติบัณฑิตยสภา ตามลำดับ

กล่าวโดยสรุปมีจำนวนพนักงานสอบสวนที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทคิดเป็นร้อยละ 9.52 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพการสมรส

สถานศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
โสด	124	39.4
แต่งงาน	179	56.8
หย่าร้าง	6	1.9
แยกกันอยู่	6	1.9
รวม	315	100.0

จากข้อมูลในตารางแสดงสถานภาพการสมรสของพนักงานสอบสวนในกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา มากกว่าครึ่งหนึ่งมีสถานภาพของการสมรส หรือคิดเป็นร้อยละ 57 รองลงมาคือ ผู้ที่ยังโสด ในขณะที่สถานภาพการหย่าร้างและแยกกันอยู่ พบว่ามีจำนวนน้อยเพียงร้อยละ 3.8 เท่านั้น

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละระดับชั้นสัญญาบัตรของพนักงานสอบสวน

ระดับชั้น	ความถี่	ร้อยละ
สัญญาบัตร 1	210	66.7
สัญญาบัตร 2	87	27.6
สัญญาบัตร 3	18	5.7
รวม	315	100.0

จากข้อมูลในตารางแสดงระดับชั้นสัญญาบัตรของพนักงานสอบสวน จากตารางที่ 13 พบว่า ส่วนใหญ่หรือมากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามีระดับนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร 1 หรือคิดเป็นร้อยละ 68 ในขณะที่จำนวนที่เหลือ ร้อยละ 27.6 คือ ระดับนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร 2 และระดับนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร 3 ตามลำดับ

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามลักษณะที่ตั้งของเขตรับผิดชอบ

ลักษณะที่ตั้งพื้นที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เขตชั้นในของกรุงเทพมหานคร	105	33.3
เขตชั้นกลางของกรุงเทพมหานคร	105	33.3
เขตชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร	105	33.3
รวม	315	100.0

จากข้อมูลในตารางกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามลักษณะที่ตั้ง พบว่า มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตพื้นที่ชั้นใน ชั้นกลาง และชั้นนอก ของกรุงเทพมหานคร เท่ากัน จำนวนเขตพื้นที่ละ 105 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ย อายุ ระยะเวลาการปฏิบัติงานพนักงานสอบสวน และจำนวนคดีอาญาที่รับผิดชอบในระยะเวลา 1 ปี ของกลุ่มตัวอย่าง

รายการ	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน
อายุ	23	49.0	33.9238	5.85335
ระยะเวลาปฏิบัติงานพนักงานสอบสวน	0.8	13.5	5.6837	3.67275
จำนวนคดี	20	250.0	122.7760	48.61608

จากตารางที่ 15 พบว่า อายุของพนักงานสอบสวนโดยเฉลี่ยประมาณ 33 ปี ซึ่งผู้ที่มีอายุน้อยที่สุด 23 ปี มากที่สุด 49 ปี ในขณะที่มีประสบการณ์ในการสอบสวนเฉลี่ยประมาณ 5 – 6 ปี และมีจำนวนคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบเฉลี่ยประมาณ 123 คดี

ส่วนที่ 2 การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน

การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนในด้านต่างๆ โดยอาศัยการวิเคราะห์สถิติจากค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติตามในการให้ความร่วมมือ ดังต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน

รายละเอียดการปฏิบัติในการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน	ไม่ค่อยปฏิบัติ (ร้อยละ)	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง (ร้อยละ)	ปฏิบัติสม่ำเสมอ (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
1.วันที่รายละเอียดข้อมูลอาชญากรรมตามแบบฟอร์มที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด	18 (5.7)	170 (54.0)	127 (40.3)	1.3460
2.วันที่รายละเอียดข้อมูลอาชญากรรมเน้นเพื่อให้ได้ตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษเพียงอย่างเดียว	26 (8.3)	207 (65.7)	82 (26.0)	0.8223
3.วันที่รายละเอียดข้อมูลอาชญากรรมส่วนที่สามารถนำไปวางนโยบายป้องกันอาชญากรรมได้	31 (9.8)	170 (54.0)	114 (36.2)	1.2635
4.ไม่วันที่รายละเอียดข้อมูลอาชญากรรมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ระบุถึงสาเหตุการเกิดอาชญากรรม	214 (67.9)	76 (24.1)	25 (7.9)	1.6000
5.วันที่รายละเอียดข้อมูลอาชญากรรมไม่ตรงกับข้อเท็จจริง	277 (87.9)	26 (8.3)	12 (3.8)	1.8412
6.ถามคำให้การผู้กล่าวหาเพื่อให้ได้รายละเอียดพฤติการณ์การกระทำผิดมากที่สุด	6 (1.9)	18 (5.7)	291 (92.4)	1.9619
7.ถามคำให้การผู้กล่าวหา ไม่เน้นประเด็นที่สามารถใช้วางแนวนโยบายป้องกันอาชญากรรมได้	239 (77.6)	32 (10.4)	37 (12.0)	1.6190
8.ถามคำให้การผู้ต้องหาเพื่อให้ได้ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์สาเหตุอาชญากรรมได้	13 (4.1)	159 (50.0)	143 (45.4)	1.4126
9.ถามคำให้การผู้ต้องหาไม่เน้นประเด็นเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม	181 (57.5)	76 (24.1)	58 (18.4)	1.3904
เฉลี่ย		1.4729		

จากตารางที่ 16 ข้างต้น แสดงระดับของการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน พบว่า ระดับการให้ความร่วมมือดังกล่าวมีค่าเฉลี่ย 1.4729 ถือได้ว่า มีการปฏิบัติในการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลในระดับมาก โดยมีการถามคำให้การผู้กล่าวหาเพื่อให้ได้พฤติการณ์การกระทำผิดมากที่สุดอยู่ในระดับการปฏิบัติมากที่สุด และวันที่รายละเอียดข้อมูลอาชญากรรมตรงกับข้อเท็จจริง และการถามคำให้การผู้กล่าวหาเพื่อเน้นประเด็นที่สามารถใช้วางแนวนโยบายป้องกันอาชญากรรมได้ อยู่ในระดับการปฏิบัติมากรองลงมาตามลำดับ ในขณะที่ การบันทึกรายละเอียด

ละเอียดข้อมูลอาชญากรรมเน้นเพื่อให้ได้ตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษเพียงอย่างเดียว อยู่ในระดับการปฏิบัติปานกลาง ซึ่งน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูล

การวิเคราะห์สถิติในส่วนของความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในระบบจัดเก็บข้อมูลยุติธรรมทางอาญา ในด้านทั่วไปประกอบด้วย รายละเอียดของผู้กระทำผิด รายละเอียดพฤติการณ์ทางคดี รายละเอียดของเหยื่อผู้เสียหาย และรายละเอียดเฉพาะคดี ประกอบด้วย คดีความผิดเกี่ยวกับร่างกายเพศ ยาเสพติด และประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ซึ่งอาศัยการวิเคราะห์จากค่าเฉลี่ยเพื่อการจัดเรียงอันดับดังต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1) รายละเอียดของผู้กระทำผิด

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อรายละเอียดเนื้อหาที่สมบูรณ์

รายละเอียดเนื้อหาที่สมบูรณ์ของผู้กระทำผิด	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
1.ลักษณะส่วนบุคคลหรือภูมิหลัง	-	7 (2.2)	308 (97.8)	1.9778
2.สถานภาพเกี่ยวกับหน้าที่การงาน	-	13 (4.1)	302 (95.9)	1.9587
3.ลักษณะสภาพจิตใจ	7 (2.2)	44 (14.0)	264 (83.8)	1.8159
4.ประวัติการเป็นโรคระบบประสาทหรือสมอง	7 (2.2)	39 (12.4)	269 (85.4)	1.8317
5.ความเชื่อทางศาสนาหรือจรรยาบรรณ	33 (10.5)	33 (10.5)	249 (79.0)	1.6857
6.ประวัติการศึกษาและความประพฤติในวัยเด็ก	7 (2.2)	47 (14.9)	261 (82.9)	1.8063
7.ความสัมพันธ์กับสถาบันทางสังคม	39 (12.6)	51 (16.5)	219 (70.9)	1.5825
8.ความเชื่อทางศาสนา จรรยาบรรณ หรือศีลธรรม	26 (8.3)	70 (22.2)	219 (70.9)	1.6127
เฉลี่ย		1.7856		

จากตารางข้างต้น แสดงความคิดเห็นของพนักงานสอบสวนต่อรายละเอียดข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญในประเด็นรายละเอียดของผู้กระทำผิดซึ่งจำเป็นต้องมีในสำนวนการสอบสวน พบว่าระดับความเห็นด้วยของพนักงานสอบสวนต่อประเด็นรายละเอียดของผู้กระทำผิดอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.7856 ซึ่งพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ในประเด็นของการจัดเก็บข้อมูลผู้กระทำผิดส่วนบุคคลหรือภูมิหลัง และสภาพหน้าที่การงานมีความสำคัญสูงสุด ในขณะที่ความสัมพันธ์กับสถาบันทางสังคม เช่น การร่วมกิจกรรมทางสังคม มีความสำคัญมากแต่อยู่ในระดับที่น้อยที่สุดในกลุ่ม

2) รายละเอียดพฤติกรรมทางคดี

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อรายละเอียดเนื้อหาที่
สมบูรณ์ของพฤติกรรมทางคดี

รายละเอียดเนื้อหาที่สมบูรณ์ของพฤติกรรมทางคดี	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
1.ข้อหาในการกระทำความผิด	-	6 (1.9)	309 (98.1)	1.9810
2.พยานหลักฐานทางคดี	-	-	315 (100.0)	2.0000
3.ลักษณะของสถานที่เกิดเหตุ	-	7 (2.2)	308 (97.8)	1.9778
4.วัน เวลา ที่เกิดเหตุ	-	7 (2.2)	308 (97.8)	1.9778
5.รูปแบบการประกอบอาชญากรรมหรือ แผนประทุษกรรม	-	26 (8.3)	289 (91.7)	1.9175
6.อุปกรณ์หรืออาวุธที่ใช้ในการกระทำความผิด	-	13 (4.1)	302 (95.9)	1.9587
7.ทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย	-	13 (4.1)	302 (95.9)	1.9587
8.ความเสียหายหรืออันตรายแก่กายหรือจิตใจ	-	13 (4.1)	302 (95.9)	1.9587
เฉลี่ย				1.9663

จากตารางข้างต้น แสดงความคิดเห็นของพนักงานสอบสวนต่อรายละเอียดข้อมูลที่เป็น
สาระสำคัญในประเด็นพฤติกรรมทางคดีซึ่งจำเป็นต้องมีในสำนวนการสอบสวน พบว่าระดับความ
เห็นด้วยของพนักงานสอบสวนต่อประเด็นรายละเอียดพฤติกรรมทางคดีอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่า
เฉลี่ยเท่ากับ 1.9663 ซึ่งพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า รายละเอียดดังกล่าว มีความ
สำคัญมากที่สุดใกล้เคียงกัน

3) รายละเอียดของเหยื่อหรือผู้เสียหาย

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อรายละเอียดเนื้อหาที่
สมบรูณ์ของเหยื่อหรือผู้เสียหาย

รายละเอียดเนื้อหาที่สมบรูณ์ของเหยื่อ หรือผู้เสียหาย	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
1.ลักษณะภูมิหลัง	25 (7.9)	31 (9.8)	259 (82.2)	1.7429
2.ลักษณะหรือพฤติกรรมของผู้เสียหายขณะเกิดเหตุ	-	32 (10.2)	283 (89.8)	1.8984
3.ความเสียหายที่ได้รับทั้งทรัพย์สินและอันตราย แก่กายหรือจิตใจ	-	14 (4.4)	301 (95.6)	1.9556
4.ลักษณะของสถานที่เกิดเหตุโดยละเอียด	-	13 (4.1)	302 (95.9)	1.9587
เฉลี่ย		1.8889		

จากตารางข้างต้น แสดงความคิดเห็นของพนักงานสอบสวนต่อรายละเอียดข้อมูลที่เป็น
สาระสำคัญในประเด็นเหยื่อหรือผู้เสียหายซึ่งจำเป็นต้องมีในสำนวนการสอบสวน พบว่าระดับ
ความเห็นด้วยของพนักงานสอบสวนต่อประเด็นเหยื่อหรือผู้เสียหายอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 1.8889 ซึ่งพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่ารายละเอียดดังกล่าว มีความสำคัญ
มากที่สุดใกล้เคียงกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4) คติความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อรายละเอียดเนื้อหาที่สมบูรณ์ในคติความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย

รายละเอียดเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญ ในคติความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
1.ลักษณะทางเศรษฐกิจและสภาพเศรษฐกิจของสังคม	31 (9.8)	6 (1.9)	278 (88.3)	1.7841
2.ประวัติการใช้สารเสพติด หรือการดื่มเครื่องดื่ม ที่มีแอลกอฮอล์	12 (3.8)	26 (8.3)	277 (87.9)	1.8413
3.การคบหาสมาคมกับเพื่อนที่เป็นอาชญากร	31 (9.8)	34 (10.8)	250 (79.4)	1.6952
4.กรณีที่เคยมีประวัติการต้องโทษมาก่อนหรือ เคยการเข้าโครงการ บำบัดฟื้นฟู	7 (2.2)	20 (6.3)	288 (91.4)	1.8921
5.ประวัติของญาติสนิท หรือเพื่อนสนิท	50 (15.9)	21 (6.7)	244 (77.5)	1.6159
6.การป้องกันตนเองของผู้เสียหาย	-	33 (10.5)	282 (89.5)	1.8952
7.ประสบการณ์การเคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม	38 (12.1)	88 (27.9)	189 (60.0)	1.4794
เฉลี่ย	1.7433			

จากตารางข้างต้น แสดงความคิดเห็นของพนักงานสอบสวนต่อรายละเอียดข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญในคติความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายซึ่งจำเป็นต้องมีในสำนวนการสอบสวน พบว่าระดับความเห็นด้วยของพนักงานสอบสวนต่อประเด็นคติความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.7433 โดยพนักงานสอบสวนเห็นว่ารายละเอียดด้านการป้องกันตนเองของผู้เสียหาย จำเป็นต้องมีมากที่สุด และรายละเอียดประวัติการต้องโทษมาก่อน และประวัติการใช้สารเสพติด มีความจำเป็นมากรองลงมาตามลำดับ

5) คติความผิดเกี่ยวกับเพศ

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อรายละเอียดเนื้อหาที่สมบูรณ์ในคติความผิดเกี่ยวกับเพศ

รายละเอียดเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญ ในคติความผิดเกี่ยวกับเพศ	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
1.ลักษณะทางเศรษฐกิจและสภาพเศรษฐกิจ ของสังคม	38 (12.1)	57 (18.1)	220 (69.8)	1.5678
2.ประวัติการใช้สารเสพติด หรือการดื่มเครื่องดื่ม ที่มีแอลกอฮอล์	7 (2.2)	32 (10.2)	276 (87.6)	1.8540
3.การคบหาสมาคมกับเพื่อนที่เป็นอาชญากร	39 (12.4)	43 (13.7)	233 (74.0)	1.6159
4.กรณีที่เคยมีประวัติการต้องโทษมาก่อนหรือ เคยการเข้าโครงการบำบัดฟื้นฟู	20 (6.3)	58 (18.4)	237 (75.2)	1.6889
5.ประวัติของญาติสนิท หรือเพื่อนสนิท	50 (15.9)	50 (15.9)	215 (68.3)	1.5238
6.การป้องกันตนเองของผู้เสียหาย	31 (9.8)	62 (19.7)	222 (70.5)	1.6063
7.ประสบการณ์การเคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม	32 (10.4)	58 (18.8)	219 (70.9)	1.6052
เฉลี่ย	1.6440			

จากตารางข้างต้น แสดงความคิดเห็นของพนักงานสอบสวนต่อรายละเอียดข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญในคติความผิดเกี่ยวกับเพศซึ่งจำเป็นต้องมีในสำนวนการสอบสวน พบว่าระดับความเห็นด้วยของพนักงานสอบสวนต่อประเด็นคติความผิดเกี่ยวกับเพศอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.6440 โดยพนักงานสอบสวนเห็นว่ารายละเอียดประวัติการใช้สารเสพติด จำเป็นต้องมีมากที่สุด และรายละเอียดประวัติการต้องโทษมาก่อน และการป้องกันตนของผู้เสียหาย มีความจำเป็นมากรองลงมาตามลำดับ

6) คติความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อรายละเอียดเนื้อหาที่สมบูรณ์ในคติความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

รายละเอียดเนื้อหาที่สมบูรณ์ ในคติความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (X)
1.ลักษณะทางเศรษฐกิจและสภาพเศรษฐกิจ ของสังคม	12 (3.8)	20 (6.3)	283 (89.8)	1.8603
2.ประวัติการใช้สารเสพติด หรือการดื่มเครื่องดื่ม ที่มีแอลกอฮอล์	-	26 (8.3)	289 (91.7)	1.9175
3.การคบหาสมาคมกับเพื่อนที่เป็นอาชญากร	25 (7.9)	28 (8.9)	262 (83.2)	1.7524
4.กรณีที่เคยมีประวัติการต้องโทษมาก่อนหรือ เคยการเข้าโครงการบำบัดฟื้นฟู	19 (6.0)	26 (8.3)	270 (85.7)	1.7968
5.การป้องกันตนเองของผู้เสียหาย	70 (22.2)	32 (10.2)	213 (67.6)	1.4540
6.ประสบการณ์การเคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม	52 (16.5)	51 (16.2)	212 (67.3)	1.5079
เฉลี่ย				1.7148

จากตารางข้างต้น แสดงความคิดเห็นของพนักงานสอบสวนต่อรายละเอียดข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญในคติความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดซึ่งจำเป็นต้องมีในสำนวนการสอบสวน พบว่าระดับความเห็นด้วยของพนักงานสอบสวนต่อประเด็นคติความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.7148 โดยพนักงานสอบสวนเห็นว่ารายละเอียดประวัติการใช้สารเสพติด จำเป็นต้องมีมากที่สุด และลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม และการคบหากับเพื่อนที่เป็นอาชญากร มีความจำเป็นมากรองลงมาตามลำดับ

7) คติความผิดเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อทรัพย์

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อรายละเอียดเนื้อหาที่สมบูรณ์ในคติความผิดเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อทรัพย์

รายละเอียดเนื้อหาที่สมบูรณ์ในคติความผิด เกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อทรัพย์	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
1.ลักษณะทางเศรษฐกิจและสภาพเศรษฐกิจ ของสังคม	19 (6.0)	6 (1.9)	290 (92.1)	1.8603
2.ประวัติการใช้สารเสพติด หรือการดื่มเครื่องดื่ม ที่มีแอลกอฮอล์	14 (4.4)	56 (17.8)	245 (77.8)	1.7333
3.การคบหาสมาคมกับเพื่อนที่เป็นอาชญากร	63 (20.5)	7 (2.3)	238 (77.3)	1.5682
4.กรณีที่เคยมีประวัติการต้องโทษมาก่อนหรือ เคยการเข้าโครงการ บำบัดฟื้นฟู	20 (6.3)	33 (10.5)	262 (83.2)	1.7683
5.ประวัติของญาติสนิท หรือเพื่อนสนิท	51 (16.2)	56 (17.8)	208 (66.0)	1.4984
6.การป้องกันตนเองของผู้เสียหาย	13 (4.1)	43 (13.7)	259 (82.2)	1.7810
7.ประสบการณ์การเคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม	13 (4.1)	81 (25.7)	221 (70.2)	1.6603
เฉลี่ย	1.6999			

จากตารางข้างต้น แสดงความคิดเห็นของพนักงานสอบสวนต่อรายละเอียดข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญในคติความผิดเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อทรัพย์ซึ่งจำเป็นต้องมีในสำนวนการสอบสวนพบว่าระดับความเห็นด้วยของพนักงานสอบสวนต่อประเด็นคติความผิดเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อทรัพย์อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.6999 โดยพนักงานสอบสวนเห็นว่าลักษณะทางเศรษฐกิจ และสังคม จำเป็นต้องมีมากที่สุด และรายละเอียดการป้องกันตนเองของผู้เสียหาย และประวัติการต้องโทษมาก่อน มีจำเป็นมากรองลงมาตามลำดับ

ส่วนที่ 4 การยอมรับเทคโนโลยีระบบสารสนเทศ

การยอมรับเทคโนโลยีระบบสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูลยุติธรรมทางอาญา จะส่งผลต่อการพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าว โดยการวิเคราะห์จะระบุถึงระดับของการยอมรับต่อเทคโนโลยี ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 24 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อการยอมรับเทคโนโลยีระบบสารสนเทศ

รายละเอียดการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
1.พนักงานสอบสวนควรมีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการพิมพ์	-	-	315 (100.0)	2.0000
2.พนักงานสอบสวนไม่จำเป็นต้องใช้ระบบเครือข่ายสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล	241 (76.5)	36 (11.4)	38 (12.1)	1.6444
3.ปัจจุบันต้องใช้คอมพิวเตอร์ในการรายงานผลข้อมูลอาชญากรรม	24 (7.8)	120 (38.8)	165 (53.4)	1.4563
4.การจัดเก็บข้อมูลอาชญากรรมไม่จำเป็นต้องใช้คอมพิวเตอร์	271 (86.0)	-	44 (14.0)	1.7206
5.คอมพิวเตอร์ทำให้พนักงานสอบสวนทำงานได้สะดวกรวดเร็วมากขึ้น	24 (7.8)	6 (1.9)	279 (90.3)	1.8252
6.เมื่อพนักงานสอบสวนนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในงานสอบสวนไม่ช่วยลดปริมาณการใช้งานเอกสาร	215 (68.3)	49 (15.6)	51 (16.2)	1.5206
7.เมื่อพนักงานสอบสวนนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในงานสอบสวนทำให้ง่ายต่อการตรวจสอบข้อเท็จจริงในคดี	-	50 (15.9)	265 (84.1)	1.8413
8.เมื่อพนักงานสอบสวนนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในงานสอบสวนไม่ช่วยลดปริมาณจำนวนคน	190 (60.3)	81 (25.7)	44 (14.0)	1.4634
9.คอมพิวเตอร์ช่วยทำให้การทำงานของพนักงานสอบสวนมีความถูกต้องแม่นยำมากขึ้น	37 (11.7)	57 (18.1)	221 (70.2)	1.5841
เฉลี่ย	1.6728			

การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูลของพนักงานสอบสวน จากตารางพบว่า ระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานสอบสวนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็นของรายละเอียดการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังต่อไปนี้

- 1) พนักงานสอบสวนควรมีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้
- 2) การนำคอมพิวเตอร์มาใช้งานสอบสวนทำให้ง่ายต่อการตรวจสอบข้อเท็จจริง
- 3) คอมพิวเตอร์ทำให้พนักงานสอบสวนทำงานรวดเร็วขึ้น
- 4) การจัดเก็บข้อมูลอาชญากรรมของพนักงานสอบสวนจำเป็นต้องใช้คอมพิวเตอร์
- 5) พนักงานสอบสวนจำเป็นต้องใช้เครือข่ายสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล

ส่วนที่ 5 การพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

การพัฒนาระบบในการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา เกี่ยวข้องเป็นผลต่อเนื่องมาจากการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดเก็บของพนักงานสอบสวน โดยจะเป็นการวิเคราะห์เพื่อจัดอันดับความเห็นที่มีต่อการพัฒนาระบบในการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อ การพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

รายละเอียดการพัฒนาระบบการจัดเก็บ	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
1.การนำเทคโนโลยีระบบสารสนเทศมาใช้ทำให้ระบบฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญามีความสะดวกรวดเร็วในการสืบค้นข้อมูล	-	7 (2.2)	308 (97.8)	1.9778
2.การนำเทคโนโลยีระบบสารสนเทศมาใช้ไม่ทำให้ระบบฐานข้อมูลยุติธรรมมีความสมบูรณ์ครบถ้วน	95 (30.2)	75 (23.8)	145 (46.0)	0.8412
3.การนำเทคโนโลยีระบบสารสนเทศมาใช้จะทำให้ระบบฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญามีความง่ายต่อการความเข้าใจและการใช้งาน	-	21 (6.7)	294 (93.3)	1.9333
4.การนำเทคโนโลยีระบบสารสนเทศมาใช้จะทำให้ระบบฐานข้อมูลยุติธรรมไม่มีความปลอดภัย	38 (12.1)	24 (7.6)	279 (88.6)	0.3174
5.เทคโนโลยีระบบสารสนเทศที่นำมาใช้ช่วยให้ท่านทราบรูปพรรณคนร้ายได้ รวดเร็วขึ้นจากโปรแกรมออกแบบร่างหน้าคนขึ้นมาคร่าว ๆ	12 (3.8)	24 (7.6)	279 (88.6)	1.8476
6.การวิเคราะห์แนวโน้มการเกิดอาชญากรรมไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้จากระบบฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา	223 (70.8)	42 (13.3)	50 (15.9)	1.5492
7.การนำเทคโนโลยีระบบสารสนเทศมาใช้ทำให้สามารถแสดงสถิติอาชญากรรมได้สะดวก	30 (9.5)	13 (4.1)	272 (86.3)	1.7683
8.เทคโนโลยีระบบสารสนเทศไม่ได้ช่วยให้พนักงานสอบสวนประหยัดเวลาในปฏิบัติงาน	228 (72.4)	44 (14.0)	43 (13.7)	1.5873
9.การนำเทคโนโลยีระบบสารสนเทศมาใช้ในงานสอบสวนทำให้สะดวกต่อการสืบสวนติดตามผู้กระทำผิด	6 (1.9)	13 (4.1)	296 (94.0)	1.9206
เฉลี่ย	1.5269			

การพัฒนากระบวนการจัดเก็บข้อมูลของพนักงานสอบสวน จากตาราง ข้างต้น พบว่าพนักงานสอบสวนเห็นด้วยต่อการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาในระดับมาก โดยมีระดับความเห็นที่เห็นด้วยต่อการพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูล 5 อันดับแรก เรียงจากมากไปหาน้อย มีดังต่อไปนี้

- 1) การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ทำให้มีความสะดวกรวดเร็วในการสืบค้นข้อมูล
- 2) การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ทำให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ
- 3) การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในงานสอบสวนทำให้สะดวกต่อการติดตาม

ผู้กระทำผิด

4) เทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ทราบรูปพรรณคนร้ายได้รวดเร็วจากโปรแกรมออกแบบ
ร่างหน้าคน

- 5) การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ทำให้แสดงสถิติอาชญากรรมได้อย่างรวดเร็ว

นอกจากนี้พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้จะทำให้ระบบฐานข้อมูลไม่มีความปลอดภัย

ส่วนที่ 6 การให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายอาญา

การให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายทางอาญามีรายละเอียดดังตารางที่ 26

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อการให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายของพนักงานสอบสวน

รายละเอียดการพัฒนาระบบ	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
1.การกำหนดนโยบายอาญาไม่ต้องอาศัยระบบฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาที่มีเนื้อหาครบถ้วนสมบูรณ์จากพนักงานสอบสวน	233 (74.0)	43 (13.7)	39 (12.4)	1.6158
2.นโยบายอาญาที่ดีช่วยลดอาชญากรรมได้	12 (3.8)	32 (10.2)	271 (86.0)	1.8222
3.การกำหนดนโยบายอาญาเป็นเรื่องของผู้บริหารไม่เกี่ยวข้องกับพนักงานสอบสวน	240 (76.2)	43 (13.7)	32 (10.2)	1.6603
4.การกำหนดนโยบายอาญาเป็นสิ่งสำคัญช่วยป้องกันการเกิดอาชญากรรมได้	6 (1.9)	20 (6.3)	289 (91.7)	1.8984
5.พนักงานสอบสวนควรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายอาญา	-	12 (3.8)	303 (96.2)	1.9619
6.หน่วยงานในระบบยุติธรรมอาญาควรมีการวางนโยบายอาญาที่แยกกันเพื่อให้สะดวกรวดเร็ว	55 (17.5)	57 (18.1)	203 (64.4)	1.4698
เฉลี่ย	1.7374			

การให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายของพนักงานสอบสวน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ตระหนัก รู้สึกประทับใจต่อการกำหนดนโยบายอาญา และพนักงานสอบสวนเห็นด้วยกับการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายอาญามากที่สุด รองลงมา คือ การให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบายโดยเชื่อว่าการกำหนดนโยบายป้องกันการเกิดอาชญากรรมได้ การให้ความสำคัญโดยเชื่อว่านโยบายอาญาที่ดีช่วยลดอาชญากรรมได้ และการกำหนดนโยบายอาญาไม่เป็นเรื่องเฉพาะผู้บริหารเท่านั้น

ส่วนที่ 7 การแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

การแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา มีรายละเอียด ดังตารางที่ 27 ต่อไปนี้

ตารางที่ 27 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูล

รายละเอียดการพัฒนาระบบ	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
1.ระบบฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาจัดเก็บเพื่อเป็นข้อมูลทางสถิติอาชญากรรมเพียงอย่างเดียว	208 (66.0)	38 (12.1)	69 (21.9)	1.4412
2.ระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาในปัจจุบันมีการจัดเก็บที่ซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยงาน	7 (2.2)	69 (21.9)	239 (75.9)	1.7363
3.รูปแบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาในปัจจุบันมีความชัดเจนคืออยู่แล้ว	153 (48.6)	92 (29.2)	70 (22.2)	1.2634
4.หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมควรมีการวางแผนร่วมกันในการจัดเก็บข้อมูลอาชญากรรม	24 (7.6)	50 (15.9)	241 (76.5)	1.6889
5.ระบบการจัดเก็บข้อมูลยุติธรรมควรมีการกำหนดให้มีหน่วยงานกลางรับผิดชอบในการจัดเก็บ	103 (32.7)	45 (14.3)	167 (53.0)	1.2032
6.ระบบการจัดเก็บข้อมูลยุติธรรมควรมีการกำหนดรูปแบบการจัดเก็บข้อมูลให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน	6 (1.9)	19 (6.0)	290 (92.1)	1.9016
7.ควรมีการกำหนดระเบียบในการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมเพื่อจะได้เป็นแนวทางเดียวกัน	6 (1.9)	13 (4.1)	296 (94.0)	1.9206
8.ควรมีการพัฒนาบุคลากรในงานเกี่ยวกับระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา	-	14 (4.4)	301 (95.6)	1.9556
9.ควรมีการแก้ไขปรับปรุงเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรม	-	18 (5.7)	297 (94.3)	1.9429
10.ควรมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลอาชญากรรมของหน่วยงานให้ทันสมัยต่อระบบเทคโนโลยี	12 (3.8)	12 (3.8)	291 (92.4)	1.8857
11.ควรมีการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้แก่บุคลากรของหน่วยงาน	-	6 (1.9)	309 (98.1)	1.9810
12.ควรมีแผนการนำระบบฐานข้อมูลอาชญากรรมที่มีไปวิเคราะห์ในด้านการบริหารงานยุติธรรม	-	12 (3.8)	303 (96.2)	1.9619
13.หน่วยงานกระบวนการยุติธรรมไม่ควรเปิดเผยข้อมูลอาชญากรรมสู่สาธารณชน	128 (40.6)	124 (39.4)	63 (20.0)	1.2063
14.ควรมีการนำฐานข้อมูลอาชญากรรมที่จัดเก็บไปใช้ในการวิเคราะห์แนวโน้มอาชญากรรมมากขึ้น	30 (9.5)	32 (10.2)	253 (15.9)	1.7079

รายละเอียดการพัฒนาระบบ	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (X)
15.ไม่ควรนำฐานข้อมูลยุทธศาสตร์ทางที่จัดเก็บระหว่างหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ร่วมกัน	203 (64.4)	62 (19.7)	50 (15.9)	1.4857
16.ควรมีการเพิ่มงบประมาณเพื่อนำไปใช้ในระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุทธศาสตร์มากขึ้น	13 (4.1)	26 (8.3)	276 (87.6)	1.8349
เฉลี่ย	1.6948			

จากตาราง พบว่าพนักงานสอบสวนเห็นด้วยกับการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุทธศาสตร์ทางอาญาในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.6948 โดยมีประเด็นที่พนักงานสอบสวนเห็นว่าควรมีการแก้ไขปรับปรุงเรียงจากมากไปน้อยดังนี้ ควรมีการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้แก่บุคลากร ควรมีการนำระบบฐานข้อมูลอาชญากรรมไปวิเคราะห์ด้านการบริหารงานยุติธรรม ควรมีการพัฒนานุคลากรด้านระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุทธศาสตร์ทางอาญา ควรมีการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุทธศาสตร์ทางอาญา ควรมีการกำหนดระเบียบในการจัดเก็บเพื่อเป็นแนวทางเดียวกัน

สำหรับในประเด็นที่เห็นด้วยน้อยที่สุด คือ ควรมีหน่วยงานกลางรับผิดชอบจัดเก็บฐานข้อมูลยุทธศาสตร์ทางอาญา

ส่วนที่ 8 ข้อเสนอแนะ ปัญหา และอุปสรรค

จากคำถามปลายเปิด ผู้ศึกษาวิจัยได้แบ่งคำถามออกเป็น 5 ส่วน ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็น และทัศนะสรุปได้ดังนี้

1.คำถามเกี่ยวกับการวางแผนในการออกแบบระบบจัดเก็บข้อมูล พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า ควรมีการวางแผนร่วมกันระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเพื่อจะได้มีทิศทางเดียวกัน, ควรมีการวางแผนการจัดเก็บฐานข้อมูลยุทธศาสตร์ทางอาญาให้เป็นระบบมากขึ้นและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการจัดเก็บ, ควรมีการศึกษากระบวนการจัดเก็บข้อมูลอย่างจริงจังก่อนแล้วจึงวางแผนระบบการจัดเก็บตามผลการศึกษาที่ได้, ควรมีหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดเก็บฐานข้อมูลยุทธศาสตร์ทางอาญาเพื่อจะได้เป็นระบบ และเป็นระเบียบแบบแผนเดียวกัน, จัดตั้งหน่วยงานเฉพาะสำหรับการศึกษาวางแผนการจัดเก็บข้อมูล และนอกจากนี้ ยังมีพนักงานสอบสวนแสดงความคิดเห็นว่าเป็นเรื่องของนโยบายสาธารณะ ตนเองเป็นฝ่ายปฏิบัติไม่เกี่ยวข้องด้วย

2.คำถามเกี่ยวกับสิ่งที่จำเป็นต่อการปรับปรุงระบบการจัดเก็บข้อมูล พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การให้การศึกษา การให้ความรู้ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างแรกต่อการปรับปรุงระบบการจัดเก็บข้อมูล รองลงมาคือ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ และการให้ข้อมูลที่ตรงกับความจริงตามลำดับ นอกจากนี้ยังให้ความเห็นว่า การที่ฝ่ายบริหารให้ความสำคัญต่อการปรับปรุงระบบการจัดเก็บข้อมูลจะช่วยให้มีการปรับปรุงระบบการจัดเก็บได้อย่างดี และพนักงานงานสอบสวนส่วนใหญ่จะไม่มีเวลาเพียงพอในการปรับปรุงระบบการจัดเก็บเนื่องจากมีปริมาณงานมาก ไม่มีเวลาพักผ่อน

3.คำถามเกี่ยวกับมาตรฐานของระบบการจัดเก็บข้อมูล พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าระบบการจัดเก็บข้อมูลที่มีมาตรฐาน คือ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้, มีการนำมาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้, สามารถเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานได้, มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้, มีการจัดเก็บเป็นหมวดหมู่ พร้อมใช้งานได้

4.ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า ควรมีการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาให้เป็นระบบ โดยจัดตั้งหน่วยงานกลางขึ้นเพื่อทำหน้าที่จัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา โดยเฉพาะ, ควรมีการประสานงานระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม, ควรมีการให้ความรู้แก่บุคคลากรในหน่วยงานของกระบวนการยุติธรรม, ควรมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา, ควรมีการเพิ่มงบประมาณในการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา และควรมีการลดขั้นตอนในการการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

5.ปัญหาและอุปสรรคของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า ปัญหาส่วนใหญ่ของพนักงานสอบสวนอยู่ที่ การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมอาญา และเนื่องจากพนักงานสอบสวนมีปริมาณงานมากไม่มีเวลาจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมอาญาเพียงพอ จึงทำให้การจัดเก็บออกมาไม่ดี นอกจากพนักงานสอบสวนบางท่านยังมีความเห็นว่าการจัดเก็บฐานข้อมูลเป็นภาระของพนักงานสอบสวน และปัญหาในเรื่องงบประมาณ พนักงานสอบสวนไม่ได้รับงบประมาณที่จะนำมาใช้ในการจัดเก็บฐานข้อมูล ปัจจุบันพนักงานสอบสวนใช้เงินส่วนตัวในการปฏิบัติงานทำให้การจัดเก็บฐานข้อมูลไม่มีประสิทธิภาพ และปัญหาจากการวางแผนนโยบายของรัฐบาลไม่ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรม พนักงานสอบสวนเห็นว่ารัฐบาลไม่ให้ความสำคัญกับการจัดเก็บฐานข้อมูล ส่งผลให้ผู้บังคับบัญชาไม่ใส่ใจกับปัญหา

ส่วนที่ 9 ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ พนักงานสอบสวนหรือรองผู้กำกับการ ฝ่ายสอบสวน ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล จำนวน 6 คน เกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา ได้ผลการสัมภาษณ์ดังนี้

กรณีศึกษาที่ 1

พันตำรวจโทสมชาย (นามสมมติ)

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

เพศชาย อายุ 44 ปี อาชีพรับราชการตำรวจ ระยะเวลารับราชการตำรวจ 20 ปี ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง รองผู้กำกับการ ฝ่ายสืบสวนสอบสวน จบการศึกษาระดับปริญญาโท เกิดและพักอาศัยใน กรุงเทพมหานคร

2. ความคิดเห็นที่มีต่อการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโทสมชาย แสดงความคิดเห็นว่า พนักงานสอบสวนจะให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลตามกฎหมายและระเบียบที่วางไว้เป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น หากต้องการให้พนักงานสอบสวนให้ความร่วมมือในระดับที่สูง ต้องวางนโยบายในลักษณะที่ทำให้พนักงานสอบสวนให้ความร่วมมือในระดับสูง เช่น แบบฟอร์มในการให้ข้อมูลสำหรับพนักงานสอบสวน, ประเด็นในการถามคำให้การ เป็นต้น

3. ความคิดเห็นที่มีต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

พันตำรวจโทสมชาย แสดงความคิดเห็นว่า ในปัจจุบัน ระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา ยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน เนื้อหาของข้อมูลส่วนใหญ่จะเน้นที่การดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด และพฤติการณ์ทางคดี และไม่ทราบว่าเนื้อหาของข้อมูลอย่างไรที่เรียกว่าสมบูรณ์

4. ความคิดเห็นที่มีต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโทสมชาย แสดงความคิดเห็นว่า ในปัจจุบันนี้ พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น การทำสำนวนการสอบสวน แต่ขาดการสนับสนุนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และไม่มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศแต่อย่างใด

5. ความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

พันตำรวจโทสมชาย แสดงความคิดเห็นว่า ระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา ไม่มีการพัฒนามาเป็นเวลานานแล้ว อยากให้ผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญและพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูล โดยอาจมีการพัฒนาด้วยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้

6.ความคิดเห็นที่มีต่อการให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายอาญาของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโทสมชาย แสดงความคิดเห็นว่า พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบาย เนื่องจาก การกำหนดนโยบายอาญาเป็นเรื่องของฝ่ายบริหาร พนักงานสอบสวนเป็นฝ่ายปฏิบัติ แต่หากกำหนดนโยบายอาญาที่ดีย่อมมีประโยชน์ต่อกระบวนการยุติธรรมอย่างแน่นอน

7.ความคิดเห็นที่มีต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโทสมชาย แสดงความคิดเห็นว่า ควรมีการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา สำหรับประเด็นที่ควรมีการแก้ไขปรับปรุงนั้น ควรมีการศึกษาก่อน แต่ในประเด็นที่สำคัญ เช่น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ, การกำหนดนโยบายอาญา และบุคลากร เป็นต้น

8.ปัญหาและอุปสรรคต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโทสมชาย แสดงความคิดเห็นว่า ปัญหาที่เป็นประเด็นสำคัญคือ เรื่องงบประมาณ และการให้ความรู้แก่พนักงานสอบสวน

กรณีศึกษาที่ 2

พันตำรวจโททวีพงษ์ (นามสมมติ)

1.ข้อมูลส่วนบุคคล

เพศชาย อายุ 40 ปี อาชีพรับราชการตำรวจ ระยะเวลารับราชการตำรวจ 15 ปี ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง พนักงานสอบสวน สัญญาบัตร 3 จบการศึกษาระดับปริญญาโท เกิดและพักอาศัยใน กรุงเทพมหานคร

2.ความคิดเห็นที่มีต่อการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโททวีพงษ์ แสดงความคิดเห็นว่า พนักงานสอบสวนจะให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลตามหลักกฎหมาย (ป.วิอาญา) ในส่วนเกี่ยวกับคดี และมีความเห็นว่า ข้อมูลเกี่ยวกับคดีอาญาในชั้นพนักงานสอบสวนสามารถนำมาใช้ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้

3.ความคิดเห็นที่มีต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

พันตำรวจโททวีพงษ์ แสดงความคิดเห็นว่า พนักงานสอบสวนไม่ทราบว่าข้อมูลยุติธรรมทางอาญาที่มีความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาเป็นอย่างไร และให้ข้อสังเกตว่า หากพนักงานสอบสวนเป็นผู้

เก็บข้อมูลยุติธรรมทางอาญาได้ควรมีการให้ความรู้แก่พนักงานสอบสวนเพื่อให้พนักงานสอบสวนได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์เชิงเนื้อหา

4.ความคิดเห็นที่มีต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโททวีพงษ์ แสดงความคิดเห็นว่า พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ เพราะนำมาใช้ในการทำงาน

5.ความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

พันตำรวจโททวีพงษ์ แสดงความคิดเห็นว่า ควรมีการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ เช่น มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ให้สามารถตรวจสอบได้

6.ความคิดเห็นที่มีต่อการให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายอาญาของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโททวีพงษ์ แสดงความคิดเห็นว่า พนักงานสอบสวนให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายอาญา แต่ไม่ทราบว่าจะกำหนดทิศทางอย่างไร

7.ความคิดเห็นที่มีต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโททวีพงษ์ แสดงความคิดเห็นว่า ควรมีการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา เช่น จัดเก็บข้อมูลให้เป็นระบบ และนำเทคโนโลยีมาใช้ (เนื่องจากขณะนี้ใช้การบันทึกข้อมูลลงกระดาษ)

8.ปัญหาและอุปสรรคต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโททวีพงษ์ แสดงความคิดเห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคในเรื่องดังกล่าว คือ ระเบียบ, ข้อกฎหมาย และความรู้ของพนักงานสอบสวน

กรณีศึกษาที่ 3

พันตำรวจโทสมปอง (นามสมมติ)

1.ข้อมูลส่วนบุคคล

เพศชาย อายุ 43 ปี อาชีพรับราชการตำรวจ ระยะเวลารับราชการตำรวจ 20 ปี ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง รองผู้กำกับการ ฝ่ายสืบสวนสอบสวน จบการศึกษาระดับปริญญาโท เกิดและพักอาศัยใน กรุงเทพมหานคร

2.ความคิดเห็นที่มีต่อการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโทสมปอง แสดงความคิดเห็นว่า พนักงานสอบสวนจะให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลตามหลักกฎหมาย และตามหน้าที่เท่านั้น และสำหรับข้อมูลเกี่ยวกับพยานจะไม่ให้ความร่วมมือมากเท่าที่ควร เนื่องจากพนักงานสอบสวนจะชี้แจง และมองว่าไม่สำคัญ

3.ความคิดเห็นที่มีต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

พันตำรวจโทสมปอง แสดงความคิดเห็นว่า ข้อมูลเนื้อหาของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาที่มีความสมบูรณ์ คือ ข้อมูลที่ครบองค์ประกอบความผิด มีพยานหลักฐานเพียงพอที่สามารถตั้งฟ้องผู้ต้องหาได้ ซึ่งเป็นไปตามหน้าที่ของพนักงานสอบสวน

4.ความคิดเห็นที่มีต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโทสมปอง แสดงความคิดเห็นว่า พนักงานสอบสวนยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ เห็นได้จากนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน เป็นเพราะช่วยประหยัดเวลาและอำนวยความสะดวกได้

5.ความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

พันตำรวจโทสมปอง แสดงความคิดเห็นว่า ควรมีการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาให้เป็นระเบียบ สามารถเรียกนำมาใช้ประโยชน์ได้ มีการประสานงานระหว่างหน่วยงาน

6.ความคิดเห็นที่มีต่อการให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายอาญาของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโทสมปอง แสดงความคิดเห็นว่า พนักงานสอบสวนมีส่วนสำคัญต่อการกำหนดนโยบายอาญา เพราะเป็นผู้สัมผัสปัญหาโดยตรง และพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายแต่ไม่ทราบวิธีการที่จะปฏิบัติ

7.ความคิดเห็นที่มีต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโทสมปอง แสดงความคิดเห็นว่า ควรมีการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา ด้วยการแก้ไขระเบียบข้อกฎหมายให้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงาน และสามารถนำข้อมูลที่ได้มาใช้ประโยชน์ได้

8. ปัญหาและอุปสรรคต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโทสมปอง แสดงความคิดเห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ คือ ผู้บังคับบัญชาไม่ให้ความสำคัญเรื่องการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูล

กรณีศึกษาที่ 4

พันตำรวจโทสมศักดิ์ (นามสมมติ)

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

เพศชาย อายุ 40 ปี อาชีพรับราชการตำรวจ ระยะเวลารับราชการตำรวจ 16 ปี ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง พนักงานสอบสวนสัญญาบัตร 3 จบการศึกษาระดับปริญญาโท เกิดและพักอาศัยใน กรุงเทพมหานคร

2. ความคิดเห็นที่มีต่อการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโทสมศักดิ์ แสดงความคิดเห็นว่า พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ไม่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเนื่องจากไม่มีเวลา

3. ความคิดเห็นที่มีต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

พันตำรวจโทสมศักดิ์ แสดงความคิดเห็นว่า ยังมีข้อมูลในส่วนที่เหยื่อหรือผู้เสียหาย ไม่ได้มาแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน ทำให้ได้ข้อมูลที่ไม่ตรงกับความจริง ทำให้สถิติการเกิดอาชญากรรมไม่ชัดเจน

4. ความคิดเห็นที่มีต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโทสมศักดิ์ แสดงความคิดเห็นว่า พนักงานสอบสวนยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ใช้ในการตรวจสอบข้อมูลอาญาทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

5. ความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

พันตำรวจโทสมศักดิ์ แสดงความคิดเห็นว่า ควรมีการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลด้วยการจัดทำสถิติข้อมูลให้เป็นระบบ มีการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน

6. ความคิดเห็นที่มีต่อการให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายอาญาของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโทสมศักดิ์ แสดงความคิดเห็นว่า พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบาย เนื่องจาก ไม่มีเวลา เพราะมีงานมาก ต้องทำงานของตนเองก่อน

7.ความคิดเห็นที่มีต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโทสมศักดิ์ แสดงความคิดเห็นว่า ควรมีการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา ในเรื่องของความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

8.ปัญหาและอุปสรรคต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโทสมศักดิ์ แสดงความคิดเห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบ คือ ไม่มีการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลอย่างจริงจัง (กล่าวคือ ไม่ให้ความสำคัญต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บ)

กรณีศึกษาที่ 5

พันตำรวจโทสมมติ (นามสมมติ)

1.ข้อมูลส่วนบุคคล

เพศชาย อายุ 40 ปี อาชีพรับราชการตำรวจ ระยะเวลารับราชการตำรวจ 21 ปี ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง พนักงานสอบสวน สัญญาบัตร 3 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เกิดและพักอาศัยใน กรุงเทพมหานคร

2.ความคิดเห็นที่มีต่อการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโทสมมติ แสดงความคิดเห็นว่า พนักงานสอบสวนจะให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลตามกฎหมายประมวลวิธีพิจารณาความอาญา และเพื่อให้ได้ข้อมูลเพียงพอส่งฟ้องผู้ต้องหาต่อพนักงานอัยการได้ จึงเป็นการให้ความร่วมมือตามอำนาจหน้าที่ ต่อข้อถามเกี่ยวกับเรื่องประเด็นที่สามารถใช้วางแนวนโยบายป้องกันอาชญากรรม พันตำรวจโทสมมติ แสดงความคิดเห็นว่า พนักงานสอบสวนจะเข้าใจว่า การวางนโยบายป้องกันอาชญากรรมเป็นหน้าที่ของฝ่ายป้องกันและปราบปราม ซึ่งข้อมูลเหล่านั้น ฝ่ายป้องกัน ฯ จะเป็นฝ่ายรวบรวมเอง

3.ความคิดเห็นที่มีต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

พันตำรวจโทสมมติ แสดงความคิดเห็นว่า ความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการจัดเก็บ ยังไม่ชัดเจน เพราะรูปแบบแต่ละคดีความผิดไม่เหมือนกัน เนื้อหาการจัดเก็บจึงต้องแตกต่างกัน และไม่แน่ใจว่า ข้อมูลที่สมบูรณ์จะนำไปใช้ประโยชน์ได้หรือไม่

4.ความคิดเห็นที่มีต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโทสมมติ แสดงความคิดเห็นว่า พนักงานสอบสวนมีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ เห็นได้จากการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการพิมพ์สำนวนการสอบสวน ซึ่งเมื่อก่อนพนักงานสอบสวนจะใช้เครื่องพิมพ์ดีดในการพิมพ์สำนวนการสอบสวน แต่อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ต้องซื้อเอง ไม่มีให้

5.ความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

พันตำรวจโทสมมติ แสดงความคิดเห็นว่า ไม่มีการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา เนื่องจากกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องยังไม่แก้ไข นอกจากนี้ เครื่องมือและอุปกรณ์ก็ไม่มีการพัฒนาเช่นกัน (หากพัฒนาเครื่องมือและอุปกรณ์ จะพัฒนาระบบได้)

6.ความคิดเห็นที่มีต่อการให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายอาญาของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโทสมมติ แสดงความคิดเห็นว่า การกำหนดนโยบายอาญาเป็นเรื่องไกลตัวพนักงานสอบสวน พนักงานสอบสวนจึงไม่ให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบาย อาจเป็นเพราะพนักงานสอบสวนส่วนจะทำงานเฉพาะบนโต๊ะทำงานของตนเองเท่านั้น

7.ความคิดเห็นที่มีต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโทสมมติ แสดงความคิดเห็นว่า ควรมีการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา โดยก่อนอื่นต้องพัฒนาบุคลากรให้มีองค์ความรู้ก่อน แล้วจึงแก้ไขปรับปรุงในส่วนอื่น

8.ปัญหาและอุปสรรคต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโทสมมติ แสดงความคิดเห็นว่า ปัญหาที่เป็นประเด็นสำคัญคือ ผู้บังคับบัญชาไม่สนใจ ให้ความสำคัญในการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บ งบประมาณ และการให้ความรู้แก่พนักงานสอบสวน

กรณีศึกษาที่ 6

พันตำรวจโทสมคิด (นามสมมติ)

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

เพศชาย อายุ 47 ปี อาชีพรับราชการตำรวจ ระยะเวลารับราชการตำรวจ 21 ปี ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง รองผู้กำกับการ ฝ่ายสืบสวนสอบสวน จบการศึกษาระดับปริญญาโท เกิดและพักอาศัยใน กรุงเทพมหานคร

2. ความคิดเห็นที่มีต่อการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโทสมคิด แสดงความคิดเห็นว่า พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่จะให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลตามกฎหมายและระเบียบที่วางไว้เป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น หากต้องการให้พนักงานสอบสวนให้ความร่วมมือในระดับที่สูง ต้องวางนโยบายในลักษณะที่ให้พนักงานสอบสวนให้ความร่วมมือที่ระดับสูง เช่น แบบฟอร์มในการให้ข้อมูลสำหรับพนักงานสอบสวน, ประเด็นในการถามคำให้การ เป็นต้น

3. ความคิดเห็นที่มีต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

พันตำรวจโทสมคิด แสดงความคิดเห็นว่า เนื่องจากการสอบสวนของพนักงานสอบสวนจะทำตามแบบฟอร์มที่กำหนดเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น หากต้องการให้เนื้อหา มีความสมบูรณ์ต้องแก้ไขที่แบบฟอร์มให้สมบูรณ์ก่อน

4. ความคิดเห็นที่มีต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโทสมคิด แสดงความคิดเห็นว่า พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ยอมรับเทคโนโลยี เพราะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติหน้าที่

5. ความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

พันตำรวจโทสมคิด แสดงความคิดเห็นว่า ควรมีการพัฒนาในเรื่องระบบสารสนเทศ และการทำสถิติอาชญากรรม เนื่องจากปัจจุบัน จะใช้การกรอกแบบฟอร์มลงกระดาษ ทำให้ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้

6. ความคิดเห็นที่มีต่อการให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายอาญาของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโทสมคิด แสดงความคิดเห็นว่า นโยบายอาญาที่ดี จะช่วยป้องกันการเกิดอาชญากรรมได้ พนักงานสอบสวนจึงควรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายอาญา

7.ความคิดเห็นที่มีต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโทสมคิด แสดงความคิดเห็นว่า ควรมีการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา ในประเด็น ดังต่อไปนี้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ, ระเบียบกฎหมาย, งบประมาณ และบุคลากร เป็นต้น

8.ปัญหาและอุปสรรคต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาของพนักงานสอบสวน

พันตำรวจโทสมคิด แสดงความคิดเห็นว่า ปัญหาที่เป็นประเด็นสำคัญคือ พนักงานสอบสวนขาดความรู้ ไม่มีเวลาเพียงพอ เนื่องจากปริมาณงานมาก

จากการสัมภาษณ์ กรณีศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 6 กรณีศึกษา สรุปและอภิปรายผลการศึกษาได้ ดังนี้

1.พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่จะให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลตามระเบียบและข้อกำหนด (ส่วนใหญ่เป็นประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา) โดยข้อมูลที่ให้นั้นจะอยู่ในแบบบันทึกคำให้การ ซึ่ง ความคิดเห็นดังกล่าวนี้จะสอดคล้องกับผลการศึกษาจากแบบสอบถามที่พนักงานสอบสวนจะให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลอยู่ในระดับสูงเช่นกัน

2.ระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาในปัจจุบันไม่มีมาตรฐานและรูปแบบที่ชัดเจน นอกจากนี้ ในประเด็นความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของข้อมูลนั้น พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ไม่ทราบว่า เนื้อหาของข้อมูลอย่างไรที่เรียกว่ามีความสมบูรณ์ โดยเนื้อหาที่พนักงานสอบสวนให้ความสำคัญจะเป็นประเด็นเกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำผิดและผู้กระทำความผิด เพื่อจะได้เพียงพอต่อการสั่งฟ้องของพนักงานสอบสวนเท่านั้น ซึ่งเมื่อนำผลการศึกษาจากแบบสอบถามของพนักงานสอบสวนที่แสดงความคิดเห็นต่อรายละเอียดเนื้อหาที่สมบูรณ์ซึ่งจำเป็นต้องมีในสำนวนการสอบสวนในประเด็นต่างๆ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มาพิจารณาจะเห็นได้ว่า พนักงานสอบสวนจะไม่ทราบว่าข้อมูลอย่างไรที่เรียกว่ามีความสมบูรณ์เชิงเนื้อหา แต่ต้องมีการชี้แนะประเด็นเสียก่อนจึงจะสามารถเข้าใจได้

3.พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่แล้ว จะเห็นได้จากการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน แต่ทั้งนี้เครื่องมือต่างๆ พนักงานสอบสวนไม่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ต้องจัดหาเอง ซึ่ง ความคิดเห็นดังกล่าวนี้จะสอดคล้องกับผลการศึกษาจากแบบสอบถามที่พนักงานสอบสวนจะยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมากเช่นกัน

4. การพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา จะเห็นได้ว่าไม่มีการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา พนักงานสอบสวนจัดเก็บข้อมูลตามอำนาจหน้าที่ซึ่งเป็นระเบียบและข้อกฎหมายเท่านั้น และไม่มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้พัฒนาระบบแต่อย่างใด สาเหตุที่ไม่มีการพัฒนาเนื่องจากผู้บังคับบัญชาไม่ให้ความสนใจ ซึ่ง ความคิดเห็นดังกล่าวนี้จะสอดคล้องกับผลการศึกษาจากแบบสอบถามที่พนักงานสอบสวนเห็นด้วยต่อการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาอยู่ในระดับสูงเช่นกัน

5. พนักงานสอบสวนให้ความสำคัญต่อนโยบายอาญา แต่ไม่ทราบทิศทางของนโยบายอาญาว่าเป็นอย่างไร นอกจากนี้ เนื่องจากพนักงานสอบสวนมีงานที่รับผิดชอบมากทำให้ไม่มีเวลามารับผิดชอบต่อนโยบายอาญา ซึ่ง ความคิดเห็นดังกล่าวนี้จะสอดคล้องกับผลการศึกษาจากแบบสอบถามที่พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ตระหนัก รู้สึกับผิดชอบ ต่อการกำหนดนโยบายอาญา

6. ควรมีการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา ในเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ระเบียบ ข้อกฎหมาย งบประมาณ การให้ความรู้ และบุคลากร ซึ่ง ความคิดเห็นดังกล่าวนี้จะสอดคล้องกับผลการศึกษาจากแบบสอบถามที่พนักงานสอบสวนเห็นด้วยกับการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาอยู่ในระดับสูงเช่นกัน

7. ปัญหาและอุปสรรคต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาของพนักงานสอบสวน คือ ปัญหาเรื่องงบประมาณ การให้ความรู้ ระเบียบข้อกฎหมาย และผู้บังคับบัญชาไม่ให้ความสนใจ เป็นต้น

บทที่ 5

การทดสอบสมมติฐานและอภิปรายผลการวิจัย

การนำเสนอผลการศึกษาวิจัย เรื่อง “พนักงานสอบสวนกับการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา: ศึกษากรณีกองบัญชาการตำรวจนครบาล” ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์หาความแตกต่างระหว่างตัวแปรเชิงปริมาณ 2 ตัวเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ One way Anova และการวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression)

ในการศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานไว้ 3 สมมติฐาน ดังต่อไปนี้

- 1.การให้ความร่วมมือของพนักงานสอบสวนมีผลต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา
- 2.การยอมรับเทคโนโลยีของพนักงานสอบสวนมีผลต่อการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา
- 3.การให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายอาญาของพนักงานสอบสวนมีผลต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

สมมติฐานทั้ง 3 ข้อดังกล่าว ผู้วิจัยนำเสนอผลการหาความแตกต่างระหว่างตัวแปร 2 กลุ่มและความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว และการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานในรูปตารางประกอบคำอธิบาย ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมุติฐานที่ 1 การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนมีผลต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาแบ่งออกเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

- 1) การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนมีผลต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดของผู้กระทำผิด

ตารางที่ 28 แสดงการหาความแตกต่างระหว่างการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดของผู้กระทำผิด โดยวิธี Anova

ANOVA

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Regression		5.775	1	5.775	65.928	.000
Residual		26.279	300	.088		
Total		32.054	301			

จากตาราง ใช้วิธีทดสอบ Anova หาความแตกต่างระหว่าง การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดของผู้กระทำผิด ได้ค่า Sigificance ของการทดสอบเท่ากับ 0.00 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนด คือ 0.05 ผลการทดสอบมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมุติฐานว่า การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนมีผลต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดของผู้กระทำผิด

และได้ทดสอบเพื่อหาความสัมพันธ์ว่า มีผลต่อกันอย่างไร โดยการวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย แล้วแสดงความสัมพันธ์ในรูปแบบของสมการเชิงเส้น ดังนี้

$$\text{สมการ IDetails} = a + b \text{ PARTICIPATION}$$

โดยที่ IDetails แทน ความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดของผู้กระทำผิด
 a ค่าคงที่
 b สัมประสิทธิ์ของตัวแปรการให้ความร่วมมือ
 PARTICIPATION ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน

ตารางที่ 29 แสดงการหาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดของผู้กระทำผิด โดยวิธี Regression Coefficient

Coefficients

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	2.787	.123		22.659	.000
Participation	.505	.062	.424	-8.120	.000

แทนค่าสมการ IDetails = 2.787 + (0.505) PARTICIPATION

จากสมการได้ค่า สัมประสิทธิ์ความถดถอย (Regression Coefficient) เท่ากับ 0.505 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0 หมายความว่า การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความคิดเห็นของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับรายละเอียดข้อมูลของผู้กระทำผิดซึ่งที่เป็นสาระสำคัญจำเป็นต้องมีในสำนวนการสอบสวน

จึงกล่าวได้ว่า หากพนักงานสอบสวนให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลในระดับสูงขึ้น จะมีความคิดเห็นที่เห็นด้วยกับรายละเอียดข้อมูลของผู้กระทำผิดที่เป็นสาระสำคัญในระดับที่สูงขึ้นเช่นกัน

จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่า มีความสอดคล้องกับการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ที่ส่วนใหญ่เห็นว่าพนักงานสอบสวนจะให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล และจะให้ข้อมูลตามแบบฟอร์มที่กำหนด แต่ผู้ศึกษาให้ข้อสังเกตว่า แม้ว่าการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลจะเพิ่มมากขึ้น และความคิดเห็นที่เห็นด้วยกับรายละเอียดของข้อมูลผู้กระทำผิดจะเพิ่มขึ้นตาม แต่หากพนักงานสอบสวนยังขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับประเด็นรายละเอียดข้อมูลผู้กระทำผิดที่เป็นสาระสำคัญ ย่อมทำให้มีความคิดเห็นที่คลาดเคลื่อนได้ จึงต้องมีการให้ความรู้เกี่ยวกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา และต้องมีการกำหนดรูปแบบการให้ข้อมูลที่ได้มาตรฐานยิ่งขึ้น

2) การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดพฤติการณ์ทางคดี

ตารางที่ 30 แสดงการหาความแตกต่างระหว่างการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดพฤติการณ์ทางคดี โดยวิธี Anova

ANOVA

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Regression		.118	1	.118	11.366	.001
Residual		3.187	306	.010		
Total		3.305	307			

จากตาราง ใช้วิธีทดสอบ Anova หาความแตกต่างระหว่างการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดของผู้กระทำผิด ได้ค่า Sigificance ของการทดสอบเท่ากับ 0.00 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนด คือ 0.01 ผลการทดสอบมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมุติฐานว่า การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนมีผลต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดพฤติการณ์ทางคดี

และได้ทดสอบเพื่อหาความสัมพันธ์ว่า มีผลต่อกันอย่างไร โดยการวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย แล้วแสดงความสัมพันธ์ในรูปแบบของสมการเชิงเส้น ดังนี้

$$\text{สมการ CDETAILS} = a + b \text{ PARTICIPATION}$$

โดยที่ CDETAILS แทน ความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดพฤติการณ์ทางคดี

a ค่าคงที่

b สัมประสิทธิ์ของตัวแปรการให้ความร่วมมือ

PARTICIPATION ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน

ตารางที่ 31 แสดงการหาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงาน
 สอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดพฤติกรรมทางคดี โดยวิธี Regression
 Coefficient

Coefficients

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	2.107	.042		49.752	.000
Participation	.072	.021	.189	3.371	.001

แทนค่าสมการ CDETAILS = 2.107 + (0.072) PARTICIPATION

จากสมการได้ค่า สัมประสิทธิ์ความถดถอย (Regression Coefficient) เท่ากับ 0.072 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0 หมายความว่า การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกับความคิดเห็นของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับรายละเอียดพฤติกรรมทางคดี ซึ่งที่เป็นสาระสำคัญจำเป็นต้องมีในสำนวนการสอบสวน

จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่า มีความสอดคล้องกับการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ที่ส่วนใหญ่เห็นว่าพนักงานสอบสวนจะให้ความร่วมมือในการข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เพียงพอส่งฟ้องผู้กระทำความผิดได้ แต่ผู้ศึกษาให้ข้อสังเกตว่า แม้ว่าการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลจะเพิ่มมากขึ้น และความคิดเห็นที่เห็นด้วยกับรายละเอียดของข้อมูลรายละเอียดพฤติกรรมทางคดีจะเพิ่มขึ้นตาม แต่หากพนักงานสอบสวนยังขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับประเด็นรายละเอียดพฤติกรรมทางคดีที่สามารถนำไปใช้ในการวางแผนนโยบายป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้ ก็อาจทำให้ขาดความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาได้

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3) การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดของเหยื่อหรือผู้เสียหาย

ตารางที่ 32 แสดงการหาความแตกต่างระหว่างการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดของเหยื่อหรือผู้เสียหาย โดยวิธี Anova

ANOVA

Model		Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
Regression		.054	1	.054	1.070	.302
Residual		15.344	306	.050		
Total		15.398	307			

จากตาราง ใช้วิธีทดสอบ Anova หาความแตกต่างระหว่าง การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดของเหยื่อหรือผู้เสียหาย ได้ค่า Sigificance ของการทดสอบเท่ากับ 0.302 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนด คือ 0.01 ผลการทดสอบมีค่ามากกว่า 0.05 จึงปฏิเสธสมมุติฐานว่า การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนมีผลต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดของเหยื่อหรือผู้เสียหาย

กรณีดังกล่าวนี้ ผู้ศึกษาให้ข้อสังเกตว่า เหตุที่การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนและความคิดเห็นของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับรายละเอียดของเหยื่อหรือผู้เสียหายซึ่งที่เป็นสาระสำคัญจำเป็นต้องมีในสำนวนการสอบสวนไม่สัมพันธ์กัน เป็นเพราะว่า แม้ว่าพนักงานสอบสวนให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่เพื่อจะให้ข้อมูล แต่ถ้าเหยื่อหรือผู้เสียหายไม่เต็มใจที่จะให้ข้อมูลนั้นๆ พนักงานสอบสวนก็ไม่สามารถจะได้ข้อมูลในประเด็นที่ต้องการ

ดังนั้น การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนไม่มีผลต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดของเหยื่อหรือผู้เสียหาย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4) การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดคดีความผิดเกี่ยวกับร่างกาย

ตารางที่ 33 แสดงการหาความแตกต่างระหว่างการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดคดีความผิดเกี่ยวกับร่างกาย โดยวิธี Anova

ANOVA

Model		Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
Regression		.002	1	.002	.010	.921
Residual		49.156	306	.161		
Total		49.157	307			

จากตาราง ใช้วิธีทดสอบ Anova หาความแตกต่างระหว่าง การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดของเหยื่อหรือผู้เสียหาย ได้ค่า Sigificance ของการทดสอบเท่ากับ 0.921 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนด คือ 0.01 ผลการทดสอบมีค่ามากกว่า 0.05 จึงปฏิเสธสมมุติฐานว่า การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนมีผลต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดความผิดเกี่ยวกับร่างกาย

ดังนั้น การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนไม่มีผลต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดความผิดเกี่ยวกับร่างกาย

5) การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดคดีความผิดทางเพศ

ตารางที่ 34 แสดงการหาความแตกต่างระหว่างการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในคดีความผิดทางเพศ โดยวิธี Anova

ANOVA

Model		Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
Regression		4.581	1	4.581	25.953	.000
Residual		52.949	300	.176		
Total		57.529	301			

จากตาราง ใช้วิธีทดสอบ Anova หาความแตกต่างระหว่าง การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดคดีความผิดทางเพศ ได้ค่า

Sigificance ของการทดสอบเท่ากับ 0.00 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนด คือ 0.01 ผลการทดสอบมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมุติฐานว่า การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนมีผลต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดความผิดทางเพศ

และได้ทดสอบเพื่อหาความสัมพันธ์ว่า มีผลต่อกันอย่างไร โดยการวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย แล้วแสดงความสัมพันธ์ในรูปแบบของสมการเชิงเส้น ดังนี้

$$\text{สมการ SCASE} = a + b \text{ PARTICIPATION}$$

โดยที่	SCASE	แทน	ความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดคดีความผิดทางเพศ
	a		ค่าคงที่
	b		สัมประสิทธิ์ของตัวแปรการให้ความร่วมมือ
	PARTICIPATION		ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน

ตารางที่ 35 แสดงการหาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดคดีความผิดทางเพศ โดยวิธี Regression Coefficient

Coefficients

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	2.534	.175		14.445	.000
Participation	.451	.089	-.282	-5.094	.000

$$\text{แทนค่าสมการ SCASE} = 2.534 + (.451) \text{ PARTICIPATION}$$

จากสมการได้ค่า สัมประสิทธิ์ความถดถอย (Regression Coefficient) เท่ากับ 0.451 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0 หมายความว่า การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดคดีความผิดทางเพศ

6) การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ตารางที่ 36 แสดงการหาความแตกต่างระหว่างการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยวิธี Anova

ANOVA

Model		Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
	Regression	1.818	1	1.818	11.211	.001
	Residual	49.607	306	.162		
	Total	51.424	307			

จากตาราง ใช้วิธีทดสอบ Anova หาความแตกต่างระหว่าง การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ได้ค่า Sigificance ของการทดสอบเท่ากับ 0.01 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนด คือ 0.01 ผลการทดสอบมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมุติฐานว่า การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนมีผลต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

และได้ทดสอบเพื่อหาความสัมพันธ์ว่า มีผลต่อกันอย่างไร โดยการวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย แล้วแสดงความสัมพันธ์ในรูปแบบของสมการเชิงเส้น ดังนี้

$$\text{สมการ DCASE} = a + b \text{ PARTICIPATION}$$

โดยที่ DCASE แทน ความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

a

ค่าคงที่

b

สัมประสิทธิ์ของตัวแปรการให้ความร่วมมือ

PARTICIPATION

ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน

ตารางที่ 37 แสดงการหาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงาน
 สอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดคดีความผิดทางเพศ โดยวิธี Regression
 Coefficient

Coefficients

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	2.281	.167		13.655	.000
Participation	.283	.085	.188	3.348	.001

แทนค่าสมการ DCASE = 2.281 + (0.283) PARTICIPATION

จากสมการได้ค่า สัมประสิทธิ์ความถดถอย (Regression Coefficient) เท่ากับ 0.281 ซึ่งมีค่า
 มากกว่า 0 หมายความว่า การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนมีความ
 สัมพันธ์ในทางเดียวกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

7) การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาใน รายละเอียดคดีการประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน

ตารางที่ 38 แสดงการหาความแตกต่างระหว่างการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงาน
 สอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในคดีการประทุษร้ายต่อทรัพย์ โดยวิธี Anova

ANOVA

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Regression		4.671	1	4.671	29.003	.000
Residual		49.285	306	.161		
Total		53.957	307			

จากตาราง ใช้วิธีทดสอบ Anova หาความแตกต่างระหว่าง การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดคดีความผิดการประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ได้ค่า Sigificance ของการทดสอบเท่ากับ 0.00 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนด คือ 0.01 ผลการทดสอบมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมุติฐานว่า การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนมีผลต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดคดีความผิดเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน

และได้ทดสอบเพื่อหาความสัมพันธ์ว่า มีผลต่อกันอย่างไร โดยการวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย แล้วแสดงความสัมพันธ์ในรูปแบบของสมการเชิงเส้น ดังนี้

$$\text{สมการ ACASE} = a + b \text{ PARTICIPATION}$$

โดยที่	ACASE	แทน	ความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดคดีการประทุษ - ร้ายต่อทรัพย์สิน
	a		ค่าคงที่
	b		สัมประสิทธิ์ของตัวแปรการให้ความร่วมมือ
	PARTICIPATION		ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน

ตารางที่ 39 แสดงการหาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดคดีความผิดทางเพศ โดยวิธี Regression Coefficient

Coefficients

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	2.588	.167		15.542	.000
Participation	.454	.084	.294	5.385	.000

แทนค่าสมการ $ACASE = 2.588 + (0.454) PARTICIPATION$

จากสมการได้ค่า สัมประสิทธิ์ความถดถอย (Regression Coefficient) เท่ากับ 0.454 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0 หมายความว่า การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดคดีความผิดการประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน

สมมุติฐานที่ 2 การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานสอบสวนมีผลต่อการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

ตารางที่ 40 แสดงการหาความแตกต่างระหว่างการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานสอบสวนกับการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา โดยวิธี Anova

ANOVA

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Regression		.038	1	.038	.788	.375
Residual		14.409	295	.049		
Total		14.447	296			

จากตาราง ใช้วิธีทดสอบ Anova หาความแตกต่างระหว่างการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานสอบสวนกับการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา ได้ค่า Sigificance ของการทดสอบเท่ากับ 0.375 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนด คือ 0.01 ผลการทดสอบมีค่ามากกว่า 0.05 จึงปฏิเสธสมมุติฐานว่า การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานสอบสวนมีผลต่อการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

ดังนั้น การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานสอบสวนไม่มีผลต่อการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยได้ให้ข้อสังเกตว่า พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับสูงอยู่แล้ว (จากตารางที่ 24) และพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ก็เห็นด้วยกับการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาเช่นกัน (จากตารางที่ 25) หากแต่ประเด็นทั้งสองไม่สัมพันธ์ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก พนักงานสอบสวนคนที่ไม่ยอมรับการใช้เทคโนโลยี แต่มีความคิดที่เห็นด้วยว่าควรพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา ก็ยอมเป็นไปได้

นอกจากนี้ ในการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานสอบสวนยังมีข้อจำกัดอย่างอื่นอีก เช่น การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นว่า อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ไม่ได้ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดังนั้น แม้ว่า พนักงานสอบสวนจะต้องการใช้เทคโนโลยีมากเพียงใดก็ตามก็ไม่สามารถจะใช้ได้ เพราะไม่มีให้ใช้นั่นเอง ทำให้ไม่เกิดพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูล นอกจากนี้ ยังมีข้อจำกัด ในมิติของรายละเอียดของข้อมูลที่จัดเก็บ คือ มีรายละเอียดของข้อมูลบางส่วนที่บันทึกลงแบบฟอร์มซึ่งเป็นกระดาษ และไม่ได้มีการบันทึกหรือจัดเก็บลงระบบสารสนเทศ

สมมุติฐานที่ 3 การให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายยุติธรรมทางอาญามีผลต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

ตารางที่ 41 แสดงการหาความแตกต่างระหว่างการให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายยุติธรรมทางอาญากับการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา โดยวิธี Anova

ANOVA

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
	Regression	1.135	1	1.135	25.532	.000
	Residual	13.908	313	.044		
	Total	15.043	314			

จากตาราง ใช้วิธีทดสอบ Anova หาความแตกต่างระหว่าง การให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายยุติธรรมทางอาญากับการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา ได้ค่า Sigificance ของการทดสอบเท่ากับ 0.00 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนด คือ 0.01 ผลการทดสอบมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมุติฐานว่า การให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายยุติธรรมทางอาญามีผลต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

และได้ทดสอบเพื่อหาความสัมพันธ์ว่า มีผลต่อกันอย่างไร โดยการวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย แล้วแสดงความสัมพันธ์ในรูปแบบของสมการเชิงเส้น ดังนี้

$$\text{สมการ CRIREVIS} = a + b \text{ POLMAKIN}$$

โดยที่ CRIREVIS แทน การแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรม
 a ค่าคงที่
 b สัมประสิทธิ์ของตัวแปรการให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบาย
 POLMAKIN การให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายยุติธรรม

ตารางที่ 42 แสดงการหาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายยุติธรรมทางอาญากับการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา โดยวิธี Regression Coefficient

Coefficients

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	1.220	.061		20.156	.000
POLMAKIN	.229	.045	.275	5.053	.000

แทนค่าสมการ $CRIREVIS = 1.220 + .229 \text{ POLMAKIN}$

จากสมการได้ค่า สัมประสิทธิ์ความถดถอย (Regression Coefficient) เท่ากับ 0.229 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0 หมายความว่า การให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายอาญาของพนักงานสอบสวนมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกับการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐาน กล่าวคือ การให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายอาญาของพนักงานสอบสวนมีผลต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

ตารางที่ 43 แสดงผลสรุปการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ยอมรับ	ปฏิเสธ
1.การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนมีผลต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา	/	
2.การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานสอบสวนมีผลต่อการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา		/
3.การให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายอาญาของพนักงานสอบสวนมีผลต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา	/	

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “พนักงานสอบสวนกับการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา: ศึกษากรณีกองบัญชาการตำรวจนครบาล” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของพนักงานสอบสวนต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา เพื่อศึกษาถึงความสำคัญของการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา และเพื่อทราบถึงเพื่อปัญหาและอุปสรรคในการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพร่วมกัน โดยผู้ศึกษาวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงานสอบสวนที่สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) เป็นจำนวน 315 คน และการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างอีก 6 คน ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ใช้สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยคำนวณหา จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย สถิติการวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression) และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ ส่วนข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาวิจัยและข้อเสนอแนะในมิติต่างๆ ได้ดังนี้

6.1 สรุปผลการวิจัย

6.1.1 ลักษณะข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

จากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างของพนักงานสอบสวนผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุเฉลี่ย 34 ปี อายุต่ำสุด 23 ปี และอายุสูงสุด 49 ปี โดยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ซึ่งมีมากถึงร้อยละ 99.4 ส่วนเพศหญิงมีเพียงร้อยละ 0.60 เนื่องจากประชากรพนักงานสอบสวนทั้งหมดมีจำนวนเพศชายมากกว่าเพศหญิงจำนวนมากเช่นกัน ส่วนระดับการศึกษากลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป โดยจบการศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์มากที่สุด และนิติศาสตร์ อาชญวิทยา รองลงมาตามลำดับ นอกจากนี้มีกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าคิดเป็นร้อยละ 9.49 โดยจบการศึกษาในสาขานิติศาสตร์ มากที่สุด และ รัฐประศาสนศาสตร์ อาชญวิทยา เนติบัณฑิต รองลงมาตามลำดับ สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะแต่งงาน คิดเป็นร้อยละ 56.8 และโสด คิดเป็นร้อยละ 39.4 ส่วนที่เหลือจะหย่าร้างและแยกกันอยู่ ระดับชั้นขของของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ระดับสัญญาบัตร 1 คิดเป็นร้อยละ 66.7 และ สัญญาบัตร 2 สัญญาบัตร 3 ตามลำดับ ระยะเวลาปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างเฉลี่ยประมาณ 5 – 6 ปี และมีจำนวนคดีอาญาที่รับผิดชอบ

ชอบใน 1 ปีเฉลี่ยประมาณ 122 คดี โดยมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตพื้นที่ชั้นใน ชั้นกลาง และชั้นนอก ของกรุงเทพมหานคร เท่ากัน

6.1.2 ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

ระดับการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนในเขตกรุงเทพมหานครของกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.9619 ซึ่งเมื่อนำมาทำการแปลผลด้วยวิธีการทางสถิติ พบว่าพนักงานสอบสวนให้ความร่วมมือในระดับที่มาก โดยข้อที่พนักงานสอบสวนให้ความร่วมมือมากที่สุด คือ การถามคำให้การผู้กล่าวหาเพื่อให้ได้รายละเอียดพฤติการณ์การกระทำผิดมากที่สุด และบันทึกข้อมูลอาชญากรรมตรงกับข้อเท็จจริง รองลงมาตามลำดับ เมื่อพิจารณาประกอบการสัมภาษณ์ จะได้ว่า ประเด็นดังกล่าวเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหลักกฎหมาย เพื่อให้ได้พยานหลักฐานมากที่สุด และตรงกับข้อเท็จจริง เพื่อสามารถตั้งฟ้องผู้กระทำความผิดได้ ดังนั้น พนักงานสอบสวนจึงต้องให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลอย่างเต็มที่

สำหรับ รายละเอียดข้อมูลอาชญากรรมที่เป็นสาระสำคัญที่จำเป็นต้องมีในสำนวนการสอบสวนพนักงานสอบสวนในเขตกรุงเทพมหานครจะมีความเห็นด้วยกับประเด็นข้อคำถามตามแบบสอบถาม ซึ่งเมื่อนำมาแปลผลด้วยวิธีการทางสถิติ พบว่า พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยในระดับที่มาก ในทุกประเด็น โดยในประเด็นรายละเอียดพฤติการณ์ทางคดีจะเห็นด้วยมากที่สุด รองลงมาเป็น รายละเอียดของเหยื่อหรือผู้เสียหาย และรายละเอียดของผู้กระทำผิด ตามลำดับ ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้ว พบว่า รายละเอียดพฤติการณ์ทางคดี จะเป็นสิ่งที่จำเป็นมากในการประกอบการพิจารณาสั่งโทษ ผู้กระทำผิด เนื่องจากว่า ในการสอบสวนของพนักงานสอบสวน จะต้องให้ครบองค์ประกอบของความผิดตามหลักกฎหมาย เพื่อจะได้ลงโทษผู้กระทำผิดได้

6.1.3 การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศกับการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

ระดับการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานสอบสวน เมื่อนำมาแปลผลด้วยวิธีการทางสถิติ พบว่า พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก โดยมีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการพิมพ์ทุกคนที่ตอบแบบสอบถาม และมีความเห็นว่า เมื่อนำคอมพิวเตอร์มาใช้จะทำได้ง่ายต่อการตรวจสอบข้อเท็จจริงในคดี และช่วยทำให้ทำงานได้สะดวก รวดเร็วมากขึ้น และสำหรับประเด็นที่ต้องใช้คอมพิวเตอร์รายงานผลข้อมูลอาชญากรรม อยู่ในระดับที่น้อยที่สุด และผู้ศึกษาให้ข้อสังเกตว่า เนื่องจากพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีการรายงานผลข้อมูลอาชญากรรมลงบนแบบฟอร์มซึ่งเป็นกระดาษอยู่แล้ว จึงมีความเห็นว่าไม่จำเป็นต้องมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรายงานผลอีก นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง พบว่าพนักงานสอบสวนนำเทคโนโลยีมาใช้ก็เพื่อความสะดวก รวดเร็ว และช่วยอำนวยความสะดวกได้ อันแสดงให้เห็นว่า พนักงานสอบสวนไม่คำนึงถึงความสำคัญของ สถิติข้อมูลอาชญากรรม ว่าช่วย

วางแผนทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้ จึงไม่สนใจต่อการจัดเก็บสถิติข้อมูลอาชญากรรม ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า พนักงานสอบสวนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจถึงประโยชน์ของการจัดเก็บข้อมูลยุติธรรมทางอาญาที่มีความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาที่ย่อมได้

สำหรับความคิดเห็นในการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา ผลการศึกษาปรากฏว่า พนักงานสอบสวนมีความเห็นดีเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาในระดับที่มาก โดยส่วนใหญ่จะมีความเห็นว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้จะทำให้มีความสะดวก รวดเร็วในการสืบค้นข้อมูล ทำให้สะดวกต่อการสืบสวนติดตามผู้กระทำผิด และทำให้ง่ายต่อความเข้าใจ และการใช้งาน มากตามลำดับ และสำหรับหัวข้อที่มีความเห็นด้วยน้อยที่สุด คือ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ทำให้ระบบฐานข้อมูลยุติธรรมอาญาไม่มีความปลอดภัย

6.1.4 การให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายอาญากับการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมอาญา

ระดับการให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายอาญาของพนักงานสอบสวน เมื่อนำมาแปลผลด้วยวิธีการทางสถิติพบว่า พนักงานสอบสวนให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายอาญาในระดับมาก โดยมีประเด็นที่ควรให้พนักงานสอบสวนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายอาญามากที่สุด และประเด็นที่ว่า การกำหนดนโยบายอาญาช่วยป้องกันการเกิดอาชญากรรมและ นโยบายอาญาที่ดีช่วยลดอาชญากรรมได้ มากรองลงมาตามลำดับ ซึ่งผู้ทำการวิจัยได้ให้ข้อสังเกตว่า การที่พนักงานสอบสวนให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายอาญาดูด้วยการ มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายอาญา ย่อมต้องเกิดผลดี เนื่องจากพนักงานสอบสวนเป็นต้นทางแห่งกระบวนการยุติธรรม และเป็นผู้ปฏิบัติ จึงทราบปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายอาญาที่ผ่านมา ดังนั้น ถ้าพนักงานสอบสวนเป็นผู้มีส่วนร่วมในการกำหนด ทิศทางของนโยบายอาญา จะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การทำงานของผู้ที่หน้าที่เกี่ยวข้องจะเกิดความชัดเจนมากขึ้น

นอกจากนี้ ยังส่งผลต่อหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมได้อีกด้วย เพราะในขณะนี้ ในแต่ละหน่วยงาน คิดเอง ทำเองไม่ค่อยมีการประสานงานกันทำให้ทำงานคนละทิศทางเดียวกัน จึงไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

สำหรับในการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา ผู้วิจัยได้เสนอประเด็นสำหรับสอบถามความคิดเห็นของพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ทั้งหมด 16 ประเด็น และเมื่อนำมาแปลผลด้วยวิธีการทางสถิติพบว่า พนักงานสอบสวนมีความเห็นที่เห็นดีเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวอยู่ในระดับมาก โดยมีเรื่องที่ควรมีการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้แก่บุคลากรของหน่วยงานอยู่ในระดับมากที่สุด และควรมีแผนการนำระบบฐานข้อมูลอาชญากรรมที่มีไปใช้วิเคราะห์ด้านการบริหารงานยุติธรรม และควรมี

การพัฒนาบุคลากรในงานเกี่ยวกับระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา รองลงมาตามลำดับ และสำหรับประเด็นที่ว่า ควรมีการกำหนดให้มีหน่วยงานกลางรับผิดชอบในการจัดเก็บ พนักงานสอบสวนจะมีความเห็นด้วยในระดับที่น้อยที่สุด แสดงว่า พนักงานสอบสวนเห็นด้วยกับการที่ควรมีการจัดตั้งหน่วยงานกลางในการจัดเก็บข้อมูลอาชญากรรมอยู่ในระดับที่ไม่มาก

6.2 สรุปการพิสูจน์สมมติฐาน

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง และทดสอบสมมติฐานของงานวิจัย ผู้ศึกษาสรุปได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนมีผลต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

จากการวิเคราะห์หาความแตกต่างระหว่างตัวแปร คือ การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน และความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา โดยใช้สถิติ Anova ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน โดยแยกประเด็นได้ดังนี้

1. การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน มีผลต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดของผู้กระทำผิด

2. การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน มีผลต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดพฤติการณ์ทางคดี

3. การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน มีผลต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดคดีความผิดทางเพศ

4. การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน มีผลต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

5. การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน มีผลต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาในรายละเอียดคดีความผิดเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน

โดยทุกประเด็นที่มีความสัมพันธ์กันนั้น เมื่อนำมาทดสอบโดยใช้สถิติ Regression Coefficient พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อพนักงานสอบสวนให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเพิ่มมากขึ้น ความคิดเห็นที่เห็นด้วยกับรายละเอียดความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของประเด็นดังกล่าวย่อมมากขึ้นเช่นกัน

ผลการทดสอบจึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานสอบสวนมีผลต่อการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

จากการวิเคราะห์หาความแตกต่างระหว่างตัวแปร คือ การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานสอบสวน และการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา โดยใช้สถิติ Anova ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กัน

ผลการทดสอบจึงปฏิเสธสมมติฐาน

โดยพบว่า พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความคิดที่เห็นด้วยกับการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา และการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานสอบสวนไม่มีผลต่อการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

สมมติฐานที่ 3 การให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายยุติธรรมทางอาญามีผลต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

จากการวิเคราะห์หาความแตกต่างระหว่างตัวแปร คือ การให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายยุติธรรมทางอาญา และการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา โดยใช้สถิติ Anova ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน และเมื่อนำมาทดสอบโดยใช้สถิติ Regression Coefficient พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ หากพนักงานสอบสวนให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายยุติธรรมทางอาญาเพิ่มมากขึ้น จะมีความคิดเห็นที่เห็นด้วยต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาในระดับที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน

ผลการทดสอบจึงยอมรับสมมติฐาน

6.3 ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่อง พนักงานสอบสวนกับการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา ทำให้ทราบว่า ในขณะนี้ระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทยควรได้รับการแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น และจากแนวคิด ทฤษฎี ทำให้ทราบแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา ซึ่งผู้ทำการวิจัยได้สรุปแนวทางดังกล่าวไว้ 3 ประเด็น คือ

1. ความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา
2. การพัฒนาระบบการจัดเก็บโดยการนำเทคโนโลยีมาใช้
3. การแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

กรณีของพนักงานสอบสวน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า พนักงานสอบสวนเป็นหน่วยงานแรกของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา ดังนั้น หากจะทำการแก้ไขปรับปรุง ควรมีการเริ่มต้นที่พนักงานสอบสวนก่อนเป็นหน่วยงานแรก และจากการศึกษาวิจัย ผู้ศึกษาพบว่า

1. การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวนมีผลต่อความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา
2. การยอมรับเทคโนโลยีของพนักงานสอบสวนไม่มีผลต่อการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา
3. การให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายอาญาของพนักงานสอบสวนมีผลต่อการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

6.4 ปัญหาการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้ประสบปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้น สรุปได้ดังต่อไปนี้

6.4.1 ปัญหาเกี่ยวกับแบบสอบถามและกลุ่มตัวอย่าง

ด้านแบบสอบถาม เนื้อหาของแบบสอบถามต้องทำความเข้าใจมากพอสมควร เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวเรื่อง ระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา ประกอบกับจำนวนหน้าของแบบสอบถามมีทั้งหมด 13 หน้า ซึ่งทำให้การทำแบบสอบถามต้องใช้เวลามาก

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้กระจายตามเขตพื้นที่ครอบคลุมทั้ง 9 กองบังคับการ ทั้งหมด 31 สถานีตำรวจ จึงต้องใช้เวลาในการเดินทางและเก็บข้อมูลมากพอสมควร และบางสถานีตำรวจต้องเดินทางไปเก็บข้อมูลหลายครั้ง

6.4.2 ปัญหาเกี่ยวกับการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยประสบปัญหาด้านนี้ คือ การนัดสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์ก่อนข้างจะไม่มีเวลาในการให้สัมภาษณ์เนื่องจากติดราชการ ซึ่งการสัมภาษณ์ต้องใช้เวลาพอสมควร

6.5 ข้อเสนอแนะ

6.5.1 ข้อเสนอแนะทางวิชาการ

1. การศึกษาเรื่องพนักงานสอบสวนกับการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา: ศึกษากรณีกองบัญชาการตำรวจนครบาล ในครั้งนี้ได้นำแนวคิด ทฤษฎีทางด้านสาเหตุการเกิดอาชญากรรม การป้องกันการเกิดอาชญากรรม และระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา มากำหนดเป็นกรอบแนวคิด ซึ่งสามารถรูปแบบการวิจัยนี้ไปใช้ศึกษาในองค์กรของกระบวนการยุติธรรม เช่น อัยการ ศาล ราชทัณฑ์ หรือคุมประพฤติ เป็นต้น

2. ในระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลอาชญากรรมของประเทศสหรัฐอเมริกา สามารถนำจุดเด่นมาปรับใช้กับระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทยได้ เช่น การจัดทำรายงานสถานภาพยุติธรรมทางอาญาประจำปี (Source Book) การสำรวจเหยื่ออาชญากรรม (Crime Victimization Survey) และการสำรวจผู้กระทำผิดกฎหมาย เป็นต้น

3. การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานสอบสวนไม่มีผลต่อการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา ซึ่งอาจเป็นผลมาจาก พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ เห็นด้วยกับการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาด้วยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้แล้ว แต่ในปัจจุบัน พนักงานสอบสวนไม่มีเวลา และไม่สามารถพัฒนาระบบได้อย่างรูปธรรม นอกจากนี้ จึงควรมีการศึกษาถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคของพนักงานสอบสวนต่อการพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

4. จากการวิจัยครั้งนี้ มีข้อคำถามในแบบสอบถามค่อนข้างมีจำนวนมาก และมีส่วนของคำถามปลายเปิดด้วยทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนไม่ให้ความสนใจตอบแบบสอบถาม ในการศึกษาครั้งต่อไปจึงควรพิจารณาประเด็นนี้ด้วย

6.5.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. จากแบบสอบถามแม้ว่าพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่จะเห็นด้วยกับความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา แต่จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างพบว่า พนักงานสอบสวนยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็น การจัดเก็บข้อมูลอาชญากรรมอย่างไรที่เรียกว่ามีความสมบูรณ์เชิงเนื้อ ดังนั้น จึงควรมีการให้ความรู้แก่พนักงานสอบสวนในประเด็นดังกล่าว และอาจให้ความเพิ่มเติมแก่บุคลากรในหน่วยกระบวนการยุติธรรมด้วย

2. พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่พร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา จะเห็นได้จาก ระดับผลการศึกษาในเรื่อง การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ และการให้ความสำคัญ

ในการกำหนดนโยบายอาญาของพนักงานสอบสวน แต่ผลปฏิบัติการยังไม่เด่นชัด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระเบียบข้อกฎหมาย หรือหลักการปฏิบัติยังไม่ชัดเจน จึงควรมีการดำเนินการให้ชัดเจน

3. พนักงานสอบสวนมีงานมาก ทำให้ไม่มีเวลา จึงควรมีการเพิ่มจำนวนพนักงานสอบสวนให้เพียงพอกับปริมาณคดีที่รับผิดชอบ และจะได้ให้ความสำคัญกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมมากขึ้น

4. หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ควรมีการพัฒนารูปแบบระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมอาญาโดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ให้มากขึ้น เพื่อให้การทำงานประสานงานกันได้ง่ายขึ้น ลดระยะเวลาการติดต่อ สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกันได้

5. ควรมีการจัดตั้งหน่วยงานกลางในการจัดเก็บข้อมูลยุติธรรมอาญา เพื่อแก้ปัญหาความซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยงาน การที่ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ได้มีประสิทธิภาพ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กมลทิพย์ คติการ และคณะ. ทิศทางการพัฒนาระบบงานยุติธรรมกับการป้องกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรม. รายงานการวิจัย ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2544.

กรมตำรวจ. ประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กรมตำรวจ, 2506.

กิตติพงษ์ กิตติยารักษ์. ยุทธศาสตร์การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญาไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เดือนตุลา, 2544.

กิตติศักดิ์ ปลาทอง. ทัศนะของพนักงานสอบสวนต่อปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การสอบสวนคดีอาญา: ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจภูธร ภาค 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงมหาวิทยาลัย, 2537.

เกรียงศักดิ์ งามัง. ความรู้ความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนต่อพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. 2533. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.

จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. เอกสารประกอบการสอนวิชา จิตวิทยาสังคม (Social Psychology). ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. เอกสารประกอบการสอนวิชาสังคมวิทยา อาชญากรรม และพฤติกรรมเบี่ยงเบน. กรุงเทพมหานคร: คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

ชัยพร พาณิชอัตรา. ความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมในเขตเมืองจังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2533 .

ชาย เสวีกุล. อาชญาวิทยาและทัณฑ์วิทยา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ธรรมศาสตร์, 2517.

- ไชยเจริญ ทันตศิรินและจิตติ ดิงศภัทย์, แนวคำบรรยายอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา. กรุงเทพมหานคร: คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2497.
- ไชยยศ เหมะรัชตะและคณะ. ปัญหาสังคมที่มีผลต่อกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตร่างกายและทรัพย์สินของกรุงเทพมหานคร เล่ม 1-2. รายงานการวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- ธีระวุฒิ เกรพัฒน. ทักษะของพนักงานสอบสวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลต่อ พ.ร.บ. ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.
- นวลจันทร์ ทศนชัยกุล. อาชญากรรม (การป้องกัน: การควบคุม). นนทบุรี: พรทิพย์การพิมพ์, 2539.
- นันทนิตย์ ยี่มาสนา. ความรู้ ความคิดเห็นและการป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของลูกจ้างหญิงในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2527.
- นพพล มุขมา. การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของชุมชนหมู่บ้านจัดสรร: กรณีศึกษาหมู่บ้านกฤษดานครและหมู่บ้านเลิศปิยะวรรณ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2545.
- ประเสริฐ เมฆมณี. ตำรวจและการบริหารงานยุติธรรม. กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์, 2524.
- ประเสริฐ ตันตศิวิพงษ์. ความพร้อมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนผู้พักอาศัยในชุมชนหมู่บ้านจัดสรรเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2533.
- ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. การควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม: หลักทฤษฎีและมาตรการ. กรุงเทพมหานคร: โอเดียร์ สโตร์, 2526.
- ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. อาชญากรรมพื้นฐานกับกระบวนการยุติธรรม. กรุงเทพมหานคร: พระนครการพิมพ์, 2531.

เพ็ญแข แสงแก้ว. การวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.

ไพสิฐ แก้วจรัส. ปัจจัยแวดล้อมเกี่ยวเนื่องกับการประทุรร้ายต่อชีวิตร่างกาย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.

พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2540.

พรชัย ชันดี, ธัชชัย ปิตะนีละบุตร และ อศวิน วัฒนวิบูลย์. ทฤษฎีและงานวิจัยทางอาชญาวิทยา.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บุกเน็ท, 2543.

พัทยา สายหู. กลไกของสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2534.

มนัส ครูฑาไชยันต์. คำบรรยายหลักสูตรสารวัตรป้องกันและปราบปราม, 2530.

มานิตย์ จันทรจำเริญ. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมใน
เขตรับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลห้วยขวาง. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2535.

เมธิ ปัญญารัตน์. ความรู้ ทักษะและการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขประจำท้องที่
ระดับตำบลและแพทย์ประจำตำบล ในจังหวัดสกลนครต่อการชันสูตรพลิกศพ. วิทยา
นิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2538.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพมหานคร: เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล
พับลิเคชั่น, 2543.

รังสรรค์ ทิมพันธ์พงษ์. รายงานการวิจัย การศึกษาปัจจัยบางประการที่มีผลกระทบต่ออัตราการ
มาเรียนของนักเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,
2527.

วระเดช จันทรศร. สาเหตุของอาชญากรรม 8 ทฤษฎี และแนวความคิดที่เกี่ยวข้อง. วารสาร
พัฒนบริหารศาสตร์, 19 มกราคม 2522.

วิชัย เย็นสุดใจ. ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพกับอาชญากรรมประเภทคดีอุกฉกรรจ์ในเขตท้อง
ที่สถานีตำรวจนครบาลบางเขน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529.

วิสุทธิ ประกอบความดี. ความรู้ ความเข้าใจและความต้องการในการบริการสาธารณะของ
ประชาชนที่มีต่อการปกครองท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารศาสตรบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2541.

วีระเดช บัวประเสริฐยิ่ง. ประสิทธิภาพการใช้ระบบ C3I เพื่อการป้องกันและปราบปรามอาชญา
กรรมในทัศนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตรบัณฑิต คณะสังคม
สงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.

วีระพงษ์ บุญโญภาส. อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2537.

ศิริสุข ระวังวงศ์. ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้เรื่องโรคเอดส์ และความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการเผยแพร่
ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของลูกเรือประมงในจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
บริหารศาสตรบัณฑิต ภาควิชาประชากรศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

สุดสงวน สุธีสร. อาชญาวิทยา: ความหมาย ขอบเขต และทฤษฎี. สาขาสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการ
ยุติธรรม คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.

สุดสงวน สุธีสร. เหยื่ออาชญากรรม. คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2543.

สุดสงวน สุธีสรและคณะ. โครงการศึกษาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาของหน่วย
งานในกระบวนการยุติธรรม. สำนักงานกิจการยุติธรรม, 2547.

สุชา จันท์เอม. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แพร่พิทยา, 2520.

- สุรพล กาญจนะจิตรา. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- สุพัตรา สุภาพ. ปัญหาสังคม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2515.
- สฤษดี สืบพงษ์ศิริ. ความรู้และความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บรรเทาสาธารณภัยมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งต่อการป้องกันรักษาวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- สมหวัง คงพิพัฒน์. การพัฒนาชุมชนในเขตอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ศึกษาเฉพาะกรณีความร่วมมือระหว่างราษฎรและรัฐบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- สงวนศรี วิรัชชัย. จิตวิทยาสังคมเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศึกษาพร, 2527.
- อุกฤษฏ์ ปัจฉิมสวัสดิ์. ความคิดเห็นของประชาชนผู้พักอาศัยในหมู่บ้านจัดสรรเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของตำรวจนครบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.
- อุดร วงศ์ชื่น. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการสอบสวนคดีอาญาของพนักงานสอบสวนหญิง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.
- อฉนพ ชูบำรุง. อาชญาวิทยาและอาชญากรรม. ภาควิชารัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532.
- อรัญ สุวรรณบุปผา. หลักอาชญาวิทยา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2518.

ภาษาอังกฤษ

Greenstein, Fred I. Personality and Politics . Mass : Addison-Wesley Publishing, 1975.

Gottfredson, Michael R and Hirschi Travis. A General Theory of Crime. Standford University Press, 1990.

Hartjant, Clayton A. Crime and Criminalization. 2th ed.,New york: Robert E. Kriger Publishing Co.,1978.

Jeffery C. Ram. Criminology An Interdisciplinary Approach. New Jersey: Hall, 1990.

Jeffery C. Ram. Crime Prevention Through Environmental, Sage Publication, Inc 1971.

Krech and Cruthfield. Theory and Problem of Social Psychology. Znewyork: Mc Graw Hill Book Co., 1984.

Levinson, Daniel J. Role , Personality and Social Structure , in Sociological Theory . New York : Random House, 1971.

Manheim Hermann, Company Criminology. London : Routhidges Kegan Prul, 1965.

Merrill, Francis E. Society and Culture . Englewood Cliffs , New Jersey : Prentice-Hall, 1957.

Mead, G. H. Mind , Self and Society . Chicago : University of Chicago Press, 1950.

Murphy and Newcob. Experimental Social Psychology. Newtork: Harper and Row, Publish, 1937.

Nadel, S.F. The theory of social structure. London : Cohen and West, 1969.

Reckless Walter C. The Crime Problem. New york: Appleton Century Crofts, 1967.

Sarbin, Theodor R. Role Theory . Mass : Addison-Wesley Publishing, 1968.

Seares, David O, Peplau, Letitia Anne, Taylor and Shelley E. Social Psychology. 7th ed., Englewood Cliffs: Prentice – Hall International, 1991.

Sutherland and Cressy. Criminology. New york: J.B.Lippincott,1978.

Sutherland, Edwin H and Donald R.Cressy, Principle of Criminology. 6th ed.,Philadelphia: J.E.Lippincott, 1968.

Seares, David O., Peplau, Letitia Anne., Taylor, Shelley E. Social Psychology. Edition Englewood Cliffs, N.J. 07632: Prentice – Hall International, Inc, 1991.

Young, Kimball . Sociology and Social Life . New York : American Book, 1959.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผนวก ก.

แบบสอบถาม

เรื่อง

พนักงานสอบสวนกับการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา
: ศึกษากรณีกองบัญชาตำรวจนครบาล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดเติมคำในช่องว่าง หรือ ใส่เครื่องหมาย / ลงในข้อที่ท่านเลือก

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ ปี

3. ระดับการศึกษา ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีจนถึงระดับสูงสุด (ไม่รวมที่ยังไม่จบการศึกษา)

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

สาขา..... สถาบัน..... สาขา..... สถาบัน.....

สาขา..... สถาบัน..... สาขา..... สถาบัน.....

เนติบัณฑิต

สูงกว่าปริญญาเอก

สาขา..... สถาบัน.....

4. สถานภาพ

โสด

สมรส / อยู่กินกันสามีภรรยา

หย่าร้าง/ม่าย

แยกกันอยู่

อื่น ๆ..... (ระบุ)

6. ตำแหน่ง

สัญญาบัตร 1

สัญญาบัตร 2

สัญญาบัตร 3

7. ปัจจุบันนี้ท่านดำรงตำแหน่งอยู่ที่ กองบังคับการ..... (ระบุเป็นตัวเลข)
8. ระยะเวลาทั้งหมดที่เคยปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวน จนถึงปัจจุบันปี.....เดือน
9. จำนวนคดีอาญาซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของท่าน ในระยะเวลา 1 ปีคดี
(ไม่นับรวมคดีจราจร และหากท่านยังปฏิบัติงานไม่ถึง 1 ปี ให้คำนวณเฉลี่ยเป็น 1 ปี)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 2 การให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของพนักงานสอบสวน

กรุณาใส่เครื่องหมาย / ในช่องว่างที่ท่านเลือก

ท่านเห็นด้วยว่า พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ ปฏิบัติดังต่อไปนี้ อย่างไร

ข้อ	ข้อความ	ปฏิบัติอย่าง สม่ำเสมอ	ปฏิบัติเป็น บางครั้ง	ไม่ค่อยจะ ได้ปฏิบัติ
1.	บันทึกรายละเอียดข้อมูลอาชญากรรมตามแบบฟอร์มที่สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติกำหนด			
2.	บันทึกรายละเอียดข้อมูลอาชญากรรมเน้นประเด็นเพื่อให้ได้ตัวผู้กระทำ ความผิดมาลงโทษเพียงอย่างเดียว			
3.	บันทึกรายละเอียดข้อมูลอาชญากรรมในส่วนที่สามารถนำไปใช้วางแผน นโยบายป้องกันอาชญากรรมได้			
4.	ไม่บันทึกรายละเอียดข้อมูลอาชญากรรมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ระบุถึงสาเหตุ การเกิดอาชญากรรมได้			
5.	บันทึกรายละเอียดข้อมูลอาชญากรรมที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง			
6.	ถามคำให้การผู้กล่าวหา เพื่อให้ได้รายละเอียดพฤติการณ์การกระทำผิด มากที่สุด			
7.	ถามคำให้การผู้กล่าวหา ไม่เน้นประเด็นที่สามารถนำมาใช้วางแผน นโยบายป้องกันอาชญากรรมได้			
8.	ถามคำให้การผู้ต้องหาเพื่อให้ได้ข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์สาเหตุ อาชญากรรมได้			
9.	ถามคำให้การผู้ต้องหาไม่เน้นประเด็นเกี่ยวกับการป้องกันและปราบ ปรามอาชญากรรม			

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 3 ความสมบูรณ์เชิงเนื้อหาของระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

ท่านมีความคิดเห็นว่ารายละเอียดข้อมูลอาชญากรรมดังต่อไปนี้ เป็นข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญซึ่งจำเป็นต้องมีในสำนวนการสอบสวนของท่าน (กรุณาใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ท่านเลือก)

ก. ส่วนข้อมูลทั่วไป

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
1.	<u>ก.รายละเอียดของผู้กระทำผิด</u> ลักษณะส่วนบุคคลหรือภูมิหลัง เช่น เพศ อายุ เชื้อชาติ สถานภาพการสมรส จำนวนบุตร ระดับการศึกษา				
2.	สถานภาพเกี่ยวกับหน้าที่การงาน				
3.	ลักษณะสภาพจิตใจ				
4.	ประวัติการเป็นโรคระบบประสาทหรือสมอง				
5.	ความเชื่อทางศาสนาหรือจรรยาบรรณ ตลอดจนแนวคิด ที่มีต่อสังคม				
6.	ประวัติการศึกษาและความประพฤติในวัยเด็ก				
7.	ความสัมพันธ์กับสถาบันทางสังคม เช่น การร่วมกิจกรรม ทางสังคม				
8.	ความเชื่อทางศาสนา จรรยาบรรณ หรือศีลธรรม				
1.	<u>ข.รายละเอียดพฤติการณ์ทางคดี</u> ข้อหาในการกระทำความผิด				
2.	พยานหลักฐานทางคดี				
3.	ลักษณะของสถานที่เกิดเหตุ				
4.	วัน เวลา ที่เกิดเหตุ				
5.	รูปแบบการประกอบอาชญากรรมหรือแผนประทุษกรรม				
6.	อุปกรณ์หรืออาวุธที่ใช้ในการกระทำความผิด				
7.	ทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย				
8.	ความเสียหายหรืออันตรายแก่กายหรือจิตใจ				

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
1.	<u>รายละเอียดของเหยื่อ หรือผู้เสียหาย</u> ลักษณะภูมิหลังของเหยื่อหรือผู้เสียหายโดยละเอียด เช่น เพศ อายุ การศึกษา สถานะภาพสมรส จำนวนพี่น้อง			
2.	ลักษณะหรือพฤติกรรมของผู้เสียหายขณะเกิดเหตุ เช่น ขณะเกิดเหตุอยู่ตามลำพัง การมีทรัพย์สินมีค่าติดตัว			
3.	ความเสียหายที่ได้รับทั้งทรัพย์สินและอันตราย แก่กายหรือจิตใจ			
4.	ลักษณะของสถานที่เกิดเหตุโดยละเอียด			

ข. ข้อมูลเฉพาะคดี

1. คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
1.	ลักษณะทางเศรษฐกิจและสภาพเศรษฐกิจของสังคม เช่น รายได้ รายจ่าย หนี้สิน			
2.	ประวัติการใช้สารเสพติด หรือการดื่มเครื่องดื่ม ที่มีแอลกอฮอล์			
3.	การคบหาสมาคมกับเพื่อนที่เป็นอาชญากร			
4.	กรณีที่เคยมีประวัติการต้องโทษมาก่อน เคยการเข้าโครงการ บำบัดฟื้นฟู ความประพฤติขณะรับการบำบัด			
5.	ประวัติของญาติสนิท หรือเพื่อนสนิท			
6.	การป้องกันตนเองของผู้เสียหาย			
7.	ประสบการณ์การเคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม			

2. คดีความผิดเกี่ยวกับเพศ

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
1.	ลักษณะทางเศรษฐกิจและสภาพเศรษฐกิจของสังคม เช่น รายได้ รายจ่าย หนี้สิน			
2.	ประวัติการใช้สารเสพติด หรือการดื่มเครื่องดื่ม ที่มีแอลกอฮอล์			
3.	การคบหาสมาคมกับเพื่อนที่เป็นอาชญากร			
4.	กรณีที่เคยมีประวัติการต้องโทษมาก่อน เคยการเข้าโครงการ บำบัดฟื้นฟู ความประพฤติขณะรับการบำบัด			
5.	ประวัติของญาติสนิท หรือเพื่อนสนิท			
6.	การป้องกันตนเองของผู้เสียหาย			
7.	ประสบการณ์การเคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม			

3. คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
1.	ลักษณะทางเศรษฐกิจและสภาพเศรษฐกิจของสังคม เช่น รายได้ รายจ่าย หนี้สิน			
2.	ประวัติการใช้สารเสพติด หรือการดื่มเครื่องดื่ม ที่มีแอลกอฮอล์			
3.	การคบหาสมาคมกับเพื่อนที่เป็นอาชญากร			
4.	กรณีที่เคยมีประวัติการต้องโทษมาก่อน เคยการเข้าโครงการ บำบัดฟื้นฟู ความประพฤติขณะรับการบำบัด			
5.	การป้องกันตนเองของผู้เสียหาย			
6.	ประสบการณ์การเคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม			

4. คดีความผิดเกี่ยวกับประทุษร้ายต่อทรัพย์

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1.	ลักษณะทางเศรษฐกิจและสภาพเศรษฐกิจของสังคม เช่น รายได้ รายจ่าย หนี้สิน			
2.	ประวัติการใช้สารเสพติด หรือการดื่มเครื่องดื่ม ที่มีแอลกอฮอล์			
3.	การคบหาสมาคมกับเพื่อนที่เป็นอาชญากร			
4.	กรณีที่เคยมีประวัติการต้องโทษมาก่อน เคยการเข้าโครงการ บำบัดฟื้นฟู ความประพฤติขณะรับการบำบัด			
5.	ประวัติของญาติสนิท หรือเพื่อนสนิท			
6.	การป้องกันตนเองของผู้เสียหาย			
7.	ประสบการณ์การเคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม			

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 4 การยอมรับเทคโนโลยีระบบสารสนเทศของพนักงานสอบสวน

(กรุณาใส่เครื่องหมาย / ลงในข้อที่ท่านเลือก)

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
1.	พนักงานสอบสวนควรมีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการพิมพ์				
2.	พนักงานสอบสวนไม่จำเป็นต้องใช้ระบบเครือข่ายสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล				
3.	ปัจจุบันต้องใช้คอมพิวเตอร์ในการรายงานผลข้อมูลอาชญากรรม				
4.	การจัดเก็บข้อมูลอาชญากรรมไม่จำเป็นต้องใช้คอมพิวเตอร์				
5.	คอมพิวเตอร์ทำให้พนักงานสอบสวนทำงานได้สะดวกรวดเร็วมากขึ้น				
6.	เมื่อพนักงานสอบสวนนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการสอบสวนไม่ช่วยลดปริมาณการใช้งานเอกสาร				
7.	เมื่อพนักงานสอบสวนนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการสอบสวนทำให้ง่ายต่อการตรวจสอบข้อเท็จจริงในคดี				
8.	เมื่อพนักงานสอบสวนนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการสอบสวนไม่ช่วยลดปริมาณจำนวนคน				
9.	คอมพิวเตอร์ช่วยทำให้การทำงานของพนักงานสอบสวนมีความถูกต้องแม่นยำมากขึ้น				

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 5 การพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

(กรุณาใส่เครื่องหมาย / ลงในข้อที่ท่านเลือก)

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
1.	การนำเทคโนโลยีระบบสารสนเทศมาใช้ทำให้ระบบฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญามีความสะดวกรวดเร็วในการสืบค้นข้อมูล				
2.	การนำเทคโนโลยีระบบสารสนเทศมาใช้ไม่ทำให้ระบบฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญามีความสมบูรณ์ครบถ้วน				
3.	การนำเทคโนโลยีระบบสารสนเทศมาใช้จะทำให้ระบบฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญามีความง่ายต่อการทำความเข้าใจและการใช้งาน				
4.	การนำเทคโนโลยีระบบสารสนเทศมาใช้จะทำให้ระบบฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาไม่มีความปลอดภัย				
5.	เทคโนโลยีระบบสารสนเทศที่นำมาใช้ช่วยให้ท่านทราบรูปพรรณคนร้ายได้ รวดเร็วขึ้นจากโปรแกรมออกแบบร่างหน้าคนขึ้นมาคร่าว ๆ				
6.	การวิเคราะห์แนวโน้มการเกิดอาชญากรรม ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้จากระบบฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา				
7.	การนำเทคโนโลยีระบบสารสนเทศมาใช้ทำให้สามารถแสดงสถิติอาชญากรรมประเภทต่าง ๆ ได้สะดวก				
8.	เทคโนโลยีระบบสารสนเทศไม่ได้ช่วยให้พนักงานสอบสวนประหยัดเวลาในปฏิบัติงาน				
9.	การนำเทคโนโลยีระบบสารสนเทศใช้ในงานสอบสวน ทำให้สะดวกต่อการสืบสวนติดตามผู้กระทำความผิด				

ส่วนที่ 6 การให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายอาญาของพนักงานสอบสวน

(กรุณาใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ท่านเลือก)

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
1.	การกำหนดนโยบายอาญาไม่ต้องอาศัยระบบฐานข้อมูล ยุติธรรมทางอาญาที่มีเนื้อหาครบถ้วนสมบูรณ์จากพนักงาน สอบสวน			
2.	นโยบายอาญาที่ดีช่วยลดอาชญากรรมได้			
3.	การกำหนดนโยบายอาญาเป็นเรื่องของผู้บริหาร ไม่เกี่ยวข้องกับ กับพนักงานสอบสวน			
4.	การกำหนดนโยบายอาญาเป็นสิ่งสำคัญช่วยป้องกันการเกิด อาชญากรรมได้			
5.	พนักงานสอบสวนควรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายอาญา			
6.	หน่วยงานในระบบยุติธรรมอาญาควรมีการวางแผนนโยบายอาญา ที่แยกกันเพื่อให้สะดวกรวดเร็ว			

ส่วนที่ 7 การแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาของพนักงานสอบสวน

(กรุณาใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ท่านเลือก)

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
1.	ระบบฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาจัดเก็บเพื่อเป็นข้อมูลทางสถิติอาชญากรรมเพียงอย่างเดียว			
2.	ระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาในปัจจุบันมีการจัดเก็บที่ซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยงาน			
3.	รูปแบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาในปัจจุบันมีความไม่เจนคืออยู่แล้ว			
4.	หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมควรมีการวางแผนทางร่วมกันในการจัดเก็บข้อมูลอาชญากรรมเพื่อป้องกันการจัดเก็บข้อมูลที่ซ้ำซ้อน			
5.	ระบบการจัดเก็บข้อมูลยุติธรรมทางอาญาควรมีการกำหนดให้มีหน่วยงานกลางรับผิดชอบในการจัดเก็บหรือรวบรวมจากหน่วยงานอื่น			
6.	ระบบการจัดเก็บข้อมูลยุติธรรมทางอาญาควรมีการกำหนดรูปแบบหรือแบบฟอร์มในการจัดเก็บข้อมูลอาชญากรรมให้เป็นมาตรฐานเดียวกันในกระบวนการยุติธรรม			
7.	ควรมีการกำหนดระเบียบในการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญาเพื่อจะได้เป็นแนวทางเดียวกัน			
8.	ควรมีการพัฒนาบุคลากรในงานเกี่ยวกับระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา			
9.	ควรมีการแก้ไขปรับปรุงเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา			
10.	ควรมีการพัฒนากระบวนงานข้อมูลอาชญากรรมของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมให้ทันสมัยต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร			

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
11.	ควรมีการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้แก่บุคลากรของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม			
12.	ควรมีแผนการนำระบบฐานข้อมูลอาชญากรรมที่มีอยู่ไปใช้วิเคราะห์เพื่อประโยชน์ในด้านการบริหารงานยุติธรรม			
13.	หน่วยงานกระบวนการยุติธรรมไม่ควรเปิดเผยข้อมูลอาชญากรรมสู่สาธารณชนเพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้			
14.	ควรมีการนำฐานข้อมูลอาชญากรรมที่จัดเก็บไปใช้ให้ได้ประโยชน์ในการวิเคราะห์แนวโน้มอาชญากรรมมากขึ้น			
15.	ไม่ควรนำฐานข้อมูลยุติธรรมทางที่จัดเก็บระหว่างหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ร่วมกัน			
16.	ควรมีการเพิ่มงบประมาณในการนำไปใช้ในระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญามากขึ้น			

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 8 ข้อเสนอแนะและอุปสรรค

1. หากท่านได้รับมอบหมายให้ออกแบบระบบจัดเก็บข้อมูล ท่านจะมีการวางแผนอย่างไร

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าสิ่งใดที่จำเป็นต่อการปรับปรุงระบบจัดเก็บข้อมูล

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่าระบบจัดเก็บข้อมูลที่มีมาตรฐานเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญา

.....

.....

.....

5. ท่านคิดว่าระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลยุติธรรมทางอาญามีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร

.....

.....

.....

ขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ผนวก ข.

ตารางที่ 1 แสดงองค์ประกอบของระบบฐานข้อมูล NIBRS

Administrative segment:	
1 ORI number	26 Type of victim
2 Incident number	27 Age of victim
3 Incident date/hour	28 Sex of victim
4 Exceptional clearance indicator	29 Race of victim
5 Exceptional clearance date	30 Ethnicity of victim
	31 Resident status of victim
Offense segment:	
6 UCR offense code	32 Homicide/ assault circumstances
7 Attempted/completed code	33 Justifiable homicide circumstances
8 Alcohol/drug use by offender	34 type of injury
9 Type of location	35 Related offender number
10 Number of premises entered	36 Relationship of victim to offender
11 Method of entry	Offender segment:
12 Type of criminal activity	37 Offender number
13 Type of weapon/force used	38 Age of offender
14 Bias crime code	39 Sex of offender
	40 Race of offender
Property segment:	
15 Type of property loss	Arrestee segment:
16 Property description	41 Arrestee number
17 Property value	42 Transaction number
18 Recovery date	43 Arrest date
19 Number of stolen motor vehicles	44 Type of arrest
20 Number of recovered motor vehicles	45 Multiple clearance indicator
21 Suspected drug type	46 UCR arrest offense code
22 Estimated drug quantity	47 Arrestee armed indicator
23 Drug measurement unit	48 Age of arrestee
Victim segment:	49 Sex of arrestee
24 Victim number	50 Race of arrestee
25 Victim UCR offense code	51 Ethnicity of arrestee
	52 Resident status of arrestee
	53 Disposition of arrestee under 18

ตารางที่ 2 แสดงประเภทอาชญากรรมที่มีการจัดเก็บไว้ใน FBI's Uniform Crime Report

Part I Offenses (Crime Index)	Part II Offenses
<p>Criminal Homicide: Murder, nonnegligent Manslaughter, and nonjustifiable homicide, Manslaughter by negligence is a Part I crime but is not Included in the Index</p> <p>Forcible Rape: "Carnal knowledge"; includes sexual Assault; does not include statutory offenses</p> <p>Robbery: "Taking" or attempting to take anything of Value from a person by force, threat, or fear</p> <p>Aggravated Assault: Attack on a person for the Purpose of inflicting bodily harm, usually through use of a weapon</p> <p>Burglary: Breaking or entering a structure or commit a felony or theft, including attempt</p> <p>Larceny: Includes theft of property that does not involve force, violence, or fraud</p> <p>Motor Vehicle Theft: Does not include motorboats, Construction equipment, airplanes, or farming equipment</p> <p>Arson: Willful or malicious burning or attempt to burn any property for any reason</p>	<p>Simple Assault: No weapon or serious injury</p> <p>Forgery and Counterfeiting</p> <p>Fraud</p> <p>Embezzlement</p> <p>Stolen Property: Buying, selling, receiving</p> <p>Weapon: Carrying, possessing</p> <p>Prostitution and Commercialized Vice</p> <p>Sex offenses: Statutory rape and offenses against Morality</p> <p>Drug Abuse Violations: State or local laws against Unlawful possession, sale, use, growing, or Manufacturing of opium, cocaine, morphine, heroin, codeine, marijuana, and other narcotic and dangerous nonnarcotic drugs</p> <p>Gambling</p> <p>Offenses against Family and Children: Nonsupport, Neglect, desertion, abuse</p> <p>Driving under the Influence: of alcohol or drugs</p> <p>Liquor Laws: State or local laws</p> <p>Drunkenness</p> <p>Disorderly Conduct</p> <p>Vagrancy All Other Violations: Of state or local laws</p> <p>Suspicion: Suspect released without charge</p> <p>Curfew and Loitering Laws: Persons under age 18</p> <p>Runaways: Persons under age 18 in protective custody</p>

ตารางที่ 3 แสดงตัวอย่างสำรวจแบบรายงานความผิดตนเอง (Self – Reported Survey)

Please indicate how often in the past 12 months you did each act. (Check the best answer)	Never did act	One time	2 – 5 times	6 – 9 times	10+ times
Stole something worth less than \$50					
Stole something worth more than \$50					
Used cocaine					
Been in a fistfight					
Carried a weapon such as a gun or Knife					
Fought someone using a weapon					
Stole a car					
Used force to steal					
(For boys) Forced a girl to have sexual relations against her will					

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ร้อยตำรวจโท ธีรณภัทร เดิมคิด เกิดเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2523 ที่จังหวัดราชบุรี สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (รป.บ.(ตร.)) จากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ(รุ่นที่55) ปีการศึกษา 2544 ได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ.2546 ปัจจุบันรับราชการตำรวจ ตำแหน่งรองสารวัตร ด้านตรวจคนเข้าเมือง กรุงเทพมหานคร กองบังคับการตรวจคนเข้าเมืองกรุงเทพมหานคร กองบัญชาการตำรวจตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย